

27th July 1972 (Thursday) 5th Sravan, 1894 S.E.

Oral Answers to Questions	207
Written Answers to Questions	228
Unstarred Questions and Answers	231
Business of the House :	268
Matter under Rule 341 : re : Andhra Ratna Duggirala Gopala Krishnayya Park, Chirala	282
Presentation of a Petition : re : Granting of H.R.A. and C.C.A. on par with the Central Government employees	286
Calling attention to matters of urgent public importance : re : Non-supply of water to the dry lands under Nagarjunasagar Canals	286
re : Dissatisfaction among the students who have failed by 5 to 10 marks in one subject or aggregate in the X Class Examination	289
re : Delay in publication of the results of the candidates belonging to Andhra and Rayalaseema regions who appeared for the competitive examination held on 24-9-71 for merit scholarships.	22
Papers placed on the table : Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken on 25th July 1972	294
Annual Financial Statement (Budget) for 1972-73 :	
Voting of Demands for Grants : Demand No. III Taxes on Vehicles Rs. 37,42,6000 Announcement :	296
re : Change in party position	
Annual Financial Statement (Budget) for 1972-73 : Voting of Demands for Grants : Demand No. III—Taxes on Vehicles—Rs. 37,42,600 Demand No. XLI—Miscellaneous Rs. 7,51,86,200 Demand No. LIV—Commuted value of pensions Rs. 32,00,000 (Passed)	
Appendix	330

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

Thirty third day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 27th July, 1972.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker, Sri P. Ranga Reddy in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

CLOSURE OF MAIN ROAD TO KADIPI KONDA VILLAGE,
WARANGAL TALUK

421 —

* 59 Q.—Sri R. Narsimha Ramayya (Hasanparthy):—Will the hon. Minister for Panchayath Raj be pleased to state:

(a) whether the Government are in receipt of a representation submitted by Sri R. Narsimha Ramayya, M.L.A.; during February, 1972 regarding the hardships experienced by the public of Kadipikonda village, Warangal taluk, as the main road leading to the said village has been closed by the Railway authorities of Khazipet; and

(b) if so, the action taken by the Government in the matter?

The Minister for Panchayath Raj (Sri T. Hayagrivachari):—
(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(శ్రీ) ఆర్. నరసింహరామయ్య :—అధ్యక్ష. వరంగల్ జిల్లాలో ఖాజీపేట జంక్షన్ స్టేషన్ కు ఒక ఫర్లాంగు దూరంలో కడుపుకొండ అనే విలేజ్ వుంది. అది పెద్ద విలేజ్ రివేల పావులేషన్ ఉంటుంది. అది ఒకప్పుడు మంత్రిగారి కాన్స్టిట్యూట్ కూడ. దాని విషయం మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. దానికి ఫర్లాంగు దూరంలో స్టేషను వుంది. వారి పట్టణములమంచే రైల్వేలైన్స్ పట్టాలు వేసినారు. ఆ పట్టాలు వేసేవానికి ముందు అండర్ బ్రిడ్జి కొంత పెట్టారు. గేట్ వుంది. తర్వాత ఆ గేటు కూడ మూసివేస్తున్నారు. మరి కొండనుంచి ఫర్లాంగు దూరంలో రావలసింది 7 మైళ్ళదూరం తిరిగి రావలసి వస్తున్నది. దానిలో అనేకమైన ఇబ్బందులు ప్రజలు వదులుతున్నారు. అది పెండ్రిగ్ గవర్నమెంట్ కు తెల్పి ఆ మార్గం ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— అధ్యక్షా, ఖాజీపేట జంక్షనునుంచి కడపికొండ పోవటానికి చాలాకాలంనుంచి ఖాజీపేట స్టేషన్ నిర్మించినప్పటినుంచి ఒక రైల్వే గేట్ ఉంది. అక్కడ ఒక వాచ్ మెన్ వుంటాడు. ఆ గేటునుంచే మోటార్లు, లారీలు, బండ్లు ట్రాఫిక్ పోతూఉండేది. కాని యీ ఖాజీపేట స్టేషన్ అప్ గ్రేడ్ చేసిన తర్వాత అక్కడ రైల్వే ట్రాక్—10 రైన్లు వడ్డాయి. అటువంటప్పుడు అక్కడ రైవర్ క్రాసింగ్ పెట్టటానికి అవకాశం లేదని, వారు క్రింద వరదనీరు పోవటానికి ఒక చిన్న అండర్ బ్రిడ్జి కట్టారు. అది చాలా చిన్నదిగా ఉంది. అందులోనుంచి బండ్లు పోవటానికి పీలులేదు. ఖాజీపేటకు 4, 5 ఫర్లాంగుల దూరంనుంచి మడికొండ ప్రక్కనుంచి ఒక రైల్వే గేట్ ఉంది. అక్కడనుంచి కడిపి కొండకు పోవటానికి జిల్లాపరిషత్ నుంచి ఒక రోడ్ ఏర్పాటు చేశారు. అయితే ఆ రోడ్ నిర్మాణంకొరకు చాలా కాలంవరకు ఊళ్ళ తగాదాలు కొంత లాండ్ ఎక్విజిషన్ తగాదా కొంత ఉంది. కడిపి కొండనుంచి తరాణపల్లికి రోడ్ పోతుంది. తరాణపల్లినుంచి కడిపి కొండకు రోడ్ ఆయిపోయిందికాని, యీ కడిపి కొండనుంచి మడికొండవరకు ఏదైతే రోడ్ కావాలో, ఆ రోడ్ కాకపోవటానికి వేరే స్థానిక తగాదాలవల్ల జరగదు. రైల్వే లైన్స్ ఎక్కెస్టెండ్ కావటంచేత ఆ ప్రక్కన ఒక మైలుదూరంవరకు రోడ్ వేసే అవకాశం లేదు. 10 లైన్స్ క్రింద త్రవ్వి అండర్ బ్రిడ్జి గాని, లేదా ఓవర్ బ్రిడ్జిగాని కట్టాలంటే అది సాధ్యపడేదికాదు. కాబట్టి మడికొండ దగ్గరనుంచి ఏదైతే రోడ్ నిర్మాణం కావాలో ఆ రోడ్ నిర్మాణానికి ఎం. ఎల్. ఎ. గారు కూడ కొంత శ్రమచేస్తే ఆ రోడ్ పూర్తవుతుంది. కావాలంటే జిల్లాపరిషత్ నుంచి ఫండ్స్ కూడ ఇస్తాము. అంతకంటే వేరే మార్గం లేదు.

SCARCITY OF DRINKING WATER IN KOVVUR TOWN, NELLORE DISTRICT 422—

* 649 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Panchayath Raj be pleased to state :

(a) whether the Government aware of the accute scarcity of drinking water in Kovur town, Nellore District, this year ;

(b) whether it is a fact that Sri Thota Ramaswamy and Sri Chenchurama Naidu Ex-Minister laid foundation stone for the supply of water under protected water supply scheme in the said town during 1970 ; and

(c) if so, the reason why the work has not been taken up so far ?

Sri T. Hayagrivachari :—(a) Yes, Sir.

(b) Sri Thota Ramaswamy, the former Minister for Panchayati Raj laid the foundation stone for the supply of water under Protected Water Supply Scheme for Kovvur town on 5-1-1972. He was accompanied by Sri N. Chenchurama Naidu, ex-Minister.

(c) The Protected Water Supply Scheme for Kovvur town sanctioned under Life Insurance Corporation programme, could not be taken up for execution for want of loan assistance from the Lif

Insurance Corporation. The scheme will be taken up for execution as and when loan assistance is received from the Life Insurance Corporation.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి (గూడూరు) :—ఇది మొన్న జనరల్ ఎలక్షన్సుకుముందు ఎలక్షన్సు ప్రచారంకొరకు ఆ ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేశారు. ఎల్. ఐ. సి. గురించి మూడు ఏండ్లనుంచి చెబుతున్నారు. ఇంకా మూడేండ్లవరకు చెబుతూనే ఉంటారు. అక్కడ ఎంతో అవసరం ఉండడంవల్ల ట్రాడ్ రిలీఫ్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద కలెక్టర్ గార్ 10 వేల రూ.లు ఇచ్చారు. టెంపరరీ ఆరేంజ్ మెంట్ చేశారు. కాని అది కూడ చాలటంలేదు. మంత్రిగారు స్వయంగా విజిట్ చేసి అక్కడ వెంటనే రిలీఫ్ మెజర్స్ ఏవైనా తీసుకొంటారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—కొవ్వూరు టౌనుకు నేనుకూడా వెళ్లాను. అక్కడ స్థానిక ఎం. ఎల్. ఏ. చావంట్లరెడ్డిగారు సమితి (పెసిడెంట్, జిల్లాసరీషత్ చైర్మన్ మొము అందరము వెళ్ళాము. అక్కడ ఇదివరకు టెంపరరీ మెజర్ కొరకు 15 వేల రూ.లు ఇచ్చి స్థానికంగా 3, 4 ఫ్లేట్స్ పెట్టి వాటర్ వప్లయి చేస్తున్నారు. అది సరిపోదని చెప్పడంవల్ల నేను కలెక్టర్ తో చెప్పి అప్పుడే 20 వేలు యిప్పించారు. ఈ 35 వేల రూపాయలతో తాత్కాలికంగా నీటి వసతి అక్కడివారందరికీ అందజేయ బడుతున్నది. మిగతాది అది 7 లక్షల రూపాయలస్కిము. మనకు 20 వ తేదీనాడు ఒక ఆమెండింగ్ బిల్లు వస్తుంది. ఆ బిల్లు ఆమోదించబడినతర్వాత లోన్ వస్తుంది. ఎలక్షన్ ప్రచారంకొరకు అని అనటం సరే నదికాదు. మంత్రులు అవసరం ఉన్నప్పుడు అక్కడకు పోవటం—ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేయటం జరుగుతుంది. నేను వారి ఊరికికూడ పోయి సమితి బిల్డింగుకొరకు ఫౌండేషను స్టోను వేసి వచ్చాను. దానిలో ఎలక్షన్సు ప్రచారంగాని, పోలిటికల్ ప్రచారంగాని ఏమీ ఉండదు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అదృష్టం, ఎక్కడపడితే అక్కడ మంత్రులు ఫౌండేషను స్టోన్సు వేస్తూ ఉన్నారు. ఫౌండేషను స్టోను అంటే—ఆ పనికి ఫౌండేషను అన్నమాట. తమ పేరుతో ఒక స్టోను వేయించుకోవటం జరుగుతున్నది. ఇది బాగాదు. ఎక్కడపడితే అక్కడ ఫౌండేషనుస్టోన్సు వేస్తారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ఫౌండేషను స్టోన్సు వేయించి మంత్రులు ఉబలాటం లేదు. అంత పనిలేకుండా తీరికతో రు. స్థానిక ఎం. ఎల్. ఏ. లు సమితి (పెసిడెంట్లు వచ్చి ఒక ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకొని అందుకు ఏర్పాట్లు చేసి ఫౌండేషను స్టోను వేయటానికి కొంత ఖర్చుపెట్టుకొని వారు వేయమంటే వేస్తున్నాము. ఎల్.ఐ.సి. నుంచి కొంత అహూంటు వస్తుందని, స్థానికులు ఒక లక్ష రూపాయలు ఇస్తామని అనటంచేత దానికి ఫౌండేషను స్టోను వేయబడింది. ఎక్కడైతే స్థానికంగా కంట్రీబ్యూషను వచ్చిందో, అక్కడ పనులుకూడ ఆరంభించమని నేను చీఫ్ ఇంజనీర్ కు ఆర్డర్ ఇచ్చాను. కార్పొరేషను డబ్బు ఉన్నదని చెప్పడంవల్ల ఫౌండేషను స్టోను వేశారు. ఎక్కడపడితే అక్కడ ఫౌండేషను స్టోను వేయాలంటే—ఎం. ఎల్. ఏ. లు అంత తెలియనివారు కాదు. వారు ప్రజాప్రతినిధులు. ఫౌండేషను స్టోను వేసినతర్వాత—

కేవలం మంత్రులపైననే బాధ్యత ఉండదు. వేయించినవారిపైనకూడ బాధ్యత ఉంటుందని వారు అనుకోవాలి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—వారు వచ్చి వేయమంటే వేస్తారన్నమాట.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—వారు వేయిస్తేనే వేస్తాము. వారు ఇన్వెస్ట్ చేసి పిలిస్తే మంత్రులు పోతున్నారగాని, తీరిక ఉండి, ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేయించమని బ్రితిమలాడి వెళ్లటం జరగటంలేదు. సి. వి. కె. రావుగారికి—వారు కాకినాడలో ఉండటంచేత—ఎవరిచేత ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేయించాలనే ఉబలాటం లేకపోవచ్చును.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—ప్రొటెక్టర్ వాటర్ సప్లయ స్కీము సంగతి ఎప్పుడు వచ్చినా—ఎల్. ఐ. సి. లోన్ అన్న సమస్య వస్తున్నది అసలు ఎల్. ఐ. సి లోన్స్ యొక్క పరిస్థితి ఏ స్థేజిలో ఉంది? మనకు వచ్చే పరిస్థితి ఉన్నదా? వస్తే ఎంత వస్తుంది?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—రేపు 29 వ తేదీ జిల్లాపరిషత్ ఆర్డు ఆమెండ్ మెంట్ అమోదించబడిన తర్వాత మనకు లోన్ వస్తుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్ష, తోట రామస్వామిగారు 7 లక్షల పథకానికి ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేశారు. ఎల్.ఐ.సి లోన్ అన్నారు. కాంక్రీట్ కాలేదు అన్నారు. దానిని శీఘ్రంగా ఓపెన్ చేయటానికి తమరు ఇంకాక ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసి చెస్తారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—నేను 20 వేల రూ.లు ఇచ్చించి తాత్కాలికంగా నీటి వసతి కల్పించి వచ్చాను.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :—మీరు యీ ప్రొటెక్టర్ వాటర్ సప్లయ స్కీములు పెడుతున్నారగాని తర్వాత వాటి బాగోగులు చూడటంలేదు. నీరు లేకపోతే రిగ్స్ సప్లయచేయటంగాని, చెడిపోతే బాగుచేయటంగాని చేయటంలేదు. డిపార్టుమెంట్ దానిని గురించి ఆలోచిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది జనరల్ క్వశ్చన్.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—తాత్కాలికంగా వారు ఇచ్చిన 10, 15 వేలు ఒక వీధికి కూడ రాదంటి. ఘోరమైన పరిస్థితి అక్కడ ఉంది. నేను స్వయంగా చూసి చెబుతున్నాను. పంచాయితీకూడ కొంత షేర్ పెట్టుకొంటామంటున్నారు. కాబట్టి—ఎల్. ఐ. సి. ని అడగకుండా గవర్నమెంట్ యే వెంటనే గ్రాంట్ ఇచ్చి ఆ సదుపాయం కలుగజేస్తారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ఇది పాత ప్రశ్న, దానికి కంప్లెషన్ ఉంది. వారు 50 పర్సెంట్, వీరు ఒక 50 పర్సెంట్, గవర్నమెంట్ కొంత అన్నాము. వారు ఇచ్చిన డబ్బుతో పని అరంభించమని చెప్పాను. 15 వేలుకాదు, 20 వేలుకాదు, 35 వేల రూ.లు ఇచ్చి ఆ పట్టణంలో అన్ని మూలలకు నీరు అందజేసే ఏర్పాట్లు చేశాము.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—ఇకముందే నా వర్క్ కంక్లూజన్ చేసి, డబ్బు మంజూరై ఎస్టిమేట్స్ అయి, లెట్టర్స్ అన్నీ కాలిఫార్ చేసినకర్వాత, పని మొదలు పెట్టబోయేటప్పుడు ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేయటానికి పూనుకొంటారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—వారి సూచన దాగానే ఉంది. మనమందరం ఆలోచిద్దాము.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—మునిసిపల్ ఎలక్షన్స్ వస్తున్నాయి. ప్రతి మునిసిపాలిటీలోను రాళ్ళువేస్తారేమో వేయకుండా అవన్నీ అయినతర్వాత వేస్తారా అని?

MEETINGS OF MADAMANUR GRAM PANCHAYAT

423—

* 693 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to State :

(a) whether it is a fact that the Sarpanch of Madamanur village in Venkatachalam Panchayath Samithi, Nellore Taluq, has not summoned the Panchayat meeting for the last twenty months;

(b) whether it is also a fact that the members of the village Panchayath have reported about this matter, several times, to the District Collector and to the Panchayath Officers ;

(c) if so, the action taken by the Government : and

(d) whether the accounts of the said Panchayath for the years 1970-71 and 1971-72, have been audited ?

Sri T. Hayagrivachari :—(a) No, Sir, 19 meetings have been held between 1-7-70 and 30-4-1972.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(d) No, Sir. Not yet.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు యీ ప్రెసిడెంట్ గారు మీటింగ్లు జరపకుండానే మెంబర్స్ కు నోటీసు ఇవ్వకుండానే, ముగ్గురు నలుగురిని పిలిపించుకొని ఇంటిలో సంతకాలు పెట్టించుకొంటున్నారేమో. మిగతా మెంబర్స్ ఎవరికి నోటీసులు రావటంలేదు. ఎంతమంది హాజరు అవుతున్నారు? అందరికీ నోటీసులు అందుతున్నాయా అన్నది ఇప్పటికే నా పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—అధ్యక్ష, 1-7-70 నుంచి 30-4-72 వరకు 10 మీటింగ్లు జరిగాయి. ప్రతి మీటింగ్ లో 6 నుంచి 8 మంది సభ్యులు వస్తున్నారు. ఒక సభ్యుడు రావటంలేదు. ఆ సభ్యుడు ఎప్పుడూ రావటంలేదు. మీటింగ్ జరపటంలో ఏమీ లోపం లేదు. కాని ఆయనపైనే వేరే కేసులు ఉన్నాయి. అతడిపై 30 వేలు, 40 వేలు రు.ల మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ కేసులు ఉన్నవి. నాగిరెడ్డి గారు ఆ విషయం చెప్పలేదు. అది నాగిరెడ్డిగారికి తెలియదు. తెలియకపోయినా—అవి మేము పరిశీలిస్తున్నాము. మేము తప్పకుండా చూసి యాక్షన్ తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—మీటింగ్స్ జరగడం లేదు. డబ్బులు తింటున్నాడు అని మెంబర్స్ కూడ నోటీసు ఇచ్చారు. డి. పి. బి. కు పెటిషన్ పంపించారు. ఆ 30 వేల రూపాయలు వెంటనే రికవర్ అయ్యేదానికి చూస్తారా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—రిపోర్టు వారం రోజులలో వస్తుంది. వోచర్స్ తెప్పిస్తున్నాము. ఈ వారం రోజులలో అతనిపైన ఎంక్వరీ రిపోర్టు వస్తుంది. ఎంక్వరీ గనుక సరిగా చేస్తే అతనికి రిమూవల్ కూడ అవుతుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఈ సర్వేంచ్ గారి పేరు ఏమిటి ? 19 మీటింగ్స్ యింటిలో కూర్చుని వ్రాసుకొన్నది యదార్థమేనా ? 30 వేల రూపాయలు తిన్న దానికి ఆయనను అరెస్టు చేశారా ? వెంటనే ప్రొసీక్యూట్ చేస్తారా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు నుంచి. కంట్రాక్టర్ దగ్గర నుంచి రెండు వోచర్స్ రావలసి ఉన్నాయి. ఆ వోచర్స్ సేకరించిన తరువాత, రిమూవల్ ఆర్డర్ యున్నది, ప్రొసీక్యూషన్ ఉన్నది. అన్ని జరుగుతాయి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—పేరు చెప్పమనండి. వారు చెప్పకపోతే నేను చెబుతాను.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—అతని పేరు నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఆయన పేరు శేషారెడ్డి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—30 వేల రూపాయలు అరిగాయా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—అరగడం ఏమిటి ? 30 లక్షలు కూడ ఆరుగుతాయి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—పంచాయితీ అధ్యక్షులు 19 మీటింగ్స్ జరిపారు. ఒక మెంబరు రాలేదు అన్నారు. మూడు మీటింగులకు యాబ్సెంట్ అయితే అతనిని డిస్క్వాలిఫికేషన్ చేసే అవసరం యున్నది. ఆ ప్రకారంగా ఆ మెంబర్ ను డిస్క్వాలిఫై చేశారా ? డిస్క్వాలిఫై చేసిన తరువాత వేరే మెంబర్ ను ఎలక్టు చేయడం జరిగిందా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—నోటీసు ఇచ్చి మెంబర్స్ రావాలని చెప్పారు. మూడు మీటింగులు రాకపోయిన తరువాత అతను పెటిషన్ ఇచ్చానారు. ఆ ప్రోసీజర్ ఏదో నడుస్తున్నది. దాని విషయం పూర్తిగా యిన్ ఫర్మేషన్ లేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—వారి సమాధానంలో 19 మీటింగ్స్ లకు ఒక మెంబర్ రాలేదు అన్నారు. మూడు మీటింగ్స్ లకు ఒక మెంబర్ యాబ్సెంట్ అయినప్పుడు ఆటోమాటిక్ గా డిస్క్వాలిఫై చేసి ఎలక్షన్ జరగాలి గదా ? జరిగిందా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ఆ యిన్ ఫర్మేషన్ నా దగ్గర లేదు.

PROTECTED WATER SUPPLY IN ANAKAPALLI

424—

* 9-Q.—Sri P. V. Ramana (Anakapalli):—Will the hon'ble Minister for Municipal Administration be pleased to state;

(a) whether there is protected water supply in the Municipal area of Anakapalli, Visakhapatnam District ;

(b) is there any complaint regarding the pollution of water by Anakapalli Municipality ; and

(c) if so, the action taken against the persons responsible ?

The Minister for Municipal Administration (Sri M. Manik Rao) :—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) A prosecution was launched by the Municipal Health Officer, Anakapalle, under Section 31, 50 and 134 of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Public Health Act, 1939 against the Officer incharge of Anakapalli Co-operative Agriculture Society, Thummapala. But the same was withdrawn on account of mutual agreement between the Municipality and the Sugar Factory Authorities towards making new arrangements for disposing the effluents beyond the head work of present water supply system and to bear the expenditure involved in this connection equally.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—ఆ రాజీ దృష్ట్యా ఫాక్టరీ వారు కట్టవలసినది మునిసిపాలిటీవారు కట్టవలసిన డబ్బు కట్టినప్పటికి కూడా యింకా ఎందుకు దీరే అవుతున్నది.

శ్రీ ఎమ్. మానిక్ రావు :—ఫగర్ ఫాక్టరీవారు అప్పుడు యిచ్చిన డేటావల్ల 1½ లక్షలు టోటల్ ఫిగర్ అయింది. మునిసిపాలిటీవారు డబ్బు కట్టారు. ఫగర్ ఫాక్టరీ వారు కట్టారు. యాక్చుయల్ ఆక్సిజిషన్ కు పోయేటప్పుడు ఆ డేటా వరిగా రేదని రివైజ్ చేస్తే రెండు లక్షల 20 వేల రూపాయలు అయింది. మునిసిపాలిటీవారు కట్టాలని చెప్పాము. ఫగర్ ఫాక్టరీ వారు కడితే all that work will be completed.

DROUGHT RELIEF WORKS IN THE MUNICIPALITIES OF ANDHRA PRADESH

425 -

* 758 Q.—Sri A. Sreeramulu (Eluru) :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether a grant of Rs. 25 lakhs for drought relief works in the Municipalities of the State was received during 1971-72 from the Government of India ;

(b) whether the amount was distributed among the various Municipalities ;

(c) if so, the amount allotted to the Eluru Municipality ;

(d) whether the amount has been fully utilised by the Municipality and if so, the names of works on which it was spent ?

Sri M. Manik Rao :—(a) & (b) Amount of Rs. 25.0 lakhs was allotted to various Municipalities in the State for Drought Relief Works, during 1971-72,

(c) No amount was allotted to Eluru Municipality.

(d) Does not arise.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—25 లక్షలు మునిసిపాలిటీనకు అలాట్ చేసినప్పుడు ఏలూరు మునిసిపాలిటీకి ఎందుకు యివ్వలేదు ?

శ్రీ ఎమ్. మానిక్ రావు :—అక్కడక్కడ చిన్నచిన్న మునిసిపాలిటీలలో నీళ్ళ కొరత ఉన్నదని వాళ్ళకు డీపెనింగ్ ఆఫ్ వెల్త్ కోసం లేకపోతే ఎక్సిసింగ్, చిన్న బ్రాండ్ లైన్ గాని తీసుకోవాలని వారి నుంచి ప్రెజర్ వచ్చినదని చిన్నచిన్న మునిసిపాలిటీనకు యిచ్చినారు. కలెక్టరుకు రెవెన్యూ బోర్డునుంచి ఆర్డర్స్ వెళ్ళినాయి. డబ్బు మునిసిపాలిటీకి రాలేదు. రెవెన్యూ సెక్రటరీస్ నుంచి రిజలం చేషన్ వచ్చినప్పుడు నేను కలెక్టరుగారికి చెప్పినాను. కలెక్టరుగారు ఆ డబ్బులో నుంచి ఎక్కడ అవసరం ఉన్నదో చూసుకొని కమిషనర్ తో చైర్మన్ తో మాట్లాడి చేయమని వారికి డిస్ క్రిషన్ పెట్టి కొన్ని కొన్ని మునిసిపాలిటీలకు యిచ్చినాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—వెస్ట్ గోదావరి జిల్లా కలెక్టరుగారు ఏలూరుకు రెండు, మూడు లక్షల అయినా యివ్వాలని రికమెండ్ చేశారు. అందుచేత రెవెన్యూ బోర్డు, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ వారు రికమెండ్ చేయలేదు. అందుచేత అలాట్ మెంట్ యివ్వలేదని అనడం సరైనది కాదు. క్లారిఫై చేయవలసిందిగా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. మానిక్ రావు :—ఇది ఫేజ్డ్ ప్రొగ్రామ్. మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంట్ కు డైరెక్టు యిన్ వాల్వింగ్ లేదు. ఫామిన్ డబ్బు ఖర్చు పెట్టారని నిరర్థకం పెట్టకుండా నేను గ్రామాలకు పోయినప్పుడు మునిసిపాలిటీకి పోయినప్పుడు ఒత్తిడి వచ్చినప్పుడు నేను కొంచెం డబ్బు అయినా యివ్వాలని రెవెన్యూ బోర్డు వారితో మాట్లాడి, కలెక్టర్ వారి డిస్ క్రిషన్ మీద యాక్ట్ చేసి యివ్వాలని చెప్పాము. In majority of the villages most of the amount has been given only for drinking water. In Elur Municipality 14 lakh gallons per day water facility is there. That is why perhaps, I have not received any recommendation from the Collector.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :—వర్షాభావం ఉన్న మునిసిపాలిటీలలో గుంటూరు కూడ ఒకటి. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం మునిసిపిటీ 30 గాలన్స్ కావాలని ఉంటే 10 గాలన్స్ వస్తున్నది. దీని క్రింద గుంటూరు మునిసిపాలిటీకి కూడ చేశారా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు :—చిన్నచిన్న మునిసిపాలిటీనకు ఏమి లేని వారికి యిచ్చినాము. గుంటూరు డిస్ట్రిక్టులో ఒక లక్ష 60 వేల రూపాయలు యిచ్చారు. రేపల్లె, చిలకలూరిపేట, పొన్నూరు, బాపట్ల, నరసరావుపేట, మంగళగిరి.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులరెడ్డి :—25 లక్షలు కేవలం కలెక్టర్నే డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసేవారా? పూర్తిగా ఖర్చు అయినదా? ప్రభుత్వం నుంచి నేరుగా యివ్వలేదా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు :—ఫామిన్ డబ్బు కలెక్టర్ డిస్ క్రిషన్. ఆయన ఖర్చు పెడతారు. ఆర్.డి.ఓ.స్ నుంచి కమిషనర్ నుంచి ఫిగర్ తెచ్చుకొని అలాట్ చేసేది కలెక్టర్ గారే.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ డబ్బు అలాజ్ చేసేటప్పుడు కలెక్టర్స్కు అప్పు జెప్పారు. ఎమరెన్సీగా ఉపయోగపెట్టి, మంచివీళ్లు నష్టం చేయాలనేటటువంటిది జాగ్రత్తగా ప్లాన్ చేసుకోకపోవడంవల్ల అడిగిన చోటకు కావలసినంత యివ్వలేదు. ఇప్పటికైనా యిచ్చారేమో తెలియదు. చివరకు లాప్స్ అయిపోయి కొంచెం మిగిలి పోయింది. అది ఎందువల్ల జరిగింది? డబ్బు ఉన్నప్పుడు అడిగిన చోట యిచ్చి అక్కడ రిలీఫ్ కలుగజేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయలేదు?

శ్రీ ఎమ్. మాజీకొరావు :—అర్బన్ ఏరియాలో, మునిసిపాలిటీలో ఫాదర్స్ డబ్బు ఖర్చు పెట్టవలెనా లేదా అనేది చాల చర్చ జరిగింది. నేను గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియాకు చెప్పినది—అర్బన్ గాని రూరల్ గాని యాక్యూట్ షార్ట్ ఆఫ్ వాటర్ ఉన్నదని ఫరవాలేదని చెప్పినాము. ఎక్కడ అవసరం ఉన్నదో చూసి ఖర్చు పెట్టమని యిచ్చినాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కొన్నిచోట్ల 50 పర్సెంట్ యిచ్చినారు. మొత్తం ఖర్చు యివ్వమన్నప్పుడు 50 పర్సెంట్ మీరు భరించుకోవాలి, 50 పర్సెంట్ మేము యిస్తామని డబ్బు ఉన్నప్పుడు అలా ఎందుకు చేశారు. డబ్బు మిగిలిపోయిందని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. డబ్బు ఉన్నప్పుడు 50 పర్సెంట్ యిస్తామని ఎందుకు చెప్పారు?

శ్రీ ఎమ్. మాజీకొరావు :—కలెక్టర్స్కు డిస్క్రిషన్ యిచ్చాము అయిన డిస్క్రిషన్ నుంచి స్వయంగా పోయి చూసి ఏది అవసరం ఉన్నదని ఆలోచన చేసి చేయమని కలెక్టరుగారికి యిచ్చినాము.

CHILDREN'S PLAY GROUND AT ELURU

426—

* 934 Q.—Sri Vanka Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Eluru Municipal Council decided in March 1971 to give away the Children's Play Ground to a private body;

(b) whether the Government are aware that the play ground is intended for the benefit of children since 1952 ;

(c) whether the Director of Town Planning expressed his concern for lack of recreation grounds, parks etc , in the Master Plan and suggested acquisition of more land, out side the present Municipal limits; and

(d) will the Government in view of the dire requirements of citizens cancel the resolution of the Municipal Council in (a) ?

Sri M. Manik Rao : - (a) The Municipal Council, Eluru in its resolution No. 659, dated 22-3-1972 resolved to alienate Ac. O. 60 cents of land in T. S. No. 381/1 in Ranchandraraopet in favour of Srinivasa Bhakta Mandali at the rate fixed by the Collector.

(b) No, Sir.

(c) Yes, Sir. The Director of Town Planning has suggested acquisition of vacant lands wherever available in residential areas and reserve the same for public play grounds.

(d) A decision will be taken on receipt of the reports from the Commissioner Eluru Municipality and the Director of Town Planning.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ప్రశ్నలో 'ఇ' కి సమాధానంగా 'యస్' అన్నారు. ఈ స్థలం వట్టణలో పెంటర్ లో ఉన్నది. అక్కడ పిల్లల పార్కు ఉన్నది. ఆ స్థలాన్ని భక్తమండలికి యివ్వమని అడుగుతున్నారు. వారికి ఇస్తామన్నారు. నేను తమకు లెటర్ వ్రాశాను. అక్కడ పిల్లల పార్కు ఉన్న దృష్ట్యా, దాని అవసరం దృష్ట్యా, ఆ పార్కును అట్లాగే వుంచడానికి ప్రభుత్వానికి మైన అభ్యంతరం వున్నదా ?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—మునిసిపాలిటీ ఒక రిజల్యూషన్ పాస్ చేసినది. ఈ ఖామి, అక్కడ శ్రీ వెంకటేశ్వర టెంపుల్ కడతామని భక్తమండలి వారు అడిగారు అక్కడ దీప్తహృత్ గాని, ఏమి వచ్చినగాని కలెక్టరు పరిష్కరించాలి. ఈ మాటర్ కలెక్టరువద్ద వున్నది. ఈ లోపల కొంతమంది కోర్టుకు వెళ్ళారు. గవర్నమెంటుకు వచ్చినప్పుడు, గవర్నమెంటు ప్రీగా యిచ్చే అధికారం లేదు; మీరు గనుక యివ్వదలచుకుంటే, దానిని మార్కెట్ రేటుకు యివ్వాలి అన్నారు. ఇంకా తేనెస్ కోర్టులో వున్నది. ఇదంతా చాలా పెద్ద కథ. ఈలోగా గౌరవసభ్యుల నుంచి నాకొక లెటర్ వచ్చింది. గవర్నమెంటు దీనిని గురించి యింకా ఆలోచిస్తున్నది. నేను చెప్పేదేమంటే—యీ పార్కు ప్రక్కనే యింకొక పెద్ద పార్కు కూడ ఉన్నది. డైరెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్ ప్లానింగ్, కమిషనర్లను నేను అడిగాను. వారినుంచి అంతా వచ్చిన తరువాత గౌరవసభ్యులకు నేను వివరంగా సమాధానం యివ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఇది పిల్లల పార్కు. ప్రక్కనే పెద్దవారి పార్కు ఉన్నది. దానిని కలెక్టరును ఫిక్స్ చేయవన్నారు. మార్కెట్ రేటుకు యివ్వడానికి తమకు అభ్యంతరం లేదన్నట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. భక్తమండలి వారికి అప్పగించి ప్రజా సౌకర్యమునకు దెబ్బతగలేట్లు ఎందుకు చేయాలి? భక్తమండలి అడిగినప్పటికీ, వారికి యివ్వకుండా, ప్రజా సౌకర్యంకొరకే దానిని వుంచేట్లు చూడడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరమేమిటి? కలెక్టరుగారు వ్రాశారు, పార్కు వుంచాలని. దీనిపై ఎందుకు తాత్కాలికం చేస్తున్నారు? కోర్టుకు, దీనికి సంబంధం లేదు. ఆ తీర్మానాన్ని రద్దు చేసి, పార్కును వుంచడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—నేను చెప్పినట్లుగా, యిద్దరు సభ్యులు కోర్టుకు వెళ్ళారు. అక్కడ ఓపేన్ గా, దాని ప్రక్కనే పెద్ద పార్కు వుంది. ఇది చిన్న లాండ్, 60 సెంట్స్. ఈ లాండ్ లో వెంకటేశ్వర టెంపుల్ కట్టుకుంటామని భక్తమండలివారు అడిగారు. మునిసిపాలిటీ రిజల్యూషన్ పాస్ చేసినది. తరువాత, గవర్నమెంటు యివ్వదలచుకుంటే ప్రీగా యివ్వడానికి వీలేదని, మార్కెట్ రేటుకు యివ్వాలని అన్నారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్ ప్లానింగ్, సీనియర్ మోషు ఆఫీసర్,

ఆయన రిపోర్టు కొరకు ఎదురు చూస్తున్నాను. ఆయన తన అభిప్రాయం యివ్వవలసి వున్నది. ప్రక్కనే పెద్దవారి కొరకు వున్న పెద్ద పార్కు పెద్దవారు వుపయోగించడం లేదు. ఏమయినప్పటికీ, ఆ పార్కును దెవలప్ చేయాలనే అమకుంటున్నాం.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఆ ఊళ్లో వెంటే టేక్వర దేవాలయాలు చాలా ఉన్నాయి. భక్తమండలులు భజనలు చేసుకోవచ్చు. పిల్లలు అడుకోవడానికి ఉదేశించిన ఆ పార్కును భక్తమండలి భజనకు కాకుండా, పిల్లలకే యివ్వడం అవసరం. కలెక్టర్ రికమెండ్ చేశాడు. అక్కడ రిప్రజెంట్ చేస్తున్నారు. అది ఇప్పుడు పార్కుగా ఉన్నది. దానిని ఎందుకు డిస్టర్బ్ చేయాలి?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—భజనమండలులూ వున్నాయి, దేవాలయాలూ వున్నాయి. శ్రీకృష్ణగారు చెప్పిన దాని ప్రకారం—నాకి భక్తి లేకపోతే లేకపోవచ్చు; కాని చాలా మందికి వున్నది. అక్కడ టెంపుల్ వుంటే బాగుంటుందని వారు అడుగుతున్నారు. ఇంకా విర్బ్ యం కాలేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మీకు భక్తి లేకపోతే లేకపోవచ్చు. చాలామందికి భక్తి వున్నది, భక్తులు వున్నారు అనడం... That is casting aspersion on a Member.

Mr. Speaker :—You show me the rule. How the Member can object?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—భక్తి లేదు అంటే భక్తి లేదనే అర్థం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అంటే, తాము ఒక్కరే పవిత్రులమనా? That has become a common thing Sir. They are importing politics. Some politicians have no Bhakthi and some politicians have Bhakthi On this account they cannot arrogate themselves unnecessary pride.

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—దేవాలయాలు వున్నాయి, భక్తులూ వున్నారు. సి.వి.కె. రావుగారు లేచి భక్తి వుంది అనడంకప్పు అంటే—నాకి ఎంత భక్తి వున్నదో నాకు తెలియదు ...

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఆయనకు ఎంత భక్తి వుందో నాకు తెలుసు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—పసిపిల్లలను దేవుడితో నమానం అంటారు. అంత మంది దేవుళ్ళను నిరుత్సాహపరచి, ఎందుకు యిట్లా చేయాలి? పిల్లలకు ఆ ఊళ్లో వున్నది అదొక్కటే పార్కు. పసిపిల్లలను బాధపెట్టే పని ఎందుకు చేయాలి?

శ్రీ కోటయ్య (సంతనూతలపాడు) :—అక్కడ పిల్లలకు ఆట స్థలానికి అభ్యంతరం కలుగుతుందని అభ్యంతరం చెబుతున్నారు. ఈ ఆటస్థలానికి ఎదురుగానే రామచంద్రరావుపేట, పార్కు వుంది. అందులో సగం స్థలం పిల్లలకు కేటాయించారు. అక్కడ పిల్లలు అడుగుంటున్నారు. ఏలూరు రోడ్ రీ క్లబ్ వారు పిల్లల ఆటవిమిత్తం బొమ్మలు సప్లయ్ చేశారు. ఆ స్థలం ఆ భక్త మండలికి కేటాయించివండువలసిన పిల్లలకు వచ్చిన యిబ్బంది లేదని మనవికేస్తున్నాను. కాబట్టి, దానిని ఆ భక్త మండలికి యివ్వవలసినదిగా వేసే కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—దానికెదురుగానే పెద్ద పార్కు వున్నది అన్నారు. పార్కులు ఎందుకంటే, ప్రౌఢస్థ మానం కష్టపడి పనిచేసిన చదువత, సాయంత్రం వచ్చి కాస గాలివీల్చుకోవడానికి వీలుగా వుంటుంది. అటువంటిది భక్త మండలికి—శతకోటి సామూహిక హారేరామ, హరేకృష్ణ అనుకునే వారికి యివ్వవలసిన అవసర మేమీలేదు. అది అలోచించి, పిల్లల పార్కుగానే వుండనిస్తారా?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—నాగిరెడ్డిగారు సాయంత్రం గాలికోసం కూర్చుంటారు అంటున్నారు. ధారత సమాజంలో ముఖ్యంగా అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా దేవాలయాలు కట్టుకుని, రామరామ అనుకుంటే మోక్షం వస్తుంది. My friend Sri Nag Reddy believes in parks and some of our other friends believe in God. ఏమైనప్పటికీ, యీ విషయమై యింకా నిర్ణయం కాలేదు. ఇదంతా ఇంకా కన్సిడరేషన్ లోను, ఎగ్జామినేషన్ లోను వున్నది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఇప్పుడు కలెక్టరుకు పర్మిషన్ ఇచ్చాము అంటున్నారు. అటువంటి పర్మిషన్ యివ్వాలనుకుంటే ప్రభుత్వం అక్షన్ పెడుతుందా? దానికి అభ్యంతరమేమిటి?

శ్రీ యం. మాణిక్ రావు :—ప్రస్తుతం నేను యింతకంటే ఎక్కువ ఏమీ చెప్పడానికి లేదు. ఇదంతా కన్సిడరేషన్ లోను, ఎగ్జామినేషన్ లోను వుంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—అది ఇవ్వదలచుకున్నప్పుడు, కలెక్టరును రేటు నిర్ణయించమన్నప్పుడు, ప్రభుత్వానికి డబ్బు కావాలనున్నప్పుడు అక్షన్ పెడితే ఎక్కువ వస్తుందిగదా. In the interests of our Governments finances, why not the Hon'ble Minister consider about auction?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అన్నీ ఆలోచనలో వున్నాయని చెప్పాడుగదా.

DOING WAY WITH THE OLD SYSTEM OF SCAVENGING

427—

* 1100 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether Government will consider doing away with the old system of scavengers carrying excreta in buckets in towns; and

(b) if so, by what time the modern methods transportation of excreta will be introduced in towns?

Sri M. Manic Rao :—(a) Yes, Sir,

(b) It is reported by the Director of Municipal Administration that all Municipalities have been supplied with wheel barrows, buckets, scrappers etc, to enable the scavengers to avoid contact with the night soil and carry it as head-loads. These wheel barrows and other implements are put to use by the scavengers in the Municipalities.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—అన్ని మునిసిపాలిటీలలోనూ పెట్టారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—చాలా మునిసిపాలిటీలలో పెట్టారు. కానీ ప్రాక్టికల్ గా ఉపయోగించుకోవడం లేదని జనరలుగా ఉన్నది. 25 ఆగస్టున యీ విషయంలో నేను ప్రధానమంత్రికి స్పెషల్ లేటరు వ్రాశాను.

But they are not using properly. This time we are giving strict orders to these people to use these wheel barrows.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—క్రిందటిసారి యీ సమస్య వచ్చినప్పుడు ముఖ్య మంత్రిగారు ఎంత ఖర్చుయినాసరే, ఏ పరిష్కారంలోనైనా సరే యీ పద్ధతి మానిపించి, అనుభవ పద్ధతులు ప్రవేశపెడతామని ఒకమాట చెప్పారు. అమాట మీది నిలబడి ఎంత ఖర్చుయినా యీ కొత్త పద్ధతి అన్నిచోట్లకూడా ప్రవేశపెడతారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—ఎట్లాచేస్తే వీరికి లాభమనేది చూచి చేస్తున్నాము. వారు పని చేయడానికి వీలుకూడా ఉండాలి. ఎక్కడక్కడను పిలిపించి అప్లైర్ ఎట్లా ఉండాలి, చిన్న లేన్సులో పోవడానికి వీలుగావాటిని ఎట్లా తయారు చేయాలి అనేది చూచి, విజయవాడ మున్నగుచోట్ల—మాన్యుఫాక్చరర్స్ ఉన్నారు—ఎంత ఖర్చుయినా చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాము.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—ఎక్కడక్కడను పిలిచామన్నారు. వారు ఎక్కడ నుంచి వచ్చారు?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—ఇది రామన్ గా మాన్యుఫాక్చర్ అయ్యేది కాదు. 5-6 సంవత్సరాలు అక్కడక్కడ చేస్తూ—ఆ చేసినదానికి ఇప్పుడు చేసిన దానికి—మోడిపై చేయాలని వారిని పిలిపించి మాట్లాడాము.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మానసతా వృష్టితోచూచి యికనైనా వారిని యీ చుల విస్తరించు మోయడం గానీ, నెట్టుకుపోవడంగానీ నిషేధించి వారికి వేరే ఉద్యోగాలు యిప్పించి ట్రాన్సులో యీ నాటు కక్కసులు తీయించేసి ప్లమ్ బొద్దు తట్టించడానికి లోన్సు యిచ్చి అయినా ఆ సదుపాయం చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—గౌరవ సభ్యులు చూపుతున్న అభిమానం కంటే ప్రభుత్వానికి యింకా ఎక్కువ అభిమానం ఉన్నది. కానీ మనకు వేలకొలది గ్రామాలున్నాయి. ఈ క్రొత్త పద్ధతి ప్రవేశపెట్టాలంటే కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కావలసివుంటుంది. సింగిల్ వీల్, లేడీస్ యీ పని ఎక్కువగా చేస్తుంటారు కాబట్టి యీజీగా చేయడానికి వీలవుతుందనే పద్ధతులలో ఆలోచిస్తున్నారు. అప్పీ మునిసిపాలిటీలకూ నల్లయి చేయడానికి నిర్ణయం చేశాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—సుమారు 50 సంవత్సరాలనుంచి స్కావెంజర్స్ బుట్టలతో, తట్టలతో, బకెట్లతో యీ పని చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ క్రొత్త పద్ధతిని అక్కడ ప్రజలకు యిబ్బంది లేకుండా, వీరికీకూడా అవమానం ఇబ్బంది లేకుండా ఎప్పుడు అమలు చేస్తారో చెప్పగలరా? ఈ ఆలోచన పరిపక్వమై ఎప్పుడు అమలుచేస్తారు? రిమూవల్ కూడా లాభాలతో స్పీడీగా చేయించడానికి యేర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—స్పెషల్ గా మాన్యుఫాక్చర్ చేయించి సప్లయ చేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. లారీలు ఉపయోగించడం మాత్రం సాధ్యం కాదు—ఎందుచేతనంటే గ్రామాలలో చిన్న చిన్న లేన్సు ఉంటాయి. వాటిగూడా లారీలు వెళ్ళడం కష్టం.

Sri Morris:—Visakhapatnam is now far advancing city and still this removal of excreta is containing by the old system. The streets are now being flooded with all sorts of things and these dirty people carrying these things are obstructing and it is kept till somebody else comes and removes. Cannot the lorries be provided atleast to Visakhapatnam? since it is an injustice to the population Sir?

Sri M. Manika Rao:—I repeated the same thing Sir.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—(ఎల్లారెడ్డి) నైట్ సాయిల్ తీసుకొనిపోయి ఎక్కడ వేయాలనే సమస్య ఉన్నది. సిటీలోగానీ, వల్లెటూళ్ళలోగాని ఆ ప్రక్కనేవున్న కాలవలోనో, కుంటలలోనో, పోసేస్తారు. అటువంటివి మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చాయా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—ప్రతి మునిసిపాలిటీకి కూడా నైటు సాయిల్ వేయడానికి ఊరిబయట డిపోలు ఉన్నాయి. ఆ డిపోలు ఊరికి చాలా దూరం పెట్టితే వారు పనిచేయలేరని కంప్లయింట్సు కూడా వచ్చాయి. దాదాపు అన్ని మునిసిపాలిటీలలో కూడా మునిసిపల్ లిమిట్సులో చిన్న డిపోలు ప్రొవైడ్ చేయబడివున్నాయి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—నైట్ సాయిల్ తో వున్న లారీలు పైన కవర్ ఏమీ లేకుండా అన్ని రోడ్లు తిరిగి తరువాత ఊరిబయటకు వెడతాయి. చెడు వాసన ఊరంతా వ్యాపిస్తున్నది. లారీలనుంచి వాసన బయటకు రాకుండా కవరు చేయించడానికి—ఎయర్ బ్రైట్ చేయించడానికి—అన్ని మునిసిపాలిటీలకు ఇన్ స్ట్రక్షన్సు ఇస్తారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—చాలా మునిసిపాలిటీలలో ట్రాక్టరులు, ట్రాక్టరులకు క్రైయిలర్సు పెట్టి యీ పని చేస్తున్నారు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినదానితో నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. క్రైయిలరుకు పూర్తిగా కవరు వుండాలనేది ఆలోచిస్తున్నాము. కాని దీనివల్ల చాలా ఖర్చు అవుతుంది. ఏదయినా డిజైను ఇచ్చి మాన్యుఫాక్చరు చేసేవారిని చేయమంటే వారు ఎన్ని వేల కావాలని అడుగుతారు.

But the Government is considering about it. I have already given instructions to cover these small anchors.

MARKETING CHEMICAL MANURES OF MADRAS FERTILISERS LIMITED

428—

*347 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Andhra Pradesh State Co-operative Marketing Federation and the Madras Fertilisers (M.F.L.) signed an agreement in March 1972 for marketing the chemical manures of Madras Fertiliser Limited ;

(b) if so, what are the Fertilisers; and

(c) what will be the method of distribution ?

The Minister for Co-operation (Sri B. Subba Rao) :—(a) Yes, Sir.

(b) N. P. K. Complex Mixtures and also Urea.

(c) Through the District and Taluk Co-operative Marketing societies and other Co-operatives on cash and carry basis.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—మార్కెటింగ్ సొసైటీలకు యిస్తామంటున్నారు. ఇతరులకు యివ్వకుండా, కిక్కిరించకుండా మార్కెటింగ్ సొసైటీలద్వారానే గ్రామ మార్కెటింగ్ సొసైటీలద్వారా రైతులకు పంపిణీ చేయించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—అవిదంగా ఆదేశాలు యివ్వబడినాయి.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—సంవత్సరానికి ఎంత నష్టం చేస్తామని ఎగ్రిమెంటు ఆయ్యారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—72-73 కి 9,405 మెట్రిక్ టన్నులు. 9,579 metric tonnes Urea.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—కో ఆపరేటివుద్వారా డిస్ట్రిబ్యూషను బాగానే ఉన్నది. ప్రయివేటు డీలర్లు కొంతమంది రైతులకు పంపినట్లు పంపి వారే అమ్మకం పన్ను మొదలుపెడుతున్నారు. అది అవుచేయిస్తారా? జస్ట్యుస్ రైతులకే ఇప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—లబ్ధకుండా చేస్తాము.

శ్రీ జె. దామోదరరావు :—కో ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీస్ పెట్టారు, కొన్ని ఎత్తేశారు. ఏ బేసిన్ పైన ఈ కో ఆపరేటివు స్టోర్లు పెడుతున్నారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—పాడెపోయిన సొసైటీలు ఉంటే అవి తిరిగి పని చేయడానికి అవకాశాలు ఉంటున్నాయో లేదో చూచి అవి పని చేయకపోతే వేరే పెట్టడానికి ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ జె. దామోదరరావు :—దూరంగా పెట్టితే రైతులకు యిబ్బంది అవుతోంది కదా. ఆ విషయం పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు :—ఎరువులు జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీల ద్వారా పంపిణీ చేయాలని కోరుకుంటున్నాము. అది ప్రభుత్వం జరగడం లేదు. ఆ విధంగా రిపోర్టు వచ్చాయా? వాటిని పరిశీలించారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—అలాంటిది స్పెషిఫిక్ గా యివ్వలేము. పంపిణీ తప్పనిసరిగా చూస్తాము.

TAXI DRIVERS CO-OPERATIVE SOCIETIES

429—

* 856 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) the number of cars so far supplied by the State Government to the Taxi Drivers Co-operatives on hire purchase basis; and

(b) the number of cars proposed to be supplied during the year 1972-73?

Sri B. Subba Rao (The Minister for Co-operation):—(a) 181
(b) 424

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—అన్ని పట్టణాలలోను డ్రైవర్స్ సహకార సంఘాలకు ఇవ్వడానికి వీలున్నదా? ఏ ఏ పట్టణాలకు ఇచ్చారు? టాక్సీలు మైర్ వర్చెక్ మీద ఇచ్చేటప్పుడు ఏ ఏ పట్టణాలలో ఇస్తున్నారు? ప్రతి పట్టణంలో ఇస్తున్నారా? లిమిటెడ్ గా ఇస్తున్నారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఆవసరాన్నిబట్టి ప్రపోజియబిల్టి సంఘాలు రిజిష్టర్ చేసి ఇస్తారు.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పుడు ఏ ఏ పట్టణాలలో ఉన్నది?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—విజయవాడ, హైదరాబాదు, కర్నూలు, సూర్యాపేట-రాష్ట్రంలో చాలాచోట్ల ఉన్నాయి.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :—కృష్ణాజిల్లాలో టాక్సీడ్రైవర్ కో ఆపరేటివ్ సంఘాలుగా రిజిష్టర్ చేసుకోడానికి ఎన్ని అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి? వాటిని ఏ పద్ధతిప్రకారంగా ఏ రూపంలో ఇస్తారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—సంఘాలు రిజిష్టర్ అయితే స్ట్రెయింట్ బట్టి కార్లు ఎలాబ్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—సహకార సంఘాలను ఏవిధంగా రిజిష్టర్ చేసుకోవాలో డ్రైవర్స్ కు తెలియడం లేదు. అధికారులను మీరే పంపి ప్రతిచోట సహకార సంఘాలు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఇంచుమించు అన్నిచోట్ల ఉన్నాయి. లేనిచోట్ల ప్రపోజియూ కార్ ఫర్ చేసి అన్నిచోట్ల చేయడానికి ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ కె. పోమేశ్వరరావు (నిడుమోలు) :—ఈ సహకార సంఘాలు మునిసిపల్ ఏరియల్ లో పట్టణప్రాంతాలలో ఏర్పడుతున్నట్లు ఉంది. తాలూకా కేంద్రాలలోకూడా టాక్సీలు ఎక్కువగా ఉండే ప్రాంతాలున్నాయి. అక్కడకూడా రిజిష్టర్ చేయడానికి ఆవకాశం ఉందా? అభ్యంతరం ఏదైనా వుంటే పునరాలోచన చేసి ఆ ప్రాంతాలకుకూడా సహకార సంఘాలు ఏర్పాటుచేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి కోటా రావాలి. ఇప్పుడు తక్కువగా వస్తున్నాయి. ఎక్కువగా కావాలని వ్రాయడం జరుగుతోంది. ఏదైనా కాటా కా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో కూడా పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీమతి డి. ఇందిర (తెనాలి) :—1971-72 లో 181 కాన్స్ట్రక్షన్స్ చేసినట్లు చెప్పారు. అందులో తెనాలిలో ఎన్ని ఇచ్చారు? 1973-74 లో ఎన్ని ఇవ్వబోతున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అసలు తెనాలిలో కోఆపరేటివ్ ఉందా?

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—ఉంది.

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—వివరాలు ప్రత్యేకంగా అడగండి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—సహకార సంఘాలలో ఉన్న టాక్సీ డ్రైవర్లు హైర్ వర్జెన్సీ సిస్టం మీద ఇనోకం కు మించిన పేమెంట్లు చేయవలసి వస్తున్నది. ఇన్ సూల్ మెంట్స్ సంఖ్య పెంచి ఎమౌంటును తగ్గించి ఎచ్చే దానిలో వారి ట్యాక్స్ సరిపోయేట్లు పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—అలాంటి రిప్రజెంటేషన్ వచ్చింది. ప్రభుత్వం ఎగ్జామిన్ చేస్తుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—కాకినాడలో టాక్సీ డ్రైవర్ల సహకార సంఘాలు టాక్సీ డ్రైవర్ల పేరుతో భూస్వాములు టాక్సీలు తీసుకున్నారని విచారణ జరిగింది. దానిపై మంత్రిగారు చర్య తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఇదివరకు జరిగిన దానినిబట్టి సాఫైటీ అక్కర లిక్విడేషన్ లో ఉంది. వారికి 170 వేలు ఇదివరకు ఇవ్వడం జరిగింది. దాదాపు లక్ష రూపాయలు వసూలు చేసుకోడం జరిగింది. ఇంకా 70 వేలు రావలసి ఉంది. లిక్విడేషన్ లో వుంది. ఎవరైనా బాధ్యులైన వారిపై చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—కోటా ఈ సంవత్సరానికి ఎన్ని వచ్చాయి. హైదరాబాదుకు తెలంగాణాకు ఎన్ని ఇచ్చారు? ఆంధ్ర ఏరియాలో ఎన్ని ఇచ్చారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఆంధ్రకు 42, తెలంగాణాకు 139 ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—సహకార సంఘాలకు అర్థిక పనదులను ఏ విధంగా సమ రుస్తారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—ఇందులో 5 వర్సంటు టాక్సీ డ్రైవర్లు, 10 వర్సంటు గవర్నమెంటు, 85 వర్సంటు కమర్షియల్ బాంకులు ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :—వెహికల్స్ ఎలాబ్ చేయడంలో ఆంధ్రకు తెలంగాణాకు ఏ రేషియో ఉందో ఆ రేషియోలో ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? అన్ని సంఘాలకు మెంబర్స్ సంఖ్యనుబట్టి ఐనా ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

వచ్చినవి ఒకేచోట ఇస్తే మిగిలిన సంఘాలు ఐకీకృతంగా ఉంటున్నాయి. కాపిటర్ డెవ్ కాపిటర్గా ఉంటున్నది.

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—అవసరంబట్టి మెంబర్స్ స్పెషియల్ బట్టి ఆంధ్రకు తెలంగాణకు ఇస్తున్నాను

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీదాసు :—నిజామాబాదులో ఒక సంఘం ఉంది. అక్కడ ఎంత రోజు ఇచ్చారు ? ఇచ్చారోతున్నారు.

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—ఆ విషయం లేవండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీదాసు :—తరువాత ఇంటిమేషన్ అందజేయాలని చెప్పండి.

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—తప్పకుండా.

శ్రీ విజయశిఖావణి (తిరుపతి) :—అఖిలభారత పుణ్యక్షేత్రమైన తిరుపతిలో ఈ సమాకూల సంఘాలు ఉన్నాయా ? ఉంటే ఎన్నోసార్లు ఎలాట చేసారు ? లేకపోతే స్థాపించడానికి ప్రానుకుంటారా ?

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—అక్కడ ఏదైనా కావాలని రిప్రెజెంటేషన్ ఇస్తే ఆలోచిస్తాం.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—మీరు ఇచ్చిన అంకెలు ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో చాలా తేడా కనిపిస్తున్నవి. ఆంధ్రప్రాంతంలో ఎవరూ అడుగలేదా ? ఎన్నో సంవత్సరాల మేరకు ఆంధ్రప్రాంతంలో ఈ తేడాను భర్తీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ వి. సుబ్బారావు :—ఎక్కడెక్కడ సంఘాలున్నాయో రిజిష్టర్ చేసి ఎలాంటిమెంట్ బట్టి వ చుకోవడం జరిగిందని చూసి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—139-42 సమానం ఎట్లా అవుతాయి ?

REHABILITATION OF RYOTS AFFECTED BY SUBMERSION OF LAND UNDER NAGARJUNA SAGAR PROJECT

430—

*5-Q Q. Sarvasri B. Rama Sarma (Devarkonda) and M. Nagi Reddy:—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) the number of Centres arranged for rehabilitating the ryots of the villages in Devarkonda taluk, which were submerged under Nagarjuna Sagar Project;

(b) whether they have been provided with land and other facilities in those centres;

(c) whether it is a fact that Sri Gaddampalli Narayan Reddy Ex-M.L.A., had taken 'D' Forms pertaining to the lands granted to ryots and took possession of 300 acres of such land at Pasyamala and Ekarampeta Centres ; and

(d) if so, whether any enquiry will be conducted into the said matter?

The Minister for Irrigation (Sri P. Narasa Reddy) :— 22 Main Rehabilitation centre and 10 Subsidiary Rehabilitation Centres.

(b) Yes, Sir, They have been provided with lands and other facilities in the Rehabilitation Centres under the Rehabilitation Policy approved by the Government.

(c) According to the informal enquiry made by the Special Deputy Tahsildar at the Rehabilitation Centre 215 acres of dry land assigned to 3 displaced families in Ekamampeta taluq is in the occupation of Sri G. Narayana Reddy, Ex-M.L.A., Devarakonda.

(d) Yes, Sir.

శ్రీ బి. రామకర్ప :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు ఎకాంపేటలో 300 ఎకరాల భూమి వారి స్వాధీనంలో ఉందని నా యిన్ఫర్మేషన్. హజూరు సర్గర్, గురించి పెంజరులో వంద ఎకరాల మాగాణి వారి స్వాధీనంలో ఉందని నా భోగవ్వాసులైనారు వివరిస్తారా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—అధ్యక్ష, హజూరు సర్గర్ గురించి ఎవరూ లేవు. ఎకంపేట గురించి విచారణ జరుగుతున్నది. ఆయన నాలా భూములు చేరడోక వారికి బదిలీగా యిచ్చి లేసుకున్నారు. ఎంప్లయర్ జరుగుతున్నది ఉపకారా డిస్ ప్లేస్ వర్కనుకు యిచ్చిన భూములను గా సంపన్నతావంతు అమ్మకానికి సన్నేదా ఉంది. అందుకొరకు ఎంప్లయర్ జరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. నరసారాయణ :—ఎక్స్-ఎం. ఎల్. వీ. గారు 215 ఎకరాల ఆక్రమించుకొని కూర్చున్నారని అర్థం అవుతోంది. ఎన్నికైన లేకుండా ఆక్రమించిన వారిని తొలగించడానికి ఆక్షేపణ ఏముంది ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—ఆక్రమణలో ఉన్న 430 బాధితులు ఆక్షేపణ పెట్టాలి. ఆయన భూములు బదిలీ యిచ్చి లేసు న్నారని జవాబు చెప్పాలి. అది నిజంగా ఎక్స్ చేంజ్ జరిగిందా లేక బలవంతంగా ఆక్రమణ చేసినదా అనేది విచారణ జరుగుతోంది.

శ్రీ నిమ్మల రాములు :—అధ్యక్ష దేవకొండ తాలూకాలో వారికి ఉన్న భూములను యిచ్చి రైతులనుండి నారాయణరెడ్డిగారు మార్పుపన్నట్లు రికార్డులో ఉందా ?

మెన్బర్ స్పీకర్ :—ఆ సంగతి చెప్పినారు.

Sri A. Sreeramulu (Eluru) : According to rules of assumption, the assignee must be given D. Form. Then Government must also give possession. Why this irregularity crept into this assignment procedure? How this gentleman, M. Narayan Reddy, was getting possession of these lands? It is either by force.

Sri P. Narasa Reddy :—The question of forcible occupation is not in issue. The question is about the person to whom they have allotted that land. If he is in possession in exchange of the other land or on payment of money, we don't know. Government cannot forcibly evict unless we have the particulars.

Sri A. Sreeramulu :—Within five years how can he transfer the lands.

Mr. Speaker:—Even that violates D. Form conditions.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—215 ఎకరాల భూమిని ఎవరికైతే యిచ్చారో అది వారి ప్లాటిషన్ లో లేకుండా మరొకరి ప్లాటిషన్ లో ఉందని ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. ఈ పరిశ్న పంపించినప్పుడు. అయితే ఆ భూములను మోసం చేసి బదిలీ చేశారా లేక వారి యిష్టం ప్రకారం జరిగిందా అనేది రైతుల దగ్గరకు వెళ్ళి ఎంక్వయరీ చేయిస్తారా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—ఎంక్వయరీ జరుగుతోంది. We have sent a Special Deputy Tahsildar and the P. A. to Collector to hold an enquiry and they are taking their statements. చాలాకష్టంగా వారిని విచారణకు రప్పించడం జరిగింది. They are unwilling to come to the enquiry. But we have asked the officers to go to them and take statements.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—దీని గవర్నమెంటు చాలా సీరియస్ గా తీసుకోవాలి. ఇదివరకు ఒక మంత్రిగారు చనిపోతే భూములను యిచ్చి మంచి భూములు తీసుకున్నారు. వారి పేరు పురుషోత్తమరెడ్డిగారు. ఇప్పుడు ఒక ఎం. ఎల్. ఏ. తనపవరు ఉపయోగించి బెదిరించి తీసుకున్నట్లు స్పష్టం అయినది. అందుచేత ఆయన లేకుండా రైతులను పిలిపించి పోలిసుకు యిచ్చే పద్ధతిలో ఎంక్వయరీ చేయిస్తారా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—ఆదేశ విచారణ జరుగుతున్నది. We shall give protection to them.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—భూములు తీసుకున్నందుకు కాంపెన్సేషన్ ను యిచ్చే సందర్భంలో ఆలస్యం జరుగుతున్న దృష్ట్యా యింటరెస్టుకూడా యిస్తారా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—రిహబిలిటేషన్ పాలసీ నిర్ణయించబడినది. ఎవరికైతే 5 ఎకరాలకంటే తక్కువ భూమి ఉందో వారందరికీ తీసుకోబడిన భూమిని ఆక్కడ యివ్వడం జరిగింది, 5 ఎకరాలపైన ఎంతభూమి ఉందో 5 ఎకరాలు ఎక్స్-గ్రాషియా ఫీగా యిచ్చి 10 ఎకరాల వరకు మార్కెట్టు వాల్యూ మీద రెండున్నర ఎకరాలు మూడు ఎకరాలు ఆట్లా యివ్వడం జరిగింది. ఇంటరెస్టు అనే నమస్య లేదు. ఎందుచేతనంటే అందర్ ది లాండ్ అక్వీజిషన్ ఆక్టు 15% సొలేషియం యివ్వడం జరిగింది. ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ చార్జెస్, ఎక్స్-గ్రాషియా కన్స్ట్రక్షన్ ఆఫ్ హౌస్ యివన్నీ ఉన్నందున ప్రత్యేకంగా ఆ భూములకు యింటరెస్టు ప్రశ్న ఉద్భవించదు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—చాలాకాలంవరకు కాంపెన్సేషన్ యివ్వడం లేదు. ఇమీడియట్ గా పేమెంటుచేస్తే 15% సొలేషియం సరిపోతుంది. చాలాకాలం అవుతున్నది. ఎందుక యింటరెస్టు యివ్వడం గురించి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—దానిలో 16 ప్యామిలీల తేసులు మాత్రమే పెండింగుగా ఉన్నాయి. విగతావారికి యిచ్చేయడం జరిగింది. అవికూడా వారా వీరా అనేది డిస్ పూబ్ లో ఉంది.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—డి ఫారం పట్టాలు ఎక్స్‌చేంజి చేసుకున్నారా? డి ఫారం పట్టాలు కండిషన్‌లో పట్టాలు, సరాఫీసం చేయకూడదనే కండిషన్‌తో ఆ సైను మెంటు జరుగుతుంది. ఈ సందర్భంలో ఎక్స్‌చేంజి జరగడానికి వీలులేదు. పట్టా కాగితాలు భూస్వాములు తీసుకున్నారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—డి ఫారం పట్టాలు ఒరిజినల్ పట్టాదారులే యివ్వడం జరుగుతుంది. ఇంకొకటి మధ్యలో ఎలా వస్తారు? వారికి పొజిషన్‌కూడా యివ్వడం జరిగింది. మరొకరు ఎలా పొజిషనులోకి వచ్చినారో విచారిం జరుగుతుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఆ మహానుభావుడు 215 ఎకరాలను ఎం.ఎల్.ఎ గా ఉన్నప్పుడు కాచేశారా? ఇంకొకరు భూములను యిచ్చారన్నాడు. అవి కూడా కాచేసిన భూములేమో సరికేలిస్తారా?

Sri P. Narasa Reddy : It is the privilege of the Hon. Member. I cannot answer. ఆయన కాచేశాడో లేదో చెప్పడానికి లేదు. ఎంక్వయర్ జరుగుతున్నది. జరిగిన తరువాత మనవిచేస్తాను.

Sri C. V. K. Rao :—I would like to ask the Hon. Minister how he could evade this thing. Here he admitted that 215 acres of land was allotted to ryots who were displaced, but taken by the particular M. L. A.

Mr. Speaker :—Under rules of procedure I cannot compel the Minister to state in a particular manner. It is his right to reply in whatever manner he likes.

Sri C. V. K. Rao :—It is his right to reply. There is no doubt about it. But he cannot evade a matter of public importance. What people think of them? Very badly. He is defending a fellow who had taken away the public property. Did he take those lands when he was a M.L.A. or not?

Sri P. Narasa Reddy :—I am not here defending anybody. Probably the member wants to impute that allegation on me. But I take it for granted, that I am not trying to defend him. I only said that we are enquiring into the matter and that there is an irregularity. The lands are not in possession of those to whom D. forms were given. We have also taken statements. We are also contacting the persons. That is under enquiry. We are neither trying to defend him nor saying that whatever has been done is correct.

Sri C. V. K. Rao :—My question is not answered. When did it happen? When this particular gentleman was M. L. A. and for which party he belonged?

Mr. Speaker :—If you have got the date when these D. forms are issued?

Sri P. Narasa Reddy :—I don't have the date exactly as to when this has been done. The particular gentleman has been a M.L.A. in and out of the House thrice. He was first elected and he was not elected second time and again he was elected third time.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— అధ్యక్ష, ఆ డిస్ ప్లేస్ రైతులు మేము హ్యాండ్ ఓవర్ చేశాము మీరు అమోదించండి అని ప్రభుత్వానికి వ్రాతమాలికంగా పెట్టుకున్నారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— అదే మనవిచేశాను. పెప్పల్ ఆఫీసరును పి. ఎ. టు కలెక్టరును, పెప్పల్ డిప్యూటీ తహసీల్దారును వేశాము. వారందరిని రప్పించి ఎన్ క్వయరీ చేయిస్తున్నాం. వారు ఒప్పుకున్నా గవర్నమెంటు రూల్సుకు వ్యతిరేకం కనుక దానిని గురించి ఎన్ క్వయరీ చేయిస్తున్నాము.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

RELOCALISATION OF NAGARJUNASAGAR AYACUT

431--

* 35 Q.— Sarvasri M. Nagi Reddy, Vanka Satyanarayana and D. Krishna Reddy :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state:

(a) whether the Government propose to relocalise the Nagarjunasagar Ayacut in view of the defects in the localisation;

(b) if so, when the said work will be taken up; and

(c) whether steps will be taken to stop the levy of penalties in the name of illegal cultivation, until the work of relocalisation is completed?

A —

(a) No, Sir.

(b) Does not arise

(c) The matter is under examination

CONSTRUCTION OF BRIDGE ON NAGULERU RIVER

432—

* 655 Q.— Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state:

(a) whether the Government have sanctioned the construction of a bridge on Naguleru River near Pedakodamgundla village of Palnad Tq., Guntur District;

(b) if so, the estimated cost of the bridge; and

(c) when the work will be commenced and when it will be completed?

A :—

(a) Sanction has been accorded for constructing an under-vented Causeway across Naguleru River near Pedakodamgundla village.

(b) Rs. 1,40,00).

(c) The agreement for the work was concluded on 25-5-72. The work is just started and it is programmed to be completed in a period of 20 months from the date of commencement.

IRREGULAR APPOINTMENTS IN SOCIAL WELFARE DEPARTMENT

423—

* 57 Q.—Sri A. Sreeramulu:—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the Judgement of the Andhra Pradesh High Court dated 17-3-1972 in W. P. 610 of 1970 filed by some Superintendents and U. D. Clerks of the Social Welfare Department against irregular appointments;

(b) if so, the action taken to review the appointments made as directed by the High Court; and

(c) when it is likely to be completed?

A:—

(a) Yes Sir.

(b) The matter is under consideration of the Government.

(c) Shortly.

PALAOHAR AND VALAGALAMANDA ANICUTS IN CHITTOOR DISTRICT

434—

* 565 Q.—Sri O. Venkata Subbaiah (Venkatagiri):—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) when the construction of the “Palaohar and Valagalamanda” anicuts in Chittoor District has been started;

(b) whether these Anicuts are completed;

(c) if not, the reasons therefor;

(d) the extent of Ayacut that comes under these projects;

(e) whether it is a fact that the revised estimates and tenders for the said anicuts are pending with the Government since a long time; and

(f) if so, the reasons for not sanctioning them so far?

A:—

(a) The construction of both the Anicut of Schemes of Palachur and Valagalamanda Yeru in Chittoor district was commenced on 1-2-1964.

(b) (i) Palachur Anicut Scheme
The work is in progress

(ii) Valagalamanda Anicut Scheme.
The Anicut portion is completed.

(c) (i) Palachur Anicut.

The work was temporarily stopped during 1966, due to paucity of funds and resumed again in February 1969.

(d) The ayacut under Swarnamukhi anicut at the head of Palachur tank supply channel is 5900 acres and the ayacut under Valagalamanda anicut is 3098 acres.

(e) & (f) (i) Palachur Anicut Scheme.

The Revised Estimate is pending for want of certain further clarifications from the Chief Engineer. The tenders in respect of this work will be taken up for consideration after the Revised Estimate is sanctioned.

(ii) Valagalamanda Anicut Scheme.

The Revised Estimate is under active consideration of the Government. Tenders in respect of the above work will be taken up for consideration after the Revised Estimate is sanctioned.

RESTORATION OF AGRICULTURAL TANKS IN TEKKALI TALUQ

435—

* 388 Q.—Sri S. Lokanadham Naidu (Tekkali):—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) the amount spent during the years 1970-71 and 1971-72 respectively under the agricultural tanks restoration scheme in Tekkali taluk, Srikakulam District;

(b) the number of tanks repaired;

(c) whether repairs have been done completely;

(d) whether any other minor irrigation schemes, besides the above restoration schemes have been taken up in this taluk during the years; and

(e) if not, the reasons therefor?

A:—

(a) The amount spent under the Agricultural tanks restoration scheme in Tekkali taluk, Srikakulam district during the years 1970-71 and 1971-72 was as follows:—

1970-71	..	Rs. 1,86,400
1971-72	..	Rs. 93,580

(b) 34 Nos.

(c) 32 tanks have been completed and the remaining two are nearing completion.

(d) Besides the above restoration schemes, one minor irrigation scheme "construction of an anicut across Sandemmedda" near Lakhidasapuram in Tekkali Taluk costing Rs. 1,50,000 was also taken up during the year 1971-72.

(e) Does not arise,

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

FIRE ACCIDENTS IN KHAMMAM DISTRICT

96—

3-X Q.—Sri Md. Rajab Ali :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the taluk-wise number of houses destroyed in the fire accidents in Khammam District so far during this year i.e., 1972 ;

(b) the villagewise particulars of relief provided to the victims;

(c) whether it is a fact that relief is being denied to the victims who pay taxes of rupees one hundred or more ; and

(d) if so, the reasons for such discrimination ?

96—

A.—

(a) & (b) the details are furnished in *annexures I and II respectively.

(c) & (d) as per G.O.Ms.No. 1741, Revenue dated 8-11-1967 persons paying Land Revenue of Rs. 20 or less are eligible for relief.

CASES REGISTERED BY POLICE DURING TELENGANA AGITATION

97—

133 Q.—Sri D. Venkatesam :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of cases registered by the Police during the Telangana agitation in the Judicial Courts and Sub-Divisional Magistrate Courts ;

(b) the number of cases disposed and those pending; and

(c) the number of convicted and the nature of conviction,

97—

A.—

(a) Judicial Courts	.. 2675
Sub-Divisional Courts	.. 3045
(b) cases disposed	.. 5702
cases pending	.. 18
(c) number of convicted	.. 2702

Nature of conviction :—In most cases, the nature of conviction was imprisonment, both simple and rigorous, ranging from 2 days to 5 years, except one case in which the accused was convicted to life imprisonment. In some cases, the accused were convicted and released after admonition by Court. In a few cases, the accused were convicted

ed and released under section 3 of the probation of offenders Act. In some cases the accused were convicted to fines ranging from Rs. 50 to Rs. 100.

AMOUNT TO BE PAID TO THE LANDLORDS UNDER ANDHRA PRADESH
(ANDHRA AREA) ESTATES ABOLITION ACT, 1948

38—

241 Q.—Sri P. V. Ramana :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

- (a) what is the estimated amount to be paid to the landlords under the Andhra Pradesh (Andhra Area) Estates Abolition Act 1948;
- (b) what is the amount already paid upto now; and
- (c) what is the amount yet to be paid ?

38—

A.—

(a) The amount to be paid to the land-holders under the Estates Abolition Act cannot be estimated now because there are still 69 estates yet to be taken over and the amount of compensation payable to the landholders of those estates cannot be assessed now.

	Rs.
(b) Advance Compensation ..	4,17,04,500
Final Compensation ..	5,76,37,900
Interim payments and interest on deficit interim payments ..	3,10,90,200
Total: ..	<u>18,04,32,600</u>

(c) Cannot be estimated till the remaining 69 estates are taken over.

HANDING OVER THE MARKET TO ANAKAPALLE AGRICULTURAL MARKET
COMMITTEE

99—

82 Q.Sri P. V. Ramana :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

- (a) whether the Anakapalle Municipality handed over the Market to the Anakapalle Agricultural Market Committee;
- (b) if so, is it not a fact that neither the Municipality nor Agricultural Market Committee took care of public health in the market; and
- (c) what action Government proposes to take in the matter ?

99—

A.—

(a) yes, Sir

(b) for some time both the municipality and the Agricultural Market Committee did not attend to the work of clearing the garbage. But on intervention of the Collector, Visakhapatnam the Municipality has attended to the clearance of the garbage etc.

(c) Government have also issued instructions that the Municipal Council, Anakapalle should attend to the sanitation of public markets.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME IN BHADRACHALAM TOWN

100—

648 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the protected water supply scheme has been implemented in Bhadrachalam town :

(b) if so, whether water is being supplied to all parts of the said town; and

(c) if not, the reasons therefor ?

100—

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) The improvement scheme to provide water supply to unserved areas in the town will be taken up for execution by Panchayat Raj Department after providing necessary funds.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME TO CHILAKALURIPET MUNICIPALITY

101—

994 Q.—Sarvasri M. Nagi Reddy, D. Krishna Reddy and B. Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the protected water supply scheme has been sanctioned to Chilakaluripet Municipality in Guntur District ;

(b) if so, the estimated cost of the scheme ;

(c) whether the work has been commenced ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

101—

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Rs. 51.23 lakhs.

(c) Yes Sir.

(d) does not arise.

Rural Ayurvedic Dispensaries in Kota Panchayat Samithi

102—

319 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether any representation has been received from the Kota Panchayat Samithi in Nellore District to convert non subsidised rural Ayurvedic dispensaries in the said samithi into subsidised rural Ayurvedic dispensaries ; and

(b) what action has been taken on the representation ?

102—

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) the proposals regarding opening of subsidised Ayurvedic Dispensaries during 1972-73 in the State has been deferred by Government in view of difficult financial position of the State.

STAFF WORKING IN HOMEO HOSPITAL IN NALGONDA

103—

445 Q.—Sri B. Rama Sarma :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) the strength of the staff working in Homeo Hospital run by the Government in the Headquarters Town of Nalgonda district ;

(b) the average number of patients coming to the Hospital daily ;

(c) the amount being sanctioned annually for the purpose of medicines to the said Hospital ;

(d) the amount of expenditure being incurred every year by the Government towards the salaries of the staff and other expenditure ; and

(e) whether any proposal is under consideration of the Government to increase the strength of the staff ?

103—

A.—

(a) a Homoeopathic Dispensary (not Hospital) is functioning at headquarters town of Nalgonda district. The strength of the staff of the dispensary is given below :

1. Physician (Medical Officer)	.. one
2. Nursing Orderly	.. one
3. Part-time Sweeper	.. one

(b) daily average of patients from 1.71-72 (from April to March, 1972.

Men	..	1.5
Women	.	5.
Total		100

(c) the amount allotted for the year 1971-72 for the purpose of medicine is Rs. 1,100.00.

(d) the expenditure incurred towards salaries of the staff and other expenditure during 1971-72 in the dispensary is given below:—

	Rs.	ps.
Pay and Allowances	6,542	00
Other contingent expenditure such as medicine, payment of rent etc.	1,68	01
Total ..	8,710	01

(e) Yes, Sir,

COLLECTION OF DRAINAGE CESS IN SEKURU, GUNTUR DISTRICT

104—

12 Q.—Sri V. Srikrishna:—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Law be pleased to state:

(a) whether drainage cess was collected for the lands acquired for the drainage channel in the Sekuru village in Guntur district;

(b) whether the drainage canal was completed; and

(c) if so, whether the compensation for the lands acquired for the purpose was paid?

104—

A.—

(a) Drainage cess was collected on lands in question as the same have not yet been acquired.

(b) the drainage channel works along right bank of Commamur Canal from M. 13/6 to M. 21/0 running through Sekuru Village limits were already completed.

(c) not yet Sir. The formalities under the Land Acquisition Act have to be completed before passing the award for the payment of compensation.

Subordinate Judge Court at Gudur

105—

771 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy:—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Law be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to establish a sub-ordinate judge court at Gudur in Nellore District.

(b) whether the High Court has recommended the same; and

(c) if so, when will it be established?

105—

A.—

(a) a representation received in that regard is under consideration.

(b) the matter is under correspondence with the High Court.

(c) Does not arise.

VILLAGES ELECTRIFIED UPTO MARCH, 1972

106—

112 Q.—Sri P. V. Ramana :—Will the hon. Minister for Power and Women Welfare be pleased to state :

(a) the District-wise number of villages electrified upto the end of 31st March, 1972; and

(b) whether there is any Master Plan to complete the electrification of all the villages?

106—

A.—

(a) a statement showing the villages electrified district-wise is placed on the Table of the House.

(b) master Plan for Rayalaseema area for electrifying all the villages in that area by the end of 1975-76 subject to availability of funds has been prepared. The estimated cost is Rs. 54 crores. Master plan for Coastal Andhra region is under formulation. Similarly a Master Plan for Telangana region is also under finalisation.

ELECTRICITY TO MUPPALLA VILLAGE, VINUKONDA TALUK

107—

356 Q.—Sri M. Nagireddy :—Will the hon. Minister for Power and Women Welfare be pleased to state :

(a) whether electricity has been supplied to Muppalla Village Panchayat, Vinukonda taluq, Guntur district;

(b) whether it is a fact that the said Panchayat has already deposited the amount for supply of electricity;

(c) if so, the amount paid and when it was paid; and

(d) when the current will be supplied?

107—

A.—

(a) No, Sir.

(b) the Panchayat has paid only application fees on behalf of the prospective consumers.

(c) an amount of Rs. 721 has been paid on 27-12-1968.

(d) the village could not be taken up for electrification so far due to paucity of funds. However, Muppalla Village is included in the revised cluster scheme for palnad and Vinukonda Taluqs, Guntur district and the scheme has since been sent to the Rural Electrification Corporation for its approval. The village will be taken up after the Rural Electrification Corporation approves the scheme.

VILLAGES ELECTRIFIED IN DEVARAKONDA CONSTITUENCY

108—

379 Q.—Sri B. Rama Sarma:—Will the Hon Minister for Power and Women Welfare be pleased to state :

(a) the number of villages that have been electrified so far in Devarakonda constituency in Nalgonda district;

(b) number of irrigation wells for which electricity was supplied in the electrified villages and number of wells for which electricity is yet to be supplied;

(c) the reason why electricity has not been supplied to the said wells, and when the Government propose to supply electricity to them;

(d) the number of villages proposed to be electrified during the current financial year in Devarakonda constituency; and

(e) the number of villages which will be electrified under loan scheme and under general scheme from Telengana funds respectively ?

109—

A.—

(a) 45 villages.

(b) (i) No. of irrigation wells in the electrified villages for which electricity has been supplied. . . 945

(ii) No. of wells for which electricity is yet to be supplied. . . 408

(c) out of 45 villages electrified, 21 villages have been electrified with special development funds for Telengana and the balance 24 villages with normal plan funds. So far as the wells in the villages electrified with special funds for Telengana are concerned, there is no problem of funds. As and when the consumer is ready with pumpset, electricity will be made available to the pumpset. But due to paucity of funds under normal plan, certain restrictions were imposed from 5/70 onwards in release of services to the wells located in the villages electrified with normal plan funds. Prior to 5-6-1972, and were lifted afterwards. As on today there are no restrictions in the release of

services. As and when the consumer is ready with pumpset supply will be made available to the pumpset within a reasonable time.

(d) the programme under special Development Funds for Telangana for the year 1972-73 is not yet finalised. Only the balance programme for 1971-72 under Special funds is being carried out.

(e) 4 villages are proposed to be electrified under loan scheme during 1972-73.

4 villages of 1971-72 programme under Special Telangana funds are proposed to be electrified.

ALLOTTEES OF SCOOTERS AND CARS

109--

121 Q.--Sri D. Venkatesam:--Will the Hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether the Government will place the list of allottees of Scooters and Cars during 1970-71 and 1971-72 on the Table of the House; and

(b) on what basis the said allotment was done ?

109

A--

(a) & (b) a statement is placed on the Table of the House.

FIXING OF FARE-METERS TO PUBLIC TAXIS

110--

1276 Q.--Sri M. Nagi Reddy :--Will the Hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether the Government propose to make it compulsory to fix faremeters to the Public taxis in all the towns in the State;

(b) if so, from what date ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

110--

A.--

(a) No. Sir.

(b) does not arise.

(c) the need for fitment of meters arises only in cities and towns where the area of operation is large so that the taxis could be engaged within municipal limits. Except Visakhapatnam town and the twin cities of Hyderabad and Secunderabad, use of taxis within the municipal area of other towns is very little and therefore Government do not propose, to make it compulsory to fix meters in other towns due to the limited area of operation. However these unmetered taxis cannot charge anything more than what the Government have notified in G.O. Ms. No. 1489. Home (Transport-I) Department, dated 19-10-71.

APPENDIX

(Vide L.A.Q. No. 3-X, S. No. 95 given by Sri Md. Rajab Ali, M.L.A)

(a)—

ANNEXURE I

Statement Showing Taluk-Wise Number of Houses Destroyed in Fire Accident in Khammam During this year i.e., 1972.

Khammam	Madhira	Bhadra-chalam	Nugur	Kotha-gudem	Burgum-pad	Yellandu	Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
67	115	142	32	346	125	414	127

(b)—

ANNEXURE II

Statement Showing Village-wise Particulars of Relief Provided to the Victims.

Sl. No.	Name of the village	No. of houses destroyed	Amount of relief sanctioned
(1)	(2)	(3)	(4)
Khammam Taluk :			Rs.
1.	Raghunadapalem	4	200-00
2.	Ballepalli	2	100-00
3.	Munigepalli	3	150-00
4.	Koyachelka	11	550-00
5.	Cheruvumadaram	1	50-00
6.	Tanikella	2	100-00
7.	Ballepalli	1	50-50
8.	Mitugani Tanda H/o Jujjalaraopet	1	50-00
9.	Chintakani	1	50-00
10.	Nelakondapalli	1	50-00
11.	Khammam	1	50-00
12.	Erlapudi	2	100-00
13.	Muthagudem	2	200-00
14.	Manchugonda	1	50-00
15.	Mallepalli	3	150-00
16.	Manchugonda	2	100-00
17.	Kotapudi H/o Chimmapudi	5	250-00
18.	Chervumacharam	1	50-00
19.	Pakabendi (Khammam)	1	50-00
20.	Nagulavancha	1	50-00
21.	Tirumalipalem	1	50-00
22.	Kachirajugudem	20	1,000-00
Total		67	3,350-00

ANNEXURE II—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
Madhira Taluk :			Rs.
1. Pedakorukonda	8	400-00	
2. Vemsoor	3	150-00	
3. Gollagudem	1	50-00	
4. Duddepudi	1	50-00	
5. Mallaram	1	50-00	
6. Annaragudem	1	50-00	
7. Rudrakshapalli	6	300-00	
8. Madhira	1	50-00	
9. Mittapalli	46	2,700-60	
10. Marlapoodi H/o Vemsoor	3	150-00	
11. Kallore H/o Hanumantanda	8	400-00	
12. Kallore	1	50-00	
13. Mandalapadu	1	50-00	
14. Ramangaram H/o Baithpalli	2	100-00	
15. Pedakorukonda	3	150-00	
16. Buggapadu H/o Rudrakshapalli	25	1,250-00	
17. Tekulapalli	3	150-00	
18. Choppakatlalalem	1	50-00	
Total		115	6,150-00
Bhadrachalam Taluk :			Rs.
1. Bhadrachalam	1	50-00	
2. Kothajinnalagudem	1	50-00	
3. Kummileru	25	1,250-00	
4. Kondraajupeta	5	250-00	
5. Bandirevu	1	50-00	
6. Ayyavaripeta	4	200-00	
7. Gudur	1	50-00	
8. Chuchirevulagudem	2	100-00	
9. Z. Reguballi	1	50-00	
10. Ganganametla	1	50-00	
11. Chodavaram	2	100-00	
12. Venkatarreddipeta	1	50-00	
13. Chinturu	1	50-00	
14. Dummagudem	1	50-00	
15. Mulakapadu	1	50-00	
16. Narasingapeta	1	50-00	
17. Chinturu	1	50-00	
18. Mulakapadu	13	650-00	
19. Pedarukuru	4	200-00	
20. Paidigudem	1	50-00	
21. Pragallapalli	13	650-00	
22. Pandurangapuram	2	100-00	
23. Tekulaboru	6	300-00	
24. Bhagavanapuram	4	200-00	
25. Mettaramavaram	3	150-00	

ANNEXURE II—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
			Rs.
26.	Bhadrachalam	2	100-00
27.	Bhimavaram	2	100-00
28.	Adivivenkannagudem	20	1,000-00
29.	Timmaipeta	1	50-00
30.	Abhicherla	18	650-00
31.	Bhadrachalam	2	100-00
32.	Yeruvada	6	300-00
Total		142	7,100-00

In addition to the cash relief in Bhadrachalam taluk timber worth Rs. 4,260 has been sanctioned to all the victims at the rate of Rs. 30 each.

Nugur (Venkatapuram) Taluk :

		Rs.
1.	Kudunuru	50-00
2.	Kudunuru	100-00
3.	Kurnapalli	50-00
4.	Tippapuram	100-00
5.	Venkatapuram	50-00
6.	Cherla	250-00
7.	Wazedu	150-00
8.	Barlagudem	50-00
9.	Ramavaram	50-00
10.	Bhuvanapalli	50-00
11.	Jagannadhapuram	50-00
12.	Mallapuram	200-00
13.	Ayyavaripeta	150-00
14.	Venkatapuram	50-00
15.	Uppedu	150-00
Total		32 1,500-00

Kothagudem Taluk

	Rs.
1. Anakampalem	100-00
2. Gundipudi	50-00
3. Annapureddipalli	100-00
4. Naramvarigudem	700-00
5. Mustibanda	200-00
6. Malkaram	100-00
7. Pokalagudem	50-00
8. Palvancha	50-00
9. Chandrugonda	200-00
10. Nacharam	2,700-00
11. Gurramgudem	50-00
12. Narayanaraopet	750-00
13. Tutukalingannapeta	250-00

ANNEXURE II—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
			Rs.
14.	Aswaraopet		550-00
15.	Gattumalla		150-00
16.	Pengadapa		100-00
17.	Aswaraopet		200-00
18.	Dammapeta		50-00
19.	Gonnepalli		50-00
20.	Yatalakunta		50-00
21.	Lakshmidivipalli		100-00
22.	Gundepudi		350-00
23.	Arikayalapadu		100-00
24.	Kothagudem		100-00
25.	Pogallapalli		600-00
26.	Jaggaram		100-00
27.	Regalla		150-00
28.	Regalla		200-00
29.	Yatalakunta		500-00
30.	Togugudem		150-00
31.	Timmampeta		150-00
32.	Tatalakunta		50-00
33.	Pentlam		50-00
34.	Nacharam		200-00
35.	Dammapet		50-00
36.	Tirmalakunta		50-00
37.	Akinepalli		600-00
38.	Palvancha		100-00
39.	Tippanapalli		100-00
40.	Patwarigudem		50-00
41.	Pedagollagudem		50-00
42.	Narayanapuram		50-00
43.	Gummadavalli		50-00
44.	Enkoor		100-00
45.	Nagupalli		150-00
46.	Palvancha		100-00
47.	Palvancha		350-00
48.	Lingagudem		3,350-00
49.	Vootpalli H/o Aswaraopet		1,700-00
50.	Tutaklingannaper		300-00
51.	Annaram H/o Gangupad		200-00
		Total	17,700-00

Burgampad Taluk :

		Rs.
1.	Burgampad	50-00
2.	Mittagudem H/o Tondipaka	50-00
3.	Mangoor	3,400-00
4.	Amaravaram	550-00
5.	Yanambile	50-00
6.	Chintriyala	50-00
7.	Amerda	350-00

ANNEXURE II—(Contd.)

(1)	(2)	(3)	(4)
			Rs.
8.	Thatkurgommu	11	550-00
9.	Rudramkota	1	50-00
10.	Thatkoor	1	50-00
11.	Ammagaripalli	1	50-00
12.	Aswapuram	2	100-00
13.	Repakagommu	13	250-00
Total		125	5,550-00
Yellandu Taluk:			Rs.
1.	Komararam	1	50-00
2.	Pinjaramadugu	2	100-00
3.	Yellandu	3	50-00
4.	Madharam	3	—
5.	Bajumallaigudem	3	100-00
6.	Manikyaram	2	100-00
7.	Chunchupalli	1	50-00
8.	Kasturinagar Lingagiri	24	1,200-00
9.	Sarvaram	1	50-00
10.	Pulluru	3	150-00
11.	Bastinagar H/o Mucherla	6	150-00
12.	Rangapur	54	2,700-00
13.	Mutyalapadu	125	2,550-00
14.	Koilapur H/o Sudimalla	129	3,550-00
15.	Usirikayalapalli	2	100-00
16.	Kamepalli	2	100-00
17.	Gopalapur	2	100-00
18.	Bodu	5	250-00
19.	Markode	2	50-00
20.	Lingagudem	2	100-00
21.	Yellandu	12	400-00
22.	Ratnatanda H/o Karivangudem	60	3,000-00
Total		444	18,850-00

Statement placed on the Table of the House with reference to Clause (a) of L.A.Q. No. 112 (Unstarred) given notice of by Sri P. V. Ramana, M.L.A.

STATEMENT SHOWING THE VILLAGES ELECTRIFIED,
DISTRICT-WISE TO END OF 31-3-1972

Name of the District	No. of Villages electrified to end of 31-3-1972.	
Srikakulam	..	477
Visakhapatnam	..	446
East Godavari	..	598
West Godavari	..	562
Krishna	..	636
Guntur	..	870
Ongole	..	325
Nellore	..	424
Total		3888
Chittoor	..	627
Anantapur	..	510
Cuddapah	..	438
Kurnool	..	489
Total:		2064
Hyderabad	..	452
Mahaboobnagar	..	409
Medak	..	372
Adilabad	..	350
Nizamabad	..	311
Karimnagar	..	488
Khammam	..	273
Warangal	..	447
Nalgonda	..	475
Total :		3577

A STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE IN
CONNECTION WITH THE UNSTARRED L. A. Q. No. 124
BY SRI D. VENKATESHAM, M. L. A.

(a) Name of the allottees of Scooters (Vespa/Lambretta), and Cars during 1970-71 and 1971-72:

1970-71 :

- 1 Sri M. Chenna Kesava Reddy, MLC.
- 2 Sri A. Eswara Reddy, MLA.
- 3 Sri Ghanta Krishnamurthy, MLC.
- 4 Sri Ch. Buchi Krishnam Raju, MLA.
- 5 Sri K. Nagabhushana Reddy, Assistant Director, I. & P. R. Department.
- 6 Sri Y. Venkateswara Rao, With City Magistrate, Hyderabad.
- 7 Sri P. Venkatanarayana, Asst. Director, Treasury & Accounts, Hyderabad.
- 8 Sri Bansilal, Section Officer, G.A.D.
- 9 Sri J. Peddi Reddy, Assistant Director of Education Andhra Pradesh Agricultural University, Hyderabad.
- 10 Sri U. Mallikarjuna Rao, Assistant Translator, Translation Department, Hyderabad.
- 11 Sri Prahlada Rao, Technical Assistant, Legislature Department, Hyderabad.
- 12 Sri R. K. Khandel Wal, Reader in Hindi, Osmania University, Hyderabad.
- 13 Sri B. Rama Das, Group Inspector, ITI, Mallepally, Hyderabad.
- 14 Sri Krishnamurthy Patnaik, Assistant Secretary, GAD.
- 15 Sri M. Subba Raju, City Magistrate, Hyderabad.
- 16 Sri P. M. Mohan Rao, Section Officer, Food Corporation of India, Hyderabad.
- 17 Sri P. Gopala Reddy, District Probation Officer, Hyderabad.
- 18 Sri N. Appa Rao, Inspector of Police, Crime Branch, C.I.D., Hyderabad.
- 19 Sri M. Veeraraghava Rao, MLA.
- 20 Sri Dattatreyyulu, Administrative Officer, Co-operative Industrial Estate, Balanagar, Hyderabad.
- 21 Sri B. Venkatanarasimha Rao, Deputy Superintendent of Police, Vigilance Cell, A.P.S.E.B., Hyderabad.
- 22 Dr. V. Satyanarayana, Medical Officer, Secretariat Dispensary, Hyderabad.
- 23 Sri M. V. Rajeswara Rao, Asst. Engineer, PWD, R&B, Hyd.
- 24 „ Rajashekara Gupta, PA to Minister (Municipal Administration) Hyd.
- 25 Dr. B. Ramakrishnarao, Lecturer in Physics, Gandhi Medical College, Hyd.
- 26 Sri G. Vijayakumar, Veterinary Assistant Surgeon, Kanakamamidi, Hyd. Dist.

- 27 Sri Narasimharao, Section Officer, PWD Secretariat, Hyd.
- 28 „ D. Seetharama Sastry, PA to Minister (I&PR) Hyd
- 29 „ S. Vinayakaraao, Asst. Engineer, PWD Pochampad Project,
- 30 „ K. Venkatramaiah, Ass. Surgeon, Statistical Branch, DM& HS, Hyd.
- 31 „ M. Ramachandra Raju, Section Head, SB, CID Hyd.
- 32 „ G. Venkatramanaiah, Asst. Engineer, PWD, (R&B) Hyd. Qrs. Cir. Hyd.
- 33 Dr. A. S. Narayana, Asst. Prof. of Dental Surgery, Osmania Hospital, Hyd.
- 34 Sri D. S. Prasad, Section Officer, Home Depart.
- 35 Dr. M. Y. Sayani, Physic Therapist, Nizam's Orthopaedic Hospital, Hyd.
- 36 Sri S. Sarvothamarao, Special Officer (Accts), GAD Sectt. Hyd.
- 37 „ C. Rajanarasimha Minister for Housing Hyd.
- 38 „ Ch. Seetharamachendra Varaprasada Murthyraju, MLA. Chinnanidrakolanu, Tadepalligudem taluk W. G. Dist.
- 39 „ G. Ramreddy. MLC. Hanamkonda, Warangal Dist.
- 40 „ D. Sathyanarayana, MLA.
- 41 „ STPV Kurmacharyulu, MLA.
- 42 „ TV Raghavulu, MLA.
- 43 „ K Sudershan Reddy, MLA.
- 44 „ T. Panchajenyam, MLC.
- 45 „ J. Madhavarao, Dy. Supdt. of Police, ACB, Hyd.
- 46 „ Krishnaswamy, C. , Valuation Officer, Municipal Corporation Hyderabad.
- 47 „ V.V. Krishnarao, Dy. Director, Industries Directorate, Hyd.
- 48 „ V.V. Ramkrishna, Senior Architectural Asst., Office of the Director of Archeology, Hyd.
- 49 „ N. Krishnamurthy Naidu. Asst. Municipal Commissioner, MCH, Sec'bad.
- 50 „ S. Laxminarayana, Asst. Director, Bureau of Economics & Statistics, Hyd.
- 51 Sri A. Ramireddy, Chief Inspector, A.P S.R.T.C. Vijayawada.
- 52 Sri K. Gopalanaidu, MLA., Nagari, (Chittoor).
- 53 Sri M. V. Subbareddi, Addl. Munsif Magistrate, Nandyal.
- 54 Sri G. V. Chowdary, Secretary to Government, Legislature Department.
- 55 Sri B. L. Narasimhulu, Private Secretary to Chief Minister.
- 56 Sri K. Atchuta Reddy, MLA.
- 57 Sri Menaka Subbanna, MLA.
- 58 Sri Sivaiah, MLA.
- 59 Sri Rami Reddy, MLA.
- 60 Sri K. Kannaiah Dora, MLA.
- 61 Sri Srinivasa Rao, MLA.

- 62 Sri P. Limba Reddy, MLC.
- 63 Sri I. Satyanarayana, MLC.
- 64 Sri Mohsin Bin Shabbir, Director of Weights and Measures, Hyderabad.
- 65 Dr. Mrs. Siromani, Civil Assistant Surgeon, Sarojini Devi Hospital Hyderabad.
- 66 Sri Syamsunder Lal, Assistant Comptroller, Government House Department, Nampally, Hyderabad.
- 67 Dr. C. Venkatadri, Assistant Civil Surgeon, Nelaifer Hospital, Hyderabad.
- 68 Sri Suresh Kumar, Inspector, Food Corporation of India, Hyderabad.
- 69 Sri P. Gopalareddy, District Probation Officer Hyderabad.
- 70 Sri P. Manmadha Kishen, Secretary, Zilla Parishad, Nalgonda.
- 71 Sri Guru Pratap, Superintendent, Central Jail, Hyderabad.
- 72 Dr. G. Subba Reddy, Civil Assistant Surgeon, Government General Hospital, Kurnool.
- 73 Sri E. Vadapalli, MLA.
- 74 Sri B. Rajaiah, MLA.
- 75 Sri B. Abraham, MLA.
- 76 Dr. Srinivasa Reddy, Assistant Civil Surgeon, M. G. Hospital, Visakhapatnam.
- 77 Sri Mohan Prasad, General Manager, Super Bazar, Charminar Branch, Hyderabad.
- 78 Sri Hakeem Noorul Huq, Unani Medical Officer, Indian Medicine Department, Government Poly Clinic (Unani) Jambagh, at Darushafa, Hyderabad.
- 79 Sri G. J. Christofer, Reserve Inspector of Police, Khammam.
- 80 Sri M. Gopalam, Personal Assistant to Minister for Panchayati Raj.
- 81 Sri R. Sivaram Raju, Statistician, Director of Medical and Health Services.
- 82 Sri K.B.K. Mohanraju, Supdt. Office of the Chief Controller of Accounts, APSEB, Hyd.
- 83 „ J. Audinarayana Rao, JE/Office of the EE (General) Hyd.
- 84 Dr. Prabaker, Asst. Civil Surgeon, Osmania General Hospital Hyd.
- 85 Sri G. Hanumanthareddy, PA to Minister for Minor Irrigation.
- 86 „ M. Gangasingh, Supdt. Directorate of Agriculture. (Accts Branch)
- 87 „ R. Radhakrishnamurthy, Asst. Engineer, (Electrical) Office of the Supdt. Engineer, Technical, Electricity Project, Hyd.
- 88 „ V. Prabhakar, Supervisor, Public Health Engineering Department, Hyd.
- 89 Dr. V. Sarojini, Lady Medical Officer, Secretariat, Hyd.

- 90 Dr. D. Venkatrao, Medical Officer Govt. Dispensary, Palakol W.G. Dist.
- 91 Sri K. Ramreddy, Dy. Tahsildar, Collectorate, Hyd. Dist.
- 92 „ M. Ibrahimali Ansari, Minister for Health and Medical,
- 93 Dr. Izaaz Hussain, Civil Asst. Surgeon, Osmania General Hospital, Hyd.
- 94 „ P. Narsimharao, MLA.
- 95 „ D. Pandurangareddy, MLA.
- 96 Smt. Vimaladevi, N., MLA.
- 97 Sri Simma Jagannatham, MLA.
- 98 „ Alluri Krishnarao, MLA.
- 99 „ Jeyapal Reddy, MLA.
- 100 „ Jagannatham, Member, APPSC, Hyd.
- 101 „ Jayaker P. Johnson, Director of Civil Supplies, Hyd.
- 102 Dr. Syed Gulam Afzul, Asst. Civil Surgeon, Gandhi Hospital, Secunderabad.
- 103 Sri Seetharamaiah Chowdary, Assessor and Collector, Municipal Corporation, Secunderabad. Division.
- 104 „ G. Chandrasen, Sanitary Inspector, Office of the Medical Officer of Health, Municipal Corporation of Hyderabad.
- 105 „ Bhairava Murthy, Reader, Andhra University, Visakhapatnam.
- 106 „ C. V. Narayana, Assistant Engineer, Drainage, Chirala, Gunjur District.
- 107 Sri G. Ranga Reddy, Assistant Engineer, Office of the Superintending Engineer, Operation Electrical. Warangal.
- 108 Dr. S. Koteswara Rao, Medical Officer, Govt. Hospital, Mandapeta, East Godavari District.
- 109 Sri G. V. R. Kanakam, Co-operative Sub-Registrar, Office of the Collector (Co-operation), Nalgonda.
- 110 Sri K. Janardhan Reddy, P. A. to Minister (Transport).
- 111 Sri Ch. Ramachandra Reddy, M.L.A.
- 112 Sri S.V. Krishna Rao, City Planner, M.H.C.. Hyderabad.
- 113 Shri J. Kanakachalam, A. P. Senior Accountant A. P. S. S. I. D. Corporation, Hyderabad.
- 114 Shri K. Seshiah, Section Officer, Legislative Secretariat, Hyderabad.
- 115 Sri Shamshir Baig, M.L.C., Kurnool.
- 116 Dr. Hansaraj Kharani, Medical Officer, M. L. A. Quarters Dispensary.
- 117 Sri C. Kasinadha Sastry, Section Officer G. A. D. Hyderabad.
- 118 Sri M. Krishna Babu, Asst. Lecturer, Govt. City Science College, Hyderabad.
- 119 Sri G. Ramakrishna Reddy, President T. N. G. O's Union, (Co-operative Sub-Registrar), Co-operative Supervisors Training Centre, Hyderabad.

120. Sri N.V.A.N. Raju Tahsildar, Visakhapatnam.
121. Sri P. Pathabhi Rama Rao, Reporter, A. P. Legislative Department, Hyderabad.
122. Sri P. Mallikarjuna Rao, Poultry Marketing Officer, Poultry Marketing Centre, Visakhapatnam.
123. Murlidhar Rao, P. S to Minister (I & P. R).
124. Sri Mantri Srinivasa Rao, Lecturer, Dramatic Arts A. U. Waltair.
125. Sri Mansur Ahmed, M. D., Nirmal Industries, Khairtabad, Hyderabad-4.
126. Sri V. Ramachandra Rao, Lecturer, Nagarjuna Govt. College, Nalgonda.
127. Sri R. Burder, Station Manager, Indian Airlines, Bashirabagh, Hyderabad.
128. Sri G. Gopala Rao, Superintendent, Directorate of Information and Public Relations, Hyderabad.
129. Sri C. Simhadri, Superintendent, Deputy Inspector-General of Police, (Railway and C.I.D.) Office, Hyderabad.
130. Sri S. Vithal Rao, Deputy Director of Agriculture, Andhra Pradesh, Hyderabad.

1971--1972 :

1. M/s. The Hyderabad Allwyn Metal Works, Ltd , Sanathnagar, Hyderabad.
2. Sri Md. Kamaluddin Ahmed, M.L.A , Jangaon.
3. Sri K. Santhayya, M.L.A.
4. Sri K. Vengal Reddy, M.L.C., Narasaraopeta.
5. Sri G. Thimma Reddy, M. L. A., Yerragudidinne, Kurnool District.
6. Sri T. Mallikarjuna Rao, Receptionist, Govt. House Department, Hyderabad.
7. Sri K. C. Sree Tangaiah, M.L.A. Pamidi.
8. Sri Narendra Lal, Co-operative Sub-Registrar, Office of the Registrar of Co-operative Societies Hyderabad.
9. Sri Sudershan Reddy. Assistant Civil Surgeon, Govt. Hospital, Mahaboobnagar.
10. Sri D. Venkatarama Reddy, P. S. to Minister (C.S) Secretariat, Hyderabad.
11. Sri Shanumugham, P. A. to Minister (Finance) Secretariat, Hyderabad.
12. Sri M. Madhusudhan, Valuation Officer, Municipal Corporation, Secunderabad Division.
13. Dr. J. Jagannatha Rao, Assistant Civil Surgeon, Osmania General Hospital, Hyderabad.
14. Sri K. Narasimha Rao, Deputy Commercial Tax Officer, Secunderabad

15. Dr. Sudershan Reddy, Medical Officer, Primary Health Centre, Narsingi.
16. Dr. Saleem Akhtiar, Lady R.M.O. Nilofour Hospital, Hyderabad.
17. Sri A. Anguraj, Assistant Secretary, A.P. Legislature, Hyderabad.
18. Sri Gulam Ahmed Khan, Tahsildar, Hyderabad West Taluq, Hyderabad.
19. Sri Narasimha Reddy, Deputy Registrar of Co-operative Societies, Directorate of Handlooms Textiles, Hyderabad.
20. Sri D. Jogeswara Rao, Senior Investigator, Bureau of Economics and Statistics, Hyderabad.
21. Sri Krishen Singh, Assistant Engineer, Office of the Registrar, Co-operative Societies, Hyderabad.
22. Sri M. V. Ratnam, Assistant Civil Surgeon, T.B. Hospital, Erramnuma, Hyderabad.
23. Sri Y. Janardhan Rao, A.E., P.W.D. Drainage, Mechanical Sub-Division, Hyderabad.
24. Sri P. Bhaskara, Rao A. E. Central Break Down Zone., I Mint Compound, Hyderabad.
25. Sri B. V. Satyanarayan Murthy, Section Officer, Planning and Co-operative Department.
26. Sri T. Venkatakrishna, Circle Inspector, Saifabad Police Station, Hyderabad.
27. Sri Narasimha Chary, P. A. to Minister (Marketing) Secretariat, Hyderabad.
28. Sri C. Rajagopal Rao, A.E. O/o. C. E. (R&B) P.W.D., Erramanzil, Hyderabad.
29. Sri Krovi Rama Rao, A. D. of Information and Public Relations, Hyderabad.
30. Sri Y. V. Subba Rao, Asst. Commissioner, Municipal Co operation of Hyderabad Circle No. III, Himayatnagar, Hyderabad.
31. Sri N. C. R. Acharyulu, Lecturer in Electrical Engineer, Government Polytechnic, Saifabad, Hyderabad.
32. Sri S. V. Vijayaratnam, P. S. to Minister (Commerce) Hyderabad.
33. Sri M. V. Madhusudan Reddy, Co-operative Sub-Registrar. Director of Industries and Commerce, Hyderabad.
34. Sri N. R. K. Haranath, Asst. H & M. A., Hyderabad (Secretariat).
35. Dr. G. Ramakrishna Rao, M. O. Primary Health Centre, Keshampet, Mahabubnagar District.
36. Sri S. Saidiah, Superintendent A. P. Small Scale Industries Development Corporation, Hyderabad.
37. Sri Vijai Kumar, J. E. West Stone Buildings, Mint Compound, Hyderabad.
38. Sri K. V. Subba Rao, Reporter, S. B., C. I. D., Hyderabad.

- 39 Sri S. R. V. V. Krishna Murthy, Bhadur, Tuni East Godavari District.
- 40 Inspector-General of Police, A. P. Hyderabad (3 Vehicles).
- 41 Sri Ramachandra Rao Kalyani, Minister (Marketing).
- 42 Sri M. A. Rasheed, M. L. C.
- 43 Sri V. Kamalkumari, M. L. C. Gudivada.
- 44 Sri P. Goverdhana Reddy, M. L. A., Nalgonda.
- 45 Sri A. B. Viswanath Reddy, E. E. A. P. S. E. B., Hyderabad.
- 46 Sri C. Narasimha Reddy, Extension Officer, Agriculture Panchayat Samithi.
- 47 Sri T. Surya Rao, S. O. A. P. A. V. Rajendranagar.
- 48 Sri Yadgiri Reddy District Statistical Officer, A. P. S. E. B., Hyderabad.
- 49 Sri Mirza Azamatullah Baig, Office Superintendent, Osmania Medical College.
- 50 Sri Balakrishna Reddy, Assistant H & M. A. Department, Secretariat, Hyderabad.
- 51 Sri R. V. Subba Rao, Assistant Lecturer, Government Polytechnic, Mahabubnagar.
- 52 Sri Jamala Reddy, A. E., A. P. S. E. B., Hyderabad.
- 53 Sri M. Seshiah, P. A. to Minister (Handlooms).
- 54 Sri Dr. B. Hanumantha Rao, Asst. Civil Surgeon City Family Planning Bureau, M. C. H., Hyderabad.
- 55 Sri B. Dhananjayudu P. S. to Minister (W. W.)
- 56 Sri Venkataratnam, Tutor in Pathology, Medical College, Guntur.
- 57 Sri Syed Mukashir Shah, M. L. C. Dy. Chairman Legn. Council,
- 58 Sri M. R. Apparao, M. L. A, Nuziveed.
- 59 Sri Dr. C. Keshava Rao, R. M. O. Gandhi Hospital, Secunderabad.
- 60 Sri C. Pilleswara Rao, Osmania General Hospital, Hyderabad.
- 61 Sri A. Jayakumar, Asst. Professor, Osmania Medical College.
- 62 Sri C. V. Prakasa Rao, Asst. Professor, Cancer Hospital, Hyderabad.
- 63 Sri Md. Saddat Hussain, updt. I O/o. I.G. of Prisons, Hyderabad.
- 64 Sri K. Sreerama Moorthy, Supdt. O/o. The Director of Libraries, Hyderabad.
- 65 Sri Veeraswamy, Deputy Director of Industries, Nizamabad.
- 66 Sri R. Venkataswamy, A.E.P.W.D. O/o The C. E (Irrigation), Hyderabad.
- 67 Sri M. Gopinath, Asst. Director of Agriculture, Directorate of Agriculture, Hyderabad.
- 68 Sri S. S. Ramachandram, P.A. to Chairman, A.P.I.D. Corporation, Hyderabad.

- 69 Sri A. Hanumanthu, A.E. Milk Project, Hyderabad.
- 70 Sri D. Kesava Rao, Asst. Director, P.R. Department Secretariat
- 71 Sri Dr. Shivaji, M. O. Government Hospital, Nirmal.
- 72 Sri Seetharam Sing, S.I. of Police, Hyderabad City.
- 73 Sri Dr. M. Ramachary M. O. Primary Health Centre, Nellikuduru, Warangal.
- 74 Sri Venkata Reddy, Malaria, Officer C/o Chairman Z. P. Nizamabad.
- 75 Sri Balaiah, A.E.A.P.H.B., Hyderabad.
- 76 Sri K. Ramalingeswara Reddy S. B. Asst. S.B.C.I.D., Hyderabad.
- 77 Sri P. Ranga Reddy, Chairman A.P Legislative Council, Hyderabad
- 78 Sri S. Vemayya, M.L.A., Nawabpet, Nellore.
- 79 Sri T. Purushothama Rao, M.L.A. Konkapaka.
- 80 Sri T. C. Rajan, M. L. A. Palamner.
- 81 Sri T. Veerabhadra Rao, M.L.C.
- 82 Sri V. P. Raghavachary. M.L.C., Hyderabad.
- 83 Sri M. Giridhar Rao, M.L.C., Guntur.
- 84 Sri K. V. Gangadhar, M.L.A. Kurnool.
- 85 Sri C. Siva Reddy, Personal Assistant to Minister for Finance, Hyderabad.
- 86 Sri T. N. Capoor I.A.S.. Joint Secretary to Government H. & M., A. Dept.
- 87 Sri A. Srinivasa Rao, Lecturer Government Junior College,
- 88 Sri A. Sreeramulu, A.S. to State Transport Authority, Hyderabad.
- 89 Sri Srinivasa Rao, P.A. to Minister for Home Hyderabad.
- 90 Sri P. Ramakrishna, Asst. (SC Section) G.A.D., Hyderabad.
- 91 Sri Kowla Singh, P.S. to Secretary to Government F.A. Dept, Hyderabad.
- 92 Sri Dr. K. Ramakrishna Rao, Medical Officer, E.S.I. Dispensary Kavadiyada, Secunderabad.
- 93 Sri W. Danaiah, Nursing Tutor, Grade II, O.G.H. Hyderabad.
- 94 Sri Capt. Dwarakanath, Aide-De-Capt. to Government A. P.,
- 95 Sri Dr. K. Naganna, M.L.A., Alampur Mahaboobnagar.
- 96 Sri Manjeed Ahmed, Manager Nirmal Industries, Khairathabad, Hyderabad.
- 97 Sri K. Ramakistu, M.L.A., Communist Party Office Adilabad.
- 98 Sri Bhoopathi Raju, Vijayakumar Raju M.L.A. W.G. Dist.
- 99 Sri P. Rayanna, Supdt. of Police, C.B.I. S.P.E, Hyderabad.
- 100 Sri Y. Nagabhooshana Reddy, A. S. Vigilance Commission, Hyderabad.
- 101 Sri G. Madhusudan Reddy, A.E. O/o C.E. (General) P. W. D., Hyderabad.

- 102 Sri P. V. Narasimha Rao, A.S.G.A.D.,
- 103 Sri M. Kesava Rao, Asst. Director, Dt. Level Training Centre, Hyderabad.
- 104 Sri Jayaramudu, Supdt. A.P.P.S.C. Hyderabad.
- 105 Sri Giridhar Keseve, S.I. of Police, Head Quarters, Secunderabad.
- 106 Sri Sitharasing, S.I. of Police S.B.C.I.D., Hyderabad.
- 107 Sri M. A. Hameed Saberi, S.O.P.W.D.,
- 108 Sri P. V. Ramakrishna Rao, Principal, Government Junior College, Kachiguda, Hyderabad.
- 109 Sri Sankara Rao, S.O.G.A.D., Sectt, Hyderabad.
- 110 Dr. S. Ziasuddin, Police Hospital Amberpet.
- 111 Sri K. Srinivasamurthy S.O.G.A.D.
- 112 Sri N. Narasimharao, Asst. Treasury Officer, Karimnagar.
- 113 „ B. Krishnam Naidu, Asst. Director, Bureau of Economics & Statistics, Hyderabad.
- 114 „ Saranga Pani, A.E., R & B., P.W.D., Bhovanagiri.
- 115 „ V. R. Somasundara Reddy, Section Officer, G.A.D.
- 116 „ S. Srinivasa Reddy, Security Officer to Governor, RB, Hyd.
- 117 „ G. Bapanaiah, M.L.C., Machilipatnam.
- 118 „ Gantlana Suryanarayana, M.L.A.
- 119 „ Sitharama Rao, Dist. Panchayat Officer, Hyderabad Dist.
- 120 „ Madduri Subba Reddy, M.L.C.
- 121 „ Y. Narsi Reddy, P.S. to Minister for Transport.
- 122 „ N. Purnachandra Rao, Asst. Engineer (Technical), Office of the S.E. (S & P), APSEB, Hyderabad.
- 123 „ K. Sudershan, B.D.O., Zaheerabad, Medak District.
- 124 Dr. (Mrs.) M. Sundaramma, Tutor in T.B. Kurool Medical College.
- 125 Dr. Shantaram, Asst. Civil Surgeon, Osmania Hospital, Hyd.
- 126 Dr. Sharad Chandra Gopal Rao Kanade, Asst. Civil Surgeon, Osmania Hospital, Hyderabad.
- 127 Dr. Krishna Reddy, Asst. Civil Surgeon, Osmania General Hospital, Hyderabad.
- 128 Sri T. Mohan Raddy, Tahasildar, Ibrahimpatnam.
- 129 „ J. Subrahmanyam, Co-op: Sub-Registrar, Office of the Registrar of Co-operative Societies, Hyderabad.
- 130 „ Ch. Venkateswara Reddy, P.A. to Chairman, Andhra Pradesh Legislative Council, Hyderabad.
- 131 „ B. Veera Reddy, M.L.A., Badvel.
- 132 „ M. Ramdev Reddy, M.L.C.
- 133 „ S. Seethapathy Naidu, Security Officer to C. M.
- 134 „ A. Narayana, P.A. to M. (Small. Scale Industries), Hyd.
- 135 „ M. Aanjiiah, A. E., PWD Irrigation Br. Himayatnagar, Hyd.
- 35 „ Akkiraju Vasudeva Rao, M. (I & C.P.R.) A.P., Hyderabad.

- 137 Dr. T. Srinivasa Murthy, M. O., T.B. Clinic, Wanaparthy
- 138 Sri T. Srinivas, Engg. Supervisor, P.S. Block, Muthukur.
- 139 „ B.N. Waghray, P.A. to Dy. Chief Minister.
- 140 „ S. Ramachandran, Asst. Director. Industries & Commerce, Directorate, Hyderabad.
- 141 „ Manohar Patalay, Asst. Civil Surgeon, EMT Hospital, Hyd.
- 142 „ Sultan Subhanuddin, P.A. to Minister (H & M)
- 143 „ Mohd. Yousufuddin, Camp Clerk to District Collector, Hyd.
- 144 „ M. S. N. Chary, Asst. Commissioner, Endowments, Hyd'bad
- 145 „ J. V. S. Subbarao, Asst. Civil Surgeon Osmania Hospital, Hyd.
- 146 „ M. Samaiah, Asst. Engineer, PWD (R&B) Spl. Sub Division
- 147 Dr. Badruddin, R.M.O., Gandhi Hospital, Secunderbad.
- 148 Sri Sardar Avtar Singh Dy. C.T.O., Khammam.
- 149 Dr. P. Kulasekharan, Asst. Surgeon, 153, Penderghast Road, Secunderabad.
- 150 Sri S. A. Rasheed, P. A. to J. S., Home (Tr.) Dept., Hyd.
- 151 Dr. Sudhakaran, Veterinary Asst. Surgeon, Office of the Director of Animal Husbandry, Hyderabad.
- 152 Dr. K. Dayanand Reddy, M. O., Central Prison, Chenchalguda, Hyderabad.
- 153 Sri Koka Syamasunder Rao, S.O., Revenue Department, Sectt.
- 154 „ T. Dayanand Goud, Superintendent, Municipal Corporation of Hyderabad.
- 155 Dr. Vijayakumar Menon, Asst. Surgeon, Government General Hospital, Guntur.
- 156 Dr. P. S. Kesava Rao, Lecturer in Physics, Govt. College of Engineering, Kakinada-3.
- 157 Sri N. Sangi Reddy, P. S. to M. (Civil Supplies), Hyderabad.
- 158 „ D. Hemachandra Prasad, P.A. to M. (Agriculture), Hyd.
- 159 „ Y. Shankar Reddy, P.A. to M. (Irrigation), Hyderabad.
- 160 „ Narasimha Reddy, P. S. to Dy. Chief Minister, Hyderabad.
- 161 „ M. Ramachandran, Assistant, Panchayat Raj Dept., Hyd.
- 162 „ C. A. Janakiram, Inspector of Police, thro' Commissioner of Police, Hyderabad.
- 163 „ N. Nagabhushanam, Assistant Home Department, Hyd.
- 164 „ K. Govinda Rao, M.L.A., Gandhinagar, Anakapalli.
- 165 „ P. Sanyasi Rao, M.L.A., Malkapuram, Visakhapatnam.
- 166 „ P. Mureswamiappa, M.L.A., Kattamanchi.
- 167 „ K. Radhakrishna, Municipal Engineer, Tirupati.
- 168 „ K. Venkatasivaiah, P.A. to Collector, Nellore.
- 169 „ Katari Muniswamy, M.L.A.
- 170 „ Gurudayal Singh, Subadar, Ammuguda.
- 171 Dr. V. Konda Reddy, Sri Venkateswara Hospital, Tirupathi.

- 172 Sri M. K. Pyare Singh, Co-op: Sub-Registrar, Office of the Director of Handlooms, Birkatpura, Hyderabad.
- 173 Sri S. Prakasa Rao, P.A., to Minister for Finance.
- 174 „ J. Venkataramana Naidu, Dy. Secy., Education Dept., Hyd.
- 175 Dr. K. V. S. Prasad, M. S., Civil Asst. Surgeon, Government General Hospital, Guntur.
- 176 Sri P. Krishna Rao, Huzur Shirsthadar, Collectorate, Nellore.
- 177 „ Teegala Sathyanarayana, M.L.A., Mahaboobabad.
- 178 „ Yedam Chennaiah, M.L.A.
- 179 „ M. V. Ramana, Section Officer, Home.
- 180 „ C. Narsing Rao, Reception Officer, Govt. House Dept.
- 181 „ D. Venkaiah, M.L.A., Madira Kahmmam District.
- 182 „ D. Nagendra Rao, E. E., Electricity Board, Mint Compound, Hyd.
- 183 „ Deshpande, Registrar, Osmania University Hyderabad.
- 184 „ Ashok Kumar, Asst. Secretary, Board of Revenue, Hyd.
- 185 Dr. Doraiswamy Naidu, M.O., Govt. Hospital, Puttur.
- 186 Sri R. Vijay Varma, P.R.O., I & P.R. Dept., Hyderabad.
- 187 „ P. Seshagiri Rao, Dy. Registrar of Co-op: Societies, Hyd.
- 188 „ V. Muniswami Naidu, Supdt., O/o C. E., Elec. (Operation).
- 189 „ K. V. Ramamohana Rao, Dy. Director, P.W.D.
- 190 „ A. V. Nageswarrao Rao, Dist. Probation Officer.
- 191 „ K. V. Narasimha Rao, P.A. to Chief Minister.
- 192 „ Kasuganti Lakshmi Narasimha Rao, M.L.A., Jagtial.
- 193 „ T. Sulochana, Asst. Lecturer, Govt. Pingle College for Women, Warangal.
- 194 Sri T. Changappa, Supdt. O/o Dir. of Public Instructions, Hyderabad.
- 195 „ Y. Venkatasivappa Naidu, Asst. Public Prosecutor, Madanapalli.
- 196 „ R. Ramaiah, Dietician, Osmania, General Hospital, Hyderabad.
- 197 „ G. Venkateswarlu, P. S. to Minister for Transport.
- 198 „ B. Madhava Reddy, Principal, College of Arts & Science, Karimnagar.
- 199 „ M. A. Farooqui, Statistical Assistant, Directorate of Agriculture, Hyderabad.
- 200 „ Y. Suryanarayana Murthy, M.L.A., Pithapuram.
- 201 „ K. Omkari, Asst. Engineer, Zilla Parishad, Peddapalli.
- 202 „ K. Lakshminarasayya, Supervisor, P.W.D., Karimnagar.
- 203 Dr. Laxmanamurthy, Asst. Professor of Medical, Warangal.
- 204 Smt. B. Jayaprada, M.L.A., Advocate, Guntur.
- 205 Sri Nagaraj, Public Relations Officer, A.P. Guest House, Delhi.

- 206 Sri S. Venkateswara Rao, P.S. to Minister for Agriculture.
- 207 „ Kolla Appala Naidu, M.L.A., Srungavarapukota.
- 208 Dr. T. Suribabu Veterinary Asst. Surgeon, Tirupati.
- 209 „ R. P. J. Raja Rao, P.A. to M. (Tourism) now, S.O., Home Department.
- 210 „ N. Govinda Raju, Chief Asst. Probation Superintendent, I.G. of Prisons Office, Hyderabad.
- 211 „ D. V. Narasimham, Assistant Home Department.
- 212 „ S. Rajeswara Rao, A. E., O/o C. E. (P.H.), Hyderabad.
- 213 „ M. Venkatasubbaiah, Dy. Secy., (Edn.) Z.P. Chittoor.
- 214 „ M.S. Venkataramaiah, Dist. Inspector of Labour, Nellore.
- 215 „ T. V. Ranga Rao, Draughtsman, Spl. Grade, O/o C. E. (Irrgn.)
- 216 Sm. R. Indirat, Lecturer, Womens College, Hyderabad.
216. Sri N. Satyanandam, P. A. to Minister for Tourism.
217. „ N. Basavayya, Assistant, Home Department.
218. Dr. S. N. Ramachandra Reddy, Asst. Medical Officer, Municipal Corporation, Circle No. 4 & 5, Hyderabad.
219. Sri Vasireddy Gopalakrishna Prasad, Ship Modelling Inspector, Andhra Navel Unit, NCC, Hyderabad.
220. „ A. Venkata Reddy, M. L. A.
221. „ S. L. N. Reddy, Inspector of Police, S. B. CID, Hyd.
222. „ J. Siddappa Naidu, Section Officer, Genl. Admn. Dept.
223. „ D. Narasimha, Hon. Secretary, Ingnasu Saralaatama Sanskrit Prachar Samithi, Sitaphalmandi, Secunderabad.
224. „ G. Krishna Murthy, Asst. Director of Industries, Hyd.
225. „ Laxminarayana Naidu, Asst. Director of Industries (Twin Cities) O/o Director of Industries, Hyderabad.
226. „ B. Venkata Rao, Inspector of Police.
227. „ T. Gopalakrishna Murthi, 3rd City Magistrate, Hyderabad.
228. „ M. Sitarama Reddi, P. S. to Minister (Women Welfare).
229. Dr. A. Amarendra Rao, Medical Officer, Headquarters Hospital Masulipatnam.
230. Sri J. Sridhara Sarma, I. A. S., Asst. Collector, Kurnool.
231. „ M. Madhava Rao, Asst. Director, Bureau of Eco. & Statistics.
232. „ P. Sudhakar Rao, Public Relations Officer, Hyderabad.
233. „ P. Narasimha Reddy, Assistant, P. R. Department, Hyderabad.
234. „ Narahari, P. A. to Minister (Shop & Sugar Factories)
235. „ G. Krishnamurthy, Stenographer to Deputy Speaker, Hyderabad.
236. „ Ilyas Ahmed Menai, State Vocational Guidance Officer, Hyderabad.
237. Dr. P. Ranga Reddy, Deputy Director of Animal Husbandry, Hyderabad.

238. Sri B. Malla Reddy, Assistant Commissioner of Police (Crimes) Hyderabad.
239. „ S. V. Narasimulu, Assistant Commissioner of Police (Crimes), Hyderabad.
240. „ Pavankumar, Assistant, Home Department, Hyderabad.
241. „ V. Rama rao, M. L. C.
242. „ R. Dasaratharama Reddi, M.L.A., Nellore.
243. „ G.B.V. Rami Reddi, Lecturer in City College, Hyderabad.
244. „ V.V. Raghava Rao, Section Officer, P. W. D. Hyderabad.
245. Dr. K. Krishna Reddi, Assistant Professor, Kakatiya Medical College, Warangal.
246. Sri B.C. Narasimha Reddy, Assistant Soil Conservation Officer, Hyderabad.
247. „ J. Sarma, Section Officer, Law Department, Hyderabad.
248. „ K. E. Sampath Rangachary, P. A. to Superintendent of Police, Nellore.
249. „ Sadiq Ahmed, Assistant Secretary to Government Law Department.

**NAMES OF THE ALLOTTEES OF AMBASSADOR, FIAT CARS
DURING 1970-71 AND 1971-72.**

1970-71—FIAT CARS.

1. Dr. K. Rameshpai, Superintendent, Osmania General Hospital, Hyderabad.
2. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao, M. L. C.
3. Sri Yenneni Subrahmanyam, M. L. C.
4. Dr. T. V. S. Chalapathi Rao, M. L. A.
5. Sri Poola Subbaiah, M. L. A.
6. „ Chittoor Subba Rao Chowdary, M. L. C.
7. „ Mazharuddin Ahmed, Chief Conservator of Forests, Hyderabad.
8. „ Narsing Raj, I. A. S., Collector, Hyderabad.
9. „ R. D. Bhoopal, Superintendent of Police, East Godavari District.
10. Dr. T. Dharma Reddy, Chemical Examiner & Government Analyst., Andhra Pradesh, Hyderabad.
11. Sri V Ramachandran, Joint Director of Public Instruction, Hyderabad.
12. „ G. S. Prabhakar, Additional Superintendent of Police, SB, CID, Hyderabad.
13. Smt. B. Sarojini Dasaratharani, Head of the Department of Education, S. C. F. R., Hyderabad.
14. Sri T. Rangaiah, Superintendent of Police Hospital, Hyderabad.
15. Dr. T. R. Seshagiri Rao, Superintendent, Cancer Hospital, Hyderabad.
16. „ (Mrs) A. Vigg., Assistant Director of Public Health, Hyderabad.

17. Sri Venkatratnam, Joint Director of Agriculture, Hyderabad.
18. „ N. Srinivas Reddy, Joint Registrar of Co-operative Societies, Hyderabad.
19. Smt. Ammanna Raja, Chairman, State Council for Education of Girls & Women, Hyderabad.
20. Sri B. Jagath Singh, Departmental Member, Sales Tax Appellate Tribunal, Andhra Pradesh Hyderabad.
21. „ S. S. Kirmani, Deputy Secretary to Government Planning Department.
22. Dr. G. R. Bhaskar, Professor of Polensic Medicine, Osmania Medical College, Hyderabad.

AMBASSADOR CARS-

23. The Police Department, Andhra Pradesh, Hyderabad.
24. The Public Works Department, Secretariat, Andhra Pradesh Hyderabad.
25. The Andhra Pradesh Co-operative Central Land Mortgage Bank Limited Hyderabad-37.
26. Sri Gouthu Latchanna, M. L. A.
27. The Tirumala Tirupati Devasthanam, Tirupathi.
28. The Andhra Pradesh State Electricity Board, Vidyuth Soudha, Hyderabad.
29. Sri M. Venkataratnam, Collector, Guntur District.
30. The Indian Detonators Limited Sanathnagar, Hyderabad-18.
31. The Administrative Staff College of India, Hyderabad.
32. Sri P. Ramachandra Reddy, M. L. A.
33. „ N. Venkatasubbaiah, M. L. A.
34. „ Venna Linga Reddy, M. L. A.
35. Smt Reddy Ratnamma, M. L. A.
36. Sri D. Venkateswarlu, M. L. A.
37. Sri N. Veeraraju, M. L. A.
38. The Chairman, Zilla Parishad Nalgonda.
39. The Andhra Pradesh Co-operative Union Limited Gunfoundry Hyderabad.
40. The Andhra Pradesh State Council for Child Welfare, Sisu Gruham', Hyderabad.
41. The Andhra Pradesh Sports Council, Hyderabad.
42. Sri T. S. Swamy, Superintending Engineer, P. R. Department.
43. The Collector, Ongole District.
44. Sri L. Malakondiah, I. A. S., Collector, E. G. District, Kakinada-
45. Sri K. V. V. Subrahmanyam, Deputy Commissioner of Police, Hyderabad.
46. Sri P. Sivasankar, Government Pleader, High Court, Hyderabad.
47. The Deccan Chronicle, Secunderabad.

48. Sri K. R. Raja Reddy, Chairman, Zilla Parishad, Nizamabad.
49. The Commissioner of Labour, Andhra Pradesh Hyderabad.
50. Dr. L. Suryanarayana, Guntur Medical College, Guntur.

FIAT CARS

51. Sri D. R. Sundaram, I. A. S., S. S. To Government., H H & M.A. Department.
52. Sri B. P. R. Vithal, I. A. S., Secretary to Government., Planning Department.
53. Dr. T. Chellappa, Director of Government Gardens, Hyderabad.
54. Sri S. Chakravarthi, I. A. S., Collector, Medak.
55. Dr. C. T. Hemachandra, Civil Surgeon, Osmania Hospital, Hyderabad.
56. Khader Ali Khan, I. A. S., M. D., APSSIDC, Hyderabad.
57. Sri Tulja Raj, I. P. S., Vigilance Officer, Apseb, Hyderabad.
58. Dr. S. Ramachandra Rao, Professor of Therapeutics, Osmania Hospital, Hyderabad.
59. Dr. K. Ramachandra Reddy, Physician, Government Hospital, Guntur.
60. Sri T. S. N. Swamy, Assistant State Commissioner., National Savings, Board of Revenue, Hyderabad.
61. Sri P. Venkataratnam, Deputy Transport Commissioner, Kurnool.
62. Dr. M. Veeraraghav Reddy, Civil Surgeon, Osmania Hospital, Hyderabad.
63. Dr. G. Ethirajulu, Orthopaedic Surgeon, Government Hospital, Kurnool.
64. Dr. Y. R. Reddy, Additional Professor of Paediatrics, Neloufer Hospital, Hyderabad.
65. Sri G. P. Rao, I. A. S. Asst. Collector, Karimnagar.
66. „ R. Subba Rao, Retd. Dy. Commissioner of Excise, Hyderabad.
67. „ Munawar Hussain, Conservator of Forests, Adilabad.
68. „ U. K. Ray, I. A. S., Sub-Collector, Rajamundry.
69. „ P. L. Sanjeeva Reddy, District Revenue Officer, Nellore.
70. „ D. Suryanarayana Swamy, Retired Law (Department) Secy

AMBASSADOR

71. „ G. A. (G. H. I.) Department.
72. „ Ramachandra Rao, Minister for Marketing Hyderabad.
73. The Government Guest House Department.
74. Sri G. A. (G. H. I.) Department Minister for small Scale Industries.
75. „ M. R. Appa Rao, M. L. A., Nuzvid.
76. The A. P. Agricultural University, Hyderabad.

77. Board of Revenue (Excise Dy. Cmmr.) Government of A. P. Hyderabad.
78. do
79. do
80. Sri Madduri Subba Reddy, M. L. C.
81. „ A. Madhava Rao, M. L. A.,
82. „ K. V. Narayana Reddy, M. L. A.,
83. „ K. Saranjan, I. P. S., Supdt. of Police, Visakhapatnam.
84. „ Bakelite Hylam Ltd., Sanathnagar, Hyderabad.
85. The Transport Commissioner, A. P., Hyderabad.
86. Sri K. Rosiah, M. L. C.,
87. Dr. V. C. Vasantha, Addl. Professor of Pathology, G. M. C., Hyderabad.
88. Director Industries and Commerce, Government of A. P. Hyderabad.
89. A. P. State Chamber of Panchayat Raj, Hyderabad.
90. M/s. Indo Nippon Precision Ltd. Fathehmaidan, Hyderabad.

FIAT

91. Sri S. R. Y. Sivarama Prasad (Raja of Challapalli)
92. „ M. V. S. Chowdary, Asst. Secretary to Government Home Department.
93. „ S. R. Ramamurthy, I. A. S., Education.
94. „ K. V. Ram Reddi I. A. S., Special Secretary, Food and Agriculture Department.
95. „ Justice Thota Lakshmaiah, High Court, Hyderabad.
96. „ A. Shankar Reddy, Secretary Legislative Secretariat.
97. „ B. V. Subba Reddy, M. L. A.,
98. Dr. P. Siva Reddy, Supdt. Sarojini Eye Hospital, Hyderabad.
99. Sri Vasudeve Naik, Deputy Speaker.
100. „ G. H. Ansari, Director, Rural, Board of Revenue.
101. Dr. Santi Narayana Mathur, Civil Surgeon, Osmania Government Hospital, Hyderabad.
102. Sri Allah Yar Khan, I. A. S., Deputy Secretary to Government, Planning and Co-operative Department.
103. „ M. A. Haleem, I. A. S., Joint Secretary to Government, Revenue Department
104. Smt. J. Eswari Bai, M. L. A.
105. Sri C. Ram Bhoopal Reddy, M. L. A.
106. Smt. A. Syamla Devi M. L. C.,
107. Sri V. B. Raghavendar Rao, District Revenue Officer, Hyderabad.
108. Dr. P. Chendrasekhara Reddy, Osmania General Hospital, Hyderabad.
109. Dr. D. Venkaiah Coudary, Asst. Cardiologist, Osmania General Hospital, Hyderabad.

110. Sri C. Narayana Reddy, Manager, Government Distilleries, Hyderabad.
111. „ A. (G. I) Department for the use of Minister for information
112. „ N. Radha Krishna Murthy, I.A.S., Supdt. of Police Ongole
113. A. P. Police Department (4 cars).
114. Excise Department Board of Revenue.
115. Finance Department, Secretariat, Hyderabad.
116. Water Resources, P. W. D. Irramanzil, Hyderabad (Special Officer).
117. Sri V. V. S. S. Devasthanam, Annavaram.
118. „ Chief Engineer, Projects, (Drainage & designs), Hyderabad.
119. Excise Department, Board of Revenue.
120. A. P. S. E. Board, Vidyut Soudha, Hyderabad.
121. Nizam Sugar Factory, Hyderabad.
122. Director of Technical Education, Hyderabad.
123. Sri A. Suryaprakasa Rao, Milk Commissioner, Hyderabad.
124. Chairman, Zilla Parishad, Ananthapur
125. Justice Kondiah, High Court.
126. Sri K. Papeswara Rao, Public Prosecutor, Sessions Court, Nizamabad.
127. „ A. Rajaratnam, Project Manager, Kothagudem Thermal Power Station, A. P. S. E. Board, Palvonchi.
128. „ K. C. Thimmareddy, Chairman, Srisailem Devasthanam Trust, Adoni.
129. „ K. Rama Mohan Rao, President, Panchayat Samithi, Vuyyuru, Krishna District.
130. „ Superintending Engineer, (R & B), Water Works Circle, Hyderabad.
131. Justice K. Rama Chandra Rao, High Court.
132. Sri P. Asvantharayanaiyah, Assistant Secretary, Revenue Department.
133. The Nellore Co-operative Spinning Mills, Nellore.
134. Sri P. V. Rao, Superintending Engineer, P. W. D. Nagarjuna Sagar Canals, Guntur.
135. Smt. K. Sita Devi, Principal, Government Polytechnic for Women Kakinada.
136. Sri G. Rajaram, M. L. A.
137. „ G. Latchanna, M. L. A. (Surrendered and Lapsed).

FIAT

138. Sri A. V. Bhanaji Rao, M. L. A.
139. „ N. Ramachandra Reddy, M. L. A.
140. „ S. A. Quader, I. A. S., Additional Chief Secretary to the Government Hyderabad.
141. „ R. Vithal Rao, I. A. S., Fourth Member, Board of Revenue

142. Sri Narendra Luther, I. A. S., Additional Director of Industries, Hyderabad.
143. „ Amjad Ali Khan, I. A. S., Director of Survey and Settlement, Hyderabad.
144. Dr. A. B. Ramachandra Reddy, Director, State T. B. Centre, Irrumnumma, Hyderabad.
145. Sri G. Sanjiva Reddy, Minister (Labour) Hyderabad.
146. Dr. L. G. Krishnaiah, Professor of Medicine, Medical College Kurnool
147. Sri Mahmood Bin Mohammad, Deputy Inspector General of Police, C. B., C. I. D., Hyderabad.
148. „ C. Anjaneya Reddy, Additional Superintendent of Police, Gunjur.
149. Prof. Mahendra Raj Sexena, Prof: Osmania University, Hyderabad.
150. Sri S. Madhusudan Rao, Chairman, Tribunal for Disciplinary Proceedings, Hyderabad.
151. Shri L. Malkondaiah, IAS, Collector, East Godavari District Kakinada.
152. Sri G. Sriramulu, MLA
153. Sri Zaheer Ahmed, IAS. (Retired) Barket Villa, Banjara Hills, Hyderabad.
154. Sri G. L. Balakrishna Reddy, Secretary, State Transport Authority, Hyderabad.
155. Sri V. V. V. F. K. Yachendra, MLC.
156. Sri P. Gunnayya, MLA.
157. Sri Santhosh Chakravarthy, MLA.

AMBASSADOR

158. General Administration (G.H.I) Department for the use of Minister (Education), Minister (Civil Supplies) and Chairman, Legislative Council. 3 Cars
159. The Director of Tribal Welfare, Hyderabad.
160. General Administration (GH) Department (4 cars)
161. Managing Director, Andhra Pradesh Export and Import Corporation Limited, Hyderabad.
162. H. E. H. The Nizam's Peshi Office
163. Justice M. Krishna Rao.
164. Andhra Pradesh State Electricity Board, Vidyut Soudha, Hyderabad.
165. Superintending Engineer, Operation Circle, Machkand, Hydro Electric Scheme, Vizag.
166. Justice N. Kumarayya.
167. Chairman Zilla Parishad, Nellore.
168. Chairman, Zilla Parishad, Medak.
169. Chairman, Zilla Parishad, Ongole.

- 170 Justice V. Parthasarathy.
- 171 Sri G. V. Rattaiah, MLA., Guntur.
- 172 A. P. Co-operative Central Land Mortgage Bank Limited, Hyderabad.
- 173 Sri Vemareddy Venku Reddy, MLA.
- 174 Sri B. Bhimaraju, Deputy Commissioner of Commercial Taxes, Kurnool.
- 175 Jamshid Dinsha Italia, Hony. Secretary, Andhra Pradesh Flying Club, Secunderabad.
- 176 Sri B. Subba Rao Gupta, Executive Engineer PWD., Nagarjuna Sagar Canals Division.
- 177 Director of Fisheries, Hyderabad.
- 178 Sri V. K. Srinivasan, IAS., District Revenue Officer, Anantapur.
- 179 Sri S. Hanumantha Rao, Superintending Engineer, P.W.D., (Roads and Buildings) Rural, Circle, Hyderabad.
- 180 Sri P. J. J. Raju, Principal, Government College of Fine Arts and Architecture.
- 181 Sri C. Gopalkrishna Murthy, Deputy Drug Controller, Hyderabad.
- 182 Sri P. Ankineedu Prasada Rao, Minister (Commerce).

FIAT CARS

1971-72 :

- 1 Dr N. Ramachander Rao, Professor of Medicine, Medical College, Kurnool.
- 2 Dr. J. Haricharandas, Superintendent, ESI. Hospital, Sanathnagar, Hyderabad.
- 3 Sri Ismail Pullanna, Superintendent of Police, Karimnagar.
- 4 Sri G. Latchanna, MLA., Srikakulam Post.
- 5 Sri G. C. Venkanna, Minister (Small Scale Industries).
- 6 Dr. U. Brahmaji Rao, Cardiologist, Osmania Government Hospital, Hyderabad.
- 7 Sri A. Mohan Reddy, MLA.
- 8 Sri Md. Rahmatullah, MLA.
- 9 Smt. Alluri Annapurnaamma, MLC.
- 10 Sri Gopalam, Chief Engineer, Medium and Minor Irrigation, Hyderabad
- 11 Sri S. N. Atchanta, IAS., Collector, Vizag.
- 12 Smt. Padma Baskara Reddy, MLA.,
- 13 Sri G. Satyanarayana, MLA.
- 14 Sri K. Adishesha Reddy, Divisional Engineer, Operation, Warangal (APSE. Board).
- 15 Sri Mahesh Narayan, District and Sessions Judge, Small Cases Court, Hyderabad.
- 16 Sri Babjee, Deputy Superintendent of Police, Kurnool.
- 17 Dr. D. Umapathy Rao, Superintendent, T. B. Hospital.

- 18 Sri Radhakrishna Nair, Superintendent of Police, CBI, Hyderabad.
- 19 Sri Gulam Ali Asghar, Joint RCS., Hyderabad.
- 20 Dr. M. A. Azeem, Assistant Civil Surgeon, RTC Dispensary, Hyderabad.

AMBASSADOR

- 21 Inspector General of Police, Hyderabad (3 cars).
- 22 Andhra Pradesh Legislative Department.
- 23 Sri Shamsher Baig, MLC, Kurnool.
- 24 Director, Anti Corruption Bureau.
- 25 Chief Conservator of Forests, Hyderabad.
- 26 Sri P. V. Narasimha Rao, Minister (Education).
- 27 Andhra Pradesh State Co-operative Bank Limited, Hyderabad.
- 28 Justice K. Madhava Reddy.
- 29 Inspector General of Police, Hyderabad (8 cars)
- 30 Andhra Pradesh Mining Corporation, Hyderabad
- 31 The Principal Regional Engineering College, Warangal.

FIAT

- 32 Sri T. S. Swamy, Chief Engineer, P. R. & P. H. Hyderabad.
- 33 Sri K. V. Sriram Kumar, IPS., Superintendent, Warangal (Police)
- 34 Sri S. V. Giri, IAS., Collector, Cuddapah.
- 35 Dr. D. Satvanarayana, Assistant Professor of Medicine, Gandhi Medical College, Hyderabad.
- 36 Sri K. Prabhakar Reddy, MLC., Hyderabad.
- 37 Sri M. Gopalakrishna Rao, Assistant Secretary, Board of Revenue, Hyderabad.
- 38 Sri A. V. R. Krishnamurthy, Private Secretary to Minister (Education).
- 39 Sri M. E. Reddy, IPS., Deputy Inspector General of Police, Warangal.
- 40 Sri V. N. Gowd, MLA.
- 41 Sri V. K. Rao, ICS., Chief Secretary to Government.
- 42 Sri Atma Jayaram, IPS., Inspector General of Police, Hyderabad.
- 43 Sri G. Choudary, Barister at law, Chairman, Urban Ceiling Committee, Hyderabad.
- 44 Sri Kotha Venkateswarlu, MLA.
- 45 Smt. J. Kumudini Devi, MLA.
- 46 Sri M. V. S. Subbaraju, MLA.,
- 47 Sri J. Veeraswamy, Law Secretary
- 48 Sri K. Ramachandra Reddy, Deputy Inspector General of Police (Administration), Hyderabad.
- 49 Dr. Dharam Raj, Orthopaedic Surgeon, Osmania General Hospital, Hyderabad.

- 50 Dr. K. Shakunthala, Assistant Director, Office of the Director of the Medical and Health Services, Hyderabad.
51 Sri Hasunuddin Ahmed, Joint Secretary to Revenue.

AMBASSADOR CARS

- 52 Municipal Corporation of Hyderabad (2 cars)
53 Chief Conservator of Forests (State Trading in Beedi Leaves)
54 Director of Rural Works Programmes, Board of Revenue, Hyderabad.
55 Sri B. Venkataratnam, Housing Engineer, Andhra Pradesh Housing Board.
56 Chairman, Zilla Parishad, Mahboobnagar.
57 Director, Ground Water Directorate, Hyderabad.
58 Sri K. Rami Reddy, MLA.
59 Municipal Corporation of Hyderabad.
60 Andhra Pradesh Congress Committee, Gandhi Bhavan, Hyderabad.
61 Chittoor Co-operative Sugars, Chittoor.
62 Sri Y. Mahananda Reddy, MLC.
63 Sri A. Eswar Reddy, MLC.
64 Sri Ch. V. P. Murthy Raju, MLA.
65 Sri Bathena Subba Rao, MLA.
66 Sri D. Narasimha Reddy, Member, Andhra Pradesh Public Service Commission.
67 The President, Co-operative Central Bank Ltd., Eluru.
68 The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation, Hyderabad.
69 Sri G. Raja Ram, MLA.
70 The Andhra Handloom Weavers Co-operative Society, Vijayawada.

FIAT CARS

- 71 Sri S. V. Subramanyam, IAS., Collector, Karimnagar.
72 Sri T. G. L. Thimmaiah, MLA.
73 Sri G. Ramachandra Reddy, MLC.
74 Sri D. Aurora, IAS., Collector, Kurnool.
75 Sri K. R. Narsa Reddy, P. A. to Director of Survey and Settlements.
76 Dr. A. S. Gajender Mudaliar, Professor, Gandhi Medical College, Hyderabad.
77 Dr. A. Gopal Kishan, Assistant Professor of Medicine Osmania General Hospital, Hyderabad.
78 Sri P. Audinarayana Reddy, Assistant Secretary, Board of Revenue.
79 Sri S. A. Abbas, Joint Secretary to Government General Administration Department.

- 80 Sri D. Venkata Reddy, Government Pleader, High Court, Hyderabad.
- 81 Sri K. N. Anantaraman, ICS (Retired), Secunderabad.
- 82 Sri C. Rajanarasimha, Minister for Housing.
- 83 Smt. Roda Mistry, Minister for Women Welfare.
- 84 Dr. K. Raghavulu, District Medical & Health Officer, Kurnool.
- 85 Sri T. Chandrasekhara Reddy, MLA.
- 86 Sri K. Brahmananda Reddy, Chief Minister.
- 87 Dr. M. N. Lakshminarasayya, Minister, (Transport).
- 88 Sri P. V. Narasimha Rao, Minister (Education).
- 89 Sri V. Purushothama Reddy, Minister (Minor Irrigation)
- 90 Sri P. Rajagopal Naidu, MLC.

AMBASSADOR CARS

- 91 St. Theresa's Convent 568 Somajiguda, Hyderabad-4.
- 92 General Administration (GH.) Department.
- 93 Tirupathi Tirumala Devasthanam, Tirupathi.
- 94 Chairman Zilla Parishad, Chittoor.
- 95 Andhra Pradesh State Road Transport Corporation, Hyderabad.
- 96 Chairman, Zilla Parishad, West Godavari, (Eluru).
- 97 Messrs Gangappa Cables Ltd, Hyderabad.
- 98 Andhra Pradesh State Co-operative Federation Limited, Hyderabad-1.
- 99 Andhra Pradesh Housing Board, Hyderabad.
- 100 Chairman, Zilla Parishad, Kurnool.
- 101 Sri Tammineni Paparao, MLA.
- 102 Sri Veina Linga Reddy, MLA.
- 103 Dr. K. V. Prasada Rao, Professor, Medical College, Guntur.
- 104 Smt Rani Sundaramani, MLA.
- 105 Dr. M. Subba Rao, Civil Surgeon, K. G. Hospital, Vizag.
- 106 Sri B. Narayana Rao, Commercial Tax Officer, Vijayawada.
- 107 Sri N. Ganeswara Rao, MLA.
- 108 Sri Vadde Nageswara Rao, MLC.
- 109 Superintending Engineer, Tungabhadra Hydro Electric Scheme, Tungabhadra Dam.

FIAT CARS

- 110 Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari, Minister (Health and Medical).
- 111 Sri P. Narasa Reddy, MLA.
- 112 Sri Ch. Venkataratnam, MLA.
- 113 Sri K. Gopal Naidu, MLA.
- 114 Sri B. L. Narasimhulu, P. S. to Chief Minister.
- 115 Sri Mir Ahmed Hussain Khan, Chief Engineer (Electrical Operation), Hyderabad.

- 116 Sri C. Narsi Reddy, MLC.
- 117 Sri C. B. Patil, Inspector General of Prisons, Hyderabad.
- 118 Sri M. R. Pai, Secretary to Government, Food and Agriculture.
- 119 Sri B. R. Sastry, Secretary Panchayat Raj Department.
- 120 Sri T. Lakshma Reddy, IAS., Collector, Hyderabad
- 121 Sri S. Sidda Reddy, Minister, (Irrigation).
- 122 Dr. Vidya Devi Shenoy, Superintendent. E. S. I. Hospital, Hyderabad.
- 123 Sri G. Narayana Reddy, MLA.
- 124 Sri T. Navaneetha Rao, Professor of Chemistry, Nizam College, Hyderabad.
- 125 Sri Ch. Srirama Rao, Chairman, Sales Tax Appellate Tribunal, Hyderabad.
- 126 Sri K. Jayachandra Reddy, Public Prosecutor, Andhra Pradesh High Court, Hyderabad.
- 127 Sri D. L. N. Prasad, Assistant Civil Surgeon, Osmania Hospital, Hyderabad.
- 128 Dr. Sudhir Naik, Assistant Professor of Osmania Medical College, Hyderabad.
- 129 Sri V. Rama Rao, Joint Director, Bureau of Economic & Statistics, Hyderabad.

AMBASSADOR CARS

- 130 Superintending Engineer, Vamsadara Project, Srikakulam District.
- 131 Sri Ch. Hanumaiah, MLA.
- 132 Rayalaseema Planning and Development Board for Chairman,
- 133 Dr. J. S. Sarojini, Professor of Forensic Medicine, Medical College, Guntur.
- 134 Dr. (Mrs.) O. Kamala Mukunda Rao, Assistant Surgeon, Central Blood Bank, Hyderabad.
- 135 Sri G. Gopalakrishna Rao, Assistant Secretary to State Transport Authority, Hyderabad.
- 136 Sri Chinta Ramachandra Reddy, MLA.
- 137 Sri A. Bhagawanta Rao, Minister, (Handloom).
- 138 Sri R. Grover, IAS., Director of Distilleries, Hyderabad.
- 139 Andhra Pradesh State Schedule Castes and Schedule Tribes Co-operative Housing Societies Federation Limited, Hyderabad.
- 140 General Administration (GH) Department, (5 cars)
- 141 Inspector General of Police, Andhra Pradesh, Hyderabad.
- 142 President, Co-operative Central Land Mortgage Bank, Barkatpura, Hyderabad-27.
- 143 Sri J. Vengal Rao, MLA., Khammam.
- 144 Inspector General of Police, Hyderabad. (2 cars)

FIAT CARS

- 145 Sri Kakani Venkataratnam, Minister (Agriculture), Hyderabad.
- 146 Sri N. Bhagavandas, IAS., First Member Board of Revenue, Andhra Pradesh Hyderabad.
- 147 Sri G. Sivaiah, MLA.
- 148 Dr. T. Sita, Niloufer Hospital, Hyderabad.
- 149 Dr. J. Jaswanta Rao, Physician, Gandhi Hospital, Secunderabad

- 150 Sri R. Pardhasarathi, IAS., Collector, Khammam,
- 151 Sri K. Jayabharata Reddy, IAS., Collector, Guntur.
- 152 Sri P. Kasturi Reddi, Joint Director of Survey and Land Records, Hyderabad.
- 153 Dr. Tajmal Hussain, Dental Surgeon, Osmania General Hospital, Hyderabad.
- 154 Sri J. V. Prasad, Deputy Chief Engineer (Roads and Buildings), Hyderabad.
- 155 Sri A. Walliappan IAS., Deputy Secretary (Political), to Govt. G. A. D. Secretariat, Hyderabad.
- 156 Sri G. Ramachandra Naidu, Deputy Secretary to Government Law Department.
- 157 Sri M. P. Damodaram, Deputy Director, Planning and Co-operation Department, Secretariat, Hyderabad.

AMBASSADOR CARS

- 158 The Inspector General of Police, Andhra Pradesh, Hyderabad. (13 cars).
- 159 The Commissioner, Endowments Department, Hyderabad.
- 160 Dr. D. Jagannatha Reddy, Vice Chancellor, Sri Venkateswara University, Tirupathi
- 161 Sri Guradas, IAS., Transport Commissioner, Hyderabad.
- 162 Sri P. Ranga Reddy, Speaker, Legislative Assembly, Hyderabad.
- 163 Sri Kodati Rajamallu, Chairman, Andhra Pradesh Regional Committee, Hyderabad.
- 165 Sri M. V. Narayana Rao, Deputy Inspector General of Police, Railways, CID., Hyderabad.

PART (B) OF THE L. A. Q :

The Government are making allotment of scooters/cars to persons/Departments if in its opinion such allotment will serve a public purpose.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :—Questions are over, Under Rule 35, the first hour of every sitting shall be available for the asking and answering of Questions. Now under Rule 40.

Sri C. V. K. Rao :—There is discretion Sir. The Hon. Speaker can exercise his discretion.

Mr. Speaker :—There is no discretion for extending time. It was only a convention. We have left off all the conventions to the wind. Now we are at the rules.

Sri C.V.K. Rao :—The Hon. Speaker can exercise his discretion and Rules are intended in order to do good things and not bad things.

Mr. Speaker :—No. We don't do bad things at all. We do only all good things here. All good things are prevented. When good things are prevented and Rules were pointed out I have to observe the Rules.

Sri B. Ratnasabhapathy :—We are now at the fag-end of the Session, మీరు strict గా అమలు జరుపురాను అంటే చాలినట్లు. We will appreciate whatever the stand the Speaker takes. My only submission is we are almost at the fag-end of the session'. Why don't you relax and kindly follow the procedure that has been followed all these days.

Sri C. V. K. Rao :—As a matter of fact, discretion is a part of the Rule. When the discretion has to be utilised and when it should not be utilised is left to the Speaker. you have been following that principle to give enough time. Nothing has been hampered, so kindly follow that procedure.

Mr. Speaker :—But I cannot go back and since the matter is raised, you know, the practice was to announce the decisions of the Business of the Advisory Committee by the Chair. That was the convention that was being followed; but yesterday on Hon. Member has to draw the attention of the Chair to a Rule on a Point of order which the Chair found to be valid. I did not want to give any opportunity to any other Member to raise a Point of Order when the Chair violates the rule No.35. Am I not right?

Sri C.V K. Rao :—Now I will personally explain Sir, because I have been dragged into the thing.

Mr Speaker :—Nothing personal.

Sri C.V.K. Rao :—The Rules have changed. The Business of the House is liable to be changed by the House in order to suit some convenience. A Committee presents a report; if the Speaker does it we cannot question. In order not to keep the Speaker in to any embarrassing situation I have got to invoke to that Particular Rule because I am putting the Speaker in an embarrassing situation if he himself announces it and then I would like to get a change of that thing. Therefore if the Leader of the House announces it, there is room for any Member to ask for a change. Because that is asked, it is good in that way. It will be good in this way by giving extension.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్ష, నిన్న ఆ అభిప్రాయము చెప్పినప్పుడే నేను చెప్పాను. ఇదివరకు మీరే అనౌన్స్ చేస్తున్నారు. ఒక కన్వెన్షన్ క్రింద పాలో అవుతున్నాము. దీనినిబట్టి మొత్తము ఈ విధంగాచేస్తే హౌస్ లో ఏ విజనెస్ కి చాల యిబ్బంది కలుగుతుంది. చివరన వున్నాము. చాల క్వశ్చన్సు పెరిగి వున్నాయి. వాటిపైన ఎక్కువగా అడిగేది వుంది. శరవాత రూపును మార్చుకోరాదు కాని మంచి కన్వెన్షన్ వున్నప్పుడు దానిని పాలో అవడము మంచిదని నా అభిప్రాయము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్ష, సి.వి.కె.రావుగారి తరపున నేను ఊహణ చెప్పుకొంటున్నాను. రాయచోటి క్వశ్చన్ అవర్ వి పాడుచేయబోకండి.

శ్రీ కె. లక్ష్మణదాసాచారీ :—అధ్యక్ష, కన్వెన్షన్ ఏది వున్నా రెయిర్ రొటేషన్ వచ్చే వర్తతిగా వున్నట్లు ఉంటే దానిని కన్వెన్షన్ క్రింద బ్రీద చేయడము కంటే బ్రేక్ చేయడము మంచిది. ప్రతిరోజూ క్వశ్చన్ అవర్ మూడు అర్థ గంట ఎక్కువగా తీసుకోబడుతున్నది. రూటు అయినా మార్చాలి. లేకపోతే వ్యక్తిగత వా అవర్ అయినా పాలో అవాలి. వి.వి. సుబ్బారెడ్డిగారు స్పీకరుగా వున్నప్పుడు అన్ని క్వశ్చన్సు

పూర్తి కావు అనే పరిస్థితి వున్నప్పుడు స్పీకరు దగరకు వెళ్ళి ఫలానా క్వశ్చను లాప్స్ కాకుండా చూడాలని చెప్పినారు. వారు వాటిని నోట్ చేసుకొని క్వశ్చను అవర్ క్లోజ్ అయ్యే సమయానికి మెంబర్లు కోరిన ఆ స్పెషల్ క్వశ్చనుకు అవకాశము ఇచ్చేవారు. ఆ సిస్టమ్ని అయినా ఇంటర్డ్యూన్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడైనా ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు వున్నప్పుడు తాము కొద్ది సమయము ఎక్స్టెండ్ చేస్తే అది వేరు. ప్రతిరోజూ రెగ్యులర్ గా వన్ అవర్ కి బదులు వన్ అండ్ హాఫ్ అవర్స్ చేయడము సరియైన వద్దతీకాదు. ఈ విషయములో ఏ సభ్యులు అయితే కోరుతున్నారో వారు వారిపైన కొంత కర్ఫ్స్ పెట్టుకొంటే బాగుంటుంది. క్వశ్చను సమయములో ఊహాతాళులు చేసే అలవాటు గౌరవసభ్యులకు వుంది. అందువలె గౌరవసభ్యులు వారిపైన కొంత కర్ఫ్స్ చేసుకొంటే వన్ అవర్ లోపల చేసుకోవచ్చును. ప్రత్యేక పరిస్థితులలో స్పీకరుగారు ఆ విధంగా టైమ్ ఎక్స్టెండ్ చేస్తే సరిపోతుంది. కాని రెగ్యులర్ గా వన్ అవర్ కి వన్ అండ్ హాఫ్ అవర్స్ చేయడము సరియైనది కాదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri C.V.K. Rao :—Now under the rule which I am quoting, it is very clear. The rule does not say that you should close it automatically at one hour. The rule says 'unless the Speaker otherwise directs'; Discretion is clearly given to the Speaker. If the discretion is not given the Speaker would be in an helpless position, unless the rule is changed.... The rules are intended for the month functioning of the whole thing. So the first wording is 'unless the Speaker otherwise directs'. We are requesting the Speaker that he can use his discretion and it is open to the hon. Speaker.

Mr. Speaker :—Whether the Speaker should use his discretion and go on 'direction otherwise everyday is one thing and I hold that in this matter there is no discretion also. This 'otherwise direction arises.... I can say that there is no question hour on this particular day. Directing otherwise applies only to that, but I can not say that, I direct today that the question hour to-day will be one hour 15 minutes'. There is no discretion on that. It has been made very clear on a point raised.

Sri C.V.K. Rao :—What is the meaning of 'unless the Speaker otherwise direct'. It is other than one hour being the hour; 'the first hour of every sitting shall be available for the asking and answering of the questions! Therefore it says 'the first hour of every sitting shall be available for the asking and answering of questions'. It is open to the Speaker not to have the first hour and it is also open to the Speaker to extend it. It is open to the Speaker to limit it to one hour, not to have that hour also.

Mr. Speaker :—The question hour is not extended beyond the first hour on the ground a part of it shall be taken up for administering of oath to members and all that.

Sri C.V.K. Rao :—Sir, there are some decisions which the Hon. Speaker made from time to time. They have been published. On this matter we can even go into May's Parliamentary practice, but as far as this is concerned, I am very clear that 'unless the Speaker otherwise directs' so to either extend the time or to do away

the Question Hour. Therefore 'you are perfectly be within your limits Sir. Even if you do away with the extension of Question Hour or if you extend it, it is also be perfectly within your limits to request you to extend the time.

శ్రీ వై. వెంకట్రావ్ :—క్వశ్యన్ అవర్ చాలా ఇంటరెస్టింగ్ గా వుంటుంది. ప్రజల కష్టాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడానికి ఉపయోగపడేది క్వశ్యన్ అవర్. మీరు పార్టీ కన్వెన్షన్స్ ఫాలో అవుతూ వచ్చారు. వారి ఒక్కొక్కోసం.....

Sri C.V.K. Rao :—I raise a point of order, Sir. It is a very serious matter. What is this? No, apology. It is not as though a single Member wants something for his own advantage. I am very sorry the way in which people are becoming apologetic.

శ్రీ వై. వెంకట్రావ్ :—మీరు పార్టీ క్రెడిట్ ఫాలో అవుతూ వచ్చారు. పదిమంది సభ్యులకు అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri M. Narayan Reddy :—Sir, as regards enforcement of Rules and observance of conventions we feel that if the observance of a convention suits some of the hon. Members, they insist upon convention; and if it does not suit, the strict enforcement of the rules (insisted upon without leaving any discretion to the Speaker) is asked. In this matter I appreciate the stand taken by Sri V. Sri Krishna, of the opposition that it should always be left to the discretion of the hon. Speaker having regard to a particular situation, otherwise the rules with respect to 'Question Hour', the wording that is used and the phraseology used in very similar to the rules framed by the Parliament here.

Mr. Speaker :—I will just point out about the points raised by Sri C.V.K., that the Speaker has no discretion to extend the 'first hour' This is on 8th August, 1968, when a Member requested the Speaker that in view of ten minutes that had been taken away for the swearing in of new Members, apart from Question Hour, the time may be extended by ten minutes—

The Speaker observed : With regard to this subject of extending the Question Hour, I am afraid, I cannot do, having regard to the interpretation that has always been put upon, as Standing Order (10). Standing Order (10) says that the 'first hour' of every meeting, shall be available for the asking and answering of Questions. It is not more than the 'first hour' where is the discretion left to me?

Sri C.V.K. Rao :—Sir, the Rule says: Unless the Speaker otherwise directs". that means that other than one hour.

Mr. Speaker :—No, not that. That discretion is in postponing the Question Hour.

Sri C.V.K. Rao : You are reading the practice of House of Commons. There is no provision for the Speaker and no discretion. But here a discretion is given. It is a scientific basis on which we work. The rules provide for discretion also—

Mr. Speaker :—On the 1st of August, 1960, when the 'swearing in ceremony' of the New Members took place, it was requested to extend time. The Speaker thereupon observed : The practice is clear; It is the First Hour; it does not mean that we can exhaust that and take the next hour.

Sri C V K Rao :—Sir, then what is this, "Unless the Speaker otherwise directs".

Sri M. Narayan Reddy :—Rules are framed. There is no discretion involved. The discretion is also there with the same rule. The proviso under the same Rule may kindly be perused; on the request of the Minister, the Speaker.

Mr. Speaker :—Yes, on the request of the Minister: that is there.

Sri M. Narayan Reddy (Bodhan) :—It is when a request comes from the Minister. And then while we may overlook some other aspects, if on this is to be followed, it naturally follows, that such of the Questions which remain unanswered on that day, the answered to such Questions should be placed on the Table of the House and in the Library. Now, if you are going to enforce the rule strictly in letter & spirit it should also be ensured that the Answers to un-answered Questions may be placed on the Table of the House and in the Library. We have not been following that. Now you were kind enough to extend time 5- 0 minutes' from time to time, but it is not being properly used. But it is on the request of the Minister, that the time could be extended,

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—హౌస్ లో విజినెస్ స్మాత్ గా రన్ కావాలనే ఉద్దేశ్యంతో రూల్స్ ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. అనేక పద్ధతుల్లో మన సమస్యలు సభ దృష్టికి, ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చే అవకాశాలు వున్నాయి. మనం వాటి వాటి ప్రాధాన్యతలను బట్టి టైమ్ ఎడస్టు చేసుకొంటూ టైమ్ లోపల పూరిచేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఎలా ఎడస్టు చేయాలనేది అధ్యక్షుల వారికి వదిలిపెట్టబడింది. కాని సభ్యుల కోవరేషన్ వుంటే తప్ప లేకపోతే అలా జరగటానికి వీలులేదు. రూల్ ప్రకారం అలా జరగటానికి వీలులేదని కొందరు చెబితే, జరగటానికి వీలుందని కొందరు చెబితే ఈ వాదనలకే అరగంట టైమ్ వేస్తు అవుతుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్ష, తమరుకాని, ఇంతకుముందు వున్న సభాపతను కాని గంట, గంటన్నర ప్రశ్నలు అయ్యేవరకూ ఎలా చేయడమనేది ప్రాక్టీస్ గా వుంది. రూల్ లో ఫస్ట్ అవర్ అని వుంది కాని మనం ఇన్ ది ఇంటరెస్టు ఆఫ్ ది పబ్లిక్ ఒక ప్రాక్టీస్ ప్రకారం పోతున్నాము కాబట్టి ఇకముందు కూడా అదే ఫాలో కావడం మంచిదని భావిస్తున్నాను. హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ లో స్పీకరుగా ఫాలో అవుతారు. కాని ఇక్కడ అససరాన్నిబట్టి, మన ప్రాక్టీసు అనుసరించడం పబ్లిక్ దృష్ట్యా, సభ్యులకు అవకాశం ఇచ్చే దృష్ట్యా కూడా మంచిదని భావిస్తున్నాను.

Sri R. Dasaratha Rami Reddy :—I am of opinion that the Question Hour should be limited to one hour only; and what is meant by saying 'the discretion of the Speaker' means a discretion exercised by

the Speaker before the order paper is distributed to the Members of the Assembly. For instance, yesterday when the House commenced it was already announced that there will be no 'Question Hour', that is the discretion of the Speaker has (i. e. before the order paper was issued). The Speaker has a right to say that on a particular day the Question Hour is not fixed, or that it is restricted to a particular period of time. One hour is the time fixed for Question Hour. Whenever an important question is asked the Speaker, under discretion, for few supplementaries, a few minutes may allow thereafter. In the Zero Hour the Members may raise questions which is not ordinarily given notice of. I am of firm opinion that what has been observed by the Hon'ble Speaker is a correct proposition. అలాగే కన్వెన్షన్ వుంది లేదు అని ఆరగించి తర్జనభర్జనలు చేస్తూ వుండవచ్చు. ముఖ్య విషయాలు సభదృష్టికి తీసుకువచ్చే లాకీకంగా వ్యవహారం చేయవచ్చు. రూల్స్ అంటే యిందాక దశరథరామిరెడ్డిగారు చెప్పినటువంటి ఇంటర్ప్రిటేషన్తో నేను ఏకీభవించడం లేదు. వన్ "Unless the Speaker otherwise directs, the first hour of every sitting shall be available for the asking and answering of questions." This rule gives discretion and leeway to the Speaker. అది ఎప్పుడైతే వుందో ఆ క్షణముజరుగుతూ వున్న విషయాల గురించి యిక ముందు రావలసివున్న ప్రశ్నల ప్రాముఖ్యతనుబట్టి మీరు విర్ణయించేదానికి ఉంది గాని వన్ అవర్ అంటే వన్ అవర్ కే కట్ చేసి తరువాత చేయానికి ఎవరులేదని చెప్పవలసిన అవసరములేదు. మీ దృష్టిలో పెంచవలసిన అవసరము వుంటే, ప్రధానమైన ప్రశ్నలు వుంటే, ప్రజలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు వుంటే, ముఖ్యమైన అంశాలు సభా దృష్టికి తీసుకువచ్చేవి వుంటే, ఎప్పుకుండా పోకగించడానికి అవకాశము వుంది. అలాగే విజినెస్ 1-30 వరకు జరుగుతుంది, యీ టైములో అడ్డెస్టు చేయవలసిన బాధ్యత వుంది. డిస్క్రిషన్ మీకు వుంది, ఏ రోజు కావాలంటే ఆ రోజు నిరయము చేసుకుంటూ పోవచ్చు కన్వెన్షన్ వుంది. మీరు ఒప్పుకోవాలని చెప్పే హక్కు మాకులేదు. ఇదివరకు పదిగంటల వరకు కన్వెన్షన్ వుంది, అట్లాగే చేయాలని గాని లేద 9-30 గంటలకే క్లోజ్ చేయాలని చెప్పే హక్కుగాని మాకులేదు. సభా కార్యక్రమాలను నడిపించవలసిన బాధ్యత తమరిపైన వుంది.

Sri A. Veerappa (Nallamada):—Sir, the rule is also clear 'Unless the Speaker otherwise directs'. When there is a compelling reason, the Speaker is not in such a helpless position. That the Speaker should first of all declare the time is not the question. When the Question-Hour closes, if there is any important question left over and time should be extended, that should be considered at that point of time and earlier, because earlier the Speaker might not know the importance of such a question. In this context, the Speaker has got the right at the time of closing to consider whether there is any important question or time should be extended.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్ష, మన హౌస్ లో జరిగే విజినెస్ను ఆరరులో కండ్లకు చేయడానికి రూల్స్ను ఫ్రేం చేసుకున్నాము. కొన్ని రూల్స్ స్పీకరుగారి డిస్క్రిషన్ లేకుండా పెట్టవని వున్నవి. కొన్నింటికి మీ డిస్క్రిషన్ వుపయోగించ వలసిన అవసరము వుంటుంది. అందులో స్పీకరు డిస్క్రిషన్ అని పెట్టారు.

అలాంటివి కొన్ని వున్నవి. స్పీకరుగారికి ప్రత్యేకమైనటువంటి అధికారాలు ఇచ్చి, వారి డిస్క్రిషన్ కు వదిలిపెట్టాలని మెన్షన్ చేయడం అంటే — స్మూత్ గా రన్ చేయడానికి. ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్యలు వచ్చినప్పుడు మీ డిస్క్రిషన్ ను వుపయోగించి అవసరమైతే మీరు చేయడానికి అవకాశము వుంది. అట్లా చేయడం మంచిది.

Sri B. Ratnasabhapathi:—Only to one point I would like to draw your attention. It is not in the usual course that such a thing is allowed. You have special powers and your discretion has been invoked; you have permitted the Minister for Municipal Administration to intervene, while debate is going on, to make an announcement about the dissolution of Vijayawada Municipal Council. Therefore, discretionary powers are inherent with the office of Speaker to regulate time. There is no question of discussion as far as powers of Speaker are concerned.

Sri Ch. Parasurama Naidu (Parvathipuram):—Sir, Rule 35 says: "Unless the Speaker otherwise directs, the first hour of every sitting shall be available for the asking and answering of questions." So, in the matter of timing whether it should be first hour or second hour or third hour, the Hon'ble Speaker has discretion; it may be first hour or it may not be first hour, because it is unless the Speaker otherwise directs. Unless he directs, the first hour is usually the hour during which questions are asked and answered. If he directs otherwise..

Mr. Speaker:—Your contention is that the Speaker can have either the first hour or second hour or third hour as the Question-Hour.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—Yes. (Laughter) It is no use laughing over it. The wording is so clear and it is beyond doubt; it is unquestionable, in spite of the laughter of my good friends here. The laughter is empty and the wording is very clear and unquestionable. 'Unless the Speaker otherwise directs, the first hour of every sitting shall be available for the asking and answering of questions'. Normally the first hour is prescribed. But the Speaker has discretion to shift the hour. Then, the next aspect of it is this. There is no limitation placed on the actual time which shall occupy for the putting of questions or answering of questions. The inherent discretion of the Speaker is left un-restrained by these rules. The first hour shall be utilized, but after that it is not limited to the first hour. It may be extended. There is no restriction whatever, placed as to the time which the questions shall occupy. It is a wide gap left, because situations may arise wherein public important or public necessity may require the exercise of the discretion by the Hon'ble Speaker for the utilization of extended time for this purpose. But, my friend Mr. Narayana Reddi has cited Rule 40. But Rule 40 relates only to started questions, if the questions placed in the list are not exhausted within one hour.

Mr. Speaker:—These are all starred questions.

Sri Ch. Parasurama Naidu:—But there are other questions also.

Mr. Speaker:—Unstarred questions are different. They do not come up before the House.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—There are short notice questions.

Mr. Speaker :—There are clear rules for short notice questions. The Speaker can take them up after one hour.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—With regard to starred questions, there is a qualification placed. The qualification is that if after one hour they cannot be taken and elsewhere the Minister could invoke the discretion of the Honble Speaker and nobody else could invoke that discretion.

Mr. Speaker :—You want me to follow that ?

Sri Ch. Parasurama Naidu :—Yes, so far as starred questions are concerned. We are bound by that because no amount of convention, no amount of practice and no amount of doing anywhere else can be of avail to us when the rules are so clear. The letter of the law is supreme. When the letter of the law is in doubt, then only the question of discretion comes in (Hear, hear) Except in the case of short notice questions the Speaker has no discretion to extend time because reading rules 35 and 40 together there is a limitation placed upon the discretion. Hence, one hour time may be utilized at any time in the day. But so far as the starred questions are concerned, the Speaker has no discretion except when a Minister invokes that discretion. With regard to other questions, there is no limitation placed.

Sri N. Lakshminarayana :—I would like to give my opinion on this subject. As far as the first hour is concerned, generally it is exclusively left for the question-hour. Now there is confusion about its interpretation of this rule. In my opinion, the authority of the Speaker to extend this hour is not given. What has been mentioned in that rule is that power of extension of time is not in the hands of the Speaker. It is only restricted to one hour except under special circumstances when the House has to discuss urgent issues brought to the notice of the House. Under these circumstances, the Speaker has been given the power to restrict or to give his opinion whether other subjects can be taken up suspending this question-hour. Under the rule, my opinion is that we cannot go beyond this first hour.

Mr. Speaker :—With regard to this matter, let me tell the House that I have great respect for the rules aspect. But we have developed certain conventions out of the practice that we are having in the House. We really observe the rules in letter and spirit, but every time we may not observe the strict letter of the rule we try to keep up the spirit of the rule. Out of that, these conventions have come. We have been following certain conventions. So I would like, while respecting the rule to follow the conventions that we have set up in the House, కాని పద్ధతుకూడా కన్ వెన్షన్ మధువకూడదు. ఈ కన్ వెన్షన్ మార్పాలని కాని.....

Sri C.V.K. Rao :—You define 'conventions'.

Mr. Speaker :—To understand them properly in the manner that they should be understood. అదికూడా నివారణ సరిపడి ఉత్పన్నమయి

నప్పుడు నాకు వాంఛరుతో చెప్పండి. Instead of wasting the time of the House here, you may come to my chamber and draw my attention to it, and if it is said that we should give up the convention, certainly I will have no objection. Therefore, the over-all opinion in the House seems to go beyond one hour as and when the importance of the questions demands. I shall follow that convention.

Sri C. V. K. Rao :—Thank you, Sir.

Sri K. Lakshman Bapujee :—I presume that every day it will be 1 1/2 hours question hour.

Mr. Speaker :—Every day it will not be 1 1/2 hours, but some times it may be one hour and forty five minutes.

Therefore, taking the question posed by my friend, Sri Laxman, I would appeal to the members to restrict their supplementaries and realise the importance of other questions and try to help the Chair as far as possible to complete all the questions within the first hour. Where we will have necessarily to go beyond that, certainly we will go. But we should not try to make that an every day's affair. సన్నటి దినంకాక మొన్నటిదినం ఎక్స్ట్రా డిమాండుపై న చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు సి.వి.కె. రావుగారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రయిట్ చేశారు. అప్పుడు నేను రూలింగు ఏమీ ఇవ్వలేదు. ఆరోచిస్తానని చెప్పాను అప్పుడు పరిష్కరించవలసినదిగా ఒక రూలు చూపించాడు. కాని ఎంతవరకూ రూలు ప్రకారంగా చేశామనే సందేహం నాకు ఉన్నది. నేను యీ విషయం తిరిగి సభవారి ముందు పెడుతున్నాను. ఎక్స్ట్రా డిమాండు చర్చకు ఇంత కాలసరిమితి అని ఏమీలేదు. కాని యీ ఎక్స్ట్రా డిమాండు అయిన తరువాత రాబోయే అర్థగంట చర్చకు 1-30 నుంచి 2-00 గంటలు అనేది మాత్రం ఉంది. 1-45 కు సి.వి.కె. రావుగారు మీరు యీ రూలు 257 వై లేట్ చేశారు, కనుక ఇది క్రమబద్ధం చేయడానికి రూలు 258 క్రింద లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ వేరియేషన్ ఆఫ్ ది టైముకు ఓరల్ గా మోషన్ ఇవ్వాలి, యీ హౌస్ ఆగ్రి అయితే చేయవచ్చు అన్నారు. యీ రెండు రూల్స్ కరెక్ట్. కాని నా అభిప్రాయం ఎక్స్ట్రా డిమాండు పూర్తి అయిన హాఫ్ ఏన్ అవర్ రూలు చూచినా అంతకుముందున్న బిజినెస్ అవడానికి ముందు హాఫ్ ఏన్ అవర్ కాని అది పూర్తయిన తరువాత గంట దానికి వినియోగించవచ్చు అనేది ఉన్నది. అటువంటప్పుడు యీ ఎక్స్ట్రా డిమాండు పూర్తి కాకముందు ఇది జరిగినప్పుడు అది 1-30 నుంచి 2-00 గంటలు ఉన్నది అనేది ఉండగా మనం యీ రూలు వై లేట్ చేశామనే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కరెక్ట్? కరెక్ట్ కాదు. ఏది వై లేట్ చేశామన్నాము. 1-30 నుంచి 2-00 గంటల హాఫ్ ఏన్ అవర్ డినెకషన్ మనం తీసుకోవడంలేదు. కనుక యీ ఎక్స్ట్రా డిమాండు పూర్తి అయిన తరువాత అర్థగంట చర్చ 1-30 కు బదులుగా 2-00 గంటలకో 2-15 కో ప్రారంభించినప్పుడు ఇది వై లేట్ చేశారు కనుక లీడరు టైము యీ అర్థ గంట చర్చకు 2-15 నుంచి 2-45 వరకూ ఉండాలని సభవారిని కోరే అవకాశం ఉత్పన్నమవుతుంది. కాని యీ డిమాండు పూర్తిచేయడానికి వేరియేషన్ ఆఫ్ టైము అడగడానికి సమస్య ఉత్పన్నం కాదు, ఇది నా అభిప్రాయం. I suppose I am clear to the house.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—రూలు 257 కమిటీ ప్రొసెజరు క్రింద అంది.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—అజండా పేరులో ఉన్నది 1-30 నుంచి 2-00 గంటలవరకు ప్రశ్నలపైన సమాధానం కొరకు డిస్కషన్ అన్నది. అయితే దానికి ముందున్న సభకు అయిపోవాలి లేదా ఆర్డర్ ఆఫ్ అయినా కావాలి. సబ్జెక్ట్ ఎక్స్ క్లెయిండ్ కావడానికి పీటలేదు కాబట్టి 1-30 నుంచి 2-00 గంటలవరకు ఆ సభకువస్తున్న చర్చ కావాలి. నేనుకూడా వ్రాశాను. తమరు అంగీకరించారు. డిజిటల్ అప్రెయిజరి కమిటీ అఫ్రూవ్ చేశారు. నేను ఊరుకుంటే డిస్కషనుకు అడుగుతుంది. 1-30 నుంచి 2-00 గంటలవరకు ఇది డిస్కషన్ జరగకపోతే అడ్జంకుం ఉంటుంది. తమరు టైము ఎక్స్ క్లెయిండ్ చేయవలసి ఉంటుంది. నా ఉద్దేశం 2-00 రూలు చెప్పాను. దానికోబాటు రూ.లు 257 కూడా వస్తుంది. 1-30 తర్వాత అది తీసుకోవడానికి పీలుకాదు. నేను మధ్యలో ఇంటరెస్టు చేయలేదు సౌలభ్యంకోసం అన్నాను అప్పుడు తమరు తీసుకుందామని చెప్పవలసింది అది కూడా చెప్పలేదు. అప్పుడు నేను యీ విషయంలో రూలు ఇన్ హెక్ చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్స్ క్లెయిండ్ కోరాలన్నాము. తమరు అంగీకరించారు. మీరు అంగీకరించారు హౌస్ అంగీకరించినది. దానిమీదట ఏమీ ఎర్రెజు కావలసిన అవసరంలేదని నేను భావిస్తున్నాను కనుక బు టైము పిక్చు చేసేమీదట ఆ టైములో ఆ సభకు తీసుకోవడం మీరు హౌసును కోరవచ్చు. అలా కోరకుండా జరిగేటప్పుడు ప్లేము పాయింటు అవుట్ చేయాలి. అలాగే ఇప్పుడు రెండు ట్విశ్చస్సు ఉన్నాయి, స్పెన్సర్లీ బుటి, మొన్నటిది ఒకటి. ఆ సభకు ఇప్పటి బిజినెస్ లో కారీ అవుట్ కావాలి. ఎన్ను there was a matter of vital importance. Many leaders of the opposition were also signatories. వాళ్ళందరూ కావాలని కోరారు. అయితే ఆ రెండు సభకు ఏమీ అయినాయో తెలియవు అందుచేత సౌలభ్యం గురించి పాయింట్ అవుట్ చేయడం జరిగింది.

Sri M. Narayana Reddy :—This point of order, in my submission, is not correct. The wording used in the Agenda has probably given rise to that objection.

Kindly refer to Rule 69. Half an-hour discussion is fixed only on the conclusion of the business of the day, whatever it may conclude. The Rule says :—“The Speaker shall allot half-an-hour not later than three days, half-an-hour before the conclusion of the business of the day, or after the conclusion of the business of the day whichever is earlier.” This is without reference to the time 1-30, 2-00 or whatever it may be—after the conclusion of the business whichever is earlier. This is very specific. The only thing is we did not put it properly in the Agenda.

Again, you may kindly refer to Rule 356 which says :—“.... all questions relating to the detailed working of these rules shall be regulated in such manner as the Speaker may, from time to time, direct.”

Thirdly, we shall be no where if we stand on these technicalities. For instance, the question-hour was over at 9.0 and we have taken up this point of order. It is now 10.15. Is it mentioned anywhere in the Agenda how we should make up this time. The Speaker would be powerless even to allow point of orders because that is a matter not in the Agenda. We have taken 40 minutes or

more on this point of order. If we stand on technicalities, it will be possible to regulate the proceedings. We are spending considerable time on Call-attention motions and again we are discussing the demands. The time mentioned in Agenda should not be taken seriously. Half-an-hour discussion is allowed only after the conclusion of the business, even if it is 4.30 p. m. For detailed working of the rules, the Speaker has power to regulate.

I beg of you, Sir, that a number of rules need to be amended. As many radical changes are taking place, else where. I think we should review the rules and I beg of you to constitute a Rules Committee to avoid confusion and avoid putting different interpretations altogether.

శ్రీ కాజా రామనాథం (ముదినేపల్లి) :—అదృశ్య, ఈ రూలు 69 చదవడంలో నేను శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారితో ఏకీభవించ లేకుండా ఉన్నాను. కారణం ఏమంటే—
“... half-an-hour before the conclusion of the business of the day, or after the conclusion of the business of the day, whichever is earlier ...”. ఆనడంలో ఉద్దేశం ఆ రోజు ఉన్నటువంటి బిజినెస్ ఒంటిగంట కన్నా ముందుగా పూర్తి అయినట్లయితే this time-limit of “whichever is earlier” is put there. డెఫినిట్గా ప్రతిరోజు మన సభకు కన్క్లూడ్ అయ్యే టటువంటి ప్రైము ఒకటి అంటూ ఉంది. అది కనుక ముందే మనం ఫిక్సు చేసి ఎక్కువ ప్రైము గనుక ఇవ్వకపోతే మన బిజినెస్ ఎండ్ అయ్యేది 1-30. 1-30 తరువాత పెంచవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నప్పుడు it must necessarily be put to the House and then extended. కనుక ‘ $\frac{1}{2}$ వరకైనా, ఎప్పటివరకైనా హౌసుకు ప్రశ్న పెట్టవలసినప్పుడు మనకు ఉన్న ఈ 2 వ రూలులో అది లీడర్ పెట్టాలి అనేటటువంటి విషయం కూడా ఉంది. కనుక అరసరీగా అటువంటి ఎక్స్టెన్షన్ మనం హౌసును అడగనప్పుడు The usual time of adjournment is 1.30. and it must be either at 1.0’ clock or earlier if the business is over earlier. కనుక half-an-hour discussion must commence at 1 p. m. and be over at 1.30 unless it is put to the House and the time extended. ఆ రూపేక్షా మనం చూసినప్పుడు 69 (2) లో ఉన్నటువంటి దృష్ట్యా అది ఎగ్జియర్ అంటే $4\frac{1}{2}$ వరకు మనం వెళ్ళగలమా? By itself it will not go on. The House has necessarily to adjourn at 1.30 and then it has to be put to the House. ఆ రూపేక్షా చూసినప్పుడు ఈ అర్థగంట డిస్కషన్ అనే దానిని మనం నెసరరీగా ఆ ప్రైముకి పెట్టాలి. Otherwise, the consensus of the House has to be obtained and then time extended.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇప్పుడు 69 రూలు చూసిన తరువాత బిజినెస్ కన్క్లూడ్ అయిన తరువాత అర్థ గంట టిమింగ్ వాలని అంటే ఈ పర్టిక్యులర్ ప్రైమునుంచి అర్థ గంట అనేది మనం నిర్ణయించకూడదు.

Sri Kaza Ramanadham :—You please read into it. “after the conclusion of the business whichever is earlier” Supposing the business is over at 10.30. We can take half-an-hour discussion and conclude it.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అందుకనే అర్థగంట డిస్కషన్లు ఒక ట్రైము ఫిక్సు చేయడానికే పిలువేము. After the conclusion of the business posted earlier to it అవి చెప్పు లిగితే కాని . . .

శ్రీ కాజా రామనాథం :—కానీ. దానిలో ఇంకొకటి కూడా ఉంది. Supposing the business is going to take some more time 1 1/2 గంటలకంటే ఎక్కువగా పూర్తి కావనుకోండి. Then necessarily we have to put a stop to business and take it.

Rule 69 (2) says : "The Speaker shall allot half-an-hour not later than three days, half-an-hour before the conclusion of the business of the days, half-an-hour before the conclusion of the business of the day, or after the conclusion of the business of the day whichever is earlier . . ."

If it was not the intention of the Rules Committee that the business should be terminated at 1 o' clock, they would not have said "after the conclusion of the business of the day". Their intention is, once the time for half-an-hour discussion is fixed it must be taken half an hour earlier than the conclusion of the business of the day or if the business collapses earlier immediately thereafter.

విద్యాశాఖమంత్రి (శ్రీ భట్టం శ్రీరాములు) :—ఇప్పుడు అర్థగంట డిస్కషన్ ఏదైనా ఒక అంశంపైన చర్చిట్ చేయాలా అక్కరలేదా అన్న విషయంలో నిర్ణయం చేయవలసినది స్పీకరుగారు. చైర్ నిర్ణయం చేసినకరువాక ఎప్పుడు ఈ ట్రైము ఇవ్వాలి అనేదికూడా చైర్ నిర్ణయం చేయవలసి వుంటుంది. అది ఎప్పుడు నిర్ణయం చేయాలని అనుకున్నప్పుడు ముందు జరుగుతున్నటువంటి చర్చను ముగించిన తరువాత ఇంకొక సబ్జెక్టు వెళ్ళడం జరుగుతుంది. లేక ముందు సబ్జెక్టు తరువాత ఎప్పుడో తీసుకుంటామని చెప్పి వాయిదావేయడం కూడా జరుగవచ్చు. కాని ఇక్కడ వాయిదావేయడం ప్రశ్నకాదు ఆ రోజు అజండాలో వున్నటువంటి అంశాన్ని ముగించి తదనంతరం అర్థగంట చర్చ దీనికైతే తమరు అనుమతించారో దానిని గురించి చర్చించవలసి వుంటుంది. అలాకాకుండా ముందు ఈ అర్థగంట చర్చ అన్నది ప్రధానమని, అది మాత్రమే చర్చ జరగాలని, ఆ కాలానికి చర్చజరగాలని అనుకోవడం అసలు సబబుకాదు; సమర్థనీయమూకాదు. పోతే రూలు కాలాకు పొజీషన్ చూసుకోవాలి ఆ రకంగా చూసుకున్నప్పటికీ కూడా చర్చ ఎప్పుడు అనుమతించడానికి పీలుఉంది? అసెంబ్లీముందు వున్నటువంటి అంశాన్ని ముగించి తదనంతరం దీనిని చర్చించడానికి అనుమతించవచ్చు. అదే ఇందులో ఉన్నది. అందుచేత ముందు వున్నటువంటి చర్చను ముగించే నిర్ణయం అన్నది తమదే. దానిమీద తిరిగి చర్చ అన్నది లేనేలేదు. అప్పుడు మాత్రమే చర్చ చేసుకోవలసి వుంటుంది. అంతేతప్ప ఈ అర్థగంట చర్చ మాత్రమే ప్రధానమని, అంతకుముందు నుంచి అసెంబ్లీముందు ఉన్న అజండాలోని విషయం ముఖ్యంకాదని వాదనచేయడానికి అవకాశంలేదు అందుచేత అందులో నిర్ణయం మీదే. అసెంబ్లీముందు ఉన్నటువంటిది ముగించినతరువాత మాత్రమే దీనిమీద చర్చించడానికి అవకాశం వుంటుంది తప్ప దీనిలో ఇంకో ఒక మొదటి వాదనవాదాంకు అవకాశంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను కోర్ట్ చేసినటువంటి విషయం ఒకటి, మనం చర్చకు వచ్చినటువంటి విషయం మరొకటిగా పరిణమిస్తున్నది. అర్థగంట డిస్కషన్ ఎట్లాగ ఎప్పుడు అనే విషయంగా పరిణమిస్తున్నది. అదికాదు. సి.వి.కె.రావుగారు రైట్ చేసిన పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరులో వాలిడిటీ లేదు అనే అభిప్రాయానికి రావడానికి నేను ఇది మీముందు పెట్టాను. ఎర్నయిజు డిమాండుపైన చర్చ జరుగుతూ వున్నది. ఈ అర్థగంట డిస్కషన్ ఒకటిన్నర నుంచి రెండుగంటలవరకు వేయడం జరిగింది. ఆ డిమాండుయొక్క డిస్కషన్ కంప్లూడ్ కాలేదు. ఇంకా ఒకటిన్నర గంటలు చెడుతూ వున్నది. 1.45 అప్పుడు ఈ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రైట్ చేసినారు నేను స్టాప్ చేస్తున్నాను అని నేనే చెప్పి ఉంచవచ్చు. తరువాత అర్థగంట పెట్టుకుందామని చెప్పి ముందు వున్నటువంటి బిజినెస్ కంక్లూడ్ కానీలే అనే అభిప్రాయంతో నేను చెప్పలేదు. సభ్యులుకు ఎవరికైనా సరే రైట్ వున్నది. ఎజెండాలో ఒకటిన్నరకు అర్థగంట డిస్కషన్ ఉంది కనుక మీరు తీసుకోవాలని చెప్పడానికి రైట్ ఉన్నది. అది చెప్పలేదు. కనుక నేను యేమి అభిప్రాయపడినానంటే యీ డిస్కషన్ పూర్తిఅయిన తర్వాత we can take up the half-an-hour discussion. ఆ టైము అయినతర్వాత క్వశ్చన్ ఆరైజ్ అయినట్లయితే సభ అనుమతితో అర్థగంట డిస్కషన్ పెట్టుకోవచ్చుననే అభిప్రాయంతో వున్నాను. 1.45 కు సి.వి.కె. రావుగారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రైట్ చేసిన దానిలో యేమి వాలిడిటీ ఉన్నది నేను పోజ్ చేస్తాను.

శ్రీ బాటం శ్రీరామమూర్తి :—ఇప్పుడు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రైట్ చేసే హక్కు వారుయేమో విశ్వంఖలంగా వినియోగించడం జరిగిందేరప్ప అంతమాత్రాన దాని పెద్దగా రమరు దయచేసి పట్టించుకోవలసిన అవసరంలేదు.

Mr. Speaker:—If we are going to observe Rules 257 and 258 very rigidly it creates lot of difficulty.

శ్రీ కాకా రామనాథం :—అద్యజ్ఞ, తమరు చెప్పినట్లు దానిలో డిఫికల్టీ లేదు. The time of the House is extended and the House was going on discussing something else. As you said when once it has transgressed that time limit before the House adjourns this half-an-hour discussion must be taken up. Half-an-hour is allotted to that; there is no difficulty about it but when we are reading these rules—స్పీకరుగారు మనకు యీ ప్రొసీజర్ రూల్స్ అడ్డంపచ్చే పరిస్థితిలేదు. రమరు ఆలోచించినట్లు మనకు పర్మనెంట్ గా ఉండే రూల్స్ కమిటీని వేయబోతున్నాము కనుక యీ డిఫికల్టీస్ యేమైనా ఉంటే దానికి ప్రొసీజరల్ గా I do not know why we are technical minded and procedure minded—ఆఫ్టరార్ యిది ఒక అర్థగంట అటు అయిందా యిటు అయిందా అనికాదు. But when we are interpreting the rules అది ఆ విధంగా యింటర్ప్రిట్ చేయవలసి ఉంటుంది,

పరిశ్రమలకాఖామంత్రి (శ్రీ జె. వెంగళరావు) :—ఎంతయెక్కువగా చదివితే అంతయెక్కువగా బ్రురున్ వస్తాయి. సంసార పక్షంగా పోతే మంచిది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇప్పుడు హౌస్ లో మనకు చాలా ముఖ్యమైనటువంటి బిజినెస్ కంటే ఈ ప్రొసీజరల్ పాయింట్స్ మీద చాలా టైము వృధాఅవుతోంది. నా సజిషన్ యేమిటంటే చాలామంది పార్టీలని అన్నివైపులనుంచి ఆదుర్దా

చూపడతూ అనేక సమస్యలు యిక్కడ పోవడం చేయాలని అనుకున్నప్పుడు చాలా నష్టం జరుగుతున్నది కాబట్టి మీరు బిజినెస్ రూల్స్ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తే యిబ్బందులు యేమైనా ఉంటే ఈ ప్రొసీజర్ పాయింట్ మీద యెక్కువ డిస్కషన్ జరుగకుండా ప్రజల సమస్య మీదకు పోయేటట్లుంటే సరిసిరి అనుకోగలగి ఉంటుంది. కాబట్టి నెంటునే వేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కొన ప్రభాకరరావు (బాట్రీ) :—ఇప్పుడు రైమ్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అనేది బిజినెస్ ఆర్డర్లయితరీ కమిటీ యేదే తే నిర్ణయం చేసిందో అక్కడ ఎక్కువ రైమ్ ఆర్డర్. తుది నిర్ణయం చేయని విషయం తో మీ డిస్క్రిషన్ లో యేదే తే సబ్జెక్టు అలా చేస్తున్నారో దానిని ఎప్పుడు తీసుకోవాలి యే విధంగా తీసుకోవాలి అనేది కూడా మీ డిస్క్రిషనే. Rule 257 applies only to the time order fixed by the Business Advisory Committee. తక్కిన వాటిని సంబంధం లేదు. ఈ డిస్కషన్ ముందు నేను చెబుతానని ప్రయత్నిస్తే మీరు యిచ్చారు కాదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—ఆ రోజున మీరు దాని రైము ఎక్స్టెండ్ చేస్తున్నామని అన్నా బ్రులర్ ఉండేది కాదు. లేవోతే తరువాత టేబుల్ చేస్తున్నామని అన్నా బ్రులర్ ఉండేది కాదు. మీరు క్రియేట్ చేశారని కాదు మేము క్రియేట్ చేశాము. మా ఆధురాలి ఏమిటంటే ఆ బిజినెస్ కావాలి. ఆ బిజినెస్ కావాలని విషయంలో రైము ఎక్స్టెండ్ చేయవచ్చును. అయితే ఏ రూలు క్రింద ఆధురాలి తున్నారని స్పీకర్ గారు అడగవచ్చును. అప్పుడు ఏమి చదువులేవదా క్రింద వ్యవహరించడమో లేవోతే మీ దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఆధారపడడం మంచిది కాదు. ఎందుచేతనంటే కొన్ని నియమాలు పెద్దతలు మనము అనులించిస్తున్నాము. అది నాగరికత యొక్క లక్షణం. ఆ రెండు క్వశ్చన్స్ మీద లో యా డిఫినిట్ ఎట్టా వచ్చింది. ఆ రెండు క్వశ్చన్స్ మీద డిస్క్రిషన్ ఏమి జరిగిందో మాకు తెలియలేదు. మీరు మా ఉదార స్వభావాన్ని గుర్తించి ఉంటారు. అది పోతే పోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు చెప్పిన పద్ధతిలో ఆ దినం జరిగి ఉంటే అట్లాగే ఎక్స్టెండ్ చేసేవాడివి. ఆ విధంగా జరుగుతూ ఉన్నది. At one stage "How is it possible, Sir, you have to give a ruling on the point I have raised". These are the words used. Therefore I am just drawing your attention to all these things. Let us close discussion on this and finally as Mr. Narayana Reddy suggested. I am going to appoint a Rules Committee which will go into all these things. Whenever you find any difficulty about the interpretation of a rule, instead of raising the matter straightway in the House I would very much request you to come to my chamber and draw my attention so that I can understand better. I am not going to prevent any member to raise a matter if he so desires but before so doing please tell me in my chamber and let me understand it. By that we can save much of the time. Now let us go to the next item.

MATTER UNDER RULE 341

re: Andhra Ratna Duggirala Gopalakrishnayya Park:
Chirala.

శ్రీ కోస ప్రభాకరరావు :—అద్యక్షే, చీరాల మునిసిపాలిటీ టౌన్ లో ఆంధ్ర రత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి పేరుమీద గోపాల పార్కు ఒకటి ఉంది. అది చీరాల పంచాయితీ బోర్డుగా ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వం వారు గవర్నమెంటు పోరంబోతును పంచాయితీ బోర్డుకు యిచ్చారు. అది పార్కుగా మెయింటెయిన్ చేయడానికి పంచాయితీ బోర్డుకు యిచ్చారు. తర్వాత మునిసిపాలిటీ అయినప్పుడు కూడా అదే కండిషన్ మీద యిచ్చారు. అవి సెంట్రల్ స్థలంలో ఉంది అక్కడకు ప్రజలందరూ వచ్చి ఆహ్లాదకరంగా, ఆనందంగా కూర్చోనడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. అందుచేత పబ్లిక్ మీటింగు పెట్టుకోవడానికి కూడా చాలా అనువుగా ఉంది. దానిని చీరాల మునిసిపాలిటీవారు ఆంధ్ర రత్న గోపాల పార్కు అనే పేరు పెట్టి వ్యవహరిస్తున్నారు. దానిలో కండిషన్ 32 ఆఫ్ ఎలై నేషన్ లో ఏమి ఉంది అంటే పార్క్ కాకుండా మరొక విధంగా ఉపయోగించడానికి వీలు లేదు. ఈ విధంగా ఉపయోగించినట్లయితే యీ ఎలై నేషన్ రెజ్యూమ్ చేయకూడదు అని కండిషన్ ఉంది. దానిని ప్రభుత్వంచేత యీ కండిషన్ మార్పు చేయించకుండా అక్కడ పాప్స్ కట్టడానికి మునిసిపాలిటీవారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దానికి సుమారు మూడు, మూడున్నర లక్షలు రూపాయలు టెండర్స్ యివ్వడం కూడా జరిగింది. ఎవరైతే సక్సెస్ ఫుల్ టెండర్ కి అసిస్టెన్సులు లేవో... అది వినామీగా చీరాల మునిసిపల్ చెర్మన్ గారే ఆయన పేర టెండరును ఏర్పాటు చేసి వచ్చే లాభమో, నష్టమో వారు అనుభవించే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. దానిని అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రజలందరూ ఆందోళనకరంగా తహసిల్దార్ గారికి కలెక్టరు గారికి వివేదిస్తే తహసిల్దారుగారు మాసి మీరు యిక్కడ కట్టడానికి సావకాళం లేదని ఒక ఆర్డర్ యిస్తే దానిని తిరస్కరించి పనులు మొదలు పెట్టారు. దాని తరువాత ఇప్పుడు డి. ఆర్. ఓ. ఇన్ చార్జి కలెక్టరుగారు కూడా ఇన్ స్పెక్టు చేసి ఇది కట్టడానికి వీలు లేదు మీరు ఆపవలసింది అంటే వెంట వెంటనే త్వరగా పరిష్కారం చేసి దీన్ని ఏదో ఒక accomplished fact గా తీసుకువచ్చి గవర్నమెంటు మీద రుద్దాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంలో ప్రభుత్వం ఉన్నదని ప్రభుత్వం యొక్క నిర్ణయాలు, ప్రభుత్వం యొక్క రూల్స్ ప్రభుత్వం యొక్క అధికారాన్ని పాటించవలసిన అవసరం ఉంది అనే విషయాన్ని చాలా కాలంగా మరచిపోయిన ఈ చెర్మన్ గారు, ఇప్పటికీ ఒక ప్రభుత్వం మారింది, ఈ ప్రభుత్వం ఇటువంటి చెడు పనులకు సావకాళం ఇవ్వదు అని గూడా గుర్తించకుండా ముందుకు పోతుంటే ప్రభుత్వం కళ్లు మూసుకొని ఉండుకుండా అన్న విషయాన్ని ప్రజలందరూ విద్వంసపోయి చూస్తున్నారు. అందుచేత వెంటనే ఈ పనిని నిలిపి వేయాలి. దీనిలో మంచి చెడ్డలు గ్రహించి ఆలోచించి ప్రజలకు అవసరమైనటువంటి ఈ పార్కును పార్కుగా ఉండడానికి ప్రయత్నం చేయాలి అని చెప్పి నేను మున్సిపాలిటీ శాఖ మాన్యుల వారి దృష్టికి తీసుకువస్తూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri M. Manik Rao:-Sri K. Suryanarayan and several other citizens of Chirala, Prakasam district, submitted a representation d/17-6-72 to the Collector, Prakasam district, Ongole. The representors brought to notice that the site named Gopal Park was originally assigned by the Government of composite Madras State to the then Chirala Panchayat for the specific purpose of using the same as the park named after the late Sri Duggirala Gopalakrishnayya. The Municipal authorities beautified the spot with good buildings, public library, etc. According to the representation the park and library are serving the public in the best possible manner but the present Municipal council has demolished the building and park and also destroyed the public park removing all the plants and trees therein. It was alleged that the Municipal Council, Chirala with a view to accommodate the properties of an individual and widening the road some portion of the park site was utilised without obtaining the prior permission of the Government as required under Sec. 38 of the A. P. Municipalities Act, 1965. They also brought to the notice of the Government that the Municipal Council, Chirala has also decided to construct some shops in the site under reference which was originally granted by the Municipal Council with the specific condition of the maintenance of the public park. They have alleged that the Municipal Council has already commenced the construction of stalls even without seeking the prior permission of the Government as required under the provisions of the Municipalities Act, 1965 and the Municipal Council is trying to mislead the public and the authorities concerned by representing that approval of the plans by the Director of Town Planning for construction of stalls in the same site had been obtained. They have therefore requested the Government to stop the construction of stalls in the public park and direct the Municipality to restore the park in the same place as there is no other public park in the town. One Sri Kota Satyanarayana, a trader and businessmen of Kotla Bazar Chirala has also served suit notice to the Commissioner of Chirala Municipality. The remarks of the Commissioner have been called for through the Collector and the Director of Municipal Administration. Their reports are awaited.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :— నేను అడిగినది ఇప్పుడు కన్స్ట్రక్షన్ జరిగినా కొద్ది కష్టమే. అందుచేత తొందరగా గవర్నమెంటువారు అది ఎందుకు ఆపారు అని అడుగుతున్నాను. కన్స్ట్రక్షన్ అని మీరు విచారించి వారికి రైట్ ఉంటే కట్టుకోవీయండి. అక్కడ గవర్నమెంటు పర్మిషన్ లేకుండా కన్స్ట్రక్షన్ చేయడానికి ఏయిలేదు అన్న విషయం మీరే ఒప్పుకున్నారు. ఈ విషయం మీకు తెలుసు. అందువల్ల కన్స్ట్రక్షన్ అయిపోయినతరువాత మీరు అనేది ఏమిటి? మీరు ఇమీడియేట్ గా వెర్ ఆర్డర్ మీద కన్స్ట్రక్షన్స్ ఆపించండి తరువాత విచారించి దానికి వారికి సావకాశం ఉంటే కట్టుకోవీయండి. వారికి సావకాశం లేదని నేను చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఏమైనా అర్జంటు చర్య తీసుకోవాలి. దానికి మంత్రిగారు వాకు ఏమీ హామీ ఇవ్వలేమిటి?

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :— అసలు దీనికి బ్యాగ్రౌండు ఏమిటంటే The survey Nos. are 153 and 98-two portions. It is a big park.

అప్పుడు ఆ కాలంలో ఆ చీరాల ప్రక్కకు పేరాల ఉన్నది అది పంచాయతీ. కాంపోజిట్ మద్రాసు ప్లాటలో ఆ పార్కు ప్రక్కకి మన గోపాలకృష్ణయ్యగారిపేర ఒక స్టామ్యూ పెటాలని నిర్ణయించింది. ఇన్ని సంవత్సరాలనుంచి దానికి మేంటనెన్స్ లేదు. దానికి ప్రక్కన ఉన్నపార్కు మంచి స్థితిలో ఉంది. వేరేవాళ్లు అనాధరైజుగా డబ్బాలు అని పెట్టుకుంటున్నారు. పార్కును పునరుద్ధరించడం లేదు అని మున్సిపాలిటీవారు పాప్స్ కట్టాలని ఒక ప్రపోజల్ పెట్టుకొని 3, 4 పాప్స్ వారు కట్టారు. ఒక రైల్వే పాత బిల్డింగు ఉంది. ఒక పంచాయతీ బిల్డింగు డిమాలిష్ చేసి 4, 5 షాపులు కట్టారు. They are getting 1,000 to 5,000 rupees revenue to the Municipality ఇంకా వాళ్లు ఇది మంచి నైటు ఉంది and the Municipality will get good revenue if you take these remunerative shemes. I will ask the Director of Municipal administration to visit within a week and report. Then we will take action.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—ఇప్పుడు వారు చెప్పింది నాకు అర్థం కాలేదు. ఇప్పుడు మన పబ్లిక్ గార్డెన్సు ఉంది. చాలా బాగుంది. విశాలంగా ఉంది అక్కడ జనం కూర్చోవడం లేదు. అందుకుని అక్కడ ఏమైనా కడతారా? పెంటర్ లో ఉండి జనం పడిమంది వచ్చి కూర్చునే స్థలంలో పిన్-యాజ్ అంటారు ఏమిటి? పిన్-యాజ్ చేస్తుంటే మున్సిపాలిటీదే తప్ప. మున్సిపాలిటీ ఎందుకు ఆపలేదు. పబ్లిక్ కూర్చోవడానికి అడ్డంకంగా అనుభవించడానికి అవకాశం ఉన్నదాంట్లో ఇళ్ళు కడుతూ ఉంటే ఇప్పుడో వారంరోజులు పోయాక మున్సిపల్ డైరెక్టరు చూస్తారు అంటారు ఏమిటి? మీరు ఎందుకు ఆపరు. మీకు అధికారం ఉందో లేదో ఆ విషయం మీరు చెప్పలేదు. కండిషన్ ఆఫ్ ఎలియనేషన్ ఈరోజుకీ తెప్పించలేకపోయినారా మూడు రోజులనుంచి నేను అడుగుతుంటే? కండిషన్ ఆఫ్ ఎలియనేషన్ లో గవర్నమెంటు ఏ పర్సన్ కి అయితే యిచ్చిందో దాన్ని ఉల్లంఘించినట్లయితే రిజ్యూమ్ చేస్తామని ఉండినా అది మీకు తెలియదా? ఎందుకు వెంటనే ఆపరు అని అడుగుతున్నాను. ముందు కన్స్ట్రక్షన్ ఆపాలిదా? వారంరోజులు ప్రొసీడ్ అయినతరువాత కొంత రివెర్స్ కా వచ్చినతరువాత అయ్యా పాపము కట్టేశారు అని చెప్పకోదానికా? అది కాదు. ఇప్పుడు వెంటనే ఆపవలసిన అవసరం ఉందని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :—దీనికి ఒక మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఉంది. దానికి నబ్బులు ఉన్నాయి. వారికి ఒక ప్రొసీజర్ ఉంది. It is an autonomus body; they have to decide for themselves; they have got resolutions. We are considering the matter.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—అంటే మీ ఉద్దేశం ఏమిటి? మున్సిపల్ కౌన్సిల్ ఉంది. కనుక గవర్నమెంటు ఆర్డర్స్ కి, గవర్నమెంటుకి వ్యతిరేకంగా నడవడానికి వారికి అధికారం ఉంది అంటున్నారా? కండిషన్ ప్రకారం నడవవలసిన బాధ్యత వారికి లేదు అనుకుంటున్నారా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్యరావు :—దానికి ఒక ప్రొసీజర్ ఉంది.

We have got some procedure, rules and regulations which I have to follow.

Sri Kona Prabhakararao :—I am aware that there are rules but the Hon'ble Minister is not realising the gravity of the situation.

Sri M. Manik Rao : The hon. Member who is an old and experienced lawyer knows better. We have to follow the rules. In fact, I myself visited that place because I wanted to go into the details. I deputed my own senior officer report. If one person wants that the construction should be stopped, some other man will come along with local M. L. As from Chirala saying "We are doing the correct thing; what the other side says is wrong." So I have got my own difficulty. That is why I am examining the whole matter and I have deputed a senior officer to enquire and report.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ (భువనగిరి) :—మునిసిపాలిటీ ఆటానమస్ అన్నారు. నిజమే. అయినాగాని ఇది ఒక హిస్టారిక్ ప్లేస్ అని బాధ్యతగల సమితి చెప్పతున్నప్పుడు అక్కడ కన్స్ట్రక్షన్ జరుగుతున్నప్పుడు. ఆ కన్స్ట్రక్షన్ ఇంప్రాపర్ అని రేపు మీరు అభిప్రాయ పడితే మళ్ళీ పడకొట్టమని ఉంటుంది కదా; కావున 5, 10 రోజులు అయినాగాని పెండింగ్ ఎంక్వైరీ ఆఫీస్ యితే నష్టమేమిటి; That, I would like to understand. చదువలో కన్స్ట్రక్షన్ కంటిన్యూ చేసినట్లయితే మళ్ళీ పడకొట్టాలంటే నష్టం. ఒకచో ప్రీ-డిసిజన్ మీకు ఉండి పడగొట్టేది అవసరం లేదు ఏదో నాటకరీగా ఎంక్వైరీస్ జరుపుకున్నాము in the fitness of things అక్కడ కన్స్ట్రక్షన్ సరియైనది కాదు అని అప్పుడు మీరు అనుకుంటే అప్పుడు మళ్ళీ పడగొడతారా; పడగొట్టేది ఏంటువేషన్ వచ్చేట్లు ఉంటే ఆపడంలో మీకు నష్టం ఏమిటి; ఇది కామన్ సెన్స్ విషయం. గవర్నమెంటు కొంచెం ఆలోచించాలి.

Sri M. Manik Rao :—We have got more commonsense in the Municipalities. We are doing only with the commonsense, and the people are satisfied with it.

Sri B. Ratnasabhapathi :—Let a Committee be appointed to find out whether he is really following the commonsense or less of it.

Sri M. Manika Rao :—We will make him the Chairman because he is having more commonsense. Therefore, it is better we appoint him as the Chairman. Mr. V. Srikrishna's version is that we are starting this work. Even to day I will get the information. If there is any such thing, I will give a stay order. But I have got certain procedure which I have to follow.

Sri C. V. K. Rao :—I have here a letter coming from the Secretary of the Legislature addressed to the Chief Minister that the notice under Rule 341 which I have given regarding the Rosary School where the girls bangles were removed and 'Kunkuma Bottu' was removed, and then the Chief Minister was requested that the matter may be placed before this House on 27th, i. e., to-day. I got this now. I do not know ...

Calling attention to matters of urgent public importance :
re : Non-supply of water to the dry lands under Nagarjunasagar Canals.

Mr. Speaker :—The Chief Minister has informed me that they could not get the full details and he would answer it tomorrow. Therefore, I did not take it.

PRESENTATION OF THE PETITIONS

re : Granting of H. R. A. and C. C. A. on par with the Central Government employees.

Sri V. Srikrishna :—I beg to present the petitions signed by 9,127 employees of the Twin Cities regarding the grant of House Rent Allowance and City Compensatory Allowance on par with the Central Government employees.

(The Member Presented all the Petitions to the Speaker)

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : NON SUPPLY OF WATER TO THE DRY LANDS UNDER NAGARJUNASAGAR CANALS.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు ఏరియాలో అదివరకు తుంగభద్ర, ఇతర ఆయకట్టులలో వచ్చినటువంటి అనుభవాన్ని బట్టి మొట్టమొదట వాటర్ సప్లయ వచ్చిన తరువాత వెంటనే ఈ ఆయకట్టులో చేర్చబడి నటువంటి మొత్తము ఏరియా కల్పింపనుకు వస్తుందో రాదో అనే అనుమానము ప్రభుత్వానికి కలిగి ఐ.డి.క్రింద ఉన్నవిగాని లేనివిగాని ఏవైనాగాని మొత్తము 5 సంవత్సరములు మీరు సేద్యము చేసుకోవచ్చు, వాటర్ ఇస్తాము అని గవర్నమెంటు ఒక జి.ఓ. ఇస్తూ చేసింది దానిమీద చాలామంది భూములను మెరక పల్లము మరమ్మత్తు చేసుకొని ఖర్చులు పెట్టుకొని ఆ రకంగా అయిదు సంవత్సరాల నుంచి పంటలు పండిస్తున్నారు. దానిలో కొంత భాగము, ఆయకట్టులో చేరినటువంటి భాగములో మూమూలుగా ఇదివరకు ఐ.డి.లో ఉన్నటువంటిది ఉన్నది, మూమూలుగా మెట్ట పల్లాలు సరిచేసుకొన్నటువంటిది ఉన్నది. అసలు కొంత ఆయకట్టులో చేరకుండా ఎక్కడైనా పల్లము ప్రాంతము ఉంటే ఉరకవేసి దెబ్బతిన్నటువంటి ప్రాంతాలలో తప్పనిసరిగా అవి మాగాణి చేస్తే తప్ప ఉపయోగము లేనటువంటి భూములు కూడ ఉన్నాయి, ఇదివరకు వాటర్ సప్లయ చేసి ఆయకట్టులో చేరినటువంటివి. ఏమైనప్పటికీ మొత్తానికి వారు 5 సంవత్సరములు కష్టపడి సేద్యము చేసుకొని పంటలు పండించి అనుభవించిన తరువాత, ఇప్పుడు సడన్ గా వాళ్ళకు ఈ సంవత్సరము నుంచి నీరు సప్లయ చేయము అని చెప్పారు. వారికి కొన్ని తూములు ఇచ్చారు. అవసరమైన చోట్ల పై ఎత్తునుంచి వాళ్ళకు కావలసిన వాటర్ ఎంతవరకు పోతే అంతవరకు తూములు నుంచి పారేటటువంటి ప్రాంతాలలో నీరు ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే తూములలో కూడ కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. పై ఎత్తునుంచి దూరము పోవడానికి ఆ లోకల్ లెజిషన్ లో కొంత ఇబ్బంది ఉంటే నీరు వచ్చి పెనబడి మురికినీ లేకబీతే ఉరకవేసి నష్టపడేటటువంటి ప్రాంతాలు కూడ ఆయకట్టులో చేరకుండా ఉండేవి ఉన్నాయి. మొత్తము ఆ ఏరియాలకు రీలోకల్ లెజిషన్

re : Non-supply of water to the dry lands under Nagarjunasagar Canals.

కావానేటటువంటి ఆందోళన జరుగుతున్నది. మళ్ళీ తిరిగి పరిశీలించి అనుభవము అయిన తరువాత, రీలోకల్డేషన్ జరిగిన తరువాత మళ్ళీ ఆమెంటులో చేర్చాలని అనుకొన్నారు. కాబట్టి రీసీగం ఆ ధామాలకు ఇప్పుడు నీరు అడుకుండా, ఈ 5 సంవత్సరములు వారు సేద్యం కష్టపడి చేసుకొన్నారు కాబట్టి, ఈ సంవత్సరం కూడ వారి నీరు ఇప్పించి వారికి సేద్యం చేసుకోవాలి అవకాశము కల్పించాలని కోరుతున్నాను. సుమారు 45 ఎకరాలకు పైబడి ఉంటుంది అది. కనుక అక్కడ రీలోకల్డేషన్ వెంటనే టేవ్ చేపేటట్లు ప్రయత్నం చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri P. Narsa Reddy:—At the instance of Government of India orders were issued in G. O. Ms. No. 309, P. W. D., Projects Wing dated. 20-8-69 approving the proposal to switch over to wet irrigation under the Nagarjunasagar Project in areas localised for dry irrigation temporarily for a period of 5 crop years commencing from the year 1967 to tide over the food situation in the Country. The Chief Engineer, Nagarjunasagar Canals and the concerned Officers were authorised to accord temporary permission to such ryots who would like to utilise their lands which were localised as irrigated dry under the Nagarjunasagar Project for cultivating wet crops on applications for supply of water for one year at a time according to the standard practice. The Government directed the Board of Revenue, the Chief Engineer, Nagarjunasagar Canals and the Director of Agriculture that the ryots in the ayacut area of Nagarjunasagar Project should be informed in clear terms that the arrangement in regard to supply of water for growing paddy is for a period of five crop years commencing from 1967 and that the waters of Nagarjunasagar Project would be supplied thereafter according to the cropping pattern approved. The period of 5 crop years prescribed in the G.O. expired with the crop year 1971-72. During the period of the G.O. i.e., during the last 5 years, the localised ayacut under Nagarjunasagar was developed according to localisation and cropping pattern under Nagarjunasagar Right Canal and any further continuance of the concession contemplated in the G.O. under mention would largely disturb and affect the localised ayacut as well as the approved cropping pattern under Nagarjunasagar Right Canal which is 1/3 wet 2/3 d. Besides, it will result in great injustice to the ayacutdars in the tail end reaches who have been suffering due to inadequate water supply on account of irrigation of lands which were localised as Irrigated Dry as wet and irrigation of lands not localised under Nagarjunasagar Project.

So far as the point raised by the Leader of the Opposition is concerned, that they are doing certain lands which the ryots have taken certain measures. This is unfortunate that if they were really upland, more water would have been given. It may not be possible as per the policy of the Government to adhere to the principle of 1/3 wet and 2/3 dry. This is one thing. The second point is that if

re : Non-supply of water to the dry lands under Nagarjunaasagar Canals

there is any scapage and if there are any low-lying areas we have decided and we have issued instructions to the Collectors that wherever such representations were made, there the penalties must be levied and they may also be included in the ayacut as wet or I. D. whatever the case may be. At this point of day it is not possible for us to relocalise all the 3 lakhs and odd acres and set at rest the individual ryots wherever they may be because we have prescribed certain rules. I have also invited the Members of the Legislative Assembly and Council on 31st of this month to discuss in detail in what manner we can really help the ryots there to the maximum utilisation of water. I hope the hon'ble Member would come and advise in the Conference regarding this matter.

Sri V Srikrishna :— I thank the Hon'ble Minister for taking into consideration the low-lying lands. For the peasants living in the low-lying lands-but there is one point-for the first crop the Government can supply water because there is abundant supply of water in the Canals. For the second crop they can restrict the area. But atleast for this first crop they should permit the previous cultivators who were given permission. They may be permitted to have the water supply for this season for the first crop. I think, there may be no difficulty for the first crop because there is ample water supply in the canals.

Sri P. Narsa Reddy :—At the instance of the hon. Members in the Council, we had requested the Secretary Revenue, Secretary, Agriculture and the Secretary, P. W. D. and also the concerned Collectors to go minutely into these details. Now when we allow them one crop, then it would be the extension of the same G. O. which was only a temporary measure. We would only be pushed over to insist all the ryots there in giving them the w.r., we will have to supply them saying that you are exceeding one-third and 2/3 limit. That was because initially in 1969 water was more and the land was to be developed and the Government of India insisted that more paddy crop should be raised irrespective of the I. D., or wet and whatever may be. It would therefore be difficult if we allow them the first crop and again ask them to supply for the second crop.

Sri M. V. Krishna Rao :—Sir, the information is not available. I request that this may be postponed to later date.

Mr. Speaker :— I will postpone the Call Attention of the Minister for Social Welfare given notice of by Smt. J. Eshwari Bai regarding the need to increase the present income limit to get scholarships by the Scheduled Castes and Scheduled Tribes from Rs. 3,600 to Rs. 6,000 to 1st August, 1972. Instead of that, I will permit the Call Attention given notice of Smt. J. Eshwari Bai which was postponed earlier to be answered by the Minister for Education. The Minister is prepared to Answer. The Call Attention is regarding the adding of marks to raise the percentage of Passes in S. S. C., Public Examination, April, 1972.

re : DISSATISFACTION AMONG STUDENTS WHO HAVE FAILED BY 5 TO 10 MARKS IN ONE SUBJECT OR AGGREGATE IN THE X CLASS EXAMINATION.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్ష, 10 వ క్లాస్ ఎగ్జామినేషన్ ఏప్రిల్ లో జరిగింది. రిజల్ట్స్ చాలా తక్కువ వచ్చాయి. తెలంగాణలో 30, ఆంధ్రలో 60. ఇంత తేడా ఎందుకు వచ్చింది? ఇప్పుడు గ్రేస్ మార్కుస్ 10 పెట్టారు. ఒక సబ్జెక్ట్ లో స్టూడెంట్ ఫెయిల్ అయితే వీరు 7 మార్కులు యాడ్ చేస్తున్నారు. 7 మార్కులు యాడ్ చేసినా ఒక మార్కు తక్కువై ఫెయిల్ అయ్యే స్టూడెంట్స్ చాలామంది ఉన్నారు. స్టూడెంట్ కు ఒక సబ్జెక్ట్ పొతే మళ్ళీ సెకండ్ ఇయర్ చదవాలి. ఒక సబ్జెక్ట్ లోనే పరిక్ష ఇచ్చినట్లయితే అతడు డిగ్రీ కాలేజీలో చేరాలి అవకాశం లేదు. డిగ్రీ కాలేజీలో చేరాలంటే— మళ్ళీ స్టూడెంట్ మొత్తం సబ్జెక్టుకు ఎగ్జామినేషన్ కు వెళ్లాలి. మళ్ళీ స్కూలులో చేరాలంటే వీళ్లు ఉండవు. మళ్ళీ అన్ని సబ్జెక్టు చదవాలి. ప్రాక్టీసిల్స్ ఉంటాయి. వారికి చాలా ఇబ్బంది. 10 గ్రేస్ మార్కుస్ ఉన్న ఛార్జిస్—10 గ్రేస్ మార్కుస్ ఎందుకు వేయకూడదు? వేలమంది స్టూడెంట్స్ గోలపెడుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం పిల్లలకు ఫెయిల్ అయితే మళ్ళీ జీతం కట్టి తల్లిదండ్రులు చదివించాలి. వారికి స్కూల్స్ లో వీళ్లు దొరకవు. ఇంట్లో ఉండి చదువుకోవాలి మళ్ళీ వచ్చే సంవత్సరం ఎగ్జామినేషన్ కు పెడితే ఇంకో రెండు సబ్జెక్టులో పోతుంది. అందువల్ల అతని జీవితం పాడై పోతుంది. రాబట్టి మంత్రిగారు ఇవన్నీ చూడాలి. 7 వ తరగతి ఎగ్జామినేషన్స్ అయితే దానిలో పిల్లలకు 15 నుంచి 20 మార్కులమీదకు ఇచ్చి పాస్ చేసినట్లు ఉంది. పోయిన సంవత్సరం 5 మార్కులు వేయాలని ఉంది. అయినప్పటికీ 7 మార్కులు వేసి పాస్ చేశారు. అటువంటప్పుడు 10 మార్కులు వేసి పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను. 10 మార్కులు వేస్తే చాలామంది ఆదర్శిస్తారు, మగదిర్తరు పాస్ అవుతారు. వారందరిని పాస్ చేసేటట్లు చూడాలి.

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ వి. శ్రీరామ్మూర్తి) :— అధ్యక్ష, ముందు యీ సబ్జెక్టు మీద ఉన్న నా స్టేట్ మెంట్ చదువుతాను—

The scheme of S. S. C. (X Class) Public Examination has been introduced in 1969, and is being conducted since then. As such, this is not the first time that the S. S. C. examination is held (this year). The results of S. S. C. Public Examination held in April, 1972, have been satisfactory, the percentage being 45.4.

It is not fact that the students have failed for want of 5 to 10 marks in one subject or aggregate and consequently there cannot be any justified dissatisfaction among the student community. There is provision in the rules themselves for condonation of marks in two types viz. (i) a deficiency of a maximum of 10 marks, subject to a maximum of 5 marks in any single subject, can be condoned and (ii) condonation can be given upto a maximum of 7 marks in one subject except in the case of 2nd language, provided the candidate has secured pass marks in all other subjects. Both these are subject to the condition that the candidate secures an aggregate of 105 marks. The results have been published after observing the rules.

re : Dissatisfaction among the students who have failed by 5 to 10 marks in one subject or aggregate in the X Class Examination.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అదృష్ట, మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో అన్ని సబ్జెక్టుల్లో పాస్ మార్కులవచ్చి ఒక సబ్జెక్టులో 7 మార్కులు తగ్గిఉంటే దానిని కండ్స్ చేయమని ఇన్స్పెక్షన్ ఇచ్చామని అన్నారు. కాని ఆ రీతిగా రిజల్టు పబ్లికేషన్ జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను. కంప్యూటర్స్ తో టెబుల్ టెషన్ చేయటంతో కొన్ని తప్పులు పడి కొంతమంది పిల్లలకు అన్యాయం జరిగింది. ఇప్పుడు సెంటినరీ ఇయర్ జరుగుకొంటున్నాము, అప్పుడప్పుడు పాలసీలు మార్చుకొంటున్నాము. ఆ దృష్టితో అందరు పిల్లలు ప్రమోట్ అయ్యేటట్లు చూడండి. మీరు చెప్పిన పాలసీ అందరికీ వర్తించేటట్లు చేయకుండా చాలా అన్యాయం జరిగింది. రూల్స్ ప్రకారం జరగటం లేదు. అనేక కేసులు వారి దృష్టికి తేవటానికి తయారుగా ఉన్నానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామ్మూర్తి :—ఇందులో ఉన్న అంశం-కంప్యూటర్స్ ఉపయోగించి నందుచల్ల రిజల్టు టాబుల్ టెషన్ లో పొరపాటు జరిగింది, దానికి ఏదన్నా న్యాయం చేయించటానికి ప్రయత్నం చేయాలి-అన్న సమస్య కాదు. ఈశ్వరీబాయిగారు చెప్పిన అంశం వేరు, వారు చెప్పింది-వర్సం టేజ్ చాలా తక్కువగా వచ్చింది అన్నారు. దానిని నేను అంగీకరించటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. స్టేటు యావరేజ్ 45.4 పర్సెంట్. తెలంగాణా ఏరియాలో వచ్చింది 39 పర్సెంట్ మాత్రమే. ఆంధ్రరీజియన్ లో 48 పర్సెంటు పాసె నారు. ఆ టీజియన్ తో కంపేర్ చేసుకొన్నా—? పర్సెంట్ తక్కువ స్టేట్ యావరేజ్ తో కంపేర్ చేసుకొన్నా-అది తక్కువ అని అంగీకరించటానికి సందేహం లేదు. దీనికి ఏమి చేయాలి అనుకొన్నప్పుడు-దీనికి కండ్స్ చేయటానికి అవకాశం లేదు. కనుక, మోడరీషన్ చేయటానికి అవకాశం ఉంది. ఇదివరకు 5 మార్కులు తక్కువగా ఉన్నప్పుడు-ఏదో ఒక రివర్సు ఫెయిల్ అవటం కాదు, చాలా మంది-చాలా హాస్టు కేసెస్ చాలా ఉండిపోయాయి. అందుచేత మోడరీషన్ లో సింగిల్ సబ్జెక్టులో 5 మార్కులు యాడ్ చేస్తే చాలదు, 7 మార్కులు యాడ్ చేయాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. అయితే 5 మార్కులు చాలవని, 7 మార్కులు కలపాలని మీరు అనుకొన్నప్పుడు ఇప్పుడు 10 మార్కులు ఎందుకు కలపకూడదు, వర్సం టేజ్ పెరుగుతుంది కాబట్టి ఎందుకు కలపకూడదు అన్నది ఈశ్వరీబాయిగారి తాలుకు వాదన. దానికి నేను స్టేట్ మెంట్ చదివాను. అదే జవాబు వారు చెప్పింది టాబుల్ టెషన్ విషయం కాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఇప్పుడు యూనివర్సిటీ వారు కూడ 15 మార్కులు వరకు ఇవ్వవచ్చునని పాస్ చేసుకొన్నారు. మన దగ్గర 10 గ్రేస్ మార్కులు ఉన్నవి. మన పిల్లలు అన్ని సబ్జెక్టుల్లో గుడ్ మార్కుస్ పాస్ మార్కుస్ తెచ్చుకొంటున్నారు. ఒక సబ్జెక్టులో ఫెయిల్ అయితే 10 మార్కులు యాడ్ చేయాలి. 10 మార్కులు బదులు 7 మార్కులు యాడ్ చేస్తున్నారు. 7 మార్కులు యాడ్ చేసినా-ఒక మార్కు తక్కువవచ్చి చాలామంది ఫెయిల్ అవుతున్నారు. ఇదివరకు 5 మార్కులు యాడ్ చేయాలనే దానిని 7 మార్కులకు తీసుకువచ్చారు. 7 మార్కులకు బదులు-ఇప్పుడు ఉన్న 10 గ్రేస్ మార్కులు చేయాలని ఆడుగుతున్నాను. ఆంధ్రకు తెలంగాణాకు మధ్య

re : Dissatisfaction among the students who
have failed by 5 to 10 marks in one subject
or aggregate in the X Class Examinations.

జిల్లాలో ఇంత తేడా ఉన్నదని మంత్రిగారు కూడా ఒప్పుకొన్నారు. కాబట్టి మంత్రి 30 వ తేదీలోపల డెసిషన్ తీసుకొంటే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే స్కూల్ అప్లికేషన్స్ కాలఫర్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు వేలాదిమంది పిల్లల తల్లిదండ్రులు ఎంతో బాధపడుతున్నారు. కాబట్టి మంత్రిగారు తొందరగా నిర్ణయం తీసుకొంటే బాగుంటుంది. అటువంటి హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అదృశ్య, మంత్రిగారు దయచేసి ఏదో రిలాక్స్ చేసి అందరినీ పాస్ అయ్యేటట్లు చేయమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మేము బిచ్చం అడగటం లేదు. మీరు పెట్టిన 10 గ్రేస్ మార్కులు చేయమంటున్నాను. ఇప్పుడు 5 మార్కులనుంచి 7 మార్కులకు వచ్చారు. అదేవిధంగా ఇప్పుడు 10 గ్రేస్ మార్కులవేస్తే బాగుంటుంది. ఆ విధంగాచేస్తే ఒకటి రెండు మార్కులలో ఫెయిల్ అయ్యే పిల్లవాళ్లందరు పాస్ కావటానికి అవకాశం ఉంటుంది. మంత్రిగారు ఆ డెలిషన్ 30 వ తేదీలోపల చేయాలి. దీనిపై చర్య తీసుకొంటాము, ఆ మార్కులు వేస్తామని మంత్రిగారు ప్రామిస్ చేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—దీనికి బోర్డు ఆఫ్ సెకండరీ ఎగ్జామినేషన్ అని యున్నది, వారు ఈ మోడరేషన్ విషయంలో ప్రత్యేకించి ఆలోచన చేయడం జరుగుతూ యుంటుంది. వారు నిర్ణయం కూడా తుది నిర్ణయం కాదు, వారు ఒక సిఫార్సు చేయాలి. అది గవర్నమెంటుకు చేరాలి. తరువాత ఒక నిర్ణయానికి రావలసి ఉంటుంది. అందుచేత బోర్డు ఆఫ్ సెకండరీ ఎగ్జామినేషన్ వారు ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉంటుంది. తప్ప దైరెక్టుగా యిక్కడ కూర్చుని ఒక ఆర్డర్ జారీ చేయడం కష్టం. ఇదివరకు జరుగుతున్నటువంటిది ఏమిటంటే ఈ సంవత్సరం జరిగిన పరిస్థితులు దృష్టిలో పెట్టుకుని వచ్చే సంవత్సరానికి ఏ రకంగా రూల్స్ మార్పు చేయాలనేది ఆలోచిస్తారు. ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి ఈ సంవత్సరమే మార్పు చేయడం అనేది జరగడం లేదు. ఇప్పటివరకు 5 పర్సెంట్ ఉండేది దానిని 7 పర్సెంట్ చేయడం జరిగింది. 69 లో ఉన్న హార్డు తెసెస్ తీసుకొని 70 లో ఆర్డర్ జారీ చేయడం జరిగింది. మోడిఫై చేయడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు మార్పు చేసే పద్ధతి ఎందుకు ఉండకూడదు అని ప్రశ్న వేయవచ్చు. ప్రస్తుతానికి ఆ రకంగా లేదు. ఇదీ పరిస్థితి. ఉన్నటువంటి రెండు రిమిటేషన్స్ వర్క్యూల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఈ సంవత్సరం ఈ విషయం తీసుకుంటారా లేదా అని నేను అడిగాను. దానికి జవాబు కావాలి.

శ్రీ ఎస్. నారాయణరెడ్డి (పెనుకొండ) :—ఒక మార్కు తీసుకొన్నారు. ఇంకో మార్కు తీసుకొని రావడానికి ఏమి అత్యంతరం ఉంది. బోర్డువారు ఎందుకు

re: Delay in publication of the results of the candidates belonging to Andhra and Rayalaseema regions who appeared for the competitive examination held on 24-9-71 for merit scholarship.

అభ్యంతరం చెప్పకున్నారో తెలియదు. సిల్వర్ జూబిలి జరుపుకుంటున్నాము. ఈ సంవత్సరం పిల్లవాళ్ళకు అనుకూలంగా చేస్తే బాగా ఉంటుంది. 7 మార్కులు అన్నారు. 8 మార్కులు చేస్తే... ..

మిస్టర్ స్పీకర్ : — సిల్వర్ జూబిలిలో 8 మార్కులు ఎందుకు ? అందరిని పాస్ చేయాలని చెప్పరాదా ?

శ్రీ ఎస్. నారాయణరెడ్డి : — అందరిని చేయగలిగితే మంచిదే. ఆ ఒక మార్కు కోసం యిబ్బంది ఎందుకు కలగవలె. 9. మార్కులు దానిని అలోచన చేయవలెనని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం : — లెక్చరర్ గాని, టీచర్ గాని కాలేజీలలో ఉండరు. పుస్తకాలు లేవు. Main difficulty lies with the Management. It is on account of the change of policy by the Government, the poor boys have become victims in this matter. So, I request the Hon'ble Minister to give a green signal.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ : — మంత్రిగారు కూడ కన్సిడర్ చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఒకటి రెండు మార్కులు యాడ్ చేయడం. ఈ మార్కులవలనే కాదు పాస్ అయ్యేది. విజ్ఞానంలో చూడాలి ? మొత్తం లైవ్ లో చూడాలి. మొత్తం ఎడ్యుకేషన్ యియర్ అంతా చూడాలి. అనేది ఒక పాలసీ అడాప్టు చేయబోతున్నారు. దాని దృష్ట్యా అయినా మంత్రిగారు కన్సిడర్ చేసి ఆ 10 మార్కులు యాక్సెప్టు చేయాలి. చరిత్రలో యింతమంది ఫెయిల్ అవలేదు. మెరిట్ ఉన్న స్టూడెంట్స్ కూడ ఫెయిల్ అయినారు, కొన్ని కారణాలచేత. అందుకోసం పరిశీలన చేస్తే బాగా ఉంటుంది. తాము కూడ ఈ విషయంలో సహకారం చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : — ఇక్కడ ఇంతమంది సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా ఉండడం ఎలా జరుగుతుంది ? I will refer the matter to the Board of Secondary Education. All these views will be transmitted to the Board.

re : — Delay in publication of the results of the Candidates belonging to Andhra and Rayalaseema regions who appeared for the competitive Examination held on 24-9-71 for merit Scholarships.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ : — అద్యక్ష, గత సంవత్సరం 24-9-71 వ తేదీనాడు ఆంధ్ర రీజియన్ లో 644 మందిని మెరిటెడ్ స్టూడెంట్స్ ను పట్టణవాసులు కాకుండా, పల్లె గ్రామాలలో ఉన్న విద్యార్థులను సెలెక్టు చేసి, ప్రతి జిల్లాలో కూడ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ పెటి అ మెరిట్ డెవలప్ చేయాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు స్కీమ్ ఏర్పాటు చేశారు. దీనికి అయ్యే ఖర్చునంతా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పోతే

re: Delay in publication of the results of the candidates belonging to Andhra and Rayalaseema regions who appeared for the competitive examination held on 24-9-71 for merit scholarships.

భరిస్తామని ప్రకటించారు. దానికి ఒక ప్రొసీజర్ అదాప్టు చేశారు. 322 బ్లాక్ లో, ప్రతి బ్లాక్ లో యివ్వను స్టూడెంట్స్ ను సెలెక్టు చేయడం వారందరిని పరీక్షకు కూర్చోబెట్టి పరీక్షలో పాస్ అయిన తరువాత యిద్దరిని సెలెక్టుచేస్తూ వారందరికి స్కాలర్ షిప్స్ ప్రకటించారు. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ లో చదివితే 1000 రూపాయలు ప్రభుత్వం వారు నిర్ణయించిన స్కూల్ లోల్ గా, చదివితే 500 రూపాయలు అనే పాలసీ కూడా ప్రకటించారు. ప్రకటించి సంవత్సరం పైలెట్ లి అయింది. ఒక ఎగ్జామినేషన్ అయిపోయింది. కుర్రవాళ్లు ఎవరు పాస్ అయ్యారో యంతస్తుకు చెప్పలేదు. రెండవ ఎగ్జామినేషన్ కూడా యీ సంవత్సరం అయిపోయింది. వారి పరీక్షల రిజల్ట్ కూడా చెప్పలేదు ఈ లోగా మూడు రీజియన్స్ లో మూడు రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ పెట్టాలని స్కూల్స్ ఓపెన్ చేస్తున్నారు. రిక్రూట్ మెంట్ ప్రారంభించారు. ఈ రిక్రూట్ మెంట్ లో కూడా న్యాయంగా మెరిటెడ్ స్టూడెంట్స్ కు ప్రయోజనీ యివ్వాలి. పాస్ అయినవారిని యంతస్తుకు ప్రకటించకుండా ఉంచారు దీనివల్ల ఒక నష్టం వస్తున్నది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఈ స్కీమ్ క్రింద కేటాయించారు. ప్రకటించకుండా ఉంచడంవల్ల మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన డబ్బు లాప్స్ అయిపోయిందో, యితర ప్రాంతాల్లో పెట్టారో అర్థం కాలేదు. రాయలసీమ రీజియన్ కు మాత్రం ప్రకటించారు. కొంతమందిని తీసుకుంటున్నారు. ఆంధ్ర రీజియన్ లో ఎందుచేత ప్రకటించలేదు? ఆ స్కీమ్ రద్దుచేశారా? 2,1000 రూపాయలు యింకోదానికి వాడారా? ఈ రికమెంట్ చిక్కు తీసుకువచ్చి పెట్టారు పిల్లవాళ్లు. వారు పాస్ అయి కూర్చున్నారు. ఇతర స్కూల్స్ కు వెళ్లిపోతున్నారు. మెరిట్ స్టూడెంట్స్ ఎవరుకాదో, ఎవరుఅవునో తెలియదు. అది తండ్రులుకూడా చాల కష్టపడి రెండు పెంటర్స్ కు వెళ్లి వ్రాయించారు. ఈ మెరిటెడ్ స్టూడెంట్స్ యొక్క స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి ప్లీ ఆవుతున్నదో స్టేట్ మెంట్ యివ్వాలని ఓదార్చా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి : 71-72 సంవత్సరంలో యీ విధంగా స్కాలర్ షిప్స్ యిస్తామని దానికోసం ప్రత్యేకించి పరీక్ష పెట్టారు. ఆ పరీక్ష పెట్టినతరువాత నేటివరకు రిజల్టు ప్రకటించలేదని వారు చెప్పారు. అది విశిష్ట. ఆ రిజల్టు యంతవరకు ప్రకటించలేదు. ఆ రకంగా పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన ముమ్మడికి 500 రూపాయలు వాన్ రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్ షిప్స్ యిస్తామని, 1,000 రూపాయలు రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్ షిప్స్ యివ్వవలసి ఉంటుందని ఈ రకంగా ప్రకటన చేయడం జరిగింది. పరీక్షలు జరిగాయి. ఇంతమంది విద్యార్థులకు కావలసిన డబ్బు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గరలేదు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం యివ్వవలసిన మొత్తం 88,240 రూపాయలు యిచ్చారు. ఇదిగాక అదే 25 వేల రూపాయలు అదనంగా యివ్వవలసి వుంటుంది. అది వారు యివ్వాలి అని ఎదురుచూస్తున్నారు. యివ్వమని అడుగుతున్నారు. కరెన్సీ పాండెంట్ లో ఉంటుందని 88,240 రూపాయలు

బర్చుకాలేదు. ఎవరికి యివ్వలేదు. ఇవ్వకుండానే ఉంచారు. లాప్స్ కాలేదు. ఇంకోరకంగా అప్రోప్రియేట్ కాలేదు. ఇది ఆయినా యిచ్చి ఉండవలసింది, ఎందుకు యివ్వలేదు? అని. నాకు కూడా సంతృప్తికరంగా ఉనబడడంలేదు. ఇప్పుడు కావలసిన డబ్బు రావాలని కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాయడం జరిగింది. అది వచ్చేలోగా అంతవరకు వెయిట్ చేయకుండా 83,240 రూ.లు సెలకు అయిన మనుష్యులకు ఈక్వల్ గా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయమని తొందరలోనే నిర్ణయం తీసుకొని వారం పదిరోజులలో ఆరర్ చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేయగలుగుతాను. అనుకొన్నట్లుంటే 500 రూపాయల రేట్ కాదు. ఉన్నదానిని ఈక్వల్ గా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడం జరుగుతుంది. కావలసిన డబ్బు వచ్చినతరువాత మిగతాది డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇది ఉన్నట్లుంటే పరిస్థితి. ఇంతవరకు జరిగిన జాప్యానికి నేను చింతిస్తున్నాను. వారంరోజులలో దీనిమీద తగినచర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని నేను హామీ యిస్తున్నాను. ఆ విషయంకూడ మరల నేను వారికి తెలియపరుస్తాను.

III. PAPER PLACED ON THE TABLE.

Report on the Decisions of the Business Advisory Committee
taken on 25-7 72.

Sri M. Narayana Reddy :—With your permission, Sir, under Rule 256, on behalf of the Chief Minister, I beg to place on the Table a copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 25th July, 1972.

Mr Speaker :—Paper laid on the Table.

శ్రీ బి. రత్నసభపతి (రాజంపేట) :—బిజినెస్ అడ్వైజరీ కమిటీలో యిచ్చిన పేపర్ ను బట్టి అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు, నాన్ అఫిషియల్ డే రెండు ఉన్నాయి. ఈ రోజు యిక్కడ అనుసరిస్తున్న కన్వెన్షన్ ను బట్టి చూస్తే 10 నిమిషాలకూడ అప్రోప్రియేషన్ బిల్ డిస్ కస్ చేయలేనట్లుంటే పరిస్థితిలో ఉన్నాము. దే ఆపర్ టుమారో అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు మీద డిస్ కస్ ప్రొలాంగ్ చేసినందువల్ల నష్టము వచ్చేది లేదు.

Mr. Speaker :—There seems to be some difficulty. They have to go to Council. You may slightly reduce the time of non-official business. If you want to have the non-official business for about 2 hours on some other day, I have no objection.

Sri B. Ratna Sabhapathi :—We will begin the discussion on the non-official Resolution to-morrow for 10 minutes or 15 minutes and we can push it over to 29.h.

Mr. Speaker :—You can do so.

Sri B. Ratna Sabhapathi :—So that, we should be sticking strictly to the convention of having non official business on Friday without offending Mrs. Iswari Bai.

Mr. Speaker :—I don't have any objection.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుపై మనం తర్వాత ఎందుకు చర్చించకూడదు? బడ్జెటు అయిపోయిన తరువాత అవసరమైతే రెండుమూడు రోజులు ఎక్స్ ప్రెస్ చేసుకుంటాము. ఈ లోపల మనకు ఉన్న హక్కులను ఎందుకు కుదించుకోవడం? నానఫిషియర్ డేస్ పదినిమిషాలు మాట్లాడి వెళ్ళడమంటే....

Mr. Speaker : The Appropriation Bill is to be discussed on 28th and passed. Why not we postpone it to 29th. It cannot be possible.

Sri M. Narayana Raddy :—In to-day's agenda, the last item is two hour discussion on the A. P. Agro-Industries coming on 31st. Shall we have it on 29th.

Mr. Speaker :—Anyway I will have to close this demand exactly at 1-30 p.m. Not only this Demand, I have to put other Demands also which have not come for discussion, to-day being the last day. After that if the House is pleased you can take up discussion. Or if you want to do it after hearing the Minister, we shall then consider about two hour discussion on Agro-Industries.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1972-73

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND NO. III TAXES ON VEHICLES—Rs. 37,42,600

The Minister for Transport (Sri K. Prabhakar Reddy) :—I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 37,42,600 under Demand No. III—Taxes on Vehicles.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

Smt. J. Eshwari Bai :—I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for Taxes on Vehicles by Rs. 100

For proposed enhancement of bus fares in the twin cities and towns and putting hardship to common man.

Mr. Speaker —Cut motion moved.

Sri Vanka Satyanarayana :—I beg to move

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for Taxes on Vehicles by Rs. 100

ప్రయివేటు బస్సులలో ప్రయాణీకులకు పిటింగ్ అరేంజ్మెంట్ లేకున్నప్పటికీ పిట్ సర్టిఫికేట్ జారీచేస్తున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for Taxes on Vehicles by Rs. 100

లారీలయొక్క వేగం తగ్గించుటద్వారా ప్రమాదాల నివారణకుగాను లారీలకు
స్పీడు కంట్రోలు చేసే ఏర్పాట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వం పూనుకొననుండులకు.

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for Taxes on
Vehicles by Rs. 100

ఈ డిపార్చుమెంటులో ప్రబలంగా వున్న అవిసీతిని లంచగొండితనాన్ని
అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం తీవ్రచర్యలు తీసికొననుండులకు.

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for Taxes on
Vehicles by Rs. 100

లారీలు, ప్రవేటు బస్సులు సక్రమంగా లేకన్నప్పటికి అధికారులు సరిగా
వున్నట్లు సర్టిఫికెట్లు ఇచ్చి ప్రమాదాలు జరగడానికి దోహదం చేస్తున్నందులకు.

Mr. Speaker —Cut motions moved.

Sri T. Purushotham Rao —I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for Taxes on
Vehicles by Rs. 100

For the proposed enhancement of bus fares putting the common
man to lot of inconvenience and harassment.

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

ANNOUNCEMENT re: CHANGE IN PARTY POSITION

Mr. Speaker :—Before calling the Members, I am to announce
the following :

"We are hereby resigning from the Progressive Front and joined
the Socialist Democratic Front led by Sri Nallapareddi Sreenivasulu
Reddi.

These are the following Four :

- 1) Sri K. Jitendra Reddy
- 2) „ K. Madhusudhan Reddy
- 3) „ G. Bhoopathi
- 4) „ J. Damodar Rao

Another member also, one Mr G. Venkatanarsaiah. M. L. A.,
Tungaturthi Constituency has also written to me that he is joining
the Socialist Democratic Front led by Sri Nallapareddi Sreenivasulu
Reddi.

Mr. Speaker:—I think here after I shall wait announcing the things till the member settles down.

Sri Vanka Satyanarayana :—It is better if a year is fixed.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT BUDGET FOR 1972-73

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND No. III- TAXES ON VEHICLES- Rs. 37,42,660

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్ష, ఈ డిమాండు ప్రభుత్వం వారికి, మొత్తం అన్ని డిమాండ్సుకంటే కూడా చాలా లాభసాటితో కూడుకున్న డిమాండు. ముఖ్యంగా, యీ 72-73 వ సంవత్సరంలో 15 కోట్ల 96 లక్షల 63 వేల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది. 37 లక్షల 88 వేల మాత్రమే ఖర్చు అవుతున్నది అంటే, ఖర్చు నూటికి 23 అన్నమాట. ఇంత తక్కువ ఖర్చుతో, ప్రభుత్వానికి యింత ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చే డిమాండు, మొత్తం డిమాండ్సులో ఏ డిమాండు లేదని నేను మీకు మనవిజేస్తున్నాను. అటువంటప్పుడు, దీనియెడల, యీ ట్రాన్స్‌పోర్టు యెడల-వల్లిక్ ట్రాన్స్‌పోర్టు, పైగ్రేవేట్ ట్రాన్స్‌పోర్టు యెడల-ప్రభుత్వం వహించే విధానంగాని, అవరణగాని చాలా లోపభూయిష్టంగా, ప్రజావ్యతిరేకంగా వున్నదని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదనుకుంటాను. ఎందుకంటే-యీ మొత్తం అగ్నింటిలో మన ఆర్. టి. సికి 2,473 బిస్సులు వున్నాయి. ఇదే పెద్ద సంస్థ. దీని తరువాత పైగ్రేవేట్ ఓనర్స్‌లో రామదాసు మోటర్ సర్వీస్, యం. జి. బిగ్దర్స్, వైజీరియా బిస్సు సర్వీసెస్ మినహాయస్తే, ఒక బిస్సు, రెండు బిస్సులు వున్న సర్వీసెస్ కూడా ఎక్కువగానే మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. ఇందులో అతిముఖ్యమైన సమస్యలు కూడా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే, ఇందులో, ముఖ్యంగా, యాసింగిల్ బిస్సు ఓనర్స్-బిస్సు కొనగానే కొంత పెట్టుబడిపెట్టి, దానిని హైర్ పర్ ఫెక్ట్ చేసి, ఆరు మాసాలు పోయేప్పటికి దివాళా తీయడం, ఆ సింగిల్ బిస్సు ఓనర్ చేతినుండి ఆ బిస్సు మరో చేతిలోకి పోవడం, జరుగుతుంది. యీరకంగా రెండు మూడుసార్లు జరిగినప్పుడు, ఆ పర్మిట్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చేయడంగాని, లేక అట్లా చేయవలసిన పనులు తీసార్చుమెంటువారు చేయవలసినవి చేయడం లేదు. ఇవాళ, ముఖ్యంగా, మనవాష్ట్రానికి సంబంధించి, యీ సింగిల్ బిసెస్ వుండడంవల్ల, చాలా నష్టం వున్నదని. అందుచేత పీటిని ఫీట్‌గా ఏర్పాటుచేసి వాటివన్నింటినీ సక్రమంగా నడిపించాలని గతంలో అనేక కమిటీల రిపోర్టులలో వారు తెలియజేయడం జరిగింది. అనంతరామన్ కమిటీగాని, లేక అంతకుముందువేసిన రెండు కమిటీలుగాని, యీ రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. నేషనల్ వేజ్ బోర్డువారు కూడా యీవిధంగానే ఏర్పాటు చేయమని చెప్పారు. ఈ సింగిల్ బిస్సు ఓనర్స్ తట్టుకోలేకపోతున్నారు. వారికి కొంత సహకారం చేయాలని; వారికి వున్న ఇబ్బందులు-వారిపై వున్న ట్యాక్‌మార్కెట్‌లో తప్ప కంబోర్ రేట్‌కు దొరకడంలేదు; అందులోమా యివారు జతపెట్టారు. 1,900 లు వుంటే అవి రు. 2,500, 2,600 వరకు అమ్ముతున్నారు. అలాగే నైలాన్ బైల్లు కూడా జత రు. 2,300 వుంటే రు. 3,000, 3,600 ల వరకు కూడా అమ్ముతున్నారు. అలాగే పేర్‌పార్టు బెయ్యయిన్ పేర్‌పార్టు దొరకడం లేదు. వాన్-బెయ్యయిన్ పార్టు మాత్రమే దొరుకుతున్నాయి. అవి కూడా చాలా ఎక్కువ రేటు

పెడితేనేగాని దొరకడం లేదు. ఈ ఇబ్బందులన్నీ ఉన్నాయి. పైగా వారి ఓనర్షిప్ మారడంవలన, ప్రభుత్వంపైగాని, అధికారులపైగాని, వారు వత్తిడి చేయలేక పోతున్నారు. అందుచేత, వారు ఇరవైమంది కలిసి ఒక ప్లీట్ ఏర్పాటుచేసి, కో-ఆపరేటివ్ షేరిన్షిప్పై నడిపితే, యీ టైర్లు, స్పేర్ పార్ట్స్ కంబోలో రేట్లకు యిప్పించడానికి ఏర్పాటుచేస్తే, యీ ఒక బస్సు, రెండు బస్సులువున్న ఓనర్లు బౌతకడానికి అవకాశమేర్పడుతుంది. లేకపోతే వారు బౌతకలేని పరిస్థితివస్తుంది; ప్రజలకు యిబ్బంది ఏర్పడుతుంది, చాలామంది నిరుద్యోగులవడం జరుగుతుంది. అందువలన, యీ విషయాన్నీ ప్రభుత్వం దృష్టిలోకి తీసుకొని, గతంలో వేసిన కమిటీలు యిచ్చిన రిపోర్టులను కూడ దృష్టిలోకి తీసుకుని, నేను సూచించిన విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసి వున్నది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం—కాని మంత్రిగారి నోట్లో దీనిగూర్చి ఏమీలేదు. వస్తున్న లాభాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చూసినప్పటికీ, ప్రభుత్వం దీనిగూర్చి కొంత ప్రయత్నం చేయాలి. ఎందుకంటే ఏడీకొనాలన్నా బ్లాక్ మార్కెట్. అందువలన పీరుసింగిల్ గా వుంటే లాభం లేదు, పీరుసింగిల్ ఒక ప్లీట్ గా ఫారమ్ లోకి తీసుకు రావాలి. ఇంక, యీ బస్సు రవాణాకు పట్టుకున్న పెద్దజబ్బు ఏమంటే—వీరిని జలగల్లాగా పట్టుకుని పీల్చుతున్నవి పైనానియల్ బాడీస్. వీరి వడ్డీ సూటికి 26 వరకు వున్నాయి. అందువలన, యీ సింగిల్ బస్ ఓనర్స్ నందరినీ ఒక ప్లీట్ గా ఏర్పాటుచేస్తే తప్ప మరో మార్గంలేదని నేను మనవిజేస్తున్నాను. పూర్వం మార్వాడీలు పైనాన్స్ చేసినారు. ఇప్పుడు మార్వాడీస్ తోబాటు మన వారుకూడా కొందరు తయారై, ఎక్కువ వడ్డీ వారి వద్ద గుంజుతూ, చైముకు కట్టకపోతే, ఆ బస్సులను కాన్ ఫిస్ కేట్ చేసుకుపోతున్నారు. ఇది ప్రభుత్వానికి తెలుసు. కాని, మంత్రిగారి నోట్ లో దీనికి ఆల్టర్నేటివ్ ఎమీ సూ చించలేదు.

ఈ డిపార్టుమెంటులో ఉద్యోగం చేస్తున్న వెహికిల్ ఇన్ స్పెక్టర్లుగానీ, ఆర్. టి. ఓస్, గానీ—వీరికి యితరవిధంగా కూడా మంచి అవకాశాలుంటున్నాయి. పూర్వం డాక్టరు డీగ్రీ వున్నవారికిగానీ, ఇంజనీరింగు డీగ్రీ వున్నవారికిగానీ పెళ్ళి చేయాలంటే ఎంత కట్టుమైన యిచ్చేవారు. ఇప్పుడు యీ వెహికిల్ ఇన్ స్పెక్టర్లు ఉద్యోగం వస్తే చాలు—మార్కెటు లక్ష రూపాయలు పలుకుతోంది. వీరు యీ డిపార్టుమెంటులో చాలా కీలక స్థానంలో ఉంటున్నారు. ఇందులో లంచగొండి విధానం కూడా చాలా హెచ్చుగా ఉన్నది. లైసెన్సులు యిచ్చేటప్పుడుగానీ, రూటు పర్మిట్సు యిచ్చేటప్పుడుగానీ, రివైజు చేసేటప్పుడుగానీ, బళ్ళను చక్ చేసేటప్పుడు గానీ అన్ని సందర్భాలలోకూడా యీ లంచగొండి విధానం బాగా వున్నదని మంత్రిగారికి కూడా తెలియని విషయం కాదని నేననుకొంటున్నాను. ఇందులో వారు చాలా మార్పులు తేవలసియున్నది. ఈ డిపార్టుమెంటు పాడికుండవంటిది. అన్ని ప్లేజన్ లో కూడా లంచాలు యివ్వవలసివచ్చే. లేకపోతే ఒకటి రెండు రోజులు కారుగానీ, లారీ గానీ అమ్మేస్తే అకవికి చాలా చిక్కు వస్తుంది. అందువల్ల యీ డిపార్టుమెంటును తుర్రోగారి అర్గన్ డైజిన్ చేయవలసిన అవసరమున్నదని నేను మంత్రిగారిదృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ బస్సులకు రోడ్ కండిషన్స్ కూడా సక్రమంగా ఉండటం లేదు. రోడ్ కండిషన్స్ యీ మంత్రిగారి కంట్రోల్ లో లేవు. వాటిని యింకొక మంత్రిగారు చూపారు.

వాహనాలచూచే వారికి యీ రోడ్ కండిషన్స్ చూచేవారికి-కో ఆర్డినేషను ఉండదు. ప్రభుత్వంవారు తీవ్రంగా ఆలోచన చేసి ఆర్. టి. సి. బస్సులు, యితర వాహనాల వున్న మంత్రిగారికి యీ రోడ్డు విషయం కూడా యిచ్చినప్పుడే వారికి యీ సార్థక బాధకాలు అర్థమవుతాయి. సెవరేటుగా ఉండడంవల్ల యిబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం మోటారు సంస్థలో పనిచేస్తున్న కార్మికుల యెడల కూడా శ్రద్ధ వహించడం లేదు. మినిమం వేజిన్ అమలుచేయడంలోగానీ, సెంట్రలు గవర్నమెంటు యిచ్చిన డై రెక్ ను అమలు చేయడంలోగానీ, చట్టాలను సరిగా అమలు చేయడంలోగానీ సరిగా చేయడం లేదు. కార్మికులకు వెళ్ళి ఓడిపోయినా కూడా కార్మికులకు మినిమం వేజిన్ యివ్వడం లేదు. మినిమం వేజిన్ 175 రూపాయలు యివ్వాలని నిర్ణయం చేసే ఏ మోటారు యజమానికూడా యివ్వనప్పుడు ఆ కార్మికులు సమ్మెకు తీయారైతే అప్పుడు లేబరు డిపార్టుమెంటువారు కూర్చోబెట్టి 145 రూపాయలు ఇవ్వాలని రాజీ చేయడం జరిగింది. మోటారు యజమానులు కూడా వారికున్న యిబ్బందులు తీర్చు కోడానికి బదులు కార్మికుల జీతాలు తెగకోయడానికి ఆలోచిస్తారు. టైర్సు విషయంలో గానీ, ఆయిల్ విషయంలోగానీ, స్పేర్ పార్ట్సు విషయంలోగానీ పెరిగితే అది చెల్లిస్తూ ఉంటారు కానీ జడపదార్థాలకు డబ్బు యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉంటారు కానీ మోటారు సంస్థలు అభివృద్ధి చేయడానికి కష్టపడిపనిచేసే కార్మికులకు వేజీబోరు రి: మెండేషన్సును కూడా అమలుచేయమనే పరిస్థితి ఉన్నది. ప్రభుత్వం కూడా వీరియెడల చిన్నచూపు చూచి, యీ మినిమం వేజిన్ అమలుచేయడంలో పూర్తిగా విఫలమైనదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. బ్రేకు-వచ్చినప్పుడుగానీ రూటు యిచ్చినప్పుడుకానీ కార్మికులకు చట్టరీత్యా వున్న హక్కులను ఆ యజమాని అమలు చేస్తున్నాడా లేదా అనేది చక్ చేసే వ్యవస్థ ఉండాలి. బ్రేకు యిన్ స్పెక్షను చేయడం-సర్టిఫికేటు యివ్వకుండా వున్నట్లుంటే కార్మికులకోసం ప్రభుత్వం ఉద్దేశించిన సౌకర్యాలను వారికి కలుగజేయడానికి వీలుంటుందే తప్ప యింకొక మార్గం లేదు. ఇది కూడా వారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మోటారు ట్రాన్స్ పోర్టు సంస్థలపైంటింగుచే ఆర్. టి. సి. చాలా పెద్దది. జాతీయం చేసిన దీనిమీద రెండు రకాల అభిప్రాయాలున్నాయి. జాతీయం చేసిన తరువాత నష్టం వస్తోంది. జాతీయకరణ సమీకరాధిని వస్తూలు చూపిస్తున్నారు. వాస్తవం చెప్పాలంటే ఆర్. టి. సి. లో ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం చూస్తేనే కూడా నష్టం లేదు. లాభాలతోనే వరుస్తున్నది. జాతీయం చేయని యితర జిల్లాలలో కూడా జాతీయం చేస్తామని ప్రభుత్వ పాలని ప్రకటించారు. చాలామంది యిప్పుడు జాతీయం చేయబడినచోట్ల నష్టంతో వరుస్తున్నది కాబట్టి యింకా జాతీయం చేయడానికి వీలులేదని అర్థమెంటు ఎడావ్సు చేస్తున్నారు. దానికి ప్రభుత్వ చర్యలు కూడా ఉపయోగపడుతున్నాయి. వెహికల్స్ మీద ప్రత్యేకంగా 15 వర్సంటు వర్సార్టీ పేస్తున్నారు. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి 46 లక్షల రూపాయల అదాయం వచ్చింది. అది ప్రభుత్వ బొక్కపానికి వచ్చింది కానీ 30 లక్షల రూపాయల నష్టం చూపిస్తున్నారు. వాస్తవానికి యిది లాభమే. కాని నష్టంగా చూపిస్తున్నారు. అట్లాగే వెహికల్స్ మీద మాక్సిమం ప్లాట్ రేట్సు—20 లక్షల రూపాయల వస్తున్నది. అది ప్రభుత్వానికి

లాభమే. ఈ పరిశ్రమలో వస్తున్న లాభాలను యితర కారణాలవల్ల 30 లక్షల రూపాయల నష్టంతో నడుస్తోందని చూపించి, అందువల్ల యిక ఫర్టర్ గా జాతీయకరణ పనికిరాదనే ఆర్గ్యుమెంటుకు ప్రభుత్వంవారు ఆపకాళిమిస్తున్నారు. ఇన్ని పన్నులు వేయకుండా, వాన వం చూపించినప్పుడు ఫర్టర్ గా జాతీయ-కరణ చేయడానికి స్కోప్ ఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పరిశ్రమలో వున్న రూట్సు-రూర్సు గోదావరి, విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలోని రూట్సు జాతీయం చేస్తామన్నారు. ఆనగానే ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి వచ్చింది. మరి మంత్రిగారు ఆ ఒత్తిడికి తట్టుకుంటారో లేకపోతే వెనక్కు వెడతారో చూడవలసి వుంటుంది. పేపర్ లో రూమర్సు అనుకోండి—25 మంది కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. ఏలు రాయలసీమలో జాతీయకరణ గురికి రాదని మంత్రిగారిమీద ప్రెషర్ తెచ్చినట్లు తెలిసింది. ఎన్నికల కాలంలోగానీ, జాతీయపాలసీగానీ కమ్యూనికేషన్సు జాతీయీకరణ చేయాలనేదానిని ఆమోదించారు. ఎక్కువనుకు వచ్చేటప్పటికీ రకరకాల ప్రెషర్సురావడం ద్వారా వారు జాతీయం చేయడం మానేస్తే వారి వాగ్దానాలను వారే భంగపరచినవారవుతారు. అందువల్ల రాయలసీమలో జాతీయకరణను వాయిదా వేస్తారో లేక ప్రకటించిన ప్రకారం యీ రూట్సును జాతీయం చేస్తారో భవిష్యత్తులో చూడవలసి వుంటుంది. మంత్రిగారు ఎటువంటి ప్రెషర్సుకూ లొంగకుండా వారు కమిట్ అయిన పాలసీ ప్రకారం నిలబడి జాతీయీకరణ చేస్తారని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి. లో కూడా సీటీ బిఎస్ పర్మిసులో నష్టం వస్తున్నట్లు ఉన్నది. అది తప్పదు. సీటీ పర్మిసు ఆబ్లిగేషను. మొత్తం పట్టణంలోని ప్రజలందరకూ బస్సు సౌకర్యం కలిగించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. సీటీలో కొన్ని ట్రైముల్స్ ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది, కొన్ని ట్రైముల్స్ ఎక్కువ ఆదాయం రాదు. పట్టణ పర్మిసులో—ప్రజల సౌకర్యం దృష్ట్యా— రెండుకోట్ల రూపాయల నష్టం వచ్చినా భరించవలసినదే. కానీ యీ రెండుకోట్లూ నష్టం క్రింద చూపించి యీ సంవత్సరం నష్టం వస్తోందనే యింప్రెషను కలిగించేటట్లుగా అంతేలు చూపిస్తున్నారు. కానీ యిది స్కోషల్ ఆబ్లిగేషను. గవర్న మెంటు విధి, నష్టమవి తెలిసివుండి కూడా ప్రజాసౌకర్యం దృష్ట్యా మెయిన్టెయిన్ చేయవలసి వుంటుంది. ఇది అవసరరీత్యా వస్తున్న నష్టమని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి. లో చాలా దుర్వినియోగం జరుగుతున్నది. దీనిని గురించి అనేక పేపర్లు వ్రాస్తున్నాయి. స్టోర్సులో ట్రైర్సు పోతున్నాయి, అల్ట్రామినియం పీట్సు పోతున్నాయి, కొంతమంది అధికారులే దానికి కారణం అని వ్రాస్తున్నారు. పేపర్ లో యీ వార్తలు వచ్చినప్పుడు మంత్రిగారు వాన వం బైనా కాదాయనేది విచారించి చక్క చేయకపోతే ఆ నష్టం కోట్లలోకి పోతే మొత్తం ఆర్గనైజేషనే డెబ్బతినే ప్రమాదం ఉంటుంది. ఈ ప్లొర్సు విషయంలో ప్రభుత్వం తగు చక్ విధించాలని కోరుకున్నాను.

ప్రభుత్వానికి కార్మికులకూ సత్సంప్రదాయాలు లేకపోతే యీ పరిశ్రమ ముందుకు పోదు. ఈ మధ్య చాలా పెద్ద ఆందోళన వచ్చింది. ఉభయపక్షాలకూ అమోదకరంగా ఒక ఏర్పాటు చేశారు, బాగానే ఉంది. కానీ దానికి భిన్నంగా ప్రభుత్వంవారు కొన్ని పోరాటాలు మనులు చేస్తున్నారని నేను మంత్రిగారి దృష్టికి

తెస్తున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 70 బస్సులను వారం రోజులు రద్దు చేశారు. ఆర్. టి. సి. సంస్థకూ, కార్మికులకూ పెద్ద టనల్ ఏర్పడింది. క్లాకు సీటును కాబట్టి తగ్గించేస్తున్నామన్నారు. గ్రామీణ ప్రజాసౌకర్యానికి కూడా ఇబ్బంది ఏర్పడింది. ఒక సంవత్సరం మొదలు రెండున్నర సంవత్సరాల వరకు సర్వీసు ఉన్న వారిని 70 మందిని రిట్రైవ్ చేశారు. కృష్ణా జిల్లాలోను తెలంగాణాలోను ఇదే పాలిస్ ఆమలుచేస్తే చాలా చిక్కులు, ఇబ్బందులు వస్తాయి. కార్మికులకు వస్తం వస్తుంది. వారిని తీసివేయడం అనవసరం. ఆ రూట్లో ఇదివరకు లాభాలు వచ్చాయి. ఇప్పుడు కూడా వస్తున్నాయి. ఇదివరలో రూలు 6-బి క్రింద తీసివేసిన 9 మంది కార్మికులను తిరిగి ఉద్యోగాలలోనికి తీసుకునేట్లు చేసిన విధంగానే ఈ 70 మంది కార్మికులకు ఉద్యోగాలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. కార్మికులకు ఆర్. టి. సి. సంస్థకు మధ్య ఒక పెద్ద టనల్ వచ్చింది. 6-బి (4) క్రింద ఒక క్రొత్త రూలు పెట్టారు. అది కార్మికుల పీక మీద క తీవ్రపడింది. కారణం చెప్పకుండా తీసివేస్తే తీసివేయవచ్చును. ఇటువంటి రూలు అది. కార్మిక సంస్థలో పనిచేసే యాక్టివిస్టులను ఈ రూలు క్రింద తీసివేయడం జరుగుతోంది కారణం చెప్పకుండా. దీనివల్ల అక్కడ ఎట్ మాస్సియర్ చెడిపోతోంది. ఆ రూలును రద్దుచేయాలని కోరుతున్నాను. లేనియెడల కార్మికులకు సంస్థకుండే సంబంధాలు బెడిసిగొట్టే ప్రమాదం ఉందని విన్నవిస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి.కి సంబంధించిన అనేక విషయాలు ఇక్కడ తెచ్చినప్పుడు, వాటిలో ఒకటి పాదించ గలిగారు — 280 కిలోమీటర్లకు ఒక బస్సును నడిపించే స్థితికి వచ్చారు. అందుకు సంతోషించవలసిందే, దానితోబాటు, ఎంతో సర్వీసుచేస్తున్న కార్మికుల యెడల 6-బి (4) ఉపయోగించడం ధర్మంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది వట్టి సంస్థ, కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టిన సంస్థ కనుక కార్మికులతోను ప్రజా ప్రతినిధులతోను టెక్నికల్ పీపుల్తోను ఒక హై పవర్ కమిటీని వేస్తే ఈ సంస్థ తాలూకు సమస్య లన్నింటిని పరిశీలించి మంచి ఆర్డరులో పెట్టడానికి వీలుంటుంది కనుక ఆ విధంగా హై పవర్ కమిటీ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుకూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దొమ్మక):—అధ్యక్ష, ఈ డిమాండును నేను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను తమద్వారా సభాద్యక్షికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి.కి ఆదాయం నష్టం గురించి జనరల్ గా చెబుతున్నారు. ఇందులో కొద్దిగా తేడా ఉంది. జిల్లాలను సిటీ ప్రాంతాన్ని వేర్వేరుగా చూచినట్లయితే జిల్లాలలో రెండు కోట్ల వరకు లాభం వస్తున్నది, సిటీలో మాత్రం ఒకటిన్నర కోట్లు నష్టం వస్తున్నది. రెండుకోట్లు లాభం వస్తున్న జిల్లాలలో 12 మంది 14% వరకు రేట్లు పెంచారు. ఒకటిన్నర కోట్లు నష్టం వస్తున్న సిటీలో మాత్రం రేట్లు పెంచలేదు. ఇది చూశా అర్థంకాకుండా ఉంది. ఇంత లాభం వస్తున్నప్పటికీ జిల్లాలలో ప్రయాణికులకు కొనసాగే పోకల్కాలు కల్పించడం లేదు. ఎన్నో స్టేజిలలో పెల్టర్స్ లేవు. చెట్లూడా లేని బస్సు స్టేజీలు ఉన్నాయి. పెద్ద స్టేజిలలోనైనా లావేటరీలు, యూరినల్స్ లేకపోవడం కష్టంగా ఉంది. త్రీలు యమయాతనలు పడుతున్నాయి. లాభాలు వస్తున్నాడని ఎటువంటి పోకల్కాలు లేకుండా చేయడం వ్యాయంకాదు. జిల్లాలలో వచ్చే రెండుకోట్ల లాభంలో ఒక కోటి రూపాయలనైనా అక్కడ ప్రయాణికుల పోకల్కాలకు అర్హు చేయాలని

కోరుతున్నాను. పెద్ద రూట్లకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలనే దృష్టితో చిన్న రూట్లను నెగ్గెట్టు చేస్తున్నారు. పాత బస్సులను అక్కడ వేస్తున్నారు. మెదక్, సిద్దిపేట డిపోలలో పాత బస్సులే ఉంటున్నాయి. పాత బస్సులైనా మాకు అభ్యంతరం లేదు కాని అవి కండిషన్ లో కూడా ఉండడంలేదు. కనీసం రెండు బస్సులైనా రోజూ చెడిపోయి అగిపోతుంటాయి. వాటిని కండిషన్ లో పెట్టి ప్రయాణీకులకు ఇబ్బందులు లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎక్స్ ప్రెస్ బస్సులను సరిగా నడపాలనే ఉద్దేశంతో వీటిని అలక్ష్యం చేస్తున్నారు, ఆశ్రద్ధ చేస్తున్నారు. వీటినికూడా సరిగా నడపడానికి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. బస్సుల జాతీయకరణ విధానాన్ని ఇప్పటికీ కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా విస్తరించలేక పోతున్నాము. రాయలసీమలో 105 రూట్ల జాతీయకరణ చేశాం అన్నారు. ఎందుకు అగిపోతుందో తెలియడంలేదు. మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జాతీయకరణకు డబ్బులు లేవని చెబుతున్నారు. డబ్బులు లేకపోతే ఎక్కడనుంచి ఐన సమకూర్పుకోవలసిన బాధ్యత మనకు ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం మంచి లోన్ రూపంలోనో గ్రాంటు రూపంలోనో తేవడమో, ఫైనాన్సియల్ కార్పొరేషన్ల ద్వారా కాని బ్యాంకులనుంచి కాని ఎల్. ఐ. సి. నుంచి కాని డబ్బు సమకూర్చుకొని జాతీయకరణ పూర్తిచేసి ప్రయాణీకులకు సౌకర్యాలు కలుగజేయడం, ఈ వృత్తిలో బ్రతుకుతున్న డ్రైవర్ల, కండక్టర్లకు సౌకర్యాలు కలుగజేయవలసిన బాధ్యత మనపై ఉంది. పోషలిస్తు సమాజం స్థాపిస్తామని చెబుతూ ఫలానా పనిచేయండి అంటే డబ్బు లేదని చెబితే ఎవరూ ఐనదానికి సిద్ధంగాలేరని మనవిచేస్తున్నాను. నెహ్రూగారి పుట్టిన రోజైన నవంబరు 14 నాటికైనా రాష్ట్రంలోని అన్ని రూట్ల జాతీయం చేయడానికి రెవిన్యూ తీసుకొని ఎనాన్స్ చేయాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి. ఇప్పుడు అన్ పీర్డ్ గా ఉండడంవల్ల, నిర్వహణ సామర్థ్యం పెంచడానికి, ప్రయాణీకుల ఉద్యోగుల సౌకర్యాల పెంచడానికి ఈ సంస్థను విడదీసి మూడు నాలుగు కార్పొరేషన్లుగా విడదీయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సంస్థకు ప్రత్యేకంగా ఇంత పెద్ద జతభక్త్యాలతో చేర్చే ఎందుకు అవసరమో నాకు తెలియడంలేదు. చేర్చేన్ పోస్టు అనవసరం. మంత్రిగారు కాని అఫీసరుగారు కాని ఉంటే సరిపోతుంది. ఆర్.టి.సి. లో పెత్తనం కొనసాగించే వారు ఇక్కడి వారే, ఆకాశంనుంచి వచ్చినవారు కారు. వారి వాడకానికి వీడేశీ కార్డు ఎందుకు? ఆర్.టి.సి.కి ఒక్కటికూడా ఇంపోర్టెడ్ కారు ఉండకూడదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక పాలసీగా విధియించి ఇప్పుడున్న వాటిని వెంటనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సరెండర్ చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించాలని కోరుతున్నాను. డ్రైవర్లు కండక్టర్లు ఇతర ఉద్యోగుల నియామకం కేవలం డివిజనల్ కంట్రోలరు చేస్తున్నారు. వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు వేస్తున్నారు. ప్రజా ప్రతినిధులకు కాని వారికి లై సెన్సులు ఇచ్చే ఆర్.టి.సి. వో. కు కాని ఎటువంటి ప్రమేయం ఉండడం లేదు. పెలకన్ కమిటీలను ఏర్పాటుచేసి వాటిలో లోకల్ శాసన సభ్యులకు ఆర్.టి.సి. ప్రాతినిధ్యం ఇస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. శాసన సభ్యులకు ఉచితంగా బస్సు ప్రయాణ సౌకర్యం కలుగజేయాలని చాలా కాలంగా వస్తున్న విషయం. ఈ విషయమై త్వరలో ఆర్డరు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. బస్సు బాడీలను తయారుచేసే విషయంలో ప్రవేటు ఇవ్వకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. అల్సన్ మెటల్ వర్క్స్ లోని బాడీ

బిల్డింగ్ యూనిట్ను దీనుకుని ఆర్.టి.సి క్వెంట్ మెంట్ వాల్ చేయించే దానింటుంచని మనవిస్తున్నాను. అండ్ ప్రాంట్ లో క్రిందలాంటివి ఉన్నాయి. ఉన్నాయి. తెలంగాణలో రెండు జిల్లాలు బయట ఉన్నాయి. మహబూబ్ నగర్, నల్గొండలకు పరిధి ఒకటే. మెడికల్ కాలేజీలకు బిల్డింగు పని బయట ఉండే కలా కన్సేం. రెండు మూడు పనిలు మైళ్లు ఉంటుంది. తెలంగాణలోని క్రిందలాంటి ఒక ఆర్.టి.సి. పోస్టు క్రిమేట్ చేయాలని కోరితూ మొదటిది ఉన్నాయి.

శ్రీ వి. కత్తి సభాపతి :— అధ్యక్షా, బ. మానం క్రింద మొత్తం పేటలో చరిగినట్లు ప్రావం. దేశం మొత్తం మే 1970 సంవత్సరంలో దాదాపు 77,000 లోపు ప్రాథమిక యాక్సిడెంట్లు జరిగినట్లు సూచించేమొదటి పేజీ ఉంది. అందులో దాదాపు 2,000 యాక్సిడెంట్ లో యన్ వార్స్ అయినవారు చనిపోయారని కూడా అవశం లో గల్ఫ్ చేశారు. రాష్ట్రానివారీగా ఎన్ని యాక్సిడెంట్లు జరిగింది ఎంతవరకు చచ్చిపోయినారని కొన్ని స్టేట్స్ కోరికవరకు ఉన్నాయి. మున్సిపల్ కార్లు అన్ని ప్రదేశానికి యివ్వలేదు. ఆ యివ్వలేవున నేరం చాలానే ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు కార్ ఆటెన్షన్ నోటీసు కూడా ఉన్నాయి. మీ క్లబ్ కి దానిలో అంతరం లేదు ఎంతమంది చచ్చినారని లెక్క చేయాల్సిన అవకాశం లేనే ఉన్నాయి. అందుకు అయినది. కాని దీనిలో ఒకటి ఉమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈరోజు ఏ రాష్ట్ర లోనైనా పెద్ద పెద్ద సిటీస్ బాన్సు చూడండి. మన రాష్ట్రంలో బాన్సు వ్యవహారం చూడండి ఎక్కడా కూడా మన రాష్ట్రంలో ప్రాథమిక బాన్సుగాని సిటీ పెన్సుగాని ఉన్నట్లు కనిపించలేదు. ప్రాథమిక పోలీసు ఉన్నప్పటికీ కూడా ప్రాథమిక రెగ్యులేటు చేయించిన విద్యుత్ ధర్యం ఉందని భావిస్తున్నట్లు కనిపించదు. కేవలం వారి ఉద్యోగం వీలంటే ఎవరైనా తప్పుచేస్తే వారి దగ్గర పాపలా అర్థ రూపాయ వసూలు చేయడానికి చూస్తున్నారు. ఆ క్రద్ధలో మారావంతు క్రద్ధ ప్రాథమిక రెగ్యులేటు చేయడానికి చూపిస్తే ఈ ప్రాథమిక వల్ల వచ్చే ఈ లాక్ అఫ్ సిటీ పెన్సు అండ్ రెగ్యులేషన్ వల్ల జరిగే యాక్సిడెంట్లు అన్నీ అదగలం. అందులో పరిగే ప్రమాదాలు అదగలం. నేను ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారికి అక్షయ చేసుకుంటున్నాను. వారు ప్రత్యేకమైన క్రద్ధ ఏమి కొని ఈ రోజు ప్రాథమిక సంబంధించిన పోలీసుకు రీ-టరియం చేషన్ కోర్సెస్ ఇవ్వ వలసిన అవసరం ఉంది. ఎ. పి. యస్. ఆర్. టి. సి. గురించి మనం మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది మనకున్న ఒక్క అండర్ టేకింగులో పెద్ద అండర్ టేకింగ్ దాదాపు 25,000 మంది అందులో ఎంప్లాయి అయి, 2,500 బిస్సులు 12 జిల్లాలలో ప్లయి అవుతున్నాయి. దీనికి ఎచ్చిన ఆదాయం 20 కోట్ల రూపాయలకు పైబడి నదని అంచనా వేశారు సాత్ సెంట్రల్ రైల్వే మొత్తం రాష్ట్రంలో సరఫరా చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రానికి కాదు పొరుగు రాష్ట్రములలోని ప్రదేశాలకు రైల్వే ఈ రోజు కేటర్ చేస్తున్నది. కాని వారికి వచ్చే ఆదాయం 23 కోట్లు. ఆర్.టి.సి. కి వచ్చేది 12 జిల్లాలకు 20 కోట్లు. నేను బ.టి అడుగుతున్నాను. 20 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం 12 జిల్లాలలో వస్తే పాపెంజరుకు ఆ దమ్ము యిచ్చేవారికి ఏ అమెనిటీస్ కలుగచేస్తున్నారు 7 ఎన్ని స్టలాంలో బిస్సు స్టేషన్లు కట్టారు. ఎన్ని బిస్సులో పరిమైన సడపాయలు కలుగచేస్తున్నారు. కనీసం జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్లునుంచి

హైదరాబాదుకు పోయే బస్సులలోనైనా మంచినీటి సదుపాయం లేక లిగిస్తున్నారా? నేను ప్రయత్నించి బస్సులలో ఎంపేయ్ చేయడంలేదు కాని బెంగళూరునుంచి ఉడవకు గాని బెంగళూరునుంచి హైదరాబాదుకుగాని వెళ్ళే ప్రయత్నం బస్సులలో ప్రయాణం చేసినప్పుడు జ్ఞాపకం ఉంది. అందులో ప్రొవైడు చేసినటువంటి అమెనిటీస్ మనవారు ప్రొవైడు చేసిన చాటితో ఎంపేయ్ చేసే చూడండి. మన బస్సులలో మంచినీళ్ళ సదుపాయం అయినా కనీసం చేయలేదు. కాని వారి బస్సులలో మంచినీళ్ళ మాత్రమే కాదు రేడియోలు పెట్టారు. అన్ని సదుపాయాలు చేశారు. వారిలో సౌకర్యం కావాలంటే అది సరిమైన సౌకర్యం కలిగే ఏర్పాట్లు చేశారు. యిక్కడ రోజు రోజుకి పీరియాడి కల్గేగా బస్సు రేట్లు పెంచుతున్నారు. పెంచడానికి ఎన్నో కారణాలు చెబుతున్నారు. అంత డబ్బు యిస్తున్న పానెంజుల్లకు నేషనల్ జేషన్ అనేది భూతముగా ప్రజలకు చూపించి ఏదో సోషల్ అబ్జెక్టివ్ ఫుల్ ఫిల్ చేస్తున్నాం అని మనం చెబితే వారి దగ్గర ఎక్కువ రేట్లు సంపాదించినందుకు కనీస అమెనిటీస్ ప్రొవైడు చేయబోవడం చాలా హైలైమెంట్ విషయం. సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వేవారు 23 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం వస్తుంటే 30 లక్షల రూపాయలు అమెనిటీస్ పై సబ్సిడీ పెడుతున్నారు. మన రాష్ట్రం పరిస్థితి చూస్తే 20 కోట్ల రూపాయలు బోవడి చేస్తున్నారు. ప్రజల దగ్గర నుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. స్కూల్స్ యివ్వడం లేదు. ఇంకొక విచిత్రమైన ప్యాక్ట కూడా బయటకు వచ్చింది. ఈరోజు ఏ పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్ తీసుకున్నా గాని అందులో ప్రొమ్యూస్ అమ్మే వస్తువులకు ఎంత ధర పెట్టినా ఎంత కాంపెటిటివ్ ధర పెట్టినా మోనాపలి యింట్రాడ్యూస్ చేసి ధరలు పెట్టి ఆదాయం పెంచినప్పటికీ కూడా లాస్ చూపిస్తున్నారు. దానికి ఏ ప్రియస్ ఆర్ టి.సి. ఎక్స్ప్లన్ కాదు. ఇక్కడ కూడా లాస్ చూపిస్తున్నారు. రేట్లు పెంచుతున్నారు. తరువాత గవర్నమెంటు డబ్బు కూడా తీసుకుంటున్నారు. సంవత్సరానికి 30 లక్షల రూపాయలు లాస్ చూపిస్తున్నారు. మన మిత్రులు వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పిన సంగతి నిజమో కాదో కాని గవర్నమెంటు వారితో వారికున్న సన్నిహిత సంబంధాలతో చెప్పి ఉంటారు కనుక అది నిజమే తెలుసుకుని బయటపెట్టి ఉంటారేమో తెలియదు కాని, కాంగ్రెసు పార్టీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీ మిలాఖత్తు అయి దగ్గరకు వచ్చారు, నేషనల్ జేషన్ డీ-టంగ్ చేయ దానికి ఈ నేషనల్ జేషన్ ఉండకూడదని చూపించడానికి ఈ లాస్ చూపించినారని వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పారు. If that is true, the whole Government stands before the public charged with a serious accusation. I am not here to defend them but they will have to answer the charge. 30 లక్షల రూపాయలు లాస్ రావడానికి కారణం ఏమిటి? ఏల్పరేజీ, దొంగతనాలు యిన్వెస్టిగేషన్ ఈ రెండే కారణాలు గాని మరొక కారణం ఏమీలేదు. 127 బస్సులను ఈ రోజు రాయలసీమ నెల్లూరు జిల్లాలో నేషనల్ జేషన్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో పబ్లిష్ చేశారు. నేను ఒకటి చెబుతున్నాను. ఈ రోజు కార్పొరేషను చేయాల్సిన కార్యక్రమం చేశారా? కొన్ని రిక్లెస్ చేయవలసిన బస్సులు ఉన్నాయి. రిక్లెస్ మెంటు ఆగ్మించేషను యిటువంటివి ఉన్నాయి; వాటిగురించి తరువాత చెబుతాను. ఇవన్నీ చేసిన తరువాత కార్పొరేషను చేయాల్సిన కార్యక్రమం చేసిన తరువాత మిగతా రూట్లు నేషనల్ జేషన్ చేయండి. The Government is committed to nationalise. It is too late

to discuss the merits or demerits of nationalisation. Whether it is going to be a social function of the Government or not, it is too late to discuss because the Government are already committed to it. This was decided long ago and I cannot go into that. It is irrelevant now.

కాని ఒకటి చెబుతున్నాను. ఒక మారు చేసిన కార్మికశ్రమాల పెనకాల చూసి కార్మికశ్రమాలను రివ్యూచేయండి. చేసిన తరువాత అక్కడ చేయాల్సిన కార్మికశ్రమాలన్నీ చేసిన తరువాత నేమిగిలింది చేయండి కాని తొంచుకుడిచేస్తే దీనివల్లపచ్చే ప్యూజిసాసం ఆలోచించండి. చాలమంది ప్రయివేటు ఓనర్లన్నీ ఎంప్లాయిర్స్ 2 వేల మందికి పైబడిన వ్యక్తులను ఆబ్సార్ప్ చేయడానికి కేవలం వాని తో బాక్ చేసి మిగు కావలసినవారిని రిక్వైర్ మెంటు చేసే విధానం అనుసరించడంవల్లా ఆ విధముగాచేస్తే రాయలసీమలో బిస్సులను నేషనలైజ్ చేయడం వల్ల చాలా హాట్టపిల్ క్రిమేటు చేసినట్లువుతుందని భావిస్తున్నాను. ఆ పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. బుప్పెర్ల పోగొంట్ల పెట్టినారు. వట్టికు అండర్ టేకింగ్స్ కమిటీలోకికొరం సంవత్సరం ఒకసంఖ్యగా ఆర్.ఎ.సి. గురించి కొంత చూపించడానికి ప్రయత్నం చేశాము. కార్పొరేషనులో స్లెప్ మెంట్ ఆఫ్ టులు బసెస్ ఒక పద్ధతి ఉంది. డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఫండు లోంచి ఎచ్చిన వట్టి ఖర్చుపెట్టి రిస్లేసు చేయాలి. వది సంవత్సరాలకు ఒక పర్యాయం మార్చాలి. లేక 50 లక్షల కిలో మీటర్లు ప్రయాణం జరిగినది తరువాత రిస్లేసు చేయాలి. ఈ 10-15 సంవత్సరాలలో ఎన్ని రిస్లేసు చేసినారు. 4వ సంవత్సర ప్రణాళిక పూర్తయేసరికి 1250 బిస్సులు రిస్లేసు చేయడానికి కార్మికశ్రమం వేసినారు. 12,10,00,000 ల ఖర్చు అవుతుందన్నారు. కాని ఈ రోజుకు ఉన్న డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఫండు 10 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. ఇంకా దాదాపు 2 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. అగ్ మెంట్ చేషను ఒకటి ఉంది. ఎక్సిస్టింగ్ రూట్సులో ఎక్కువ హామెంజిట్సు పెర్షన్లు ఉంటే పెర్షన్లు లిట్ చేయడానికి ఎక్కువ బిస్సులను వెయి. దీనికి 70-71 లో 175 బిస్సులు కావాలి. 4వ సంవత్సర ప్రణాళిక పూర్తి అయేనాటికి 785 బిస్సులు కావాలన్నారు. రిస్లేసు మెంటుకు, అగ్ మెంట్ చేషనుకు 2,037 బిస్సులు కావాలి. తరువాత ఇంటర్-స్టేటు బిస్సులు ఉన్నాయి. మహారాష్ట్ర టు ఆంధ్ర, మైసూరు, టు ఆంధ్ర, తమిళనాడు టు ఆంధ్ర బరిస్సా టు ఆంధ్ర, వీటికి 152 బిస్సులు తక్షణమే కావాలి. 2,189 బిస్సులు కావాలి. కర్నూలు డిస్ట్రిక్టులో 30 లక్షల రూపాయలు సింగిల్ వర్క్సుకి ఖర్చుపెట్టి డిపోజ్ సౌకర్యం కలిగించాలని ఖర్చు వెడితే మిగ్గిం కోర్టు జడ్జి మెంటువల్లే పోయింది. ఈ రోజు 90 బిస్సులు కర్నూలుకు కావాలి. వెంటనే కావలసిన బిస్సులు 2,297 బిస్సులు అవుతుంది 2,298 బిస్సులు అవుతుంది. ఆ తరువాత రిక్నూలు డిస్ట్రిక్టుకి 90 బిస్సులు కలిపి 2,387 బిస్సులు అవుతుంది. ఒంగోలు కొత్త జిల్లా దానిలో కనీసం కాలాకాకు కావలసిన బిస్సులు 30. ఆ విధముగా 2,417 బిస్సులు తక్షణమే రిస్లేసు మెంటుకి అగ్ మెంట్ చేషనుకు ఇంటర్-స్టేటుకు కర్నూలు డిస్ట్రిక్టుకి, కమిటెడ్ స్కీము ఒంగోలు డిస్ట్రిక్టుతో వహ్ అమలు పరచాలంటే 2,400 బిస్సులు కావాలి. ఈ బిస్సులు కొత్తవి కాంటున్నారా? రిస్లేసు చేయకుండా అగ్ మెంట్ చేషనుచేయకుండా కొత్తరూట్సు పెట్టబోతున్నారా?

చాన్సిలర్లచేసిన అలోచన చేసుకోవాలి. ఇప్పుడువర్షిక్ అండర్ టేకింగ్ కమిటీ పుంజుకుంది. అది కాకుండా యమ్.యల్.ఏ.లో ఒక జూన్ కమిటీని వేసి ఈ పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్లో జరిగే వ్యవహారాలను రెవ్యూ చేసిన టబుల్ కౌంట్ బాట్టు తీసుకొనడము సబబు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. సుంగరాయమ్మ : అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన వాహనం డిమాండును బలపరుస్తూ రోడ్ బ్రాన్సు షోర్ట్ కార్పొరేషను విషయములో రెండు మాటలు చెప్పిందిచూస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రాంతములో శ్రీ సంతోషరెడ్డిగారు బస్సు బూట్లను జారీయము చేసిన రోజులలో ప్రభుత్వము నడిపే బస్సులకు సంతోషరెడ్డిగారి ఏనుగులని పేరు వచ్చినవి. నన్నటి రోడ్స్, పెడల్పు లేని మంతెనలు ఇంకెన్నో కాలేజీ గట్టపైన పొదుగైన బస్సులు, పెన బస్సులు వెదురూ పుంజే ఏనుగుల గంటము వలె సంతోషరెడ్డిగారి వరిపానా సామర్థ్యము కనిపించేది. మూపు ప్రయాణాలకు నైట్ సర్కిలెస్ ఏర్పాటు చేసిన రరువాట కార్పొరేషన్ కీ మంచి పేరు వచ్చినది కాని ప్రయాణము సుఖముగా లేదు. ఎక్కితో భీమవరం నుంచి హైదరాబాదుకు వచ్చే బస్ డీకెస్ కెకపోవడమివల్ల ప్రయాణీకులు చాల యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఇంతి చూచుము ప్రయాణము చేసి హైదరాబాదు బస్ డిగోవర్ష బస్ దిగే సరికి మంచి రిటీగా వుంటుంది. హైదరాబాదు బస్ స్టేషను రిటీగా వుండే ప్రమాద స్థలములో వుంది. ఇక లేవేటకీలు ఒక సరకము. అదుగు పెట్టే ఏని లేదు. ఈ సేషనును అక్కడనుంచి ఎత్తివేసి మరొక విశాలమైన స్థలానికీ మార్చాలని ప్రపోజలును పెడుతున్నాను. హైదరాబాదులో ఈ బస్సులపల్ల నష్టము వస్తున్నట్లు, ఒకతా బాట్టులో బాగానే వున్నవని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ బస్సులు మనవి అనే భావన క్లీనర్లకు, డ్రైవర్లకు, ఇండక్టర్లకు, అప్రెంటిస్ కలిగినపుడు లాభాలు తప్పకుండా వస్తాయి. అందులో సంతోషరెడ్డిగారి ఏనుగులు తెల్ల ఏనుగులు కావు అని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ శంకు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. వి. నరసింహ : అధ్యక్ష, రవాణా శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెటును నిమగ్నిస్తూ వారికి కొన్ని కన్సర్వేటివ్ సజెషన్లు మీద్వారా యివ్వాలని తలుస్తున్నాను. వారు మాకు రెండు పుస్తకాలు సేట్గా ప్రింట్ చేసి యిచ్చారు. 1. టాక్స్ ఆన్ వెహికల్స్ 2. ఎ.పి.యస్.ఆర్.టి.సి. సుమారు 15 కోట్ల చిల్లర రిసీల్డ్, 33 లక్షల 48 వేలు చిల్లర ఖర్చుగాను చూపించారు ఈ టాక్స్ల ప్రకారము 14 కోట్ల చిల్లర గవర్నమెంట్ కి అదాయము వస్తున్నది. ఆర్.టి.సి. ని స్థాపించిన ఉద్దేశ్యము మరదయి వుండవచ్చును. అమలులో చూస్తే చాల అవ్వన్నముగా వుంది. ఈ టాక్స్లవల్ల వచ్చే డబ్బు అంతా ఎ.పి.యస్.ఆర్.టి.సి. అగ్ని గుండాలలో వేసి వృథా చేస్తున్నట్లు అనిపిస్తున్నది. మొదట ఈ సంస్థను స్థాపించినపుడు స్టేటు గవర్నమెంటు నుంచి లోను తీసుకొని, పెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి ఏ మేచింగ్ గ్రాంటు లేకుండా వున్న డిప్రీసియేషను ఫండ్ నుంచి కొన్ని వెహికల్స్ ని రిక్లెస్ చేస్తూ వచ్చారు. నేషనలైజేషను ఎందుకు చేశారు అంటే

The main object of nationalisation is to provide adequate and efficient

service for the travelling public with all the amenities. నేషనల్ జేషను ఆఫ్ రూట్స్‌లో యాచిక్వెసీ లేదు పెపిడిమెన్సీ లేదు. జాతీయము చేసిన బస్సులలో రెవ్లెం చేయబడిన బస్సులు చాల వున్నవి. మంత్రిగారు తమ స్క్రీములో చాల సూచనలు ఉనవలసివారు. "The Corporation having due regard to the finances has considered this problem and set out its policy as follows.

(1) Preserve the integrity of nationalised routes of transit;
(2) Maintain and improve the efficiency level of performance of services on the nationalised areas and routes by provision of better travelling facilities, better enroute amenities and better equipped vehicles.... " గుడిగా నేషనల్ జేషను పాలసీ కిట్టుచున్నప్పుడు అది మా ఎలక్షను మానిఫెస్టోలో వుందని చేయవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడున్న ఎరిసితులలో గుంపుమెంటుకు చెల్లి తీస్తుందిని చుననిచేస్తున్నాను నేషనల్ జేషను కోసము కొన్ని జిల్లాలు తీసుకొన్న తరువాత వి. బి. రాజుగారు ఆర్. బి. సి. డైరెక్టర్‌గా వుండగా కొన్ని లాంగ్ రూట్స్ నడచు చేశారు. ఒక కేబిల్ నుంచి ఇంకొక కేబిల్‌కి, కేబిల్ నుంచి డిస్ట్రీక్టు హెడ్ క్వార్టర్స్‌కి ఇట్లా కొన్ని వందల మైళ్ళ రూట్లు ప్రారంభించిన తరువాత చాల లాభవాయముగా వుంది. దాని నుంచి దబ్బు వస్తున్నది గుడిగా అన్ని రూట్లు ఏరియావైజ్ తీసుకొనకుండా రూల్ వైజ్ తీసుకోవాలని నా ప్రార్థన. దానివల్ల కాక్పోరేషనుకు లాభము కలుగుతుంది. ఎల్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ పాలసీ కోసముని కాకుండా ఓజినైస్ ఆర్గనైజేషను ముడిది కావాలి. ఉన్న చట్టును ఖర్చు పెట్టుకొనకుండా దబ్బును ఎక్కువ చేయకొనడానికి ఆలోచించాలి. ఓజినైస్ ఆర్గనైజేషనుగా తీసుకోవాలి. ఇప్పుడున్న లా వెన్ కాకుండా "Now coming to the year 1972-73, the Corporation budget provides for a loss of approximately Rs 250 lakhs. The reasons for this loss are as follows:-

(1) Surcharge on vehicle tax; (2) Increased cost of materials and clearance of backlog of overhauls; (3) Depreciation on additional vehicles and fleet replacement at higher cost... " సుమారు 2 వేల వెహి కల్స్‌ని రెవ్లెం చేయాలి. రిక్వైర్డ్ వెహి కల్స్ 1 లక్షరూపాయ చూసుకొన్నా 2 వేల వెహి కల్స్‌కి 20 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. ఎవరి కోసము చేసినట్లు? అందువల్ల డిస్ట్రీక్టు వైజ్ కాకుండా రూల్ వైజ్ నేషనల్ జేషన్ చేయాలని నా సలహా. 1962 లో అప్పుడున్న గవర్నమెంటు ఒక హై పవరు కమిటీని ఏర్పాటు చేసినది. Late Mr. Anantharamakrishna, was the Chairman of that Committee and that Committee toured the entire state and gave us a phased program for nationalisation of these routes. అప్పటి సరిస్థితి ప్రకారము నెల్లూరు జిల్లాను నేషనల్ జేషన్ చేయవచ్చును అన్నారు. కొన్ని కారణాలవల్ల కర్నూలు జిల్లాను నేషనల్ జేషన్ చేయడము జరిగింది. దానివల్ల పెద్ద నిష్టము వీరవడము మరల దానిని కోర్టు దెస్టేషన్ ద్వారా మార్కుకోడము జరిగింది. ఎక్స్ పర్టు ఆఫ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు క్లెయిన్ కూడ కలిపి ఒక హై పవరు కమిటీని వేసి, వారికి టైము ఇచ్చి వారి సలహాల తీసుకొన్న తరువాత చేయడము మంచిది. Audit of the Transport Corporation must be given to an independent agency అదిజ్ అయిన తరు వాత ఆ హై పవరు కమిటీకి కొంత టైము యిచ్చి వారి సలహాలను తీసుకొని, ముందు ఎట్లా నేషనల్ జేషన్ చేయాలనేది చూడాలని కోరుతున్నాను.

ముఖ్యంగా రాయలసీమలో చెనుబడిన ప్రాంతాలు, కిరువు కాటకాలతో నిండిన ప్రాంతాలు చాలా వున్నాయి. చిన్న చిన్న ఆపరేటర్స్ వుంటే వారికి నోటీసు కూడా ఇవ్వకుండా, ఒక ఫేజ్ ప్రోగ్రాం లేకుండా హఠాత్తుగా ఒక స్క్రీము తయారు చేశారు. ఇనవర్ మానేజర్ ఆఫ్ ఎ.పి.ఎస్ ఆర్.టి.సి. ఒక పుస్తకం తయారు చేశారు. ఎంతవరకు లాభం వస్తుందనేది దానిలో వ్రాశారు. వారు వ్రాసిన దానిలో కొంత చదివి వినిపిస్తాను. "As against Rs. 15 crores which is a modest estimate our State Plan provided a sum of Rs. 1.45 crores for the 11th Plan" మనం ఇచ్చేది 2 కోట్లు, వారికి కావలసింది 15 కోట్లు "Even this is expected to be generated by us which means that not a single paise can be expected from State and Central Governments. This shows that the needs of our corporation have not been properly assessed. It also shows that the fact that non-investment of the required funds will be disastrous was not realised. Even then I do not know whether they are in a position to be p as the State Plan is barely enough for the committed schemes . . . Already there are several complaints of inadequacy of services; slowly things are heading for a crisis . . . The first item for which State Transport undertakings require money is additions to fleet to meet the traffic in nationalised areas. There is no escape from this obligation; the only escape is induction of private operators in nationalised areas." వున్న నేషనలైజ్డ్ రూట్స్ తీసుకొని ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్కు ఇవ్వాలని ఇనవర్ మానేజర్ నలహా ఇస్తున్నారు. మద్రాసులో నేషనలైజ్డ్ చేశారు. అక్కడ హబ్ వైజ్, డిస్ట్రిక్టు వైజ్ చేశారు కాని రాజకీయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయలేదు. మోనోపాలిటీ ప్రేక్ చేయడానికి 20 బస్సులకు పించివున్న వారిని మాత్రమే నేషనలైజ్డ్ చేశారు. వారికి కొన్ని పెసిలిటీస్ ఇచ్చారు. చిన్న చిన్న ఆపరేటర్స్ను ప్రేక్ చేయకుండా ఎక్కువగా బస్సులున్నవారిని, లాంగ్ రూట్స్ను తీసుకొన్నారు. రాయలసీమ విషయంలో ప్రజాప్రతినిధులు చాలామంది సుముఖంగా లేరు. ఈ విషయంలో కోటి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టుకొనే విషయం పునరాలోచించాలని కోరుతూ పెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2):—అధ్యక్ష, ఏదైనా లాభసాటిగా ఒక వ్యాపారం పెడుస్తూవుంటే దానికి నష్టం రావాలంటే కార్పొరేషన్ పేరు పెడితే సరిపోతుంది. ఫుడ్ కార్పొరేషన్, రోడ్ ట్రాన్స్పోర్టు కార్పొరేషన్, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వీటిని తీసుకుంటే వీటికి నష్టం తప్ప లాభాలు రావడంలేదు. కాంగ్రెసువారు పేరుకు మాత్రం సోషలిజం చెబుతున్నారు కాని మానసికంగా వారు స్వతంత్రపార్టీ భావాలు కలవారు. నష్టం వచ్చేట్లు చేయిస్తే తప్ప ఈ సిద్ధం పోదని చెబుతున్నట్లుగా ఇప్పుడు వరనప్పగారు చెప్పిన దానివల్ల తెలుస్తున్నది. ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములో లంచగొండికనం లేని డిపార్టుమెంటు లేదు. ప్రతి డిపార్టుమెంటును If I were to call any department corrupt I should call this department corrupt in veins - అంతకుంటే తేడా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. నష్టం రావలసిన అవసరం లేదు. వెహికల్స్ పెరిగాయి. రూట్స్ పెరిగాయి. అంటే యంత్రశక్తి పెరిగింది. వర్కర్స్ చేత పని చేయిస్తున్నారంటే శ్రమ శక్తి పెరిగింది. ఈ రెండూ పెరిగాయి

కనుక రేటు కూడా రెండు రెట్లు పెరిగాయి. అలా పెంచారు. పెంచినందువల్ల ఆదాయం రావాలి. మరి నష్టం ఎందుకు వస్తున్నదో అర్థం కావడంలేదు. ఈ ప్రణామ ఇచ్చిన నోటు ప్రకారం జంట నగరాల్లో 71-72 లో 131 లక్షల నష్టం చూపించడం జరిగింది. 72-73 లో నష్టం అంచనా 266 లక్షలు వుంటుంది. చూడ చూపించారు. నష్టం కూడా రెండు రెట్లు పెరిగింది. ఈ సెప్టెంబర్ మొదటివారాల్లో వచ్చే లాభంతో పూడస్తామని చెబుతున్నారు. సోషల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అన్నారు. అదే అడ్మినిస్ట్రేషన్ మొఘసిల్వోకు ఎందుకు పుండకూడదు? ఇంత ఖర్చుపెడిన ప్యామెంట్స్ కు కనీస సదుపాయాలైనా కలుగజేస్తున్నారా అంటే లేదు. కనీసం ప్రాథమిక డిపోజిట్ కూడా లేవు. దీనిలో కంప్లెక్స్ ఎంత పెరిగిందంటే దీనిలో ఉద్యోగం చేసే మోటార్ వెహికల్ ఇన్స్పెక్టర్స్ they are living beyond their means. ఈ లంచగొండితనం పోతే తప్ప ఈ డిపార్టుమెంటు దాగుండదు. దానికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. కార్పొరేషనును కీజన్ వె బాగా అర్జున్ కేజ్రీ లోల్ టాలెంట్స్ అభివృద్ధి కావడానికి వీలుంటుంది ఉద్యోగ సమస్య కూడా తీరుతుంది. యే రీజిస్ట్రార్ వచ్చే లాసు అక్కడ పూడ్చటానికి వీలవుతుంది. మొదట ఆ చర్య తీసుకోవాలి. 128 రూట్స్ కనిపిస్తే నష్టం వున్నాయని చెప్పారు. అది ఎందుకు చేయడంలేదు? కాంగ్రెసు వారికి అభిమానంవున్నా లేకపోయినా మాకు నెహ్రూగారిపై అభిమానం వున్నది. నెహ్రూగారి పట్టిన తేది 11-11-72 ని మొత్తం అన్నీ రూట్స్ నేషనలైజ్ చేస్తే కొంతవరకూ సోషలిజం స్థాపించడానికి ప్రయత్నం చేసినట్లు అవుతుంది. డబ్బు లేదనే సమస్య కూడా లేదు. మొన్ననే కాన్స్ట్రక్షన్ సమస్య ఎమెండ్ చేశారు. దాని ప్రకారం మనకు ఇష్టమైనంత నష్టపరిహారం ఇవ్వచ్చు. కాబట్టి డబ్బు ప్రశ్న అడ్డం రాదు. కనుక వెంటనే దానికి పూనుకొన్నారీ. ఇక, రిక్రూట్మెంట్స్ విషయంలో చాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. డి.వి. సీన్ కు వదిలిపెట్టారు. ఎక్కడో గుంటూరులో వున్న డి.వి.సి.లు తప్ప మిగిలినవారో 99 పర్సెంట్ కరెక్టెడ్ వారే. రిక్రూట్మెంట్స్ అన్నీ హోటల్స్ లో, క్లబ్స్ లో జరుగుతున్నాయి. ఇక, ప్రైవేటు వెహికల్స్ కు లైసెన్సు ఇవ్వడంలో ఇదివరకు బస్సులు వున్నవారికే లైసెన్సులు ఇస్తున్నారు. ఎక్స్ కెబిడ్ ఆన్ ఎంప్లాయిమెంట్ బసెస్, టాక్సీ, లారీలకు లైసెన్సులు ఇస్తే కొంతవరకూ వారి సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. లైసెన్సులు సంపాదించుకున్నవారు 20, 30 వేల లాభానికి అమ్ము కుంటున్నారు. అటువంటిది జరగకుండా రూల్స్ మార్చాలి. టైర్స్ పంపకం చేస్తున్నారు. పలుకుబడి వున్నవారికి తప్ప అపసరమైన వారికి కొరకడంలేదు. కనుక ఆర్.టి.వో. నుండి నర్టిఫికేట్ తెచ్చుకొన్నవారికే నష్టాలు చేస్తే బాగుంటుంది. 8 కిలోమీటర్స్ అనే రూల్ వుంది. పిటిబిఎల్ అన్నిచోట్లా లేవు. ప్రైవేటు ఓనర్స్ 8 కిలోమీటర్స్ అపరేట్ చేయాలంటే ఆర్.టి.సి. అడ్రెస్ తీసుకోవాలి. వారు రన్ చేయరు, ఇతరులకు ఇవ్వరు. పిటిబిఎల్ 50 వైసలు పెట్టాలని, అంతకంటే తక్కువ పెట్టటానికి వీలు లేదని అంటారు. తమ చేయరు, ఇతరులను చేయవివ్వకుండా ఆర్.టి.సి. అడ్డు వస్తున్నది. లైసెన్సులు కావాల్సివారికి డై రెక్టర్ రావు. ఆర్.టి.వో. అఫీసులోనే మీడియేటర్స్ వుంటారు. వారి చేతుల్లో

ఏదైనా పెడితే మనం వెళ్ళుకోయినా లై సెన్సు వస్తుంది. పెటకపోతే మనం వెళ్ళినా లై సెన్సు రాదు. ఇలా కుళ్ళిపోయిన సిగ్నమేను చుంట్రికాల్ కొంత ఆయినా మెరుగు చేస్తారని ఆస్తు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి వి. సరోజమ్మ (నరసన్నపేట) :- అధ్యక్ష, రవాణాశాఖ మంత్రిగారు ప్రజేషెట్టిన వాహనాల వన్ను డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. రెండుమాటలు చెప్పుడలచుకున్నాను. హైదరాబాదునుండి విశాఖపట్టణమువరకు ఒక ఎక్స్ప్రెస్ బస్ వుంది. దాని శ్రీకాకుళమువరకు పొడిచించాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. చాలాచూరము పోయే బస్ గనుక ప్రయాణికులు పడుకోవానికి స్లీపర్ ఎకామెడేషన్, టాప్ రూం అయినా పెట్టించే ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. మా శ్రీకాకుళం రోడ్స్ పైన వెళ్ళే బస్సులు చూచి అనుభవించేవాడికిచ్చు మరొకరికి తెలియవు. పొగ త్రాగరాదు అని బోర్డు వుంటాయేమిప్పు ఎన్ని చిక్కులకు గురిఅవుతున్నారో ప్రయాణికులకు మాప్రమే తెలుస్తుంది. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తూ ప్రయాణి కులకు కొంత సదుపాయాలు చేపూర్చాలని ప్రభుత్వాన్ని మీవ్వారా వేడుకుంటున్నాను. ఇజిపోతే హైదరాబాదులో గత కొద్దిరోజులనుండి చూస్తున్నాము, బడికి వెళ్ళే టైములో లడపిల్లలు వడే అవస్థలను బస్ రాజదముతోనే బలం వున్నవారు, మగవారు అనండి. మగ విద్యార్థులు అనండి వారు ముందు ఎక్కువారు, పాఠము అడపిలు అలాగే కాళ్ళ పీక్కుపోతూ నిలవడి పోతారు. కనీసము స్కూలుపిల్లలకు బడికివెళ్ళే సమయములో, ఎచ్చేసమయములో తగిన సదుపాయాలు కల్పించాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవారాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అనంతరెడ్డి (ఇబ్రహీంపట్నం) :- అధ్యక్ష, రవాణాశాఖ మంత్రిగారు ప్రజేషెట్టిన రిరి లక్షల బడ్జెటును నేను బలపరుస్తున్నాను వారి చదు రిరి లక్షలు ఆయినా వారి డిపార్టుమెంటునుండి మన ప్రభుత్వానికి 15 కోట్ల ఆదాయము వస్తున్నది. ఖర్చుమాత్రము 2.5 శాతము వుంది, రిరి లక్షలు ఖర్చుకాగా మిగిలినది అంతా ఆదాయము వస్తుందని చెప్పినందుకు యంత చిన్న బడ్జెటుతో అంత పెద్ద శాఖను విద్యహస్తున్నందుకు మంత్రిగారికి అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. ఈ సంవత్సరము యిండిసెంటెన్సు సిల్వర్ జుబ్లి సెలబ్రేషన్స్ జరుపుకుంటున్నాము, కాబట్టి యీ సందర్భములో ప్రజలకు మనము కొన్ని సదుపాయాలు కల్పిస్తే బాగుండుంది. ఈ సంవత్సరము మనకు చాలా గర్వప్రదంగా వుంటున్నది గాజ్టి కొన్ని సూచనలు చెబుతాను. గ్రామాలలో, తాలూకాలలో బీదకుటుంబాల నుండి వచ్చిన విద్యార్థులు చదువుకుంటూ వుంటారు, మెట్రిక్యులేషన్ వరకు గ్రామాలలో చదువుకున్నా పై చదువులకు డిప్రీక్యు హెడ్ క్వార్టర్స్ కు హైదరాబాదులాంటి నగరాలకు రాకతప్పదు. పేద సంపాదాలు వుంటాయి. వారికి యిబ్బందులు వుండి పై చదువులకు రాలేక ఆ చదువుతోనే ఆపివేసి బాధపడే పరిస్థితి వుంటున్నది. కాబట్టి ఎవరైతే విద్యార్థులు పట్టాలకు డిప్రీక్యు హెడ్ క్వార్టర్స్ కు చదువుకొరకు రావానుకుంటారో, వారికి రెగ్యులర్ గా బస్ పాసు యిచ్చేవిర్పాటు చేసి పేదవారికి సహాయపాలని మనవి చేస్తున్నాను, అటువంటి పాకర్వాలు సిటిలో యితరత్రా సంస్థలలో పనిచేసేవారికి

వున్నాయి, అలాంటి మంచివని చేస్తే భవిష్యత్తులో నాగరికులను కయ్యారుడేయడానికి దోహదం చేసినవారము అవుతామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంజనీర్ ఆర్.టి.సి. బస్సులు గ్రామాలలో చాలా లాభసాటిగా నడుస్తున్నాయని మాకు యిచ్చిన నోటులో చెప్పారు. మనము చూస్తూ వుంటాము. రోడ్డుమీద పోతూవుంటే కొన్నికొన్ని చోట పల్లెల్లోకి వెళ్ళి ప్రతి స్టేజివద్ద పల్లెర్ ఉంటారని, ఒక యూరినర్ కూడా ఏర్పాటుచేయాలి, పోతే స్టేజిని కిలోమీటర్స్ ప్రకారముగా ఏర్పాటుచేస్తున్నాడు. ఈ పూరి యిక్కడ స్టేజి పెడితే సౌకర్యము ఉంటుంది అనేది ఆలోచించకుండా కిలోమీటర్లు ప్రకారము పల్లెటమువల్ల ప్రయాణికులు అసౌకర్యం నడుతున్నారు అందుకు ఎక్కడియితే ప్రజలకు అనుకూలంగా వుంటుందో అక్కడ స్టేజిని ఏర్పాటుచేస్తే -- కిలోమీటర్లు ప్రకారము చేసినా -- ఎవరికి అభ్యంతరం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. పోతే ప్రయివేట్ బస్సు గురించి చెప్పాలి. ఎక్స్‌ప్రియన్స్ ఉన్నవారికే కొత్త బస్ రూపు యివ్వాలని చెప్పడం మొనోపలిని ఎంకేక్రిక్ చేస్తున్నామేమో అనిపిస్తున్నది. కొత్తవారిని ఎంకేక్రిక్ చేయడంలేదు. కొత్తవారిని ఎంకేక్రిక్ చేసి ఆ విధంగా నిరుద్యోగాన్ని విరూపించడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. పోతే హైదరాబాదుకు సికింద్రాబాదుకు ప్రయివేటు బస్సులు ఎన్నో వుంటాయి, అవి ఎక్కడదీతే అక్కడ అగుతాయి. సిటీకి అవతలో యివతలో, పెట్రోలు బంక్స్ వద్దో లేవపోతే యిక్కోచోట ఆపారు, ఎ.పి.ఎస్. ఆర్.టి.సి బస్ స్టాండు ఉన్నట్లుగా వాటికూడా నాలుగైదు బస్ స్టాండ్లు పట్టణానికి చుట్టుప్రక్కల ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అన్నింటికంటే ముఖ్యమైన విషయము, ట్రాక్టర్లు వున్న రైతులు చాలామంది వున్నారు, వారికి మనము లై సెన్సెస్ యిస్తున్నాము. వారు ప్రధానంగా వ్యవసాయంకు సంబంధించిన సామాన్లు తీసుకుపోతుంటే, వారిని డి.వి.సి.స్ బాధలు పెడుతారు. అట్లా బాధలకు గురికాకుండా ఉండాలంటే, ఏదో మార్గాలుగా నామినల్ లై సెన్స్ టీజా ఏర్పాటుచేసి వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన వస్తువులు తీసుకుపోయేవారు అటుకం లేకుండా చేయాలని మనవిచేస్తూ యీ అవకాశము యిచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలిపుకుంటున్నాను.

Sri Syed Hassan :—Sir, again this time with the briefest time at my disposal, I would like to make certain suggestions ment.on certain irregu arities prevailing in the Road Transport Department. The employees there have a grievance. They are mostly suspended on doubt and charge—slected. If these charges are not proved, instead of getting the whole salary the period is treated as leave with-out pay. It is too much hardship for them. If the charges are not proved, they should get the leave and they should be re-instated in their posts. Similarly, there is a provision under Sec. 6-B(4) of the A. P. R. T. C. Act whers an employee may be dispensed with from service by giving one mont's notice. This has been mostly misued. Many employees have been removed from service on this pretext. On the contrary, as per the Motor Vehicles Act Sec. 174, the respon-sibility lies on the passengers also. Their responsibility cannot be ignored. All the time this sort of action should not be taken against

the employees. There is also the revengeful attitude of the officers and this section is invoked. It clearly indicates that the officers have revengeful attitude against their employees.

The third point is about the 16 000 employees getting the uniforms. The agreement between the Employees' Union and the R.T.C. management is that they would be getting the cloth from M/S. Binny's costing Rs. 2.25 per yard. But they are getting cloth worth Rs. 0-14 annas per yard. The Minister has to look into this as to what actually has been done, whether it is due to misappropriation or lack of supervision or due to what sort of thing that is being done.

Now, regarding the bonus. This is paid in the name of ex-gratia. Even if the Corporation is at a loss, they pay 4% of the actual pay and dearness allowance. But, recently the Minister had declared that the Corporation had made a profit of Rs. 2 crores. Why this ex-gratia or bonus is not paid on Rs. 2 crores which has been declared by the Minister, I would like to ask.

Sir, most of the irregularities and corruption is found in the department and everyone of us know that this sort of corruption has to go if this Corporation has to run successfully. The post of the Chairman is redundant. It is of no use, it is politically motivated. There is no meaning in expecting a person coming from politics to control such a big corporation. It is high time that the Minister should consider this and take over the Chairmanship of the R. T. C. and control this Corporation as in other States.

There are many complaints regarding the Director of operations. Of his misbehaviour with persons and how he misuses the vehicles and how he makes money and so many other things. If we have heard about it, the news must have reached the Minister so many times and so often. I would like to know what action the Minister has taken against the Director of Operations, who is supposed to be the culprit of the charges.

Regarding the buses which are plying in the districts of Telangana, we find that they are in helpless condition. Most of them do not have self-starters and the passengers who have to sit in the vehicle have to push the bus before it is started. When they pay so much towards the tickets and fare, why should the passengers be asked to do this? Why not the R. T. C. change the vehicles and bring new ones in their place?

There is another complaint that for the belongings of the passengers which are kept at the top of the vehicle, there is no protection against rain or any such thing. This small amenity for the passenger has to be provided. I am also told that cold water arrangements have been made. Provisions are made for the supply of cold water in the summer at the depots. But the money has squandered all the time and no cold water arrangement is there at any depot. I happened to travel by bus from Hyderabad to Bangalore. I found that no such arrangement for cold water had been made not even ordinary tap water was available between Bangalore-Hyderabad route.

Then regarding the thefts. I am told that there are thefts. At Hyderabad Depot Unit II, for seventeen buses, gear boxes have been replaced or removed and seventeen buses are out of order and lying in this unit. What action has been taken against such thefts. Unless it is with the connivance of the officials or the person in charge, I do not think this could be possible. I am told that due to the buses being not in order every month about 1000 hours overtime is being paid to the employees. This is another waste which is all the time going. So, the Minister has to take note of this.

Now, regarding the Motor Vehicle Act, I spoke to the Minister personally and he has given me an assurance. I would like to avail this opportunity to say that those old days have gone when the licences were given and about two years' time had to be taken for them to ply the public vehicles and to obtain a badge. The purpose for this section was that they were illiterate people. Since they were not literate, this condition was imposed. And now everybody is literate, every person knows what locality he has to move and which place he has to go. This sort of imposition is unnecessary and especially for those who have formed Co-operative Societies and the literate people who would like to ply the public vehicles, graduates, matriculates and other qualified persons—Engineers. This exemption has to be provided. The Minister has agreed to this. But, I do not know what obstacles the officers are bringing forward that he could not do it so far. I hope the Minister would look into this and as soon as possible declare that this sort of imposition for getting a badge is not necessary for the literate and educated people.

శ్రీ సి. పీటర్ పార్ (ప్రతిపాదు):—అధ్యక్ష, ముఖ్యంగా రవాణా సంస్థలో ప్రధానమయినది ఆండ్రప్రదేశ్ స్టేట్ రోడ్ కార్పొరేషను. దానివలన చాలా ఉపయోగంగా ఉంది. మన రవాణా శాఖామంత్రి ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. బస్సులో ప్రయాణం చేసేటప్పుడు పాత బస్సులు ఉంటున్నాయి. వాటిని క్లీన్ చేయడానికి చాలినంతమంది క్లీనర్లు లేరు. లోకల్ బస్సులలో వారికి చాలినంతమందిని మాఫ్రిమే రిక్రూట్ చేసుకుంటారు. వారు ఇతర ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన బస్సులు క్లీన్ చేయడంలేదు. ముఖ్యంగా జాతీయం చేస్తున్నప్పుడు ట్రాఫిక్ పోలెస్షియాలిటి చూచి ఎక్కువ పోలెస్షియాలిటి ఉన్నచోట్ల ముందు జాతీయంచేయాలి. తక్కువ పోలెస్షియాలిటి ఉన్నచోట్ల తరువాత జాతీయంచేయాలి. అలాగకాకుండా అన్ని ఒకేసారి జాతీయం చేయకుండా చూడాలి. తరువాత బాడిలింగ్ విషయంలో రేట్ కంట్రాక్టుచూచి హైయస్టు టెండరు యిచ్చేవ్యక్తి ఉండాలి. పబ్లిక్ సెక్టరులో ఉన్నవారికి కాని టెండరుకుగాని ఇచ్చినట్లయితే ప్రధాన్యాధిపతి లాభంగా ఉంటుంది. చాలామంది ఆర్.టి.సి. బస్సులకు పవ్వంపట్టించిది తెప్పారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మనం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఉన్నప్పుడు ప్రజల మన ప్రత్యామ్న విబ్ధి పౌకర్యాలు కల్పించాలి. ప్రజల మన ప్రత్యామ్న చూచి మానవజా దృష్టితో పనిచేయాలి. అటువంటిది ఆర్.టి.సి.లో జరగడంలేదు. ఇందులో సరిలేన సూచనలైతే బర్స 20-30 సంవత్సరాలమంది ఉన్నవారిని బస్సులు ప్రయోగిస్తున్న కాలంకే పరీక్ష పాస్ అవకుంటున్నారు. వారు ప్రజాప్రతినిధులలో తెచ్చుకుంటే

దైర్యముగా ము ప్రజాప్రతినిధులతో చెప్పుకుంటూ అని ఖచ్చితంగా ప్రమోషను కావాలంటే ఓరిజి పాస్ కాసుంటే అన్నారు. యీ వృద్ధాప్యంలో ఆ సూపర్ వైజర్లు ఓరిజి పాస్ అవుతుంటే మానవతా దృష్టితో చూస్తే అది సరయిసికాదు. తరువాత పెండర్లు కాలిఫర్ చేసేదానిలో కూడా అనేకమైన కమిషన్స్ హయ్యర్ లెవెల్ అఫ్ షియల్స్ సీనుకోవడం జరుగుతున్నది. అంతేగాకుండా వచ్చు అన్నీ బి.ఐ.ఎస్. అఫ్ సీనియర్ చేతిలో పెడుతున్నారు. ఇతర ప్రజాస్వామ్య ప్రతినిధులకు, ప్రజలయొక్క సమస్యల తెలిసినవారికి ఇవ్వకుండా ఆ అఫ్ సర్ల యొక్క దృక్పథం ప్రకాశమే అంతా నడిపించడం జరుగుతున్నది. ప్రజా ప్రతినిధులు చేసే సలహాలను పాటించక పోవడంవల్ల కార్మికులకు చాలా నష్టం జరుగుతూ ఉన్నట్లుంది. ఈ కార్మికుల రిజిస్ట్రేషన్లను సక్రమమైన పద్ధతులలో నిర్వహించడంతో వారు తీసుకొని దానిని నిష్పత్తి చేయాలని, ఇటువంటివి జరుగుతుంటే చూడాలని మంత్రిగారికి మీద్యారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తరువాత రిక్రూట్ మెంటు విషయం బుటీ ఉంది. ఒక క్లీనింగ్ రిక్రూట్ చేయాలని అనుకుంటే బి.టి.ఐ పాస్ కావాలని కొత్త రూల్స్ తీసుకొని వచ్చి పెడుతున్నారు. ఇంతకుముందు డ్రైవర్లుగా ఉన్నటువంటి వాళ్లు, లై సెన్సులు పొందినటువంటి వాళ్లు వేరే ప్రజాసేవలవారి దగ్గర ఉని చేసినప్పుడు ఈ బి.టి.ఐ చదివిన వాళ్ళకన్నా కూడా ఎక్కువ అనుభవాన్ని సంపాదించి ఎంతో ఎఫిషియంట్లుగా ఆర్.టి.సి.లో ఉన్నటువంటి బస్లను నడిపడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు నడుపుతున్నటువంటి వాళ్ళలో ఎక్కువ అనుభవంతోను, మెరుకువతోను నడిపేవాళ్లు చాలామంది ఉన్నారు. అయినప్పటికీ కూడా క్వాలిఫికేషను అధింగా పెట్టి ప్రాక్టికల్ నాలెడ్జి ఉన్నటువంటి వాళ్ళను తీసుకోవడం లేదు ఒక విద్యా అధిక లేకపోయినంత మాత్రాన వీళ్ళలో స్కిల్ లేదని చెప్పి వారిని నిరాకరించడం చాలా కోపవీయమైన విషయం. అలాగే కండక్టర్లు విషయంలో మెట్రీక్ తప్పకుండా పాస్ కావాలని అంటున్నారు. మెట్రీక్కులేషను పాస్ అయినంత మాత్రాన కలెక్టరు చేపారని, చేయడంలేదని కాదు. ఇంకెటుముందు గివ క్లాసులో పాస్ అయిన వాళ్ళకు చిన్న పెన్షులు పెట్టి ఈ లై సెన్సులు ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రజాస్వామంగా ఉండేటువంటి సంస్థలో, మానవ సేవయే లక్ష్యంగా పెడుతున్నటువంటి సంస్థలో అనేకమందికి జీవనోపాధి లభించాలి కాని వారిని అడ్డుకోకూడదు. తరువాత బి.టి.ఐలో అఫ్ సర్లుకు రిజిస్ట్రేషను విషయం ఒకటి ఉన్నది. బస్లో మొదటి 4 పీట్లో లేక 8 పీట్లో మా అఫ్ సర్లుకే ఉండాలని రిజిస్ట్రే చేయించి పెట్టు కొంటున్నారు. ఇది చాలా గర్హించవలసిన విషయం. ప్రతివారు టికెట్టుకు డబ్బు పే చేసేటప్పుడు వారు కావాలన్నటువంటి సీటు ఇవ్వాలి. ఈ సంస్థలో పని చేసేటటువంటి హయ్యర్ ఉద్యోగస్థులందరూ వెనుకటి సీట్లు ఎందుకు ప్రిఫర్ చేయరు. ఎచ్చేటటువంటి ప్రయాణీకులకు ఎందుకు ముందు సీట్లు ఇవ్వరు. ఇది చాలా కోపవీయంగా ఉంది. ఈ ప్రయాణ పౌకర్యాలు ఆంధ్రలో చాలా కోపవీయంగా ఉన్నారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఎక్కువగా లాభాలు వస్తున్నాయి. అక్కడ పన్ను రావడంలేదని ప్రతివాళ్ళు చెబుతున్నారు. తరువాత ట్రాఫిక్ కూడా ఎక్కువగా ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు కండక్టరు పాపింజర్లును ఒక విధంగా కంట్రోలు

చేస్తూ ఉంటారు. అయినా కూడా బస్ వెళ్ళేదప్పుడు పరుగెత్తుకొని వచ్చి ఎక్కడ జరుగుతూ ఉంటుంది. ఆ సమయంలో టి.టి.ఐ.లు వాళ్ళయొక్క మానవత్వం కూడా చంపుకొని ఉండకర్హమీద అనేకమైన రిపోర్టులు వ్రాయడం, వాళ్ళ ఉద్యోగాలు తీసి వేయడం జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఒక వేళ టికెట్టు ఇవ్వూ చేయకపోయినప్పుడు వాళ్ళు అక్కడ ఉండి ఇవ్వూ చేయించవచ్చు. కండ్లర్లు డబ్బు తీసుకోనప్పుడు వాళ్ళమీద రిపోర్టులు వ్రాయడం మొదలైన ఎలిగేషన్లు లేవదీసి కొంతమంది ఉద్యోగాలు పోగొట్టడం, కక్ష ఉన్నవాళ్ళ మీద కక్షలు తీర్చుకోవడం జరుగుతున్నది. ఇవ్ పైకి వచ్చేటప్పటికి వరైన విధంగా విచారించక పోవడం జరుగుతున్నది. దానిమీద కోర్టులకు పోయి కోర్టులో కూడా సరిగా రాలేదని సుప్రీం కోర్టుకు పోయే టటువంటి అంశాలు కొన్ని దృష్టికి రాబడుతున్నాయి కనుక ఇటువంటివి జరుగుతున్నా స్రభుత్వం చట్ట తీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు మీకు ఆభివృద్ధినములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, ఈ డిపార్టుమెంటు మనకు లాభ దాయకమైన డిపార్టుమెంటు. అయినా ఇందులో లాసెస్ ఎందుకు ఉన్నాయి తెలియడం లేదు. ఇందులో ఎకానమీ తీసుకొని రావాలంటే కొన్ని అనవసరమైనవి తగ్గించాలి. ముఖ్యంగా ఈ ఆర్.టి.సి.కి చెల్లన్ ఎందుకు? ఆయనకు ఒక పెన్ష కారు ఇచ్చారు. మినిస్టర్లంతా చిన్న చిన్న కార్లలో తిరుగుతూ ఉంటే చెల్లన్కు ఇంత పెన్ష కారు ఎందుకు ఇవ్వాలి? నాకు అర్థం కావడంలేదు. నాకు సరిగా తెలియదు కాని ఆయనకు 2500 రు.ల జీతం ఇస్తున్నారు. ఒక ప్రక్క ఎకానమీ అంటూ వీళ్ళకు ఇంత ఇస్తూ ఉంటే ఎలాగ. ఇదివరకు వి. బి. రాజుగారు ఉన్నప్పుడు ఆయనకు ఒక చెల్లన్ వదలి ఇస్తే బ్రతికిపోతాడని ఆ విధంగా తీసుకొని వచ్చారు. ఇప్పుడు మనకేమీ అవసరం వచ్చింది? అందుకని ఆయనను తీసివేయాలి. Abolish the Chairman's post and let the Transport Minister be the ex-officio Chairman. ఈ పోస్టును అబాలిష్ చేస్తే బాగుంటుంది. అనవసరంగా ఈ విధంగా కారు, డ్రైవర్లు, ఆలవెన్సులు ఇస్తున్నారు. అంతేగాకుండా లెక్క లేనిన్ని కమీషన్లు కాజేస్తున్నారు. కాబట్టి ఆ పోస్టును అబాలిష్ చేయాలని నేను గట్టిగా చెబుతున్నాను. బస్సులు వెళ్ళేటప్పుడు వర్ ప్రయాణం చెకింగు చేయాలి. మొబైల్ మాజిస్ట్రేటును పెట్టి అక్కడిక్కడనే వాళ్ళను బస్ చేస్తే వాళ్ళకు భయం అనేది ఉంటుంది. అటువంటి ఏర్పాటు కూడా చేయాలని చెబుతున్నాను. బస్లలో చాలామంది టికెట్ రిటన్ బ్రావెలర్లు ఉంటారు. వాళ్ళు ఏదో కొంత కండ్లర్లకు ఇస్తూ ఉంటారు. కాబట్టి కండ్లర్లకు, డ్రైవర్లకు ఎక్కువ జీతాలు ఇవ్వాలి. రి బస్ రూటు ఇన్ కూడింగు రాయలసీమ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ వేవనలైజ్ చేయాలని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. కరువాక ఈ బస్లు ప్రతి రోడ్డులోను అగిపోతున్నాయి. మ్యా బస్లు వేసామని అంటున్నారు. పాకే తీసుకొని కొత్తవిగా వేస్తున్నారా? ఆ డబ్బులన్నీ జేబులోనికి పోతున్నాయని అనుకోవాలా? దిస్ట్రిక్టు బస్సులలో ప్రయాణం చేస్తే బస్సుల కూడా వస్తుంది. కాబట్టి పాక బస్లు తీసివేసి కొత్త బస్సులు చేయాలి. పాక బస్సులు ఏదైతే ఉన్నాయో వారి

దాదీను అన్నీ అమ్ముకొంటున్నారు. ఆ డబ్బంతా కూడా సరిగా అక్కొంటున్నారో చూపించడం లేదు. దొంగతనాలు కూడా జరుగుతున్నాయని మాకు కూడా ఇన్ ఫర్మేషన్ వస్తూ ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు వారిని పట్టుకొని ఎందుకు ఆరెస్టు చేయరు? వాళ్ళను పట్టుకొని నరైన యాక్షను తీసుకుంటే ఇవన్నీ జరుగకుండా ఉంటాయని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. తరువాత ముఖ్యంగా బస్ పెల్లర్సు విషయం చెప్పాలి. ఎండాకాలం ఎండకు ఓర్పుకోలేక వాటిలో ఉంటారు. వర్షాకాలం తడవ కుండా బస్లు వచ్చేవరకు అందులో ఉంటారు. కాబట్టి అటువంటి పరిస్థితులలో పెల్లర్సు ఉండాలి. ఈ మధ్య సికింద్రాబాద్ స్టేషను దగ్గర, రాజ్ గంజి దగ్గర ఉన్నటువంటి పెల్లర్సును కూడా ఊడపెరికివేసారు. ఆ రేకులతో సహా అమ్ముతున్నారు. కాబట్టి తప్పకుండా పెల్లర్సు కట్టాలి. తరువాత టాక్సీ ఫేర్సు ఉన్నాయి. టాక్సీ కాని ఆటో కాని మీటర్సులో 75 పైసల నుంచి లెగ్ పైసల నుంచి మొదలు పెడతారు. ఈ మీటర్సు సరిగా ఉండడం లేదు. కొంతదూరం పోయేటప్పటికి ఆ మీటర్సులో కుంభకోణం జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తుంది. కాబట్టి ఆ మీటర్సులో జీరో నుంచి ప్రవేశపెట్టాలి. కాబట్టి దీనిని గురించి కూడా చూడాలని చెబుతున్నాను ముఖ్యంగా ఈ చైర్మన్ పోస్టును అసాలిష్ చేయాలని చెబుతున్నాను.

Sri C.E Morris.—Mr. Speaker Sir. Taxies and Auto-rickshaws are plying in Visakhapatnam and Waltair without metres and are charging the public abnormally high rates, regardless of the time and distance. Taxis charges Rs. 6 for a short drop and Rs. 12 for running and waiting charge in the city. I understand that the Honourable Minister for Transport had permitted them to ply without metres till December 1972 owing to the difficulty experienced in obtaining metres. May I suggest the Hon'ble Minister considers making some alternative in the interim to act as a guidance to the public, regarding the charges and the rate payable to the taxi and auto drivers, till the fitting of the metres. There are also unauthorised taxies which are certainly not painted with usual taxi colour i.e., black and yellow and these appear to be on their last legs, using dangerously smoothed fact and patched tyres. These taxies sometimes take a long time to start and the passengers have no other alternative but to wait till they start. They often give considerable trouble en route the journey, thereby causing the passengers much inconvenience. Many a time I have been a victim to this experience putting in a nut-shell, performance of these unauthorised taxies gives one the impression that there by they have been pulled out of a scrap dump or godown. The arrival and departure of passengers to Waltair and Visakhapatnam by train and bus have become very frequent with the passenger traffic increasing. Therefore will the Honourable Minister for Transport check on my statement and remedy the matters as soon as he can.

Sri C. V. K. Rao:—Mr. Chairman, Sir. This demand concerns with collection of taxes from Motor Vehicles. At the same time, it is running vehicular traffic for profit. This is a service rendered to the people. I wish the Government draws necessary lessons from this that the machinery of administration is run properly. After all, this administrative system which is used for running motor vehicles, is concerned with the operation of certain statutes viz., The

for 1972-73 :

Voting of Demands for Grants

Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act and also the Cars, Scooters etc., Control Order and at the same time, through the Corporation we are running some services. I am unable to get on at the matter, how the coordination is maintained between these two and what is the future policy as to the management of these vehicles. I am also not able to understand, when there is a Corporation, the administrative system could as well be simplified. But the Government appears to consider these to as separate entities one intended for the sake of Chairman a partyman or somebody who could be accommodated in the Corporation and the other one is for running the administration. I cannot say how far the Government is successful in the collection of the taxes. In the note given, certain drawbacks are pointed out, The Government should know. What I am concerned is, it is stated that certain proposals are made for strengthening of the department. I would like to know, strengthening of the department would mean only encouraging certain hands like Regional Transport Officers, certain additional staff and also a State Representative and Offices to be set up, or some clerks and others to be engaged. But the most important one is the planning of the whole thing. I got a suggestion to make under "Strengthening of the Department". It is with regard to the seat taxation planning of the State Transport authority. That is a very important item. It is because, unless and until the administrative system is planned, the administrative system is run on sound and scientific lines, the administration becomes anarchy. That is the evil with which we are suffering. Only yesterday, Mrs. Indira Gandhi has been very proud about the trend that she passes. The administration does not depend on the ruling power. The administration depends on the scientific system, it puts into practice in running its machine, the type of mind, the quality of the men. That would only be got by planning it properly and the planning must be strong. So, that is the very reason, the socialism is nothing but planning. Anarchic social order which is based on personal advancement and profit nourishes the man. Therefore the planning wing of this transport authority, I am not able to make out. I wish the Minister would pay some attention to this. The Minister is a youngman of socialist form. Anyway, he should have paid some attention to this aspect in making policy statement. I hope he will bestow some more attention to that particularly in this administration wing. The administration to-day needs, proper men to be encouraged, certain loopholes to be plugged, more and more corruption that is rampant for personal profit. How to remove all these things? I wish some attention would be paid in that aspect.

With regard to the Road Transport Corporation, my friend already dealt with. It is a colossal waste. When it is a waste, it is not proper. Why so much money be wasted. Government is failing in that aspect. It is because the Government is a Government of anarchies. The Government is a government which is inefficient. Because it is an inefficient institution, it wants to encourage opportunism and self-profit. Therefore the purpose of putting a non-official at the head of it, the purpose of putting the non-officials into administration system is different. But the purpose of democratic

system is to run the best profit. The selfishness is rampant in all these public undertakings. Most of the public undertakings are the wings for the ruling power to look at, or to rehabilitate their men. As such it is a total failure. I hope the Government takes proper notice of these things. Accidents are very heavy. I don't know whether the department is working or it must be reckless.

As regards the conditions of the employees, they are deplorable. I insist that any public undertaking would set a model. On the other hand, it is setting bad principle. They are treated like slaves I wish the Govt. pays attention to that Sir. Thank you very much.

శ్రీ ఎమ్. మాణియారావు :—నిన్న నేను ఇంగ్లీషులో మాట్లాడితేనేమో అర్థం కాలేదు అని చెప్పారు.

శ్రీ కె. రంగదాస్ (కొల్హాపూర్) :—అదృష్టవశాత్తూ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండు చూశాను. దీనిలో వారు చూపించిన ప్రకారంగా ముఖ్యంగా టాక్సెస్ ఏదైతే వాహనాలపైనే విధించి రాబడులు చేపడతారో అది 1966-67 లో 8,31,38,000 అయితే ఇది పరుసగా పెరుగుతూ 71-72 వరకు 15,14,10,100 రూపాయలు దాకా పెరిగింది. సరే ఖర్చు ఈ రాబడినిబట్టి చూస్తే ఈ కాలంలో ఖర్చు తక్కువగా కనబడినప్పటికీ బహుళాదాంలో వివరించిన షెడ్యూల్లో కొన్ని అవసరమని వ్యవస్థపడకపోదు. 33,48,000 రూపాయలు ఖర్చు ఈ వడ్డు క్రింద చూపించారు. ఈ కాలంలో బజాజ్ లై సెన్సింగ్ దురాచారాలు నడుస్తున్నాయి. ఇది మంత్రిగారుగాని గౌరవశాసన సభ్యులుగాని ఎరిగిన విషయమే. ఒక 8 అన్నుల లారీమీద సంవత్సరానికి 4 కిక్కులుగా పన్ను 3,210 రూపాయలు గవర్నమెంటుకు చెల్లించాలి. 150 రూపాయలు పాసింగ్ ఖర్చులకా చెల్లించాలి. కనీసం ఈ లారీమీద యజమానులు ప్రసరిస్తున్నటువంటి పోలీసువారికి సంవత్సరానికి రూ. 1,200 లు చెల్లించాలి. అదనంగా చెకింగ్ ఖర్చులు ఒక 300 రూపాయలు చెల్లించాలి. ఈ అదనపు చెకింగ్ ఖర్చులు ఏమిటి అంటే ఆర్.టి.ఓ. ఆఫీసుకు సంబంధించినవాళ్లు ఫియట్ కార్లలో మోటారు సైకిళ్ళలో బయలుదేరి సిటీకి 10 మైళ్లు 15 మైళ్ళ దూరంలో కూర్చోవడం లారీని పట్టుకోవడం ఏదో కాస్త సతాయించడం డబ్బు కాజేయడం జరుగుతూ ఉంది. పాధారణంగా ఒక్కొక్క లారీకి సంవత్సరానికి ఒకటో రెండో కేసులు బుక్ చేసే అచారం కూడా ఉంది. మిగతా ఏ లోపాలు లారీకి కనబడక పోయినప్పటికీ లారీలో లారీ యజమానికి కూడా స్థానం లేనటువంటి ఒక లోప బూయిష్టమైన అచారం పెట్టారు. ఒక లారీ ఉన్నది అంటే డ్రైవరు, డ్రైవరు తరువాత కూర్చోడానికి ఒకే ఒక వ్యక్తికి అవకాశం ఇస్తారు. సిటింగ్ కెపాసిటీ ఒక రైవరుకు మహా ఉంటే ఒక క్లీవర్ కు ఉన్నదేగాని కనీసం ఆ యజమానిగాని లేదా ఆ వరుకు తీసుకుని వెళ్లే యజమానిగాని ఆ సిటీలో కూర్చునే అవకాశం లేదు. లారీలో ఒక డ్రైవర్ ఉంటే యజమాని లేదా ఒక కండక్టరు ఒక క్లీవరు, డ్రైవర్ కి కిరాయికి ఆ లారీ తీసుకు వెడతారో ఆ లారీలో పాముగ్రి నింపుకున్నట్టి డ్రైవర్ కూర్చోడానికి అయినా అవకాశం లేకపోతే అ ముగ్గురు అయినా దాంట్లో

కూర్చోకపోతే ఆ లారీవాడికి కిరాయిలు ఎక్కువ అవుతాయి. ఆ లారీ వారు కిరాయి తీసుకోవానికి ఎక్కువ అవుతుంటే దాని ఆలోచించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. అలాంటి ఒకటి మారు ఇద్దరు పోయ్యవలసిందిగా ఈ రోజు టి.టి.సి. అధ్యక్షులు చెప్పి యున్నట్లును ఎక్కడో చదివ్చుంటారు. పట్టుకుంటారు. ప్రస్తుతం చెప్పినట్లు అన్నీ తీసుకుంటారు. కేసు పెట్టాము అంటారు. 200, 250 రూపాయలు మా పేరే వేస్తారు. ఈ రకంగా సరిగా సంవత్సరానికి ఒక పన్నుకు టైన్ చేసే ఆరాటం ఉంది. సర్వసాధారణంగా వేస్తున్న ప్రైవేటు ఇంజనీర్ నేను మునుపటిట్లు 800, 1200, 1500 ఆ ప్రకారంగా అడుగుతాయి. మా 5,100 లు బులార్ కి ఎప్పుడో సరిగా ఇచ్చి వస్తుంది. విన్నవే మన పిల్లల్లో టిఫ్ టిఫ్ టిఫ్ టిఫ్ గానూ, కొన్ని రోజుల విషయం శుభం ఇస్తూ చెప్పారు. ఆ రోజుకు ఆర్.టి.సి. వాళ్ళు ఎక్కువ ఇన్సూరెన్సు వల తెలంగాణాలోని ఆ రోజు అపేరారున్నారు. ఈ రోజు అంతా ప్రాంతాలనుంచి వచ్చే సామగ్రి రావలెనో ఎక్కువగా లారీలు ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళి తీసుకురావలసి వస్తుంది. ఒక మొదటి రోడ్ అయినా కనీసం లేదు. మీకు ట్యాంక్ ట్యాంక్ అడనిగా చెల్లించ వలసిన ముడుపులు అన్నీ చెల్లించాలి. ఆ ప్రాంతాలకు లారీ వెళ్ళుతుంటే కొడుకుగా లేక ఒక్కొక్కటి 1200, 1500 రూపాయలు పెట్టికొన్న పెరుగు టి.టి.సి. పోకూ ఉండాలి. నిజంగా దుర్బుష్టవశాత్తూ ఈ రాష్ట్రంలో లారీ టి.టి.సి. ఎంత దాదాపు తున్నారో ప్రతివ్వం అర్థం చేసుకోకుండా ఉంది. ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఈ రకంగా ఉంటుందని నేను మాత్రం అనుకోను. అందువల్ల ఈ విషయంలో యువకులైన మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధగాని ఈ లారీ యజమానులు అనుభవిస్తున్న బాధను తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని నేను విశ్వసిస్తున్నాను. సిటీంగ్ తెహసిలే కనీసం ప్రతి లారీ ఒక క్లీనర్ గాక ఇద్దరు అయినా ఉండేట్లు అనగా క్లీనర్ డ్రైవర్ గాక లారీ యజమాని సరుకులు తీసుకుపోయేవాడు ఒకడు ఉండేట్లు. ఈ రకంగా నలుగురికి ఆ లారీలో కూర్చునే అవకాశం ఇవ్వాలి. ఆ రకంగా ఇవ్వనట్లుంటే దానివల్ల ఆ లారీ టి.టి.సి. చాలా నష్టపడుతున్నారు. చాలామంది ముడుపులు చెల్లించుకోవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది. దీన్ని కొస్తే గమనించవలసిందని నేను కోరుతున్నాను. అధ్యక్ష ఆంధ్ర ప్రాంతం బస్సులు తెహసిలే చూస్తే అక్కడ ఎన్ని సీట్లు ఉంటాయో ఆ సీట్ల మేరకు మూడ్రమే కూర్చోవడానికి అవకాశం ఉంది. బారు ఇద్దరు ఎక్కడ ఉన్నప్పటికీ వెంటనే దాన్ని చెరింగు ఆఫీసర్ లో వాళ్ళో పట్టుకుంటారు. ఏదైనా వ్యవహారం చేస్తారు. రిద్ది చదువుంది. దీనివల్ల అవసరము ఉన్నన్ని బస్సులు అక్కడ నడువడానికి వీలు అవుతుంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో చూస్తే ఏదో చట్టము ఇక్కడ ఉంది. దాని ఇక్కడ ఆర్.టి.సి. బస్సులులో గాని ప్రయోజనము బస్సులో గాని ఆ సంఖ్యను ఏ మాత్రం పాటించడం లేదు. కనుక ఒక్కొక్క బస్సులో గొర్రెల మందము వేసినట్లుగా వేరీ ఊరికి సర్దుకుండా కూడా వేరీ తీసుకుపోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఈ వ్యవహారాలు చూస్తే వాళ్ళకు సరేమంగా ముడుపులు ముడుపా ఉంటాయగనుక పోలీసు ఏమీ అనరు. ఇంకా డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి, ఆసలు ప్రజలు ఎక్కువగా బాధపడుతున్నారు బస్సులు ఇబ్బంది వలన. ఎక్కువగా ట్రాఫిక్ ఉన్న ప్రాంతాలలో ఇంకా ఏమైనా బస్సులు వేయండి అని ప్రార్థిస్తున్నారు. ఎక్కువ బస్సులు

వేయిపోగా ఉన్న బిల్లులు కూడ తీసివేసే పరిస్థితి వచ్చింది యీ కార్పొరేషన్. ఈ విషయాలు ఇంటకుముందే చుంట్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది పాపము వారు శ్రమ తీసుకొని ఆ బిల్లు యెన్ డ్యుషికేకూడ తెచ్చారు. కాని అది ఫలప్రదము కావడంలేదు. ఏదిఏలాఉన్నా యీ ఆర్.టి.సి. కార్పొరేషన్ నుంచి ఎంతగా ప్రభుత్వం గాని ప్రజలుగాని లాభము ఆశించారో ఆ లాభము రాకపోగా, నష్టము ఎక్కువ అవుతున్నదని మనందరికీ తెలుసు. 31-3-71 వరకు 288 చూట్టు ఉన్నట్లు. 19447.9 కిలోమీటర్లు ప్రయాణము చేస్తున్నట్లు, అదేరీతిగా 1971-72 లో 418 చూట్టు ఉన్నట్లు 15043.9 కిలోమీటర్లు ప్రయాణము చేస్తున్నట్లు వారి రిపోర్టులో చూపించారు. ఇంతదూరము ప్రయాణము చేస్తున్నట్లువంటి, ఇన్ని బిల్లులు తిరుగుతూ ఉన్నట్లువంటి చూట్టు గనుక శ్రయవేట్ అరేటర్లుకు ఉంటే వాటిలో ప్రతిసంవత్సరము కనీసం ఒంటిన్నుకోట్, రెండు కోట్లు లాభముగడించేవారు. కాని యీ ఆర్.టి.సి. చాక్ల మెన్స్ బ్యాలెస్సులో వుంటున్నారు. ఎప్పుడైనా వస్తే 20 లక్షలు, 40 లక్షలు లాభము, అది చుహా గొప్పగా భావించాలి. మరి ఆ చూట్టులో నడచేటట్లువంటి బండ్ల పరిస్థితి చాలా అద్భుతంగా ఉంటున్నది. ప్రజలు చాలా బాధపడుతున్నారు. చూట్టు అలాగే ఉన్నాయి, బిల్లులుకూడ అలాగే ఉన్నాయి. ఇక్కడ హైదరాబాదులో అధికారులు సెమెంటు రోడ్డుమీద ఫస్ట్ క్లాస్ స్టూడెంట్స్, ఇంపాలా కార్సులో తిరుగుతూఉంటే వాళ్ళకు అక్కడి చాఫలు ఏమీ కనపడతాయి? వేలకొలది జీరాలు తీసుకొంటూ, మంచి వాహనాలలో తిరుగుతూ, ఫస్ట్ క్లాస్ బిల్డింగులో నివాసము చేనేటవంటి వారికి వల్లె ప్రాంతం దీక్ష ప్రజల అవస్థ ఏమి అర్థం అవుతుంది. దీనికి ఒక బోర్డు, నాన్-అఫీషియల్ బ్రెయిన్, వీళ్ళందరూ ఉండి, వీళ్ళమీద చుంట్రిగారు ఉండికూడ వీటిని సంస్కరించకపోతే, సంవత్సరాల తరబడి యీ విధంగా ఉంటే, మరి ఇది ఎవరిసొత్తొకాదు, ఇది ప్రజల సొత్తు అయినప్పుడు, ప్రజలు అదగడానికి వారికి హక్కు వున్నది. కాని ప్రజలు ఓర్పుతో ఉంటే, వాళ్ళ యొక్క హీనపరిస్థితిని చూస్తూ పట్టించుకోని పోవడం అంటే అది సరియైన పద్ధతి కాదు. కాబట్టి యీ కార్పొరేషన్ కుళ్ళగా ఉన్నట్లువంటి మేడిపండుగా ఉన్నట్లువంటిదని దీనిని సంస్కరించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముమీద ఉన్నది. ఈ లోపాలకు కారణమైనట్లువంటి అధికారులు, ఎంతపెద్ద అధికారులైనా సరే, వాళ్ళమీద కఠినమైన చర్య తప్పక తీసుకోవాలి. అనాడే యీ కార్పొరేషన్ బాగుపడుతుంది, ప్రజలకు ఏమైనా మేలుకలుగుతుంది. ఇక శ్రయవేటు అవరేటరు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు పై అధికారులను కట్టుకొని ఆర్.టి.సి. బిల్లులు బయలుదేరేదానికి 15 నిముషాలు ముందు వీళ్ళ బిల్లులు బయలుదేరుతాయి. వాళ్ళ బ్రెయింగు అలాగే పెట్టుకొన్నారు. వాళ్ళ అడిగిన బ్రెయింగు వాళ్ళకు ఇస్తున్నారు. దీనివలన ఏమవుతుంది, వాళ్ళ బిల్లులు ముందుగా బయలుదేరి మొత్తము మార్గములో ఉన్న పానెంజర్సును చాలావరకు వీళ్ళు తమ బిల్లులలో వేసుకొని అవిధంగా విహిత లాభాలు గడిస్తున్నారు. ఆర్.టి.సి. బిల్లులు తద్వారా నష్టపడుతున్నాయి. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ కార్పొరేషన్ ను బాగుపరచడానికి ప్రయత్నించవలెనని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి:—అధ్యక్ష, ఈనాడు యీ ట్రాన్స్పోర్టు పద్ధతిను గురించి 14 మంది గౌరవసభ్యులు, అనుభవజ్ఞులు తమ అనుభవాలతో చూడినట్లువంటి

సూచనలు చేసినందుకు నా తరపున వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేయకొంటున్నాను. ముఖ్యంగా యీ ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంటు రాష్ట్రములో సుమారు 15 కోట్లు రూపాయలు అవయం కలుగజేస్తూ ముఖ్యంగా ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటు ఖర్చులు గాని ఇతర ఖర్చులు గాని చాలాతక్కువగా చేస్తున్నది. గౌరవసభ్యులు చేసినటువంటి సూచనల విషయంలోకూడ వారితో ఏకీకరిస్తున్నాను. ఈ డిపార్టుమెంటు ముఖ్యంగా 200 వరకే ఎస్టాబ్లిష్‌మెంటుకుగాని, ఒకతా ఖర్చులకుగాని, హెటార్ వెహికల్స్ యాకు గాని, టాక్సేషన్ యాకుగాని, దానిని ఎన్‌పోర్స్ చేయుటకుగాని చొది స్పెరిటస్ సాఫ్‌తో వ్యవహారము చేస్తున్నదనే విషయము గౌరవసభ్యులు గమనించారు, సంతోషము. అక్కడక్కడ కొన్ని అవసరములు, కొన్ని ఇబ్బందులు ప్రమాదీకులకు కలుగుతున్న సంగతి వాస్తవము రుజువు అవుతున్నది. ముఖ్యంగా వంకా సర్వినారాయణగారు మాట్లాడుతూ యీనాడు ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంటులో చాలామంది తక్కువఖర్చు ఉన్నదని ఒప్పుకొని వారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. ఈనాడు యీ రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్‌లో మిత్రులు చెప్పినట్లుగా మనరాష్ట్రములో సుమారు 58, 60% జాతీయకరణ చేయబడిన సంగతి సభ్యులకు తెలుసును. ఇంకా సుమారు 40% చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని ప్రభుత్వానికి తెలియజేసారు. దానికిగాను రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్‌వారు కూడ కొన్ని చూపు నోటిఫై చేయడము అది ప్రభుత్వప్రతినిధులలో ఉన్నదని ఇదివరకే గౌరవసభ్యులకు తెలియజేయబడినది. ముఖ్యంగా ఈనాడు రోడ్డు రవాణా వివిధంగా రాష్ట్రములో నలుమూలలా, అన్ని ప్రాంతాలకు, జిల్లా, తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌కు, గ్రామగ్రామానికి వివిధంగా యీ కార్పొరేషన్ ద్వారా గాని లేకపోతే ప్రయివేటు అవరేటర్స్ ద్వారాగాని ప్రజలకు ఎక్కువ హాకర్యాలు చేకూర్చాలనే ఉద్దేశముతోనే ఈ కార్యక్రమము చేపట్టిన సంగతి ఒకండా తెలుసు. కొందరు గౌరవసభ్యులు ప్రజలు కొన్ని ఇబ్బందులకు గురౌతున్న విషయాల చెప్పారు. కొన్ని నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు కూడ చేశారు. ఇదివరకు ఆ రేటర్స్‌గా ఉండిన వారికి ప్రిఫరెన్స్ ఇవ్వాలని రూపులో ఉన్నప్పటికీ పార్టురూల్స్ న్యూ ఆరేటర్స్‌కు ఇవ్వాలనే విషయం ఉన్నది. గౌ. సభ్యులు సత్యనారాయణగారు సూచిస్తూ—ఆ ఆవరేటర్స్ అందరు ఒక సహకార సంఘాన్ని స్థాపించుకొంటే బాగుంటుందని అన్నారు. ఆ విధంగా వారు సహకార సంఘం స్థాపించుకొని ముందుకువస్తే రిప్పకుండా వారికి ప్రిఫరెన్స్ ఇవ్వటం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఛైర్మన్ స్పీకర్‌పేటి విషయం అందరు చెప్పినారు. ఛైర్మన్ కొంకర సందర్భంగా—మేనిఫెస్టో, ఆవరేటర్స్ ప్రతినిధులను పిలిపించి ఉన్నత స్థాయిలో సమావేశాలు జరిపాము. స్పీకర్‌పేటి ఉన్నప్పుడు—కొన్ని అవకాశములు జరుగుతూనే ఉంటాయి. ఆర్. టి. ఒక, డిప్యూటీ కమిషనర్‌కు ట్రాన్స్‌పోర్టు కమిషనర్‌కు ప్రతి జిల్లాకు ఎన్ని ఛైర్మన్ పచ్చినవి, ఎన్ని ఛైర్మన్ రిటైర్డ్ అవుతున్నవి, ఏ విధంగా వాటి పంపిణీ జరుగుతున్నవి అన్న సంగతి గవర్నమెంట్ ఆర్డర్ ద్వారా వాటిని రెగ్యులేట్ చేయటం జరుగుతున్నది. దానిని ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కమిషనర్ పర్యవేక్షిస్తూ ఉన్నారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఈ ట్రైన్స్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ గురించి మేము అదేశం ఇవ్వము అంటున్నాము. ఆ అదేశం ఎవరికి ఇవ్వాలి? తెలియటం లేదు. వచ్చిన ట్రైన్స్ అన్నీ ట్లాక్ మార్కెట్ లోకి పోతున్నవి. దున్ను టనరేజీలు, ప్రమువేజ్ అవ రేటర్స్ కు వారికి ఉండేదు ట్రైన్స్ ట్లాక్ మార్కెట్ లో వెయ్యిరూపాయల నుంచి వెయ్యి వేల రూ.ల వరకు కొనుక్కొంటున్నారు. దీనినిగురించి అదేశాలు ఎప్పుడు ఇవ్వాలి? దానిపై పేరు చేసిన తనిఖీ ఏమిటి?

శ్రీ కె. ప్రభాకరెడ్డి :— అది ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిన టర్నాంట్ యొక్క అన్ని ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి అనుకుంటే దానిని టంక్రోట్ కమోడిటీస్ యాక్టు క్రింద ఎందుకు తీసుకురావాలి? అన్నది ప్రభుత్వం ఆలోచించింది. అట్లా చేస్తే టక్స్ అవరేటర్స్, కన్జూమర్స్ ఇచ్చింది పాలవుతారు అనే దృష్టితో ఆ విధంగా చేయలేదు. స్కార్సిటీ ఉన్నంతవరకు దానిని టంక్రోట్ కమోడిటీస్ యాక్టు క్రిందకు తీసుకురావాలి అని ఇచ్చింది కరుగుతున్నది. ఈ ట్రైన్స్ మాన్యుఫేక్చరర్స్ తో మాట్లాడి సజదు వారు చెప్పినారు—సంవత్సరం, సంవత్సరం నుంచి అక్కడక్కడ యీ మాన్యుఫాక్చరర్స్ యూనిట్స్ లో స్ట్రయిక్ ఉండటంవల్ల యీవిధంగా జరుగుతున్నదని, అరు మాసాలలో యీ కార్మిక తీరుతుంటే ఆకతో వారు చెప్పినారు. అందువల్ల దానిని టంక్రోట్ కమోడిటీస్ యాక్టు క్రిందకు తీసుకురావాలి? మేము ఆలోచించటం లేదు. ఆర్.టి.ఓ తోబాటు అక్కడి ట్రాన్స్పోర్టు అవరేటర్స్ క్రిందినది, టీఆర్ఎస్ ప్రతినిధులతో ఒక సభాన్ని ఏర్పాటుచేశాము. ఇదివరకే అదేశాలు వెళ్లాయి. ఆ ముగ్గురు కూర్చోని, ఆ ఉత్తాలో ఎన్ని టయర్స్ వస్తాయో చూసి—దాంతో ఎవరికి ఇవ్వాలి అన్నది రిజిస్టర్ చేయించుకొని వారికి ఇవ్వటం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. కొంతమంది గౌ. సభ్యులు ట్రాన్స్పోర్టు డిపార్టుమెంట్ లో అక్కడక్కడ కొంత అసీతి ఉన్నదని చెప్పారు. ఇదివరకు పెన్నలు అన్నట్లు ఏ డిపార్టుమెంట్ లో గాని ఇది మనం ఛార్జిగా దూరం చేయలేము. అవరేటర్స్ యే వారికి ఆకర్షింపజేస్తూ ఉంటారు. ట్రాన్స్పోర్టులోనికి ప్రజలుకూడ సమాకర్షిస్తే అది సాధ్యమవుతుంది. ట్రాన్స్పోర్టు ఏ విధంగా దూరం చేయాలనేది—ఆ సూచన గౌ. సభ్యులు చేయలేదు. ట్రాన్స్పోర్టు విషయంలో తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. ఏ చిన్న టంక్రోట్ లో వచ్చినా—ఉన్నతాధికారులు మొదలుకొని చిన్నవారి వరకు—డిప్యూటీ కమిషనర్ ఆర్.టి.ఓ మొదలుకొని వెహికల్ ఇన్స్పెక్టర్ వరకు—ఎంతోమందిని డిస్మిస్ చేయటం, సస్పెండ్ చేయటం జరిగింది. కొన్నింటిని ట్రిబ్యునల్ కు రిఫర్ చేయటం జరిగింది. గౌ. సభ్యులు చేసే సూచనలు నిర్మాణాత్మకంగా ఉంటే, ప్రభుత్వం వాటిని గురించి తప్పకుండా ఆలోచిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ట్రాన్స్పోర్టు డిపార్టుమెంట్ వారికి యీ రోడ్స్ తో కూడి సంబంధం ఉంటే జాగుంటుందని వారు అన్నారు. ఎస్.టి.ఎ లో—స్టేటు ట్రాన్స్పోర్టు అథారిటీలో—చీఫ్ ఇంజనీర్ గారు మెంబర్ గా ఉన్నారు. ట్రాన్స్పోర్టు కమిషనర్ చైర్మన్ గా ఉంటారు. కాబట్టి ఏదైనా ఇబ్బందులు ఉంటే అటువంటివి దూరం చేయటానికి స్టేట్ ట్రాన్స్పోర్టు అథారిటీలో జరుగు తున్నది. అవసరం ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వ లెవెల్ లో ప్రభుత్వంకూడ ఆలోచిస్తున్న దని మనవిచేస్తున్నాము. టెనిసుమ్ వేజెస్ గురించి వారు చెప్పినారు. ఆ వర్కర్స్ కు ప్రభుత్వ సబ్సిడీకి ఉన్న డి. పి. గాని, ఇతర సదుపాయాలుగాని లేవని, ఆ డి. పి.

for 1972-73 :

Voting of Demands for Grants.

ఆ సదుపాయాలు రమకూడ కలుగజేయాలని, గత మూడు సంవత్సరాలనుంచి అంబో శన చేస్తూ వచ్చాను. వారు సర్కియల్ నోటీసు ఇచ్చారు. అప్పుడు ప్రభుత్వం బోక్సం లు ఇవ్వకొని అధికారులను పిలిపించి ముఖ్యమంత్రిగారి నివాసంలో పెండుమూడు వర్గాయాల సమావేశమై—వారం రోజుల క్రితమే 2 కోట్ల రూ.లు అదనంగా బౌతి సంవత్సరం—వారికి హెచ్చు జీతభత్యాలకోసం ఇవ్వటానికి నిర్ణయం తీరిన సంగతి గానో, ఎట్టుకల తెలుసు. ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంట్‌వారు ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్ పెర్మిట్స్‌తో సిబ్బందితో మంచి సంబంధాలు ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ నిర్ణయాలు జరిగినవి. ఈ 2 కోట్లు ఫెయిర్స్ పెంచడంవల్ల వస్తుంది. అదంతా సిబ్బందికి ఇచ్చే అవసరం వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు యీ జాతీయకరణ చేసి పెంచు—సిబ్బంది మొక్క జీత భత్యాలు, వారి మంచిచెడులోపాటు పాసింజర్స్ మొక్క అమినిటీస్ చూడటం కూడ చాలా ముఖ్యము. ఇందులో వచ్చిన ఆదాయంలో కొంత భాగం ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థం కేటాయించాలని ఉద్దేశపడుతున్నాము. రె.డుమూడు వినం ప్రతిమే ఉన్నత అధికారులతోబాటు శాసనసభ్యులను, ఎం.పి.లను పిలిపించి చర్చించడం జరిగింది. ఏ విధంగా మనం ప్రయాణీకులకు సదుపాయం కలుగజేయ గలుగుతామో అన్నది ఆలోచిస్తున్నాము. ఆర్.టి.సి 30 కోట్లు లాభం గడిస్తున్నప్పుడు అందులో కొంత పెంపొందేట్ పాసింజర్స్ ఎమినిటీస్ కొరకు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టకూడదు అని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. అవసరమైతే ఆర్.టి.సి కి ఆదేశాలు ఇచ్చి, అవసరమైతే యాక్టులో మార్పులు తీసుకువచ్చి పాసింజర్స్ అమినిటీస్ కొరకు కృషిచేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సిల్వర్ జూబ్లీ ఇయర్ సెంట్రేషన్స్ కండక్టర్స్‌లో యీ అగస్టు 15 నుంచి-73 ఆగస్టువరకు కొన్ని జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో, తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో కొన్ని గ్రామాలలో తప్పని సరిగా యీ సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నాము. ఈనాడు ఆర్.టి.సి. వారు ఎల్లప్పుడు రమ సిబ్బంది జీతభత్యాలు, పెద్దపెద్దభవనాలు కట్టుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో పట్టమొస్తున్నారు. అందుకు విచారిస్తున్నాను. ఈ విధంగా ఆర్.టి.సి వ్యవహారాలకు అవకాశం లేదు. ఆర్.టి.సి. చప్పుకుండా పాసింజర్స్‌కు సదుపాయాలు కలుగజేయాలి. ఆర్.టి.సి.కి లాసెస్ చూపిస్తున్నారని, యీవిధంగా లాసెస్ వస్తున్నాయి కాబట్టి అదనంగా మనం నేషనలైజేషన్ చేసే పీలులేనివి, నేషనలైజేషన్ అక్కడ కూడా లాసెస్ వస్తాయని—ప్రజలకు చెప్పటానికే యీ విధంగా లాసెస్ చూపిస్తున్నారని వంశా సత్కారాయణగారు అరోపణచేస్తున్నారు. అది చాలా విచారకరమైన విషయము. ఈ నాటి ప్రభుత్వ విధానం వారికి నాగా తెలుసు. ప్రభుత్వంవద్దగాని, ఆర్.టి.సి. వద్దగాని తిరిగి నిధులు లేవోయినప్పటికీ—జాతీయకరణ అదనంగాపెంచాలి, రాయంపేను పార్కింగ్‌లో, ఇతర పార్కింగ్‌లో జాతీయకరణ చేయాలి అని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న సంధర్భంలో వారు యీ విధంగా చెప్పటం సరైనదికాదు. లాభం వస్తున్నప్పుడు పెట్టం పెస్తున్నదని చూపించడం జరగదు. ఇవి దానిపెట్టే లెక్కలు కావు. ఎ.జి. లెక్కలు ఉరుపుతూ ఉంటారు. ప్రతి సంవత్సరం ఆ లెక్కలు యీ సభ ఎదుట పెట్టి బదులున్నాయి. ఆర్.టి.సి ఇందుకు ఇతర సంస్థలనుంచి రోన్ కూడ తీసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—వాస్తవానికి ఆర్. టి. సి కి లాభాలు వస్తున్నాయని నేను చూపించాను. అదనపు సర్పూరి వేయటంవల్ల ఇతరత్రా లాభాలు వస్తున్నాయి. ఇది కూడ కలుపుకొన్నప్పుడు లాభమే తేలిందిగాని ఎకౌంట్స్ లో మాత్రం సవంగా చూపిస్తున్నారు. టీనిని అడ్వాన్స్ చేశాక తీసుకొని నేషనల్ లెజు సంస్థలకు సవ్యలు వస్తున్నవని చెబుతున్నారు. అట్లాకాకుండా యాక్ ఇట్ ఈక్స్ గానే ఇది లాభంలో ఉన్నది అనే విషయం చెప్పటానికి మనకు అభ్యంతరం ఏమీదీ ?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి :—రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్టు కార్పొరేషన్ లాభాలు అనేవి అడ్మినిస్ట్రేషను రిపోర్టులో చూపించాము. పోయిన సారికూడ ఎగ్జిక్యూటవ్ సమాధానం చెప్పటా చెప్పాను. రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్టు కార్పొరేషన్ కు ముఫసిల్ ఏరియాలో గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు కొంచెంవరకు లాభాలు వస్తున్నప్పటికీ పట్టణాలలో, ప్రత్యేకంగా ఎరంగల్, హైదరాబాద్ పట్టణాలలో 130 లక్షల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం నష్టం వస్తున్నది. ఆర్. టి. సి వారు ముఫసిల్ లో వేరే లెక్కలు చూపించలేదు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లే ప్రభుత్వం పైన అబ్లిగేషన్ యున్నది. పట్టణాలలోకూడ చేయవలసిన దాద్యత మాపైన ఉన్నదని మనవి చేశారు. చాల సంతోషం. సిబ్బంది యొక్క టీకెట్లూ హెచ్చించు చూపినట్లు యితే లా సెస్ లోనడుస్తున్నది కార్పొరేషన్. 1971-72 లో, 72-73 లో, 73-74 లో కూడ లా సెస్ తో ముగిసామా అనే సందేహం లేకపోలేదు. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఈ స్వీయం యివ్వకే చెప్పడం జరిగింది. జాతీయీకరణమా ఉద్దేశ్యం. జాతీయీకరణ తప్పకుండాచేసి తీరుతాము. డబ్బుయొక్క యిబ్బంది ఆన్నారు. ఆ డబ్బుయొక్క యిబ్బందికూడ ఏ విధంగా దూరం చేయగలుగుతామని ఆర్. టి. సి. వారికి అనుమతి యిచ్చాము. ప్రతి సంవత్సరం లోన్ పోట్ చేయవలసిందిగా అనుమతి యిచ్చాము. అవసరం అయితే యిండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ లవ్ ఇంజీనూనుంచికూడ లోన్సు పొందవలసిందిగా అనుమతి యిచ్చి అన్ని విధాల సహకారం, పోత్సాహం యిస్తున్నాము అదేవిధంగా నాలుగు కోట్ల రూపాయలు యిండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకునుంచి వారికి రావడం జరిగింది. దానిలో రెండు కోట్ల రూపాయలు రిలీజ్ అయింది, వాటితో చేసెస్ కొనడానికి ఆర్డర్లు యివ్వబడింది. దురదృష్టవశాత్తులే లాండ్ లోగాని, డెన్స్ కంపెనీలో గాని ఘమాదు సంవత్సరం నుంచి అక్కడ పొరొడక్ట్ సరిగాలేదు, మేము 600, 700 చేసెస్ కొరకు ఆర్డర్ యిస్తే యింకవరకు 275, 280 పొందగలిగాము. చేసెస్ వచ్చినట్లు యితే ప్రియారిటీ యిండస్ట్రిగా దానిని పరిగణించేపి అదినిగా పెడ్యూర్ బ్యాంక్స్ ద్వారా, యితర బ్యాంకుల ద్వారా ముజాల రూపంగాపొంది 74-75 లో మొత్తం రాష్ట్రం జాతీయీకరణ చేయాలనే ఉద్దేశ్య పడుతున్నాము. ట్రాన్స్ పోర్టు డ్రైవర్స్ కార్పొరేషను సేషన్ లెవల్ లో ఏర్పాటు చేయాలి. జాతీయీకరణ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఉన్నప్పుడు సేషన్ లెవల్ లో రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్టు కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు, మేము ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు ప్లానింగ్ మంత్రితో, రైల్వే మంత్రితో చిలిచాము. వారు సిద్ధాంత రూపకంగా ఒప్పుకొన్నారు. కాబినెట్ టవర్ లో తర్జునారు. ఫ్రయారిటీ యిండస్ట్రిలో యిన్ క్లూడ్ చేసిన తరువాత ఒక కార్పొరేషన్ ద్వారా అవసరమైన విధులు సమకూర్చే ప్రయత్నంచేస్తామని మనవిచేస్తున్నాము.

for 1972-73 :

Voting of Demands for Grants.

హాసన్, ఈశ్వరీవాయిగారు స్టోర్స్ డైరీఫరేజ్, గురించి, కుంజన్ గురించి ప్రశ్న గురించి చెప్పారు. వారు చెప్పిన విధంగా దొంగతనాలు గాని, అదేమూరగాని లేదని మనవిచేస్తున్నాను. 2500 బియ్యంతో కూడుకొన్న పండ్లు, 30 లక్షల ఎంప్లాయిమెంట్ కూడుకొన్న సంస్థ. ఏ విధంగా మనం దానిని చేయగలుగుతాము. 12 జిల్లాలో జాతీయకట్ట అయినప్పటికీ, యిందుమీద 21 జిల్లాలో లాంగ్ రూట్స్లో, టెరోక్షగా, ప్రత్యక్షంగా సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. అప్పుడు అవసరమైనట్లుగా, కొంచెం అధికారులు లంచగొండిలనుగా వ్యవహరించడం, కొంచెం దుర్వినియోగం చేయడం ఉరుగుతూ ఉండవచ్చు. అంతమాత్రం మొత్తం కార్పొరేషన్ ఆ విధంగా వ్యవహరిస్తున్నదని చెప్పకోవడం మంచిది కాదు. దేశంలో మంచిలో డోటార్స్, పోర్ట్ కార్పొరేషన్ గా ఒకరినొకరు ముట్టలు కొట్టడం అభినందించాను. మొత్తం దేశంలో అన్నిటి కంటే చాలా మంచిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కార్పొరేషన్ వారు పెహిజర్ యుటిలిటీజేషన్ చేస్తున్నప్పటి ఉన్న పెహిజర్ లోనే ఎక్కువగా క్యాక్రమం తీసుకోగలుగుతున్నాము. ఎక్కువ పరిమాణంలో చేయగలుగుతున్నామని అభినందించారు. ఇది వాస్తవమైన విషయం. ఆదేశం కాకుండా మొత్తం దేశంలో వర్క్స్ కు 4 సర్పంచ్ బోర్డ్స్ యిచ్చేది ఏ రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కార్పొరేషన్ లేదు. ఆర్.టి.సి. వారు సిబ్బందితో మంచి సంబంధాలు పెట్టుకొనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్న సంగతి కూడ మనవి చేస్తున్నాము. 9 ఆర్.టి.సి. జేషన్ ఆఫ్ రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ గురించి చెప్పారు. ఇదిమీద ప్రభుత్వంలో వచ్చిన సంగతి సభ్యులకు విదితమే అనుకుంటాను. 21 జిల్లాలో జాతీయం చేయబోతున్నప్పుడు న్యాయంగా రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కార్పొరేషన్ యిన్ని జిల్లాలో యిన్ని వాహనాలతో చేయగలుగుతుందో లేదో రెండు మూడు కార్పొరేషన్స్ పెట్టాలా, లేకుంటే రీజిస్టర్ టాక్సీ ఏర్పాటు చేసి వికేంద్రీకరణ చేసి అధికారం కొంత ఎక్కువ యిచ్చి నడవగలుగుతామా? ఏ విధంగా చేస్తే బాగా ఉంటుంది? సభ్యులు సూచించిన ప్రకారం అవసరం అయితే ఉన్నతాధికార సంఘాన్ని కూడ నియమించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచన యిస్తుంది. ఎఫ్.ఐ.సి. అనండి. వారు తీసుకోవలసిన కార్యక్రమాలు అనండి. ఫర్.టి. నేషనల్ జేషన్ అనండి. డబ్బును సమూహకూనే విభాసం అనండి, ఏవిధంగా బలవత్తరం చేయగలుగుతాము అనే ఉద్దేశ్యంతో హైవేల కమిటీని త్వరలోనే ప్రభుత్వం అప్పాయింట్ చేయనున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. సెలక్షన్ కమిటీ గురించి కూడ చాచుమంది చెప్పారు. ఈనాడు ఆక్కడక్కడ డివిజన్ కంట్రోలర్లు మాత్రం అధికారం యివ్వడం జరిగింది. కొంతవరకు మొదలు మొదలు దుర్వినియోగం చేసినారేమో గాని ఆ తరువాత దానికి ఒక విభాసం కూడ యివ్వబడింది. హెచ్.ఎన్.సి. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. లో మార్క్కు వస్తాయో, దానిలో కఠినంగా మెరిట్ పైన ఒక లిస్టు తయారు చేసి ఆ మెరిట్ ప్రకారంగా కండక్టర్లును, డ్రైవర్లును, యు. డి. సి; లను యితరు అధికారులను. డిస్ట్రిబ్యూట్ స్టాఫ్ ను అప్పాయింట్ చేయమని ఆదేశాలు యిచ్చాము. దానికి తగ్గట్టుగా ఏదైనా సభ్యుని దృష్టికి వచ్చినట్లయితే ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకూరాలంటిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎటువంటి ఫేవరిటీజమ్ గాని, కరప్షన్ గాని లేకుండా ప్రయత్నం

చేస్తున్నాము. రెజిస్ట్రార్ కు ప్రొపాస్ కావాలి అన్నారు. రెజిస్ట్రార్ అందరు కలిసి అవసరం అనుకొని అడిగినట్లయితే రాష్ట్రంలో ఎక్కడెక్కడ జాతీయీకరణ చేయబడినా దా ఆ చూట్లో ఉన్న బస్సులతో పోవడానికి యిచ్చే ప్రయత్నం చేస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను. రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్టు డిపార్టుమెంట్ తక్కువ బడ్జెట్ నడుస్తున్నదని చెప్పారు. నిజమే. తెలంగాణ ప్రాంతంలో రెండు జిల్లాలలో ఆర్. టి. బి. యి ఉన్నారు. తెలంగాణలో జిల్లాకు ఒక ఆర్. టి. బి. ను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్య పడుతున్నది. కాని మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దాగా లేనందువల్ల తిరిగి డిమాండ్ చేయడం లేదు. తప్పనిసరిగా పెంచే ప్రయత్నం మాత్రం చేస్తాము. యాక్సిడెంట్స్ గురించి చాలామంది పెషలు సి.వి.కె. రావు, చర్లనభాతి గారు చెప్పారు. యాక్సిడెంట్స్ గురించి ఎన్నో చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. టూలిస్టు బసెస్, లాంగ్ రూట్స్ కు పోయే బసెస్ లో యిద్దరు డ్రైవర్స్ పెట్టాలని, స్పీడ్ ను తగ్గించి అక్కడక్కడ మొవైల్ బోర్డు పెట్టడం, లేదా పోలీస్ వారి అదనంగా అధికారాలు యిచ్చి గాని ఏ విధంగా దానిని తక్కువ చేయగలుగరాదు అని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానికొరకు ఉపముఖ్యమంత్రిగారో బి. పీటింగ్ కూడ ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. కొందరు మిత్రులు నేషనల్ జేషన్ తో పాటు కన్సాలిడేషన్ కూడ చాల అవసరం అని చెప్పారు ఇదివరకు నేషనల్ జేషన్ చేసిన ప్రాంతాలలో అక్కడ ఏ విధంగా యిబ్బందుల పాలు అవుతున్నారో చెప్పినారు అది కూడ డిప్టీలో పెట్టుకొని రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్టు కార్పొరేషన్ యొక్క ఉద్దేశ్యం, నేషనల్ జేషన్ తో పాటు కన్సాలిడేషన్ —

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—స్పీడ్ లిమిట్ అన్నారు. రోడ్ పైడ్ బోర్డు పేస్తారా.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డి :—అటువంటి సూచనలు ఏమి యిచ్చినా తీసుకుంటాము. రోడ్ పైడ్ న స్పీడ్ ఏ విధంగా ఉండాలో, ఎంతవరకు పోగలుగుతారో, స్టేట్ హైవేస్ గాని, నేషనల్ హైవేస్ గాని వారు మంచి సూచన చేశారు. దానిని పరిశీలిస్తాము. జాతీయీకరణ తరువాత అక్కడ చాలామంది ఉద్యోగులు యిప్పుడు పని చేస్తున్నవారు నిరుద్యోగులై పోతారని చెప్పారు. ఇదివరకు వచ్చి మగోదావరి జిల్లా, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో జాతీయీకరణ చేసినప్పుడు అక్కడ ఉన్న స్టాఫ్ ను పూర్తిగా అడ్వాన్స్ చేయడం అర్హులుగా ఉన్నవారిని తీసుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా రాయలసీమలో గాని, యితర ప్రాంతాలలో గాని జాతీయీకరణ చేసిన తరువాత సిబ్బంది నిరుద్యోగులుగా ఉండిపోతారా అన్నత ఉన్నట్లయితే తీసుకుంటారని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి. లో లాపెస్ చాల వచ్చినాయని జాతీయీకరణ వచ్చిన తరువాత నిరుద్యోగులు అయిపోతారు, పెనకలిపిన ప్రాంతాలలో అని నరసంబుగారు చెప్పారు. వీటినిన్నిటిని హైమర్ కమిటీ పరిశీలించడం గాని, లేదా ప్రభుత్వం పరిశీలించి జాతీయీకరణ చేసేటప్పుడు డిప్టీలో పెట్టుకుంటారని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత, మిత్రులు అనంతరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ప్రజాసేవ సంఘాల గూర్చి ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన చర్యల గూర్చి

చెప్పారు. నేను ఇంతకుముందే ఆ విషయాల గూర్చి చెప్పాను : ఇప్పుడు విజ్ఞప్తిగా చెప్పవలసివచ్చింది. వ్యవసాయదారుల క్రాక్టర్లు గురించి, హార్వెస్టర్లు గురించి, అధికారులు అవసరంగా అక్కడక్కడ ఆవశ్యకతను తెలుపుతున్నది. ప్రతి సంవత్సరం లైసెన్సు కార్డుల పోషణను వస్తున్నదని చెప్పారు. ప్రెజిడింట్ రిజిస్టర్ ట్రాన్స్‌పోర్టు ఆఫీసర్‌తో సంప్రదించి, అన్ని విషయాలూ ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది. వ్యవసాయదారులు క్రాక్టర్లు ఎటువంటి విలువైనవి లేకుండా, వాటిని అమ్మడం, పాటకు నూరు రుల బొప్పన అయిదు నాణెపురాయికు మార్చి ఆ క్రాక్టర్లు తీసుకుపోవలసి వస్తుంది. ప్రతిసారి ఆర్.టి.ఓ వద్దకు రిజిస్ట్రేషన్‌కు తీసుకుపోవలసిన అవసరం లేదు. వారు అగ్రికల్చర్ కార్డు, యిథర్ డిప్లొమే కార్డులకు పువయోగించుకొనవచ్చునని మనవిజేస్తున్నాను.

లైసెన్సు విషయం హానన్‌గారు చెప్పారు. ముఖ్యంగా, చదువుకున్నవారు, ఇంజనీర్లు మొదలైనవారు, రెండు సంవత్సరాల తరువాత తిరిగి లైసెన్సు పొందాలని నిబంధన వుంది. గ్రాడ్యుయేట్‌కు, నిరుద్యోగులకు యీ మొదలయిన వారందరికీ సంబంధించి వున్న యీ నిబంధనను తీసివేసి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఈ విషయం పరిశీలనలో వుంది. తప్పనిసరిగా దీనిని సానుకూలతతో పరిశీలించి, ఫేవరబుల్ గా డెసిషన్ తీసుకుంటామని మనవిజేస్తున్నాను. సి. వి. కె రావుగారు చెప్పారు. డిపార్టుమెంటును స్ట్రెంగ్తెన్ చేయడానికి ప్లానింగ్ వింగ్, ప్రస్తుత మున్నది చాలదంటే, పైండింగ్ గా ట్రాఫిక్ సర్వే జరపడానికి, ప్రజల సమస్యల గురించి, డీవియేషన్స్, వేరియేషన్స్, ఎక్స్‌పాన్షన్స్ గురించి ఏ విధంగా జరగాలనే దానిపై పైండింగ్ వింగ్ లేదు, అందువలన ప్లానింగ్ వింగ్‌ను ఫర్టర్ గా స్ట్రెంగ్తెన్ చేయడం జరుగుతుంది. చాలామంది మిత్రులు ఆరోపించారు—ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్ చైర్మన్ గూర్చి ; ఇది మన రాష్ట్రంలోనే కాదు, యిథర్ రాష్ట్రాల్లో కూడ. నానఫిషియల్స్, అనుభజ్ఞలు చైర్మన్ గా వుండడం జరిగింది. అదే విధంగా యీ రాష్ట్రంలో కూడ ఎప్పాయింట్ చేశారు. వారు అనుభజ్ఞలు ; వారిపై వారు పూర్తి విశ్వాసం ఉంది. వారు ప్రజల అవసరాలకు అనుగుణంగా చివ్వివరిగా వ్యవహరిస్తూ, కార్పొరేషన్‌కు చెడ్డ పేరు తీసుకురాకుండా తప్పుకుండా వారు చేస్తారు. గవర్నమెంటు నిల్వహోయ పరిస్థితిలో వున్నదని రంగదాసుగారు అన్నారు. ఎన్నడూ అటువంటి పరిస్థితి లేదు. ఇది గవర్నమెంటుచే ఏర్పాటు చేయబడిన సంస్థ. అన్నివిధాలా సహకరిస్తూ వ్యవహరించవలసిన అవసరం వున్నది. అందువలన, యీ విషయమై ఎవరూ ఆందోళన పడవలసిన అవసరం లేదు. నేను పట్టుకుని చెప్పిన విషయాలకన్నింటికీ సమాధానం చెప్పిననుకుంటాను. మరొకసారి పట్టుకుని చెప్పిన సూచనలకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. పదిహేను, పదహారు కోట్లు ఆదాయం వుండగా, 30 లక్షలు ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌పై ఖర్చుచేస్తున్న—దీమాండు—సాధారణంగా 30 పర్సెంట్ వరకు వుంటుంది ; కాని దీనిలో 2.3 పర్సెంట్ పెరకు మాత్రమే ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌పై ఖర్చు జరుగుతున్నది. ఈ దీమాండుకు ఎక్కువ వసుయం తీసుకోకుండా, ఏకగ్రీవంగా అమోదిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

DEMAND No. III - TAXES ON VEHICLES -Rs. 37,42,600

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for Taxes on Vehicles
by Rs. 100

Delay in nationalisation of passenger transport—unsatisfactory condition of taxis in city,

The Cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for taxes on vehicles.
by Rs. 100

For proposed enhancement of bus fares in the twin cities and towns and putting hardship to common man.

The Cut motion was declared negatived.

Smt. J. Eswari Bai pressed for a division. The House divided
Ayes -17 Nues 53, Neutral Nil

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for taxes on vehicles
by Rs. 100

ప్రయివేటు బస్సులలో ప్రయాణికులకు సీటింగ్ అరేంజ్మెంటు లేకున్నప్పటికీ ఫిట్ ఫర్ ఫైర్ జారీచేస్తున్నందులకు—

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for taxies on vehicles
by Rs. 100

లారీల యొక్క వేగం తగ్గించుట ద్వారా ప్రమాదాల నివారణకు గాను లారీలకున్నప్పుడు కంట్రోలు చేసే ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రభుత్వం చూసుకోవలసినందులకు

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for taxes on vehicles
by Rs. 100

ఈ డిపార్టుమెంటులో ప్రజలంగా వున్న అవినీతిని లంచగొండి తనాన్ని అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం తీవ్రచర్యలు తీసుకోవలసినందులకు—

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for taxies on vehicles
by Rs. 100

లారీలు, ప్రయివేటు బస్సులు సక్రమంగా లేకున్నప్పటికీ అధికారులు సరిగా వున్నట్లు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చి ప్రమాదాలు జరగడానికి దోహదం చేస్తున్నందులకు—

To reduce the allotment of Rs. 37,42,600 for taxes on vehicles.
by Rs. 100

For the proposed enhancement of bus fares and putting the common man to lot of inconvenience and harassment.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is;

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 7,42,630 under demand No. III Taxes on Vehicles”.

The motion was adopted.

Under sub-rule (3) of rule 164 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I put the other motions to vote:

The question is;

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 7,51,85,200 under demand No. 41, Miscellaneous”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 32,00,000 under demand No. 51, Commuted value of pensions”.

The motions were adopted.

Mr. Speaker:—Now shall we take up the half-hour discussion?

Sri M. Narayan Reddy :—Sir, the functioning of the Agro-Industries Corporation is going to be discussed shortly, under short duration discussion. Since this item forms part of that subject, I request that we may postpone discussion on this today and merge this with that short duration discussion. On that day, you may allow me to speak on this.

Sri C. V. K. Rao :—Is Sri Narayana Reddy taking the role of an opposition member?

Mr. Speaker :—Arising out of the question of Mr. Narayana Reddy, I have allowed this half-hour discussion regarding hire rates of Bull Dozer. It is his desire that this might be merged with the short duration discussion that we are going to have with regard to the functioning of the Agro Industries Corporation. I think the House agrees with this request.

The House stands adjourned till Half Past Eight of the Clock on Friday, the 28th July, 1972.

(The House then adjourned till Half-past-Eight of the Clock on Friday the 28th July, 1972.)

APPENDIX

III "వాహనాల మీద పన్నులు" క్రింద గ్రాంట్ల నిమిత్తం డిమాండును గురించి రవాణాశాఖ మంత్రి శ్రీ కె. ప్రభాకరరెడ్డిగారి నివరణ.

సభాపతి మహాశయ,

వాహనాల మీద పన్నులకు సంబంధించిన నెం. III డిమాండును ప్రతిపాదిస్తున్నారు. ఈ డిమాండు క్రింద 1972-73 సంవత్సరానికి బడ్జెటు అంచనాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

రూ.

గ్రాంట్ల నిమిత్తం డిమాండు (ఓటు చేసినది)		37,82,000
మొత్తం (ఖర్చు వ్రాసినవి)		6,000
డిమాండు-III క్రింద వెరళి మొత్తం		37,88,000

రాష్ట్రంలో మోటారు వాహనాల పరిపాలనా నిర్వహణకు అవసరమయ్యే యంత్రాంగం వ్యయాన్ని భరించేందుకు, ఈ క్రింది చట్టాల నిబంధనలను వాటి క్రింద చేసిన నియమావళిని ఆమోదించుకున్నట్లుగా పై గ్రాంట్ల క్రింద ఖర్చు ఉద్దేశించబడింది :

1. 1939, మోటారు వాహనాల చట్టం, దాని క్రింద రూపొందించిన నియమావళి.
2. 1963, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను విధింపు చట్టం, దాని క్రింద రూపొందించిన నియమావళి.
3. మోటారువార్డు, స్కూటర్లు, వాణిజ్య వాహనాలు (పంపిణీ, విక్రియాలు) నియంత్రణ ఉత్తరువు.

ఈ డిమాండు క్రింద 1972-73 లో బడ్జెటు అంచనాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

	ఆంధ్ర రూ.	తెలంగాణ రూ.	మొత్తం రూ.
1. బి. మోటారు వాహనాల తనిఖీ	 4,46,000	2,92,000	7,38,000
2. సి. వివిధముల రవాణా శాఖ పరిమీషన్లు కార్యాలయం	 3,46,800	1,73,400	5,20,200
3. పి. వివిధముల-బి. ఆర్. టి. ఏ. య.	 14,70,200	7,13,600	21,83,800
4. రుపుభక్త్యం పెరుగుదల నిమిత్తం ఏక మొత్తం కెటాయింపు	 2,31,000	1,15,000	3,46,000
మొత్తం	 24,94,000	12,94,000	37,88,000

వ్యవస్థా స్వరూపం :

రవాణాశాఖ కమీషనరు ఈ శాఖకు అధికారిగాను, రాష్ట్ర రవాణా అధికారి పక్కను అధ్యక్షుడుగాను ఉంటారు. రాష్ట్ర రవాణా అధికారి పక్కనే ఒక కార్యదర్శి ఉంటారు. ఓని నిర్వహణలో ఆయనకు సలహా గురు సహాయ కార్యదర్శులు తోడ్పడతారు.

జరిపాలనా సౌకర్యార్థం రాష్ట్రం 17 ప్రాంతాలుగా విభజించబడింది. ఆంధ్రలో ఒక్కొక్క చెవిట్టా జిల్లాను—హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలు, హైదరాబాదు జిల్లా తప్ప—తెలంగాణలోని చెందేసి జిల్లాను ఒక ప్రాంతంగా విభజించడం జరిగింది. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలు, హైదరాబాదు జిల్లా ఒక ప్రత్యేక ప్రాంతంగా ఏర్పడింది. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలు, హైదరాబాదు జిల్లాతో కూడిన ప్రాంతం రవాణాశాఖ డిప్యూటీ కమీషనరు ఇంజనీరింగు ఒక అధికారి అలమాయిషీలో ఉంటుంది. ఆయనను రవాణాశాఖ డిప్యూటీ కమీషనరు, ప్రాంతీయ రవాణా అధికారివర్గం కార్యదర్శి (హైదరాబాదు) అని వ్యవహరిస్తారు. ప్రాంతీయ రవాణాశాఖ అధికారి గ్రేడులో ఇద్దరు సహాయ కార్యదర్శులు ఆయన క్రింద పనిచేస్తారు. ఇతర ప్రాంతాలు, ప్రాంతీయ రవాణా అధికారి అలమాయిషీ క్రింద ఉంటాయి. కాకినాడ, గుంటూరు, కర్నూలు, హైదరాబాదు—నాలుగు ప్రధాన కార్యస్థానాలుగా నలుగురు రవాణాశాఖ డిప్యూటీ కమీషనర్లు ఉన్నారు. రవాణాశాఖకు చెందిన ఆయా డిప్యూటీ కమీషనరు అధికారి క్రింద ఉండే ప్రాంతాలు ఈ దిగువ తెలియజేయబడినాయి :

1. కాకినాడ :—శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి ;

2. గుంటూరు :—చౌష్టా గుంటూరు, ఒంగోలు నెల్లూరు.

3. కర్నూలు :—చిత్తూరు, రదప, అనంతపురం, కర్నూలు.

4. హైదరాబాదు :—హైదరాబాదు జిల్లా, జంటనగరాలు తప్ప మిగతా తెలంగాణ జిల్లాలు.

హైదరాబాదు, కాకినాడ, కర్నూలు, గుంటూరు ప్రధాన కార్యస్థానాలుగా రాష్ట్రంలో నాలుగు సంవత్సరాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్కదానిలో ఒక ప్రాంతీయ రవాణా అధికారి, ఒక మోటారు వాహనాల ఇన్‌స్పెక్టరు, నలుగురు కార్యదర్శులు ఉంటారు. రాష్ట్రంలోని సంవత్సరాలయొక్క అధికారిత్వం, జరిపాలనా వియంత్రణ ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

సంవార దళం పేరు	అధికార క్షేత్రం	నియంత్రణాధికారి
1. సంవారదళం, మైదరాబాదు.	తెలంగాణాలోని అన్ని జిల్లాలు.	రవాణాశాఖ డిప్యూటీ కమీషనరు (తెలంగాణా) మైదరాబాద్.
2. సంవారదళం, గుంటూరు.	కృష్ణా, గుంటూరు, ఒంగోలు, నెల్లూరు జిల్లాలు.	రవాణాశాఖ డిప్యూటీ కమీషనరు, గుంటూరు.
3. సంవారదళం, కాకినాడ.	శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలు.	రవాణాశాఖ డిప్యూటీ కమీషనరు, కాకినాడ.
4. సంవారదళం, కర్నూలు.	చిత్తూరు, అనంతపురం, కర్నూలు, కడప జిల్లాలు.	రవాణాశాఖ డిప్యూటీ కమీషనరు, కర్నూలు.

రాష్ట్రంలో పనికి వచ్చినటువంటి, రాష్ట్రం చెల్లాలికి పోవునటువంటి మహా రాష్ట్రాన్ని చెందిన వాహనాల విషయంలో సరెచ్చాక్టివ్ ను చెల్లింపు సక్రమంగా జరిగేటట్లు చూడడానికి, పరీక్షలు లేకుండాను, పన్ను వగైరా చెల్లించకుండాను చాటుమాటుగా తిరిగి వాహనాలను అరికట్టేటట్లు చూడడానికి ఈ క్రింది తనిఖీకేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడి పనిచేస్తున్నాయి :

1. పుత్తూరు.	చిత్తూరు జిల్లా.
2. నరహరిపేట	నెల్లూరు.
3. తడ.	మైదకు జిల్లా.
4. జమీరాబాదు,	విజామాబాదు జిల్లా.
5. పిటం.	ఆదిలాబాదు జిల్లా.
6. సోలూర.	
7. కామాయి.	
8. వాంకిడి.	

రవాణా శాఖ డిప్యూటీ కమీషనర్లకు అనుబంధంగా నలుగురు మోటారు వాహనాల ఇన్‌స్పెక్టర్లు, ప్రాంతీయ రవాణా అధికారికి అనుబంధంగా 51 మంది మోటారు వాహనాల ఇన్‌స్పెక్టర్లు 51 మంది మోటారు వాహనాల సహాయ ఇన్‌స్పెక్టర్లు ఉన్నారు.

కృష్ణా, గుంటూరు, విశాఖపట్నం, చిత్తూరు జిల్లాలు ఒక్కొక్క చానీలో ఒక అడవపు ప్రాంతీయ రవాణా అధికారి ఉన్నారు.

మోటారు వాహనాల ఇన్‌స్పెక్టర్లు, మోటారు వాహనాల సహాయ ఇన్‌స్పెక్టర్లు అధికార క్షేత్రాలు, ఒకటి లేక అంతకుమించి ఒకదానికొకటి అనుకొనియున్న తాలుకాలో ఉన్న వాహనాల సంఖ్యను బట్టి విర్తయించబడతాయి. వీరి ప్రధాన కార్యస్థానం తమ ప్రాంతంలోగల ముఖ్యమైన స్థలంలో ఉంటుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రాజ్య రవాణా సంస్థ వాహనాలు నడుపుతున్న రాష్ట్రపై ప్రయవేటు అపరేటర్లు ఉల్లంఘన జరపకుండా ఆపరేటర్లుగాను అనుగుణ మోటారు వాహనాల యనస్పెక్టర్లను రాష్ట్ర రవాణా సంస్థకు డిప్యూటీ చేషనుపై ఉంటడం నిశ్చయించింది. వారు ఈ క్రింది స్థలాలలో పని చేస్తున్నారు:

1. గుంటూరు.
2. విజయవాడ.
3. ఏలూరు.
4. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంట నగరాలు.
5. కరీంనగరు.
6. వరంగల్లు.

వివిధ అధికారుల అధికారాలు, కర్తవ్యాలు: రవాణా శాఖ కమీషనరు ఈ శాఖ అధిపతి. రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గం అధ్యక్షుడు కూడ ఈయనే, ఈయన (1) 1959, మోటారు కార్ల (సంపిటీ విక్రయాలు) నియంత్రణ ఉత్తరువు, (2) 1960, స్కూటర్ల (సంపిటీ విక్రయాలు) నియంత్రణ ఉత్తరువులను అమలుపరచే విషయంలో కంట్రోలరుగా కూడ వ్యవహరిస్తారు.

రవాణా శాఖ కమీషనరు తరువార, రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గం కార్యదర్శి ఈ రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గంయొక్క ప్రధాన అధికారిగా ఉంటారు. ఆయన రాష్ట్ర రవాణా అధికారవర్గం కార్యదర్శిగా నిర్వహించే విధులకు అదనంగా కాబేదారీ అధికారులందరిపైన పరిపాలనా నియంత్రణ పలికి యుంటారు.

ఈ శాఖ పరిపాలనా నిర్వహణలో కార్యదర్శికి, రవాణా కమీషనరుకు సహాయ కార్యదర్శులు తోడ్పడతారు.

ప్రాంతీయ రవాణా అధికారులు తమ తమ ప్రాంతీయ రవాణా అధికార వర్గాల కార్యదర్శులుగా ఉంటాయి. దై నందిన విషయాలను పక్రమంగాను నత్తరం గాను నిర్వహించే నిమిత్తం పర్మిట్లను సవీకరించడం ప్రయవేటు, పబ్లిక్ వాహనాల పర్మిట్లు, తాత్కాలిక పర్మిట్లు మున్నగువాటిని మంజూరు చేయడంవంటి కొన్ని అధికారాలు, ఆయా ప్రాంతీయ రవాణా అధికార వర్గాలచే కార్యదర్శులకు ప్రాంతీయ రవాణా అధికారులకు) అప్పగించబడినాయి. మోటారు వాహనాల చట్టం, పన్ను విధింపు చట్టం క్రింద లై సెన్సు జారీ చేసే అధికారులు కూడ (ప్రాంతీయ రవాణా అధికారే. తమ తమ అధికార క్షేత్రాలలో గల ప్రాంతీయ రవాణా అధికారుల కార్యాలయాలను తనిఖీ చేయడం, అదాయాల శరుగుదలను వివరించడం. సాధారణ పర్యవేక్షణ జరపడం — ఇవి రవాణా శాఖ డిప్యూటీ కమీషనర్ల ప్రాధాన కర్తవ్యాలు. మోటారు వాహనాల చట్టం, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాలపై పన్ను విధింపు చట్టం, వాటిక్రింద రూపొందించిన నియమావళిలోని నిబంధనల ఉల్లంఘన విషయంలో మోటారు వాహనాలను తనిఖీ చేసే అధికారం కూడ వారికి ఉంటుంది. 1963 ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను విధింపు చట్టం, దానిక్రింద చేసిన నియమావళి సనుసరించి వారు అప్పిలేటు అధికార వర్గాలుగా కూడ ఉంటారు.

సంచార న్యాయస్థానాలు :

విజయవాడ ప్రధాన కార్యస్థానంగా ఒక సంచార న్యాయస్థానం ఏర్పాటు చేయబడింది. దీని అధికార పరిధిలో రృష్టి, గుంటూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలున్నాయి. ఇది, మోటారు వాహనాల చట్టం, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను విధింపు చట్టం, దానిక్రింద చేయబడిన నియమావళి క్రింద కేసులను విచారిస్తుంది. ఈ సంచార న్యాయస్థానం రెండవ తరగతి జుడిషియల్ మెజిస్ట్రేట్లు అధిపత్యంలో ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ బస్సులలో టిక్కెట్లు లేని ప్రయాణీకులను తనిఖీ చేసేందుకై హైదరాబాదులో ఒకటి, సికిందరాబాదులో మరొకటి - రెండు సంచార న్యాయస్థానాలను ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది.

శాఖీయ ట్రీబ్యునళ్లు, చాటి ఏర్పాటు, కర్తవ్యాలు :

(ఎ) రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గం :—రవాణా శాఖ కమిషనరు అధ్యక్షులు గాను, చీఫ్ ఇంజనీరు (రోడ్లు, భవనాలు), ఒక అనధికార సభ్యుడు—సభ్యులు గాను ఇది ఏర్పాటు చేయబడింది. ప్రాంతీయ రవాణా అధికార వర్గాలయొక్క కార్యకలాపాలను, విధానాలను సమన్వయం చేసి క్రమబద్ధం చేయటానికి, బ్రంకు రోడ్ల మీద 160 కిలోమీటర్ల కన్న ఎక్కువ దూరంగల రూట్లకు సంబంధించి అంతర్జిల్లా మార్గాలకు సంబంధించి ఏకైక రవాణా అధికారి వర్గంగా పని చేయటానికి ఈ అధికార వర్గం ఉద్దేశించబడింది. మోటారు వాహనాల చట్టం 4 (ఎ) అభ్యాయం క్రింద రాష్ట్ర రవాణా సంస్థకు ఈ మార్గాల విషయంలో స్టేజీ క్యారేజీ పర్మిట్లు జారీ కావలసి ఉన్నాయి. 1971 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీకి పూర్వం ప్రాంతీయ రవాణా అధికారి వర్గాలు మంజూరు చేసిన ఉత్తరువులపైన వట్టం 64 (ఎ) విభాగం క్రింద ఇది పునః పరిశీలన జరిపే అధికార వర్గంగా ఉంటుంది.

భారత రక్షణ చట్టం 6 (4) (ఎ) (ii) విభాగం ద్వారా లభించిన అధికారాలను పురస్కరించుకొని, మోటారు వాహనాల చట్టం నాలుగవ అభ్యాయం క్రింద రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గం ప్రమేయం లేకుండా దాని కార్యకలాపాలను నిర్వహించడానికి 12-1-1972 తేదీగల హోం (రవాణా—I) శాఖ మిన్. నెం. 72 జి. ఓ. లో జారీ చేసిన ప్రకటన ద్వారా ప్రభుత్వం రవాణా శాఖ కమిషనరుకు తగు అధికార మిచ్చింది. ఈ ప్రకటన ననుసరించి హైకోర్టు స్టే ఉత్తర్వు ఇచ్చిన పునః పరిశీలన దరఖాస్తులు 13 మినిహా రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గంవద్ద ఉన్న పెండింగ్ కేసులను అంతటినీ రవాణా శాఖ కమిషనరు పూర్తి చేశారు. భారత రక్షణ చట్టం క్రింద ప్రకటనను జారీ చేయక పూర్వం రాష్ట్ర రవాణా వర్గం, ప్రకటన జారీ చేసిన

తరువాత రవాణా శాఖ కమీషనరు ఇరిగేషన్ కమిషనరుల సహకారంతో పరిశీలించబడ్డాయి :

రవాణా శాఖ కమీషనరుల సహకారంతో పరిశీలించబడ్డాయి :	పరిశీలించబడ్డాయి			
	సమీక్షించబడ్డాయి	పరిశీలించబడ్డాయి	పరిశీలించబడ్డాయి	సంఖ్య
రాష్ట్ర రవాణా అధికారి వర్గం				
(1-4-71 నుంచి 11-1-72 వరకు)	7	101	45	146
రవాణా శాఖ కమీషనరు				
(12-1-72 నుంచి 30-6-72 వరకు)	33	390	130	570

ప్రభుత్వం రాష్ట్ర రవాణా అధికారి వర్గంలోని ఏకపక్ష అధికారి వర్గాన్ని ఏర్పాటు చేసిన తరువాత 12-1-72 నుండి 30-6-72 వరకు గల కాలంలో హైకోర్టు ఇచ్చిన నే ఉత్తరువుల మున్నగు కారణాలవలన 13 కేసులు మొదటి రివిజను దరఖాస్తులు, తదితర విషయాలకు సంబంధించిన 570 కేసులు పరిష్కరించబడ్డాయి.

(బి) అప్పీలేటు అధికారి వర్గం :—రవాణా శాఖ కమీషనరు పీఠిక అధ్యక్షులు. రవాణా అధికారి వర్గం న్యాయ ఇంపులో ఉంటారు. మొదట వాహనాల చట్టం 60వ విభాగం క్రింద మనహా 1-4-1971కి పూర్వం ప్రారంభించిన రవాణా అధికారి వర్గాలు జారీ చేసిన ఉత్తరువుల మీద చట్టం 64వ విభాగం క్రింద ఈ అప్పీలేటు అధికారి వర్గానికి అప్పీళ్లు చేసుకొనవచ్చును. 1-4-1971 నుండి 10-12-71 వరకు గల కాలంలో మొత్తం 15 రోజులు సమావేశాలు జరిగాయి. 360 కేసులు పరిష్కారమయ్యాయి. 125 కేసులు పెండింగులో వున్నాయి. 14-12-71 తేదీగల మిన్ నెం. 1841 వల్లీక్ వర్క్ శాఖ వారి ఉత్తరువులో చీఫ్ ఇంజనీరు స్థానే రాష్ట్ర రవాణా అధికారివర్గంగా రోడ్డు, భవనాల అడిషనల్ చీఫ్ ఇంజనీరు పుంజుకలూరి ఉత్తరువు అయినందువల్ల, 10-12-71 తరువాత యీ అధికారివర్గం సమావేశం కాలేకపోయింది. రవాణా కమీషనరు మాత్రమే పెండింగులోవున్న అప్పీళ్ళను పరిష్కరించడానికి వీలుకల్గిస్తూ 26-5-1972 తేదీగల మిన్.నెం. 714 హోం (రవాణా-1) శాఖ ఉత్తరువులో ప్రభుత్వం 1964, ఆండ్రప్రజెక్ మోటారు వాహనాల వియమావళికి ఒక ముసాయిదా సవరణను ప్రవేశపెట్టింది. సవరణ జారీఅయిన తర్వాత పెండింగు అప్పీళ్లు పరిష్కారం నిమిత్తం చేపట్టబడ్డాయి.

(సి) రవాణాశాఖ కమీషనరు : — మోటారు వాహనాల చట్టం 60వ విభాగం క్రింద ప్రాంతీయ రవాణా అధికారవర్గం జారీచేసిన ఉత్తరువులపైన, 1-4-1971 తేదీకి పూర్వం హైదరాబాదులోని ప్రాంతీయ రవాణా అధికారవర్గం జారీచేసిన అన్ని ఉత్తరువులపైన చట్టం 61వ విభాగం క్రింద అప్పీళ్ళను రవాణాశాఖ కమీషనరుకు పెట్టుకొన్నట్లును, ఆయన 7 సార్లు సమావేశాలు జరిపి 1971-72 లో పెండింగులో ఉన్న 23 అప్పీళ్ళను పరిష్కరించారు.

(సీ) రాష్ట్ర రవాణా అప్పీల్స్ ట్రిబ్యూనల్ : — 1969, మోటారు వాహనాల చట్టం 61వ విభాగం క్రింద అప్పీళ్ళను విచారించి పరిష్కరించడానికి 1969, మోటారు వాహనాల (సవరించు) చట్టద్వారా సవరించబడిన చట్టం 61వ విభాగం క్రింద, జిల్లా జడ్జి హోదాగల పూర్తికాలం ఉనికిలో ఉన్న న్యాయాధికారికో రాష్ట్ర రవాణా అప్పీల్స్ ట్రిబ్యూనలు 1-4-1971 నుంచి ఏర్పాటయ్యాయి. ట్రిబ్యూనలు పరిష్కరించినవి యీ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

1971-72 ఆర్థిక సంవత్సరంలో దాఖలు అయిన కేసులు, పరిష్కరించబడినవి, ఓగిరిన కేసుల వివరములను తెలుపు పట్టిక

దాఖలు అయిన కేసుల సంఖ్య		పరిష్కరించబడిన కేసుల సంఖ్య	1-4-1972 నాటికి ఓగిరి ఉన్నవి
అప్పీళ్ళ		368	256
రివిజన్ పిటిషన్లు		239	154
మొత్తం		607	410
			197

ప్రాంతీయ రవాణా అధికార వర్గం :

రాకపోకల నియంత్రణకు రోడ్డు రవాణాను క్రమబద్ధం చేసేందుకు రాష్ట్రంలో ప్రతిజిల్లాకు ఒక ప్రత్యేక ప్రాంతీయ రవాణా అధికారివర్గాన్ని ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షుడుగాను, ఇతర అధికారులు, అసహాయకులు సభ్యులుగాను ప్రాంతీయ రవాణా అధికారివర్గం ఏర్పాటయింది. హైదరాబాదు, ప్రాంతీయ రవాణా వర్గానికి కోర్కె అయిదు, ఇతర అన్ని ప్రాంతీయ రవాణా అధికారివర్గాలకు కోర్కె మూడు. అయితే భారత రక్షణ చట్టం క్రింద 1-1-1972 తేదీనకు హోం (రవాణా-II) శాఖవారి ఓ.ఎస్. నెం. 73 ఉత్తరువులో ప్రభుత్వం, రవాణా ప్రాంతాలలో ప్రాంతీయ రవాణా అధికారివర్గాల ప్రమేయంలేకుండా మోటారు వాహనాల చట్టం 4వ అధ్యాయం క్రింద ప్రాంతీయ రవాణా అధికారవర్గం కార్యకలాపాలను నిర్వహించేందుకు జిల్లా కలెక్టర్లను అధిష్టతులను చేసింది. ఇందుమూలంగా రాష్ట్ర రవాణా అధికారివర్గం మూడిరిగా, పెండింగు కేసులను పరిష్కరించడానికి కలెక్టర్లకు వీలయింది.

రాష్ట్రంలోని ప్రాచీన చివాడా అభివృద్ధి సంఘంలో పెంపొందించుచున్న పరిష్కరించబడిన కేటగరీ సంఖ్య ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

క్ర.సం.	పేరు	పెంపొందించబడిన సంఖ్య		1971-72లో సంఖ్య (1-4-71 నుండి 1-4-72)
		1-4-71	1-4-72	
1.	శ్రీకాకుళం	301	429	138
2.	విశాఖపట్నం	102	352	94
3.	చూర్పగోదావరి-కాకినాడ	15	65	253
4.	పశ్చిమ గోదావరి-ఏలూరు	14	1	54
5.	కృష్ణా-విజయవాడ	127	3	417
6.	గుంటూరు	62	61	139
7.	ప్రకాశంజిల్లా (ఒంగోలు)	162	25	210
8.	నెల్లూరు	219	387	158
9.	చిత్తూరు	955	691	675
10.	కడప	106	227	144
11.	అనంతపురం	113	177	125
12.	కర్నూలు	22	24	59
13.	నల్గొండ	48	35	99
14.	మహబూబ్ నగర్	76	21	124
15.	నిజామాబాదు	10	15	64
16.	ఆదిలాబాదు	6	10	23
17.	కరీంనగర్	8	6	35
18.	మెదక్	4	7	54
19.	పరంగల్లు	6	8	13
20.	ఖమ్మం	10	96	42
21.	హైదరాబాదు	115	101	193
మొత్తం		2,571	2,744	3,143

1972-73 లో పన్నులు, రుసుములద్వారా అడించే అంచనా పేయబడిన వార్షిక ఆదాయం రూ. 15,91,63,000 అనగా రూ. 10,74,92,000 అంటే, రూ. 5,16,71,000 తెలంగాణా, కాగా నవరంజన అంచనా పనునంటే 1971-72 సంవత్సరంలో మొత్తం ఆదాయం రూ. 15,14,10,000 అ. పాటువరి అంచనా వ్యయం రూ. 37,88,000 ఇది శాఖ రాబడులలో 2.3 శాతం మాత్రమే.

రాబడులు, ఖర్చుల వివరాలు ఈ క్రింద పొందుపరచబడ్డాయి. 1967-68 నుండి ఖర్చులో పెరుగుదల స్వల్పం కాగా రాబడులలో పెరుగుదల అధికంగా ఉన్నది.

నేటి క్వార్టేజీలకు సంబంధించి మొత్తం దినవారీ మెలేజీ ప్రాంతవికపైన 1-1-1968 నుంచి ఉన్న విధానాన్ని మొత్తం మోటారు వాహనాల సంఖ్య పెరగడం మూలంగాను, సవరించడం మూలంగానూ, రాబడులు హెచ్చాయి.

కాలము		రాబడులు రూ.	ఖర్చులు రూ.
1966-67		8,31,38,000-00	19,52,300-00
1967-68		9,05,34,000-00	20,56,777-00
1968-69		15,12,00,000-00	23,68,403-00
1969-70	...	14,09,73,439-00	27,34,083-00
1970-71		14,87,36,879-00	30,44,564-00
1971-72		15,14,10,000-00	33,18,000-00

(దాదాపు)

(దాదాపు)

మెట్రో సంచిత్యాలకు చెందిన ప్రాంతవారీ వివరాలు లభ్యంగా లేవు. అయితే, 1971-72 సంవత్సరానికి సంబంధించిన ప్రాంతవారీ వివరాలు ఈ క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి :

		రాబడులు	ఖర్చులు
ఆంధ్ర		10,23,54,000	22,19,000
తెలంగాణ		4,92,56,000	11,29,000

పట్ను విధానం :

1963, ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల చట్టం విధింపు చట్టం అమలులో ఉన్నది. తెలంగాణ ప్రాంతమందు అమలులోవున్న రవాణా వాహనాల పన్నును ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని చట్టంతో సమానం చేసే విధానాన్ని అనుసరించి సరుకుల వాహనాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం 27-12-1968 తేదీగల హోం (రవాణా-II) శాఖ మిన్. నెం. 1928 ఉత్తరువులో తెలంగాణ ప్రాంతంలో అమలులో వున్న రేట్లను 1-1-1969 తేదీ నుండి ఆంధ్ర ప్రాంతం రేట్లతో సమానంగా పెంచింది. అయితే, 25-1-1969 తేదీగల హోం (రవాణా-II) శాఖ మిన్. నెం. 120 లో ప్రభుత్వం దీని మార్పుచేసే సరుకుల వాహనాలకు సంబంధించి 31-12-1968 వరకు అమలులో వున్న రేట్లు తెలంగాణలో కొనసాగాలని ఉత్తరువు చేసింది.

ప్రభుత్వం 25-1-69 తేదీ హోం (రవాణా-II) శాఖ జి.ఓ. నెం. 120 ఉత్తరువులో జారీచేసిన ప్రకటనను రద్దు చేస్తూ 19-11-1971 తేదీగల హోం (రవాణా-II) శాఖ మిన్. నెం. 3271 ఉత్తరువులో 1-1-72 నుండి అమలులోనికి వచ్చేటట్లు ఒక ప్ర.టనను జారీ చేసింది. ఆ విధంగా, సామాను వాహనాలకు సంబంధించి తెలంగాణ ప్రాంతంలో అమలులోవున్న పన్ను రేట్లను ఆంధ్ర ప్రాంతంలో అమలులోవున్న వాటితో 1-1-72 నుండి సమానంగా వుండేటట్లు తీసుకురావడం జరిగింది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను విధింపు చట్టం సవరించబడింది. అందువల్ల 3-వ కొత్త విధానం ప్రదేశమెడల 1-1-1972 నుండి అమలులోకి వచ్చింది. (1971 లో 27-12 చట్టం) దీని ప్రకారంగా, మోటారు కార్లు, మోటారు ట్రైక్లు, మోటారు స్కూటర్లు విషయంలో చెల్లించబడు పన్నుపైని బాపాయిలో పదిపైసల రేటు చొప్పున అదనపు పన్ను చెల్లించవలసి వున్నది. 3-వ విధానంలో వివిధంగా తెలియజేయబడిన ఈ అంశం క్రింది విధులైన మొత్తాన్ని బట్టాడే శరణార్థుల నిహాయానికి ఇచ్చిన ఖర్చును భరించే సమర్థత భారత ప్రభుత్వానికి దిద్దరేయాలని ప్రభుత్వం ఉత్తరువు చేసింది. (24-12-1971 తేదీగల హోం (రివాజా-I) శాఖ ఓ.ఎస్. నెం. 1959 ఉత్తరువును చూడండి). ఈ అంశం క్రింది సంవత్సరానికి విధులైన అదనపు ఆదాయం రూ. 2.28 లక్షలు.

రాష్ట్రంలో ఆమ్మ దస్తులు ప్రత్యేకంగా వర్గీకరించబడ్డాయి. ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను విధింపు చట్టం క్రింద మొదటి ఆదానాదని సవరించి విధించదగు గరిష్ట పన్నును రూ. 30 లుగా నిర్ణయించింది. (27-12-1971 తేదీ హోం (రివాజా-II) శాఖ ఓ.ఎస్. నెం. 1966 ఉత్తరువును చూడండి). కాని, ప్రభుత్వం 1-1-1972 నుండి సీటు బిండింగ్ రూ. 10 ల చొప్పున పన్ను విధిస్తూ 27-12-1971 తేదీగల హోం (రివాజా-II) శాఖ ఓ.ఎస్. నెం. 1966 ఉత్తరువులు క్రింద బట్టి విధనను జారీచేసింది. సాదాసరి ఈ విధుల క్రింది విధులైన అదనపు ఆదాయం రూ. 2.90 లక్షలు. 1-10-1971 నుండి కాంట్రాక్టు క్వారంటీ పన్ను రేట్లను రూ. 20 నుండి రూ. 40 కి పెంచుతూ ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్ను విధింపు చట్టం 3 (1) విధానం క్రింద ప్రతిపాదనకు ఒక సవరణను జారీ చేసింది. (23-9-1971 తేదీ హోం (రివాజా-II) శాఖ ఓ.ఎస్. నెం. 1930 ఉత్తరువును చూడండి). ఈ అంశం మూలంగా సాదాసరి రూ. 50 లక్షల అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది.

పట్టికల కార్మికులకు రాష్ట్రంలో పర్మిట్లు, అంతర్ రాష్ట్ర పర్మిట్లు గ్రాంటు చేయడం :

ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని స్వంత జిల్లాతోసహా చేరువుగా వున్న ఆరు జిల్లాలకూ, తెలంగాణ ప్రాంతమంతటికీ పలిపి ఒక మండలంగా ఇంచుమందు పట్టిక వాహనాలకు జోన్స్ పర్మిట్లు మంజూరుచేయబడుతూ ఉంచేవి. ఈ వర్గతిని మరింతగా చేపే దృష్ట్యా ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల నియమావళి (27-8-65 తేదీ హోం (రివాజా-1) శాఖ ఓ.ఎస్. నెం. 700 జి. ఓ.) లో మరొక వినియోగం చేయబడింది. దీనివల్ల ఆ నియమావళి క్రింద రాష్ట్రం అంతటికీ పర్మిట్లు మంజూరుచేయడానికి ప్రాంతీయ రవాణా అధికారుల సర్కారుకు పీలు ఏర్పడింది. ఈ వర్గతి క్రింద 1960. ఆ తరువాత సమూహ వాహనాలకు సంబంధించి ప్రాంతీయ రవాణా అధికారవర్గాల రాష్ట్రమంతటికీ పర్మిట్లను మంజూరు చేస్తుండేవి. అయితే ప్రతిపదలోని 1964 ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల నియమావళిలో 209 (ఎ) నియమం క్రింద జారీచేసిన ప్రకటనలోని (6) వ ఖండాన్ని కొలిగిస్తూ 24-4-1972 తేదీ హోం (రివాజా-1) శాఖ ఓ.ఎస్. నెం. 679 జి.ఓ.లో ప్రభుత్వం ఆ ప్రతిపదకు ఒక సవరణ జారీ

చేసింది. అందుమూలంగా సామాను వాహనాలు అని వీ సంవత్సరంలో కిక్కినరు చేయబడినప్పటికీనీ వాటి అన్నింటికీ సంబంధించి రాష్ట్రం అంతటా పర్యటించు మంజూరు చేయడానికి ఇప్పుడు సాధ్యమే అంది.

స్టేజి క్యారేజీ, పబ్లిక్ వాహనాలు, రవాణా వాహనాల క్రింద వాహనాల మొత్తం సంఖ్య జిల్లావారీగా అనుబంధం-Iలో చూపబడింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని రోడ్లపై తిరిగే ప్రతి స్టేజి క్యారేజీకి సంబంధించి చెల్లించ వలసిన ఐదు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నది :

- (i) హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు నగరాల్లో లేక రాష్ట్రంలో అమలు నందున్న మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించి ఆ యా చట్టాల క్రింద ఏర్పాటు చేయబడిన మునిసిపాలిటీల హద్దుల లోపల మాత్రమే స్టేజి క్యారేజీలుగా తిరుగుతూ ఆరుగురు ప్రయాణీకుల కంటే ఎక్కువ మందిని తీసుకుపోవడానికి అనుమతించబడిన వాహనాలు — ఒక దినంలో వాహనం తిరగడానికి అనుమతించబడిన మొత్తం మూలం ఈ క్రింది విధంగా వుండి వాహనం (డ్రయివరు, కండక్టరు మినహా) తీసుకొనిపోవడానికి అనుమతించబడిన ప్రతి ప్రయాణీకునికి ఐదు రూపాయలు క్రింది విధంగా ఉంటుంది :

(ఎ)	80 కి. మీ. మించనప్పుడు	...	40-00
(బి)	80 కి. మీ. మించి 100 కిలోమీటర్లకు మించనప్పుడు		60-00
(సి)	100 కి. మీ. మించి 120 కి. మీ. మించనప్పుడు		74-00
(డి)	120 కి. మీ. మించి 160 కి. మీ. మించనప్పుడు		78-00
(ఇ)	160 కి. మీ. మించి 240 కి. మీ. మించనప్పుడు		85-00
(ఎఫ్)	240 కి. మీ. మించి 320 కి. మీ. మించనప్పుడు		93-00
(జి)	320 కి. మీ. మించనప్పుడు		99-00
(ii)	మునిసిపాలిటీలలో లేక హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు నగరాలలో మాత్రమే కాకుండా స్టేజి వాహనంగా తిరగడానికి 6 మంది ప్రయాణీకులను మించి తీసుకొని పోవడానికి అనుమతించబడిన వాహనాలు — ఒక దినంలో వాహనం తిరగడానికి అనుమతించబడిన మొత్తం మూలం ఈ క్రింది విధంగా వుండి వాహనం (డ్రయివరు, కండక్టరు		

అనుహ) నీరుకొనిపోవడానికి అనుమతించబడిన ప్రతి ప్రమాదానికి
:న్ను యీ క్రింది విధంగా ఉంటుంది :

రూ.

(ఎ) 80 కి. మీ. మించనప్పుడు	 40.00
(బి) 80 కి.మీ. మించి వుండి 100 కి. మీ. మించనప్పుడు	 60.00
(సి) 100 కి.మీ. మించి వుండి 120 కి.మీ. మించనప్పుడు....	74.00
(డి) 120 కి.మీ. మించివుండి 160 కి.మీ. మించనప్పుడు	78.00
(ఇ) 160 కి.మీ. మించివుండి 240 కి.మీ. మించనప్పుడు ...	95.00
(ఎఫ్) 240 కి.మీ. మించివుండి 320 కి.మీ. మించనప్పుడు ...	104.00
(జి) 320 కి.మీ. కు మించనప్పుడు	 111.00

వాహనం యొక్క డి ఎల్. వల్లు ను బట్టి వదిలి వాహనానికి లేక ప్రయివేటు వాహనాలకు వస్తు రూ. 170 నుండి 880 ల మధ్య వుంటుంది. ఎలాంటి వాహనాలకు రూ. 31.50 నుండి రూ. 90.00 ల మధ్య వుంటుంది. ఇవి వాహనం యొక్క మోత బరువుపై ఆధారపడి వుంటుంది. అన్ని బస్సులకు సరి-డింది 3 మాసాలకు పీటు ఒక్కొక్కటికి ఉన్న లేటు రూ. 10 లు వుంటుంది. మోటారు డ్రైవర్లు, స్కూటర్లు మున్నగువాటికి గరిష్ట వస్తు రూ. 12 లు వుంటుంది. ఇవి వాహనం యొక్క హార్పు పవరుపై ఆధారపడి వుంటుంది.

అంతరాష్ట్ర పర్మిట్లు :

మోటారు వాహనాల చట్టం క్రింద, ఒక రాష్ట్రపు రవాణా అధికారి ఏరాలి ఇచ్చిన పర్మిట్లపై మరొక రాష్ట్రం రవాణా అధికారి ఏరాలి ప్రవేశించి సంతకం చేస్తేనే తప్ప ఒక రాష్ట్రపు రవాణా వాహనాలు మరొక రాష్ట్రంలో నడచడానికి పీటలేదు. రెండు లేక అంతకు ఎక్కువ రాష్ట్రాలు మరొక రాష్ట్రంతో పరస్పరం ఒప్పందాలు చేసుకోవడం ద్వారా ఆయా రాష్ట్రాల మధ్య ప్రస్తుతం అంతరాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సౌకర్యం నడవడం జరుగుతున్నది. ఈ క్రింది సూక్ష్మాల ద్వారా ఉండకపోయినా ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోబడుతున్నాయి :

- (1) రెండు రాష్ట్రాల మధ్య సామ్యపు ఏర్పాటు ఉండాలి
- (2) సామ్యపు ఏర్పాటు ప్రతి మార్గం విషయంలో ఉండవలసినట్లు. కాని పరిహర్తు మొత్తం మీద నమగ్రమైన సామ్యపు ఏర్పాటు ఉంటుంది.
- (3) ఈ క్రింది అంశాలను బట్టి సామ్యం ఏర్పాటు చేయబడుతుంది ... అవేవంటే-రెండు రాష్ట్రాలలో రోడ్డు కిలో మీటర్లలో ఉత్తయించు సమావత్యం. జారీ చేసిన పర్మిట్ల సంఖ్యలో ఉత్తయించు సమావత్యం.

- (1) ఒక రాష్ట్రం అంతర్జాతీయ మార్గంలో ఎక్కువభాగం తన సరిహద్దులో కలిగివుండి ఇతర రాష్ట్రాల సరిహద్దులో ఆ మార్గం దాడియారం మాత్రమే వున్నట్లయితే అటువంటి రాష్ట్రానికి ఆ మార్గంపై సాధ్యమైనంతవరకు పూర్తిగా తన వాహనాలను నడుపుకోవడానికి అనుమతి ఇవ్వబడుతుంది, అంతర్జాతీయ మార్గం పొడుపు సరిహద్దు ఇరువైపుల సమానంగా ఉన్నట్లయితే అటువంటి మార్గాలలో సామ్యం ఏర్పాటు చేయబడుతుంది.

1969 మొటారు వాహనాల సమరణ చట్టంలో కొత్త నిబంధన ఒకటి చేర్చబడింది ఈ నిబంధనను అనుసరించి అంతర్జాతీయ ఒప్పందాన్నింటినీ ఆక్షేపణ విమిత్తం గెజెటులో ప్రకటించవలసి ఉంటుంది. ఆక్షేపణను పరిశీలించిన మీదట ఒప్పందాన్ని ద్రువపరచవలసి ఉంటుంది అటు తర్వాత ఒప్పందం ప్రకారం రవాణా అధికార వర్గాల వాహనాలకు పర్మిట్లు ఇస్తాయి.

దక్షిణ మండలం పర్మిటు పథకం :

ఒక ప్రాంతం నుండి మరొక ప్రాంతానికి ఒక రాష్ట్రం నుండి మరొక రాష్ట్రానికి ప్రయాణించు, పరకుండు తరలించే విషయంలో గత కొద్ది కాలంగా ఇతోధికమైన ప్రగతి పొందినది. దేశం శీఘ్రగతిని అధిక పురోభివృద్ధిని సాధిస్తున్న ఈ తరుణంలో ఎక్కువ దూరపు రోడ్డు మార్గాలు అంతర్జాతీయ రోడ్డు మార్గాల ద్వారా పరకుండు రవాణా చేసే కార్యక్రమాన్ని ప్రోత్సహించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉన్నది. ఈ కార్య విమిత్తం రోడ్డు ద్వారా పరకుండు రవాణా చేయడానికి తగినన్ని అంతర్జాతీయ పర్మిటులను పనుకూర్చి వాటినివడిపే విషయంలో క్రమబద్ధమైన పనుస్వయ పూర్వకమైన వియంత్రణ యుక్తమైన ఏర్పాట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అంతర్జాతీయ రవాణా కమిషను ప్రోత్సాహాన్ని పురస్కరించుకొని ఆండ్రప్రదేశ్, కేరళ, తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, మైసూరురాష్ట్రాల మధ్య ఎట్టి అటంకాలు లేకుండా స్వేచ్ఛగా పరకుండు రవాణా చేయడానికి అనుమతి ఇచ్చే విమిత్తం దక్షిణ మండల పర్మిటు పథకం ఒకటి రూపొందించబడింది. 1967 లో ప్రత్యేకమైన పరస్పర ఒప్పందం ద్వారా ఆ పథకం అమలు పరచబడింది. అదిలో ఈ ఒప్పందం 5 సంవత్సరాలవరకు వంటించిన రాష్ట్రాలకు వర్తింపజేయబడింది మొదటి ఒప్పందం 31-12-1971 తేదీన ముగిసింది. సవరించిన పరస్పర ఒప్పందం ఒకదానికి తుదిరూపం ఇచ్చేవని జరుగుతున్నది. ఈ పని పూర్తయ్యేవరకు పాత ఒప్పందం అమలులో వుండడం కొనసాగుతుంది ప్రత్యేకమైన పరస్పర ఒప్పందం క్రింద ఈ ఐదు రాష్ట్రాలలో ప్రతిరాష్ట్రం ఉమ్మడి పర్మిట్లను జారీచేయడానికి అనుమతి ఇవ్వబడుతుంది. ఉమ్మడి పర్మిట్లు ఐదు రాష్ట్రాలలోను 200 వాహనాలకు పర్మిట్లు, వాహనాల యజమానులు వ్యత్యాసంలో చెల్లించవలసిన పన్నుతోపాటు, ఇతర వాడుగు రాష్ట్రాలలో ప్రతి ఒక్క రాష్ట్రం కోసం పాలుకు రూ. 500 అదనపు పన్నును చెల్లించవలసివుంటుంది. పరకుండు రవాణాలను సరిపేవారి మూలంగా ఈ పథకానికి మంచి ఆదరణ లభించింది. ఈ పథకం క్రింద పర్మిట్లకోటా మహారాష్ట్రలో పూర్తిగా వినియోగించుకోబడింది, ఈ పథకం క్రింద పర్మిట్ల కోటాను పెంచాలని కోరుతూ ప్రభుత్వానికి అభ్యర్థనలు అందజేస్తున్నట్లు ఉన్నాయి. 200 పర్మిట్ల మేరకుగల ప్రస్తుత కోటాను 250 పర్మిట్ల

మేరకు పెంచుతూ, ఇతర రాష్ట్రాలకు చెల్లించవలసిన పైకాన్ని రూ. 500 ల నుండి రూ. 700 లకు పెంచుతూ ఒప్పందాన్ని సవరించడం జనుగుతున్నది.

తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, మైసూరు, ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్ లతో ద్వైపాక్షిక ఒప్పందాలు :

(ఎ) సరకుల రవాణా :—సరకుల వాహనాలను నడిపే ప్రాంతం విషయంలో గత దశాబ్దంలో సరకుల రవాణా విధానాన్ని ఇతోధికంగా పరిశీలించడం జరిగింది. మొట్టమొదట జిల్లాలోని సరకుల మార్కెట్ లో లాభాలు పర్మిట్లు ఇవ్వబడుతుండేవి. దర్మిలా ఎంపిక చేసిన 6 జిల్లాలలో సరకులకోసం లాభాలను అనుమతిస్తూ జోనలు (మండల) పర్మిట్లు జారీ చేయబడ్డాయి. ప్రస్తుతం లాభాలన్నిటికీ రాష్ట్రస్థాయి పర్మిట్లు జారీ చేయబడుతున్నాయి. సరకుల అంతర్జాత్య రవాణాను ప్రోత్సహించడం జరుగుతున్నది. తమిళనాడు, మైసూరు, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలలో ద్వైపాక్షిక ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోబడ్డాయి. పంజాబు, హర్యానావంటి దూరపు రాష్ట్రాలతో అంతర్జాత్య ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోవానికి కృషి జరపబడుతున్నది. ఇతర రాష్ట్రాలతో అంతర్జాత్య ఒప్పందాలు చేసుకోవడం మూలంగా జారీ అయిన పర్మిట్ల సంఖ్య వివరాలు, వాస్తవంగా ద్రువసంకలాలు అయిన పర్మిట్ల సంఖ్య వివరాలు ఈ దిగువ ఇవ్వబడినాయి. ఈ పర్మిట్లుగల వాహనాలు ఒకేచోట వస్తు చెల్లించే పద్ధతి అనగా స్వరాష్ట్రపు వస్తుమార్కెట్ చెల్లించవలసిన పద్ధతిని అనుసరిస్తాయి :

రాష్ట్రం పేరు	ద్రువసంకలం చేయడానికి పట్టుకుంచిన మొత్తం పర్మిట్ల సంఖ్య	ఈ రాష్ట్రం వాస్తవంగా ద్రువసంకలం చేసిన పర్మిట్ల మొత్తం సంఖ్య
మద్రాసుకు చెందిన వాహనాలు...	2,500	2,200
మైసూరు	1,100	1,100
మహారాష్ట్ర	1,500	900
ఒరిస్సా	325	325
మధ్యప్రదేశ్	75	75

ఒకేచోట వస్తు చెల్లించే పద్ధతిపై ఇతర రాష్ట్రాలతో పడుపుతున్నటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన వాహనాల జాబితా :

1. మద్రాసుకు పడుపుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ వాహనాలు 2,000
(500 విడిగా భర్తీ చేయబడుతున్నాయి.)
2. మైసూరుకు పడుపుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ వాహనాలు 1,000
3. మహారాష్ట్రకు పడుపుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ వాహనాలు 1,500
4. ఒరిస్సాకు పడుపుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ వాహనాలు 325
5. మధ్యప్రదేశ్ కు పడుపుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ వాహనాలు 75

మధ్యప్రదేశ్ కు పడుపుతున్న వాహనాల సంఖ్యను 200 కు, ఒరిస్సాకు పడుపుతున్న వాహనాల సంఖ్యను 500 లకు పెంచాలని మంత్రినించబడింది.

పై గణాంక వివరాలు ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందిన వాహనాలకు మన రాష్ట్రం చేపిన ద్రువ సంతకాలకు సంబంధించింది. కాగా పరస్పర ఒప్పందం ప్రకారం మేన తెలిపిన ఇతర రాష్ట్రాలు ద్రువసంతకం చేయవలసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ వాహనాల కోటా దాదాపు పూర్తి అయ్యింది. అయితే తమిళనాడు రాష్ట్రంలో నడపడానికి ఆ రాష్ట్రం ద్వారా సంతకం చేయవలసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ వాహనాల కోటా ఇంకా ఓగిలిఉన్నది. తమిళనాడు ప్రభుత్వంతో ఇటీవల కుదుర్చుకున్న అంతరాష్ట్ర ఒప్పందం 1-4-1972 లగాయకు అమలులోనికి వచ్చింది. ఆ ఒప్పందం ప్రకారం అంతరాష్ట్ర సరకుల వాహనాల కోటా 2,000 నుండి 2,500 లకు పెంచబడింది. కోటా పెంచినమీదట 500 వాహనాలకోసం దరఖాస్తులు అందాయి. అది ప్రస్తుతం హైదరాబాదులోని రాష్ట్ర రవాణా అధికారవర్గం పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

(బి) ప్రయాణీకుల రవాణా :—ప్రధాన పట్టణాలు, యాత్రా కేంద్రాలు, వ్యాపార కేంద్రాలన్నింటికీ కలుపుతూ పెక్కు అంతరాష్ట్ర మార్గాలు ప్రారంభించబడ్డాయి. ప్రయాణీకులు ఎట్టి అటంకాలు లేకుండా దూరపు ప్రయాణాలు చేయగలిగేందుకు వీలుగా ఎక్కువ దూరపు గాత్రీ ఎక్స్ ప్రెస్ సర్వీసులు, డీలక్సు సర్వీసులను రోడ్డు రవాణా సంస్థ రాష్ట్రంలో ప్రారంభించింది. అంతర్ రాష్ట్ర ప్రయాణ సౌకర్యాలను ఇనుమడింపజేసే ఉద్దేశంతో సరిహద్దు రాష్ట్రాలయిన తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, ఒరిస్సా, మైసూరులతో అంతరాష్ట్ర ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోబడ్డాయి. మైసూరు ప్రభుత్వంతో అంతరాష్ట్ర ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడంవల్ల 202 మార్గాలలో 306 బస్సులను నడపడానికి, ఒరిస్సా ప్రభుత్వంతో అంతరాష్ట్ర ఒప్పందం, కుదుర్చుకోవడం వల్ల 15 మార్గాలలో 45 బస్సులను నడపడానికి, తమిళనాడు ప్రభుత్వంతో అంతరాష్ట్ర ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడంవల్ల 103 మార్గాలలో 176 బస్సులను నడపడానికి, మహారాష్ట్రతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడంవల్ల 17 మార్గాలలో బస్సులు నడపడానికి వీలు ఏర్పడింది. విశాఖపట్నం నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్, ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్ ల మీదుగా జగదలపూరుకు వెళ్ళే మార్గంలో స్టేజీ క్వారేజీలు నడపడానికి ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలతో ఇటీవల ఒక ఒప్పందం కుదుర్చుకోబడింది. మేన తెలిపిన సరిహద్దు రాష్ట్రాలతో ద్వైపాక్షిక ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోవడంవల్ల మన రాష్ట్రంలోని ముఖ్యపట్టణాలు, యాత్రా కేంద్రాలు, వ్యాపార కేంద్రాల నుండి ఆ రాష్ట్రాలలోగల ముఖ్యపట్టణాలు, యాత్రా కేంద్రాలు, వ్యాపార కేంద్రాలకు ప్రయాణీకులు ఎట్టి అవరోధాలు లేకుండా రాకపోకలు సాగించడానికి వీలు ఏర్పడింది. ఈ సందర్భంలో కొన్ని మార్గాలను గురించి పేర్కొనవలసి ఉన్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ హైదరాబాదు నుండి షోలాపూరుకు, హైదరాబాదు నుండి నాగపూరుకు, హైదరాబాదు నుండి బెంగళూరుకు, తిరుపతి నుండి మద్రాసుకు, బెంగళూరు నుండి మద్రాసుకు, చిత్తూరు నుండి మద్రాసుకు తన సర్వీసులను నడుపుతున్నది. ప్రయవేలు అసరేబిల్లు కడప నుండి బెంగళూరుకు, బెంగళూరు నుండి మచిలీపట్నం, బెంగళూరు నుండి కదిరికి, బెంగళూరు నుండి చిత్తూరుకు, బెంగళూరు నుండి తిరుపతికి మొదలైన మార్గాలపై సర్వీసులు నడుపుతున్నారు.

ఆమ్ని బస్సులు, టూరిస్టులు బాక్సీలు

దేశమంతటా నడపడానికి సంబంధిత ప్రభుత్వం 10 ఆమ్ని బస్సులు, 50 టూరిస్టు బాక్సీలను విర్తయించింది. భారత ప్రభుత్వం మోటారువాహనాల చట్టం

క్రింద వియమాపళిని ఇంకా జారీచేయనందువల్ల వీటిని అమలుపరచడానికి వీలుగా లేదు. తరువాత రాష్ట్రంలో కుదుర్చుకొన్న ధ్వైపాక్షిక ఒప్పందం మూలంగా 100 సాచరణ టాక్సీలు, మైసూరుతో చేసుకొన్న ఒప్పందం మూలంగా 50 సాచరణ టాక్సీలు నడవడానికి వీలుచేయబడింది. అంతేకాక ఒక్కొక్క రాష్ట్రంనుండి 200 టూరిస్టు టాక్సీలు నాలుగు రాష్ట్రాలలోను నడవడానికి వీలుగా తరువాత, మైసూరు, కేరళ రాష్ట్రాలతో ఒప్పందాలు చేసుకోవడం జరిగింది.

పైన తెలిపిన యేర్పాట్లు వ్యాపార, పరిశ్రమల రంగాల

అవసరాలను, ప్రయాణీకుల అవసరాలను

ఏ విధంగా తీర్చాయి ?

రోడ్డురవాణా శాఖ వేగంలోను, సర్దుబాటు పోలిలోను చర్యలు తీసుకోవడం మూలంగా మిక్కిలి తక్కువ పెట్టుబడి వ్యయంతో రాష్ట్రంలోని మారుమూల ప్రాంతాలకు కూడా ఈ రవాణా సౌకర్యాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకు రాగలిగింది. దీని ఫలితంగా అభివృద్ధి గాని ప్రాంతాల ఇతర ప్రాంతాలతో ప్రమేయం లేకుండా వుండే స్థితి, చెతన్యం లేకుండా వుండే స్థితి తొలగిపోతుంది. వ్యాపారం, వాణిజ్యం పరిశ్రమలు రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాల లభ్యత మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. విహారంగా ఉన్న గ్రామీణ, ఆర్థిక రంగాన్ని దేశంలోని పట్టణ పారిశ్రామిక ఆర్థిక వ్యవస్థతో అనుసంధింపడంలో మోటారు రవాణా అవశ్యకత ఎంతైనా ఉన్నది. అందుచేత కమ్యూనికేషన్లలో ఇది ఒక ప్రధానసాధనం అని చెప్పవచ్చును. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు సంబంధించి కల్పించాలన్నా, పరిశ్రమలను ముఖ్యంగా చిన్న తరహా పరిశ్రమలను వికేంద్రం చేయాలన్నా రోడ్డు రవాణా చౌకలో ఉండవలసిన అవసరం ఉన్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రాకపోకలు, వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, భవనాలు, పరిశ్రమ పేక్ష అభివృద్ధి చెందటానికి రోడ్డు రవాణా పరిశ్రమ ఎంతో దోహదం కలిగిస్తుంది. దీనికి శ్రామిక శక్తి అవసరం కాబట్టి ఇందులో ఉపాధి అవకాశాలు కూడ ఉన్నాయి. ఈ రోడ్డు రవాణా శాఖ పట్టణ గ్రామీణ ప్రాంతాల రెండింటిని దేశ ప్రధాన ఆర్థిక జీవనవధివైపు నడిపిస్తుంది. వ్యవసాయాధార పారిశ్రామిక కేంద్రాలు వెంకొల్పుడానికి పరిశ్రమలకు వ్యవసాయానికి మధ్య అనుబంధం యేర్పడటానికి, ఈ రెండింటికి మార్కెట్లు అందుబాటు కావటానికి రోడ్డు రవాణా వీలు కలిగిస్తుంది.

సరుకుల రవాణాకు సంబంధించి కొద్దిపాటి సగుతులు, చెడిపోగల వస్తువులు, మిక్కిలి విలువైన ఉత్పత్తులు, తక్కువ దూరం పోవలసిన సగుతులు, వీటిన్నింటిని రవాణా చేయడంలో రోడ్డు రవాణా బాగా ఉపయోగపడుతున్నది, రైలు సౌకర్యం అందుబాటులో లేని ప్రాంతాలకు కూడ రోడ్డు రవాణా ఉపయోగ పడుతున్నది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తి ఎక్కువ కావడానికి అవసరమైన సరుకులను గ్రామీణ ప్రాంతాలకు కొరత పనులలోను, కొరత పరిమాణంలోను రోడ్డు రవాణా పనులూర్పడంలో తోడ్పడుతున్నది.

కార్యవిఘానాలను సులభపరచే నిమిత్తం రవాణా శాసనాల నిర్వహణను గురించి పరిశీలన జరపడానికి ఒక సంఘాన్ని నెలకొల్పడం :

వాణిజ్య వ్యవహారాలను తక్కువజెయ్యటానికి, రవాణాశాసనంలోని నిబంధనలను అమలు పరచడంలో ఎదురవుతున్న న్యాయ, తదితర సంబంధమైన అటంకాలను తొలగించడం ద్వారా రవాణా పరిశ్రమ అభివృద్ధిని శీఘ్రపరం చేయడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 1971 డిశంబరులో ఒక సంఘాన్ని నియమించింది. ఈ శాఖ అమలు జరుపుతున్న శాసనాలలో మెరుగుపరచడంలో తగు సూచనలివ్వవలసిందిగా గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన ఆదేశాలను పురస్కరించుకొని ఈ సంఘం ఏర్పాటు చేయబడింది. హోం శాఖ సంయుక్త కార్యదర్శి ఆధ్యక్షతన క్రింద ఏర్పడిన ఈ సంఘం ఇంతవరకు 12 సార్లు సమావేశమయింది. ఈ సంఘానికి అప్పగించిన పని దాదాపు పూర్తి కావస్తున్నది.

ప్రభుత్వ రవాణా సలహా సంఘం :

రోడ్డు రవాణాకు సంబంధించిన విషయాలమీద ప్రభుత్వానికి సలహాలివ్వడం కోసం 7-7-1971 తేదీగల హోం (రవాణా-1) శాఖ వారి మిస్. నెం. 1908 జి. ఓ. రో ప్రభుత్వం రాష్ట్ర రవాణా సలహా సంఘాన్ని పునర్నిర్మించింది. హోం శాఖ కార్యదర్శి ఆధ్యక్షులుగాను, రవాణాశాఖ కమిషనరు సభ్య కార్యదర్శిగాను ఉన్న ఈ సంఘంలో 16 మంది సభ్యులున్నారు. ఇందులో అధికార సభ్యులు ఎనిమిది మంది, అనధికార సభ్యులు ఎనిమిదిమంది. ఈ సంఘం ఇంతవరకు 11-11-71, 28-1-72, 22-3-72, 22-6-72 తేదీలలో మొత్తం నాలుగుసార్లు సమావేశమయింది. ఈ సంఘ సమావేశాలలో తీసుకున్న నిర్ణయాలు కేవలం సలహాపూర్వకమైనవి మాత్రమే. అవసరమైన తదుపరి చర్య తీసుకోవడంకోసం వీటిని సంబంధించిన వారికి పంపడం జరిగింది.

శాఖను పటిష్ఠం చేయడం :

మంచి ఫలితాలను, ఎక్కువ రాబడిని సంపాదించడంకోసం శాఖను పటిష్ఠం చేసి, దీని నిర్వహణను మెరుగుపరచడంకోసం తీసుకున్న ఈ క్రింది ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి :

- (ఎ) తెలంగాణ ప్రాంతంలోని ఎనిమిది జిల్లాలు ఒక్కొక్క దానిలోను ప్రాంతీయ రవాణా కార్యాలయాలను నెలకొల్పడం.
- (బి) హైదరాబాదులోని డిప్యూటీ రవాణా కమిషనరు మరియు ప్రాంతీయ రవాణా అధికార వర్గం కార్యదర్శి కార్యాలయాన్ని ఆదనపు నిబ్బందితో పటిష్ఠం చేయడం.
- (సి) రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గంలోని ప్రణాళికా విభాగాన్ని పటిష్ఠం చేయడం.

- (డి) ప్రకాశం జిల్లా ఏర్పాటుతో ఇటీవల నెలకొల్పబడిన ఒంగోలులోని ప్రాంతీయ రవాణా కార్యాలయానికి అదనపు సిబ్బందిని సమకూర్చడం.
- (ఇ) రాష్ట్ర రవాణా అప్పిలేటు ట్రేబింగ్ ముందు కాఖకు. ప్రభుత్వానికి ప్రాతినిధ్యం వహించడంకోసం అవసరమైన సిబ్బందితో ఆర్.టి.ఓ. హోదా గలిగిన ప్రభుత్వ ప్రతినిధి ఒకరిని నియమించడం.
- (ఎఫ్) 16 దిగువశ్రేణి గుమాస్తా ఉద్యోగాలకు బదులు 16 దిగువశ్రేణి స్టెనో ఉద్యోగాలను మంజూరు చేయడం ద్వారా ఇప్పుడున్న ప్రాంతీయ రవాణా కార్యాలయాలను పటిష్ఠం చేయడం.
- (జి) కాకినాడ, గుంటూరు, కర్నూలు, హైదరాబాదులోని డిప్యూటీ రవాణా కమీషనరుల కార్యాలయాలు ఒక్కొక్క దానిలోను సాంకేతిక సహాయకుల ఉద్యోగాలు నాల్గింటిని మంజూరు చేయడం ద్వారా ఆ డిప్యూటీ రవాణా కమీషనర్ల కార్యాలయాలను పటిష్ఠం చేయడం.
- (హెచ్) రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గం అంతర్ జిల్లా పర్యటనను జారీ చేయడంలో ఉన్న అదనపు పనిని చూడడంకోసం రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గానికి అదనపు సిబ్బందిని మంజూరు చేయడం.
- (ఐ) రాయలసీమ ప్రాంతంలో చేయనున్న జాతీయకరణ పథకాలకు సంబంధించిన పనిని చూడడంకోసం రాష్ట్ర రవాణా అధికార వర్గానికి అదనపు సిబ్బందిని మంజూరు చేయడం.
- (జె) విశాఖ పట్టణంలోని ప్రాంతీయ రవాణా కార్యాలయానికి అవసరమైన అదనపు సిబ్బందిని సమకూర్చడం ద్వారా ఆక్కడ ఉన్న వివాహిక సిబ్బందిని పటిష్ఠం చేయడం.

ఈ ప్రతిపాదనవల్ల ప్రభుత్వానికి ఏకేటా రూ. 14.79,45కి లు అదనంగా ఖర్చవుతుంది.

అనుబంధం—I

81-8-1972 నాటికి వున్న వాహనాల సంఖ్యా (రవాణా & రవాణాదేతర) సంక్షిప్తిని చూపే వివరణ.

సంఖ్య	ప్రాంతం పేరు	స్టేజీ క్యాంపేజీలు	నడుగుల వాహనాలు (వర్గీకృత)	నడుగుల వాహనాలు (ప్రైవేటు)	కార్డులు మూడు చక్రాలచి మినహాయించి	కాంట్రాక్టు క్యాంపేజీలు (జిన్నులు)	3 చక్రాల కాంట్రాక్టు క్యాంపేజీలు ఆటోరిక్షాలు	మోటారు కార్లు	జీపులు	స్కూటర్లతో సహా మోటారు వైకిలు
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1.	ఆంధ్ర ప్రాంతం ...	8,806	8,859	1,186	1,236	298	146	9,814	1,984	18,298
2.	తెలంగాణా ప్రాంతం ...	1,721	4,728	1,601	2,813	978	1,149	18,704	2,518	26,161
	పెరళి మొత్తం ...	5,527	18,082	2,787	4,049	676	1,295	28,518	4,502	89,457

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	
10.	చిత్తూరు		539	703	వలికు క్యారెజీ అటో కలిపి	120	21	...	692	కార్లతో కలిపి	295	31-3-72 తదివో
11.	అనంతపురం	...	282	419	72	57		...	354	283	413	అంతమయ్య
12.	కర్నూలు		279	551	డిటో	78	8	...	434	309	580	పాపు సాలుకు
13.	నల్గొండ		265	225	140	50	3		243	121	423	వివరాలు లభించ
14.	మహబూబ్ నగర్	...	196	108	30	6	3	3	142	60	239	లేదు. అందుచేత
15.	నిజామాబాద్		182	530	65	74	24	9	625	302	634	30-9-1971 నాటి
16.	ఆదిలాబాద్	...	89	120	95	1	12	4	188	148	163	వివరాలు ఇవ్వ
17.	కరీంనగర్		150	154	48	2	29	23	127	195	373	బడ్డాయి.
18.	మెదక్		129	69	10	2	1	4	45	30	170	
19.	వరంగల్లు		138	231	54	45	25	14	265	196	820	
20.	ఖమ్మం		140	126	52	4	10	...	170	95	330	
21.	హైదరాబాదు		482	3,167	1,107	2,629	271	1,092	16,899	1,401	22,999	
మొత్తం ... 5,527 13,082 2,787 4,049 676 1,235 28,518 4,532 39,457												

Statement of Sri K. Prabhakara Reddy, Minister for Transport, on the Demand for Grants under III "Taxes On Vehicles".

Mr. Speaker Sir,

I rise to move Demand No. III concerning the taxes on vehicles. The Budget Estimates for 1972-73 under this Demand are as follows :

Demand for Grant (voted)	Rs.	37,82,000
Total sums (charged)	..	6,000
Gross total under Demand-III.	..	37,88,000

The expenditure under the above grant is intended to meet the cost of the machinery for running motor vehicles administration in the State and to enforce the provisions of the following Acts and Rules framed thereunder :

1. Motor Vehicles Act, 1939 and the rules framed thereunder.

2. Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 and the rules framed thereunder.

3. Motor, Cars, Scooters, Commercial Vehicles (Distribution & Sale) Control Order.

The Budget Estimates for 1972-73 under this Demand are as follows :—

	Andhra Rs.	Telangana Rs.	Total Rs.
1. B. Inspection of Motor Vehicles.	4,46,000	2,92,000	7,38,000
2. C. Miscellaneous Transport Commissioner's Office.	3,46,800	1,73,400	5,20,200
3. C. Miscellaneous	14,70,200	7,18,600	21,88,800
4. Additional lumpsum provision for increase in D. A.	2,31,000	1,15,000	3,46,000
Total ..	Rs. 24,94,000	12,94,000	37,88,000

Organisation and set up:—

The Transport Commissioner is the Head of the Department and the Chairman State Transport Authority. The State Transport Authority has a Secretary, who is assisted by four Assistant Secretaries.

For administrative convenience, the State is divided into 17 regions, each region comprising one revenue district in the Andhra area and two districts in Telangana area excepting the twin cities of Hyderabad and Secunderabad and Hyderabad district which together constitute a separate region. The region comprising the twin cities of Hyderabad and Secunderabad and Hyderabad district is under the control of an Officer of the cadre of Deputy Transport Commissioner and he is designated Deputy Transport Commissioner and Secretary, Regional Transport Authority, Hyderabad. He is having two Assistant Secretaries in the grade of Regional Transport Officers to assist him. The other regions are under the control of Regional Transport Officers. There are four Deputy Transport Commissioners with headquarters at Kakinada, Guntur, Kurnool and Hyderabad. The jurisdiction of the Deputy Transport Commissioners is as shown below :

1. Kakinada :—Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari and West Godavari.
2. Guntur :—Krishna, Guntur, Ongole and Nellore.
3. Kurnool :—Chittoor, Cuddapah, Anantapur and Kurnool.
4. Hyderabad :—All districts of Telangana except Hyderabad district and twin cities.

There are four Flying Squads in the State with Headquarters at Hyderabad, Kakinada, Kurnool and Guntur which are manned by one Regional Transport Officer, one Motor Vehicles Inspector and 4 constables

The jurisdiction and the administrative control of the Flying Squads in the State are as follows :—

Name of the Flying Squad	Jurisdiction	Under whose control
1. Flying Squad, Hyderabad.	All the Districts in Telangana.	Deputy Transport Commissioner (Telangana), Hyderabad.
2. Flying Squad, Guntur.	Krishna, Guntur, Ongole and Nellore districts.	Deputy Transport Commissioner, Guntur.
3. Flying Squad, Kakinada.	Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari and West Godavari Districts.	Deputy Transport Commissioner, Kakinada.
4. Flying Squad, Kurnool.	Chittoor, Anantapur, Kurnool and Cuddapah districts.	Deputy Transport Commissioner, Kurnool.

The following check-posts have been established and are functioning to ensure payments of surcharge content of tax in respect of Maharashtra based vehicle coming into and going out of this State and to prevent clandestine plying of vehicles without permit and payment of tax etc :—

1. Puttur	Chittoor District.
2. Naraharipet	
3. Tada	Nellore District.
4. Zaheerabad	Medak District.
5. Pitlam.	Nizamabad District.
6. Saloora	
7. Kamai	Adilabad District.
8. Wankdi	

There are four Motor Vehicles Inspectors attached to Deputy Transport Commissioners, 51 Motor Vehicles Inspectors and 51 Assistant Motor Vehicles Inspectors.

There is one Additional Regional Transport Officer in each of the district of Krishna, Guntur, Visakhapatnam and Chittoor.

The functional jurisdiction of the Motor Vehicles Inspectors and Assistant Motor Vehicles Inspectors is fixed on the basis of vehicular position comprising of one or more contiguous taluks with Headquarters at the important places in their area.

Six Motor Vehicles Inspectors are on deputation with the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation one at each of the following places, to check infringements by private operators on the roads operated by the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation :

1. Guntur
2. Vijayawada
3. Eluru
4. Twin cities of Hyderabad and Secunderabad.
5. Karimnagar
6. Warangal

Powers and functions of various Officers:—

Transport Commissioner is the Head of the Department. He is also the Chairman of the State Transport Authority. He is the controller for the enforcement of (1) Motor Cars (Distribution & Sales) Control Order, 1959; (2) Scooters (Distribution & Sale) Control Order, 1960.

Immediately next to the Transport Commissioner, the Secretary, State Transport Authority is the Chief Officer of the State Transport Authority and he exercises administrative control over all the subordinate officers, in addition to his duties as the Secretary, State Transport Authority.

The Assistant Secretaries assist the Secretary and Transport Commissioner in the administration of the Department.

The Regional Transport Officers are Secretaries of their respective Regional Transport Authorities. For prompt and quick disposal of routine matters, certain powers like renewal of permits, grant of private and public carrier permits and temporary permits, etc., are delegated to the Secretaries (Regional Transport Officers) by the respective Regional Transport Authorities. The Regional Transport Officers are also the licensing Officers under the Motor Vehicles Act and the Taxation Act.

The main functions of the Deputy Transport Commissioners are to inspect offices of the Regional Transport Officers in their jurisdiction, to arrest leakage of revenues and to have general supervision. They are also empowered to check motor vehicles for infringement of the provisions of the Motor Vehicles Act, Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act and Rules framed thereunder. They are also Appellate Authorities under Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 and the rules made thereunder.

Mobile Courts :

A mobile court has been established with Headquarters at Vijayawada. It has jurisdiction over Krishna, Guntur and West Godavari Districts, to try cases under the Motor Vehicles Act and the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act and Rules made thereunder. One Judicial Second Class Magistrate is in charge of the Mobile Court. Proposal to constitute two Mobile Courts one each in the cities of Hyderabad and Secunderabad to check ticketless travellers in the A.P.S.R.T.C. buses, is under consideration of the Government.

DEPARTMENTAL TRIBUNALS, THEIR CONSTITUTION AND FUNCTIONS.

(a) The State Transport Authority :

It is constituted with the Transport Commissioner as Chairman and the Chief Engineer (Roads and Building) and a non-official as its members. Its main functions are to co-ordinate and regulate the activities and policies of the Regional Transport Authorities, to function as the sole transport authority in respect of long

Routes which are more than 160 K M. on trunk roads and also in respect of inter-district routes for which stage carriage permits are to be issued to the State Transport Undertaking under Chapter IV-A of the M. V. Act. It is also the revisional authority under section 64-A of the Act against all orders passed by the Regional Transport Authorities prior to 1-4-1971.

The Government in exercise of the powers conferred by section 6 (4) (a) (ii) of the Defence of India Act authorised by notification issued in G.O. Ms. No. 72, Home (Transport-I), dt., 12-1-1972 the Transport Commissioner to perform the functions of the State Transport Authority under Chapter IV of the M. V. Act to the complete exclusion of the State Transport Authority. Pursuant to this notification, the Transport Commissioner has completely cleared the pending cases of the State Transport Authority barring 13 cases of Revision Petitions which are covered by stay orders of High Court, etc. The number of meetings held and the number of cases disposed of by the State Transport Authority prior to the issue of notification under the Defence of India Act and by the Transport Commissioner after the issue of notification under the Defence of India Act are furnished below :

	No. of meetings	No. of cases disposed of		
		Revision Petitions	Cases relating to original jurisdiction	TOTAL
State Transport Authority (From 1-4-71 to 11-1-72)	7	101	45	146
Transport Commissioner (From 12-1-72 to 30-6-72).	88	890	180	570

I may state that after Government constituted a single member authority for the State Transport Authority, 570 cases of revision petitions and other allied matters were disposed of during the period 12-1-72 to 30-6-72, leaving a small balance of 13 on account of the Stay Orders of the High Court etc

(b) *Appellate Authority :*

It consists of the Transport Commissioner as Chair - man and the members of the State Transport Authority. Appeals under Section 64 of the Act against orders passed by the Regional Transport Authorities prior to 1-4-1971 except the orders passed under section 60 of the M. V. Act lie to this Authority. During the period from 1-4-71 to 10-12-71, this authority held meetings on 15 days and disposed of 363 appeals leaving a pendency of 125 appeals. After 10-12-1971, this authority could not meet as it was ordered in G.O.Ms. No. 1841, P.W.D., dated 14-12-1971 that the Additional Chief Engineer, Roads & Buildings should be as the S.T.A. in place of the Chief Engineer. The Government have recently in G.O.Ms No. 714, Home (Transport-I) Department, dated 26-5-1972 notified a draft amendment to A.P.M.V. Rules. 1964 to enable the Transport Commissioner alone to dispose of the pending appeals. The pending appeals would be taken up for disposal after the issue of the amendment.

(c) *Transport Commissioner :*

Appeals under section 64 of M.V. Act against the orders passed under Section 60 of the Act by the Regional Transport Authorities and all orders passed by the Secretary, Regional Transport Authority, Hyderabad prior to 1-4-1971 lie to the Transport Commissioner. He held 7 meetings and disposed of all the 23 appeals pending during 1971-72.

(d) *State Transport Appellate Tribunal :*

With effect from 1-4-1971, the State Transport Appellate Tribunal has been constituted with a whole time Judicial Officer of the rank of a District Judge under Section 64 of the M.V. Act as amended by the M. V. (Amendment) Act of 1969 to hear and dispose of the appeals under section 64 of the Act, 1939. The disposal of business has been as follows :

**NO. OF CASES FILED, DISPOSED OF AND
BALANCE DURING THE FINANCIAL
YEAR 1971-72.**

	No. of cases filed	No. of cases disposed of	Balance as on 1-4-1972
Appeals	368	256	112
Revision petitions.	239	154	85
Total	607	410	197

Regional Transport Authorities :

For the purpose of regulating the Road Transport Industry for the control of traffic, a separate Regional Transport Authority is constituted for each district in the State. A Regional Transport Authority is constituted with the Collector of the District as Chairman and other official and non-official Members. The quorum prescribed for the Regional Transport Authority, Hyderabad is five and three for all other Regional Transport Authorities. However, in G.O.Ms No. 73, (Home) (Transport-II) Department, dated 1-1-1972, Government have under the Defence of India Act, empowered the District Collectors to discharge the function of the Regional Transport Authority under Chapter-IV of the Motor Vehicles Act, to the exclusion of the Regional Transport Authorities of their respective regions. As in case of State Transport Authority, this has enabled the Collectors to dispose of the pending cases.

Particulars of the number of cases pending and disposed of before the Regional Transport Authorities in the State as follows :

District	Pending disposal as on		No. disposed during 1971-72 (1 4 1971 to 31-3-1972)
	1-4-1971	1 4-1972	
1. Srikakulam ..	301	429	138
2. Visakhapatnam ..	102	352	94
3. East Godavari-Kakinada ..	45	65	288
4. West Godavari-Ehuru ..	14	1	54
5. Krishna Vijayawada ..	127	3	417
6. Guntur ..	62	61	139
7. Prakasam District Ongole ..	162	25	219
8. Nellore ..	249	387	158
9. Chittoor ..	955	691	675
10. Cuddapah ..	106	227	144
11. Ananthapur ..	143	177	125
12. Kurnool ..	22	24	59
13. Nalgonda ..	48	35	99
14. Mahaboobnagar ..	76	24	124
15. Nizamabad ..	10	15	64
16. Adilabad ..	6	10	28
17. Karimnagar ..	8	6	35
18. Medak ..	4	7	54
19. Warangal ..	6	8	18
20. Khammam ..	10	96	42
21. Hyderabad ..	115	101	196
Total..	2,571	2,744	3,148

The estimated annual revenue by way of taxes and fees during 1972-73 is Rs. 15,91,63,000, i.e., Rs. 10,74,92,000 in Andhra and Rs. 5,16,71,000 in Telangana as against the total revenue of Rs. 15,14,10,000 in the year 1971-72 according to the revised estimates. The annual estimated expenditure is Rs. 37,88,000 which comes to only 2.3 per cent of the Departmental receipts.

The particulars of receipts and expenditure from 1966-67 are appended below, while the increase in expenditure is negligible, there is steep rise in the receipts since 1967-68. The increase in receipts is due to revision of tax

structure from 1st April 1968 based on the total daily mileage, in respect of Stage Carriages and due to increase in the total number of motor vehicles.

Period			Receipt Rs.	Expenditure Rs.
1966-67	..	..	8,31,38,000.00	19,52,300.00
1967-68	..	..	9,05,84,000.00	25,56,777.00
1968-69	..	..	13,12,00,000.00	23,68,408.00
1969-70	..	..	14,09,73,439.00	27,34,085.00
1970-71	..	..	14,87,36,879.00	30,44,564.00
1971-72	..	..	15,14,10,000.00 (Approximate)	33,48,000.00 (Approximate)

The break-up figures for the previous years are not available. However the break-up figures for the year, 1971-72 are furnished hereunder.

1971-72 :

		Receipts	Expenditure
Andhra	..	.. 10,23,54,000	22,19,000
Telangana	..	.. 4,90,56,000	11,29,000
Total..		15,14,10,000	33,48,000

Taxation Policy :

Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1961 is in force. In accordance with the policy of equalising the tax on Transport Vehicles prevailing in Telangana Area with those of Andhra Area, Government increased in G.O. Ms. No. 1928, Home (Transport-II), dated 27th December 1968 rates of tax prevailing in Telangana Area to be on par with those prevailing in Andhra Area since

1st January, 1969 in respect of goods vehicles. However Government modified this in G.O. Ms. No. 120, Home (Transport-II) Department, dated 25th January, 1969 and ordered that rates prevailing upto 31st December, 1968 should stand in respect of goods vehicles in Telangana area. Again with effect from 1st January 1972, Government issued a notification in G.O. Ms. Rt. No. 3271, Home (Transport-II), dated 19th November 1971 cancelling the notification issued in G.O. Ms. No. 120, Home (Transport-II) Department, dated 25th January 1969. Thus rates of tax in respect of goods vehicles prevailing in Telangana area were brought on par with those prevailing in Andhra area with effect from 1st January 1972.

The Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act has been amended by which a new section 3-B has been introduced and this came into effect from 1st January, 1972 (Act No. 27/1971). According to this an additional tax at the rate of 10 paise in Rupee on the tax payable in respect of motor cars, motor cycles and motor scooters is payable. Though it has not been specifically mentioned in Section 3-B Government have ordered that the amount derived under this item be transferred to the Government of India for meeting the expenditure in giving relief to the Bangla Desh Refugees [*vide* G. O. Ms. No. 1959/Home (Transport-II) Department dated 24-12-1971]. The additional revenue derived on account of this item is Rs. 2.28 lakhs per annum.

Omni buses in this State have been categorised separately and Government amended the first schedule under the A.P. M. V. T. Act and maximum tax of Rs. 30 leviable was fixed [*vide* G. O. Ms. No. 1966 Home (Transport-II) Department dated 27-12-1971]. But Government issued a notification under section 3(1) levying the tax of Rs. 10 per seat in G. O. Ms. No. 1967, Home (Transport-II) Department dated 27-12-1971 with effect from 1-1-1972. The additional income derived on account of this item is Rs. 2.90 lakhs per annum. Government issued an amendment to the notification under Section 3(1) of the A. P. M. V. T. Act increasing the rates of tax in respect of contract carriages from Rs. 20 to Rs. 40 with effect from 1-10-1971 (*vide* G.O. Ms. No. 1980, Section 3(1) of the A. P. M. V. T. Act increasing the rates of tax in respect of contract carriages from Rs. 20 to

Rs. 40 with effect from 1-10-1971 (*vide* G.O. Ms. No. 1930, Home (Transport, II) Department dated 23-9-1971). The additional revenue devired on account of this item is Rs. 50 lakhs per annum.

Grant of State-Wide permits and the inter-state permits to Public Carriers :

Proeviously Zonal permits were being granted to Public Carriers for 6 continguous districts including the Home district in Andhra Area and for the entire Telangana area as a a Zone. With a view to liberalise this system further provision was made in the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules (G.O. Ms. No. 700, Home (Transport-I)-dated 27-3-1965) enabling the Regional Transport Authorities to grant State-wide permits under the rules Under this system the Regional Transport Authorities were granting state-wise permits in respect of 1900 and later model veichles. But Government in G.O. Ms. No. 679, Home (Transport-I) Department, dt.24-4-1972 issued an amendment to the notification issued under rule 209 (A) of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 deleting clause (6) of the notification. Thus it has now become possible to grant state-wide permits in respect of all goods Vehicles irrespective of the year in which it was registered.

Total number of vehicles under stage carriages, public carriers and non-transport vehicles is shown in Annexure-I district-wise.

The tax payable in respect of every stage carriage plying on the roads of Andhra Pradesh is as follows :

- (i) Vehicles permitted to carry more than 6 passengers and plying as Stage Carriages exclusively in the cities of Hyderabad and Secunderabad within the limits of municipalities constituted under the relevant Acts relating to the municipalities in force in the State—

for every passenger (other than the driver and the conductor) which the vehicle is permitted to carry

and where the total distance permitted to be covered by the vehicle in a day :

	Rs.
(a) does not exceed 80 K. M.	40-00
(b) exceeds 80 K. M. but does not exceed 100 K. M.	60-00
(c) exceeds 100 K. M. but does not exceed 120 K. M.	74-00
(d) exceeds 120 K. M. but does not exceed 160 K. M.	78-00
(e) exceeds 160 K. M. but does not exceed 240 K. M.	85-00
(f) exceeds 240 K. M. but does not exceed 320 K. M.	93-00
(g) exceeds 320 K. M.	99-00

- (ii) Vehicles permitted to carry more than 6 passengers and plying as stage carriages not exclusively in the cities of Hyderabad and Secunderabad or in the Municipalities.

for every passenger (other than the driver and the conductor) which the vehicles is permitted to carry and where the total distance permitted to be covered by the vehicle in a day :

	Rs.
(a) does not exceed 80 K. M.	40-00
(b) exceeds 80 K. M. but does not exceed 100 K. M.	60-00
(c) exceeds 100 K. M. but does not exceed 190 K. M.	74-00
(d) exceeds 120 K. M. but does not exceed 160 K. M.	78-00
(e) exceeds 160 K. M. but does not exceed 240 K. M.	95-00
(f) exceeds 240 K. M. but does not exceed 320 K. M.	104-00
(g) exceeds 320 K. M.	110-00

For public carriers or private carriers the tax ranges from Rs. 170- to 880- depending upon P.L.W. of the vehicle. For non-transport vehicles, tax ranges from Rs. 31-50 to 90 depending upon the un-laden weight of

the vehicle and in respect of Omni-buses the rate of tax is Rs. 10 per seat per quarter. For Motor Cycles, Scooters etc., the maximum tax is Rs. 12 depending on the Horse-Power of the vehicle.

Inter-State Routes :

Under the Motor Vehicles Act, transport vehicles of one State cannot operate in the other State unless the permit granted to it by the Transport Authorities of one State is countersigned by the Transport Authorities of the other State. At present the operation of Inter-State Road Transport Service between two or more States is done by mutually entering into an agreement with the other State. The Agreements are entered into keeping in view of the following principles:

1. There should be parity establishment between the two States ;
2. The parity need not necessarily be on each individual route, but will be on over-all parity over the entire border.
3. The parity will be established on the basis of four vix., approximate equality in road Kilometerage in the two States and approximate equality in the number of permits issued.
4. As far as possible exclusive operation will be given on inter-state routes to the State which has a longer Kilometerage on the route and which has penetrated into the other State only to a very small extent, where, however, the penetration is considerable sides of the border parity will be established on individual routes.

Under the Motor Vehicles Amendment Act, 1969, a new provision has been inserted under which all Inter-State Agreements have to be published in the gazette for objections and after considering objections, the agreement has to be confirmed. Thereafter, the Transport Authorities will grant permits to the vehicles according to the Agreement.

South - Zone Permit Scheme :

In the recent past, great progress has been achieved in the inter-regional and Inter-State movement of passengers and goods. In view of the rapid economic development taking place in the country, it is necessary to encourage the long distance and Inter-State transport of goods by road and for this purpose, it is necessary to provide for adequate Inter-State services for the transport of goods by road and to regulate, co-ordinate and control their operation. At the initiative of the Inter-State Transport Commission, the South - Zone Permit Scheme to permit free and unimpeded transport of goods between the States of Andhra Pradesh, Kerala, Tamil Nadu, Maharashtra and Mysore was conceived and it was brought into effect by means of a special reciprocal agreement in the year 1967. Initially, the agreement was binding on the concerned States for a period of 5 years. The first agreement expired on 31-12-1971 and a revised reciprocal agreement is under finalisation and until its finalisation, the old agreement continues to be binding. Under the special reciprocal agreement, each of the five States is permitted to grant composite permits valid throughout the five states for 200 vehicles and the vehicle owners, besides paying the Home tax, have to pay an additional tax of Rs. 500 per annum for each of the other four States. This scheme is very popular amongst goods vehicles operators and the quota of permits under the scheme is completely exhausted in this State. There has been a consistent and persistent demand for increase in the quota of permits under the scheme and the revised agreement increasing the present quota of 200 to 250 and the quantum of amount payable to other States from Rs. 500 to Rs. 700 is under finalisation.

Bilateral agreements with Tamil Nadu, Maharashtra, Mysore, Orissa and Madhya Pradesh.

(a) Goods Transport :

In the matter of goods transport, there has been a tremendous liberalisation in the area of operation in the last decade. Originally permits used to be issued to the lorries to ply within the district. Later on Zonal permits were issued permitting them to ply in six chosen districts and at present State-wide permits are being granted to

all the lorries. Inter-State movement of goods is being encouraged and bilateral agreements have been entered into with the States of Tamil Nadu, Mysore, Maharashtra, Madhya Pradesh, Orissa and efforts are being made to enter into Inter-State agreements with the distant States like Punjab and Haryana. The following are the number of permits which Inter-State agreements provide with the other States and the number of countersignatures actually granted are also indicated which ply on single point taxation *i.e.*, only Home State Tax has to be paid.

Name of the State		Total No. of permits agreed to be countersigned	Total No. of permits for which counter-signature was actually granted by this state.
Madras	(Based Vehicles)	2,500	2,200
Mysore	—do—	1,100	1,100
Maharashtra	—do—	1,500	900
Orissa	—do—	325	325
Madhya Pradesh	—do—	75	75

List of Andhra Pradesh based vehicles plying in other States on single point taxation :—

1. Andhra Pradesh based vehicles to Madras. 2,000 (500 are being filled up seperately).
2. Andhra Pradesh based vehicles to Mysore, 1,000.
3. Andhra Pradesh based vehicles to Maharashtra, 1,500.
4. Andhra Pradesh based vehicles to Orissa, 325.
5. Andhra Pradesh based vehicles to Madhya Pradesh 75.

It is proposed to increase the vehicles to 200 in respect of Madhya Pradesh and to 500 in respect of Orissa. While the above statistics relate to the countersignatures granted by this State to the other State based vehicles, the quotas of Andhra based vehicles for countersignature in the above mentioned reciprocating States are almost completely exhausted except in the case of Andhra Pradesh based vehicles for countersignatures to ply in the State of Tamil Nadu. According to the Inter-State agreement entered into with the Tamil Nadu Government recently and which has come into force from 1-4-1972, the quota of Inter-State goods vehicles was increased from 2000 to 2500 and applications for the increased quota of 500 vehicles are at the moment under consideration in the State Transport Authority, Hyderabad.

(b) Passenger Transport :

In the recent past many inter-district routes have been opened connecting all the important towns, pilgrimage centres and business centres and the Road Transport Corporation in the State has introduced long distance night express and deluxe services to promote unimpeded movement of passenger traffic. Inter-State agreements have been entered into with the border States of Tamil Nadu, Maharashtra, Orissa and Mysore to promote Inter-State passenger traffic. The Inter-State agreement with the Government of Mysore provides for the operation of 306 buses on 202 routes ; the interstate agreement with the Government of Orissa provides for the operation of 45 buses on 15 routes ; the Inter-State agreement with the Government of Tamil Nadu provides for the operation of 176 buses on 104 routes ; the agreement with the Government of Maharashtra permits the operation of buses on 17 routes. Recently an agreement has been entered into with the Governments of Orissa and Madhya Pradesh for the operation of stage carriages on the route Jagadalspur to Visakhapatnam which passes through Andhra Pradesh, Orissa and Madhya Pradesh. The bilateral agreements with the above mentioned bordering States have facilitated unimpeded movement of passenger traffic between the important towns, pilgrimage centres and business centres in this State with the important towns, pilgrimage centres and business centres located in the reciprocating States. To mention a few

routes, the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation is operating its services on the routes Hyderabad to Sholapur; Hyderabad to Nagpur; Hyderabad to Bangalore; Tirupathi to Madras; Chittoor to Madras and private operators are operating on the routes, Cuddapah to Bangalore; Bangalore to Madanapalli; Bangalore to Kadiri; Bangalore to Chittoor; Bangalore to Tirupati etc.

Omni Buses & Tourist Taxis :

The Government of India have fixed a number of 10 Omni buses and 50 Tourist Taxis to ply all over India. These could not be implemented as the Government of India have not yet issued rules under M. V. Act.

The bialteral agreements with the States of Tamil Nadu and Mysore also provide for the operation of 100 and 50 general Taxis respectively. Besides, there are agreements with the States of Tamil Nadu, Mysore and Kerala for the operation of 200 tourist taxis by each State or operation throughout the four states.

How the above arrangements have served the needs of the travelling public and of also trade and industry ?

With its speed and flexibility, Road Transport is able to penetrate into the remote parts of the State at a comparatively very low capital cost and has broken the barriers of isolation and consequent stagnation in under developed areas. Trade, industry and commerce are dependent on the Road Transport communications available and motor transport is an important means of communication which is very necessary for integrating the large rural sector of the economy with the country's urban industrial economy. It is obvious that for opening up of the country-side and for the dispersal of the industry, specially the small scale industry, cheap Road Transport is a sine-qua-non. The Road Transport industry is bound to contribute towards the opening up of the country side, development of agriculture, industry, building, enterprenuership. It is labour intensive and therefore would provide employment opportunities. It would bring the urban and country side into the main streams of economic life

of the country. It has potential for creation of agro-industries centres and to provide links between industry and agriculture and for opening up markets for both.

As regards goods traffic, Road Transport is very useful in transporting small consignments, perishables, high valued manufactures and short-haul traffic. Road Transport serves areas which could not possibly be expected to be served by rail and such areas are provided the mobility they require by the motor Transport which delivers inputs in time and in quantity to rural areas to increase agricultural production.

Setting up of a committee to look into the working of transportation Laws with a view to simplify procedure :

In order to minimise litigation and to speed up the growth in the Transport industry by removing legal and other impediments in the administration of the provisions of Law, a committee was appointed during December, 1971 by the Govt. of Andhra Pradesh in pursuance of instructions given by our Hon'ble Chief Minister to suggest improvements to the laws administered by this department. The committee under the Chairmanship of Joint Secretary to Government, Home Department, has already held 12 sittings so far and the work entrusted to the Committee is fast nearing completion.

State Transport Advisory Committee :

Government in G.O. Ms. No. 1303, Home (Transport-I) Department, dated 7-7-1971 reconstituted the State Transport Advisory Committee, to advise the Government on matters relating to road transport. This Committee consists of 16 members with Secretary to Government, Home Department as Chairman and the Transport Commissioner as the Member-Secretary. There are 8 official members and 8 non-official members in the State Transport Advisory Committee. The Committee held four sittings so far (11-11-71, 28-1-72, 22-3-72, and 22-6-72). The decisions arrived at the meetings of the Committee are purely advisory in nature and are communicated to the concerned for the necessary follow-up action.

Strengthening of the Department:

In order to strengthen the Department and to tone up its working to achieve better results and revenue, the following proposals are presently under consideration of the Government :-

(a) Establishment of Regional Transport Offices in each of the eight districts in the Telangana Region.

(b) Strengthening of the office of the Deputy Transport Commissioner and Secretary, Regional Transport Authority, Hyderabad, with additional staff.

(c) Strengthening the Planning wing of the State Transport Authority.

(d) Additional staff for Regional Transport Office, Ongole which has been recently established consequent on the formation of PRAKASAM district.

(d) Appointment of a State representative in the cadre of R. T. O. with necessary staff to represent the Department and the Government before the State Transport Appellate Tribunal.

(e) Strengthening the existing Regional Transport Offices by 16 lower division stenographers, in lieu of 16 Lower Division Clerks.

(f) Strengthening of the Offices of Deputy Transport Commissioners by the sanction of posts of 4 technical Assistants each at the Office of the Deputy Transport Commissioners at Kakinada, Guntur, Kurnool and Hyderabad.

(g) Sanction of additional staff for the State Transport Authority to attend to the additional work involved in dealing with the inter-district permits by the State Transport Authority.

(h) Sanction of additional staff for the State Transport Authority to attend to the work relating to the Nationalisation schemes for the Rayalaseema area.

(i) Strengthening of the executive staff at Regional Transport Office, Visakhapatnam with necessary additional staff.

These proposals will per annum involve an additional expenditure of Rs. 14,79,453 recurring to the Government.

ANNEXURE I

Statement showing the abstract of the Vehicular Strength (Transport & Non-Transport) as on 31-3-1972

Sl. No.	Name of the Region	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				Stage carriages	Goods Vehicles Public	Goods Vehicles Private	Cabs excluding 3 wheeler	Contract carriages (Buses)	contract Carriages and Auto-rickshaws 8 wheelers	Motor Cars	Jeeps	Motor Cycles including Scooters
1.	Andhra Region	8,806	8,859	1,186	1,236	298	146	9,814	1,984	18,296		
2.	Telangana Region	1,721	4,728	1,601	2,813	878	1,149	18,704	2,548	26,161		
Grand Total ..		5,527	18,082	2,787	4,049	676	1,295	28,518	4,532	89,457		

27th July, 1972.

Statement showing the Vehicles strength (Transport & Non-Transport) as on 31-3-1972 on Road in Andhra Pradesh State

No. in district	Name of the district	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				Stage carriages	Goods vehicles Public	Goods Vehicles Private	Cabs excluding 3 wheelers	Contract carriages (Buses)	Contract carriages and Auto-rickshaws 3 wheelers	Motor cars	Jeeps	Motor Cycles including Scooters	Remarks
1.	Srikakulam	..	225	809	28	..	..	41	28	167	161	328	
2.	Visakhapatnam	..	284	688	265	184	..	41	28	1,560	352	309	
3.	East Godavari	..	854	761	426	149	..	..	12	1,459	120	4,190	
4.	West Godavari	..	312	507	218	151	..	3	1	473	28	438	As the parti-
5.	Krishna	..	401	2,343	41	286	145	76	76	1,942	163	2,047	culars for
6.	Guntur	..	391	1,131	32	206	70	23	23	1,490	320	535	Q.E. 31-3-1972
7.	Ongole	..	287	245	7	12	6	..	..	227	77	392	are not
8.	Nellore	..	245	237	60	42	1	4	4	723	89	436	available the
9.	Cuddapah	..	257	495	included in 23 public carriers	3	..	302	87	363	particulars for 30-9-1971 are adopted.		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10.	Chittoor	..	589	708	..	120	21	..	692 included in cars	295	
11.	Anantapur	..	232	419	72	57	..	..	354	283	413
12.	Kurnool	..	279	551	72	78	8	..	484	309	580
13.	Nalgonda	..	265	225	140	50	8	..	248	121	428
14.	Mahaboobnagar	..	196	108	80	6	8	8	142	60	289
15.	Nizamabad	..	182	580	65	74	24	9	625	302	684 As the parti-
16.	Adilabad	..	89	120	95	1	12	4	188	148	168 eulars called for
17.	Karimnagar	..	150	154	48	2	29	28	127	195	878 81-8-1972 are
18.	Medak	..	129	62	10	2	1	4	45	80	170 not available
19.	Warangal	..	188	261	54	45	25	14	265	196	820 the particulars
20.	Khammam	..	140	126	52	4	10	..	170	95	380 for 80-9-1971
21.	Hyderabad	..	482	1,167	1,107	2,629	271	1,092	16,899	1,401	22,99 are adopted.
Total		..	5,527	18,082	2,787	4,049	676	1,295	28,518	4,582	89,457